

Lagrådsremiss

Nya regler för erkännande och verkställighet av utländska domar på civilrättens område

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 13 mars 2014

Beatrice Ask

Anna Avenberg
(Justitiedepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

Gemensamma EU-regler om vilken medlemsstats domstol som kan pröva en privaträttslig tvist finns i Bryssel I-förordningen. Förordningen innehåller även regler om erkännande och verkställighet av domar som har meddelats i en annan medlemsstat. EU har beslutat om en reviderad förordning, som innebär att det blir enklare och går snabbare att verkställa domar i EU. I lagrådsremissen föreslår regeringen nya lagregler som ska komplettera förordningen.

För att en utländsk dom ska kunna verkställas i Sverige krävs det enligt ett antal lagar att en domstol först fattar ett särskilt beslut om att domen är verkställbar. För närvarande fattas sådana beslut av Svea hovrätt. Den prövningen ska i stället göras i tingsrätt.

De flesta av lagförslagen föreslås träda i kraft den 10 januari 2015.

Innehållsförteckning

1	Beslut	7
2	Lagtext	8
2.1	Förslag till lag med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden	8
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1904:26 s. 1) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap	12
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (1936:79) om erkännande och verkställighet av dom som meddelats i Schweiz	13
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (1937:81) om internationella rättsförhållanden rörande dödsbo	15
2.5	Förslag till lag om ändring i lagen (1965:723) om erkännande och verkställighet av vissa utländska domar och beslut angående underhåll till barn	16
2.6	Förslag till lag om ändring i atomansvarighetslagen (1968:45)	18
2.7	Förslag till lag om ändring i lagen (1969:12) med anledning av Sveriges tillträde till konventionen den 19 maj 1956 om fraktavtalet vid internationell godsbefordran på väg	20
2.8	Förslag till lag om ändring i sjömanslagen (1973:282)	22
2.9	Förslag till lag om ändring i lagen (1976:108) om erkännande och verkställighet av utländskt avgörande angående underhållsskyldighet	23
2.10	Förslag till lag om ändring i lagen (1977:595) om erkännande och verkställighet av nordiska domar på privaträttens område	25
2.11	Förslag till lag om ändring i lagen (1983:368) om erkännande och verkställighet av österrikiska domar på privaträttens område	27
2.12	Förslag till lag om ändring i lagen (1983:1015) med anledning av Sveriges tillträde till konventionen den 6 april 1974 om en uppförandekod för linjekonferenser	30
2.13	Förslag till lag om ändring i lagen (1985:193) om internationell järnvägstrafik	31
2.14	Förslag till lag om ändring i lagen (1985:367) om internationella faderskapsfrågor	33
2.15	Förslag till lag om ändring i lagen (1990:272) om internationella frågor rörande makars och sambors förmögenhetsförhållanden	34
2.16	Förslag till lag om ändring i sjölagen (1994:1009)	36

2.17	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:2087) med anledning av Sveriges tillträde till den multilaterala överenskommelsen om undervägsavgifter	40
2.18	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:358) om Brysselkonventionen	42
2.19	Förslag till lag om ändring i lagen (2005:253) om ersättning från de internationella oljeskadefonderna	43
2.20	Förslag till lag om ändring i lagen (2008:450) med kompletterande bestämmelser till Bryssel II-förordningen	45
2.21	Förslag till lag om ändring i lagen (2010:950) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor	47
2.22	Förslag till lag om ändring i lagen (2011:603) med kompletterande bestämmelser till EU:s underhållsförordning	49
2.23	Förslag till lag om ändring i lagen (2011:603) med kompletterande bestämmelser till EU:s underhållsförordning	51
2.24	Förslag till lag om ändring i lagen (2012:318) om 1996 års Haagkonvention	52
2.25	Förslag till lag om ändring i lagen (2012:451) om ändring i lagen (2011:603) med kompletterande bestämmelser till EU:s underhållsförordning	54
3	Ärendet och dess beredning	57
4	Bestämmelser om verkställighet av utländska avgöranden	57
4.1	Bestämmelser i unionsrättsakter och internationella instrument	57
4.1.1	2000 års Bryssel I-förordning och Brysselkonventionen	57
4.1.2	Luganokonventionerna	58
4.1.3	Andra EU-förordningar	59
4.1.4	Bilaterala överenskommelser	59
4.2	Svenska bestämmelser	60
4.2.1	Kompletteringslagarna	60
4.2.2	Annan svensk lagstiftning om erkännande och verkställighet av utländska domar	61
5	2012 års Bryssel I-förordning	62
5.1	Arbetet med att ta fram en reviderad förordning	62
5.2	Tillämpningsområde	62
5.3	Behörighetsregler	63
5.4	Parallella rättegångar	64
5.5	Erkännande och verkställighet	64
5.6	Övriga bestämmelser	66
6	Nya regler om erkännande och verkställighet av utländska domar	67
6.1	En ny kompletteringslag	67
6.2	Kompletterande bestämmelser till 2012 års Bryssel I-förordning	69
6.2.1	Verkställighet	69

6.2.2	Behörig domstol vid en ansökan om vägran av erkännande eller verkställighet	75
6.2.3	Anpassning	80
6.2.4	Processlag	82
6.2.5	Underrättelseskyldighet för domstol i samband med stämning	83
6.2.6	Underrättelseskyldighet för Kronofogdemyndigheten och domstol kopplad till vägransförfarandet.....	84
6.3	En överflyttning av exekvaturprövningen till tingsrätt.....	87
6.3.1	Domstolarnas roller och reformbehovet	87
6.3.2	Huvudregler för behörig domstol vid exekvaturprövning	88
6.3.3	Behörig domstol vid en ansökan om ändring.....	91
6.3.4	Behörig domstol vid exekvaturprövning som rör ett barns person	91
6.3.5	Processlag.....	94
6.3.6	Jäv vid prövning av en ansökan om ändring.....	96
6.3.7	Jäv vid verkställighet av ett avgörande om vårdnad, boende eller umgänge	97
6.3.8	Säkerhetsåtgärder efter en verkställbarhetsförklaring	98
7	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	100
8	Konsekvenser av förslagen	101
9	Författningskommentar	103
9.1	Förslag till lag med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden.....	103
9.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1904:26 s. 1) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap	110
9.3	Förslag till lag om ändring i lagen (1936:79) om erkännande och verkställighet av dom som meddelats i Schweiz	110
9.4	Förslag till lag om ändring i lagen (1937:81) om internationella rättsförhållanden rörande dödsbo	111
9.5	Förslag till lag om ändring i lagen (1965:723) om erkännande och verkställighet av vissa utländska domar och beslut angående underhåll till barn	112
9.6	Förslag till lag om ändring i atomansvarighetslagen (1968:45).....	113
9.7	Förslag till lag om ändring i lagen (1969:12) med anledning av Sveriges tillträde till konventionen den 19 maj 1956 om fraktavtalet vid internationell godsbefordran på väg	114

9.8	Förslag till lag om ändring i sjömanslagen (1973:282)	114
9.9	Förslag till lag om ändring i lagen (1976:108) om erkännande och verkställighet av utländskt avgörande angående underhållsskyldighet	114
9.10	Förslag till lag om ändring i lagen (1977:595) om erkännande och verkställighet av nordiska domar på privaträttens område	115
9.11	Förslag till lag om ändring i lagen (1983:368) om erkännande och verkställighet av österrikiska domar på privaträttens område	116
9.12	Förslag till lag om ändring i lagen (1983:1015) med anledning av Sveriges tillträde till konventionen den 6 april 1974 om en uppförandekod för linjekonferenser	117
9.13	Förslag till lag om ändring i lagen (1985:193) om internationell järnvägstrafik	118
9.14	Förslag till lag om ändring i lagen (1985:367) om internationella faderskapsfrågor	118
9.15	Förslag till lag om ändring i lagen (1990:272) om internationella frågor rörande makars och sambors förmögenhetsförhållanden	119
9.16	Förslag till lag om ändring i sjölagen (1994:1009)	120
9.17	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:2087) med anledning av Sveriges tillträde till den multilaterala överenskommelsen om undervägsavgifter	121
9.18	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:358) om Brysselkonventionen	122
9.19	Förslag till lag om ändring i lagen (2005:253) om ersättning från de internationella oljeskadefonderna	122
9.20	Förslag till lag om ändring i lagen (2008:450) med kompletterande bestämmelser till Bryssel II-förordningen	122
9.21	Förslag till lag om ändring i lagen (2010:950) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor	124
9.22	Förslag till lag om ändring i lagen (2011:603) med kompletterande bestämmelser till EU:s underhållsförordning	125
9.23	Förslag till lag om ändring i lagen (2011:603) med kompletterande bestämmelser till EU:s underhållsförordning	127
9.24	Förslag till lag om ändring i lagen (2012:318) om 1996 års Haagkonvention	127
9.25	Förslag till lag om ändring i lagen (2012:451) om ändring i lagen (2011:603) med kompletterande bestämmelser till EU:s underhållsförordning	128
Bilaga 1	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område	131

Bilaga 2	Sammanfattning av betänkande Verkställighet av utländska domar och beslut – en ny Bryssel I-förordning (SOU 2013:63).....	163
Bilaga 3	Lagförslagen i betänkande Verkställighet av utländska domar och beslut – en ny Bryssel I-förordning (SOU 2013:63).....	169
Bilaga 4	Förteckning över remissinstanserna.....	214

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden,

2. lag om ändring i lagen (1904:26 s. 1) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap,

3. lag om ändring i lagen (1936:79) om erkännande och verkställighet av dom som meddelats i Schweiz,

4. lag om ändring i lagen (1937:81) om internationella rättsförhållanden rörande dödsbo,

5. lag om ändring i lagen (1965:723) om erkännande och verkställighet av vissa utländska domar och beslut angående underhåll till barn,

6. lag om ändring i atomansvarighetslagen (1968:45),

7. lag om ändring i lagen (1969:12) med anledning av Sveriges tillträde till konventionen den 19 maj 1956 om fraktavtalet vid internationell godsbefordran på väg,

8. lag om ändring i sjömanslagen (1973:282),

9. lag om ändring i lagen (1976:108) om erkännande och verkställighet av utländskt avgörande angående underhållsskyldighet,

10. lag om ändring i lagen (1977:595) om erkännande och verkställighet av nordiska domar på privaträttens område,

11. lag om ändring i lagen (1983:368) om erkännande och verkställighet av österrikiska domar på privaträttens område,

12. lag om ändring i lagen (1983:1015) med anledning av Sveriges tillträde till konventionen den 6 april 1974 om en uppförandekod för linjekonferenser,

13. lag om ändring i lagen (1985:193) om internationell järnvägstrafik,

14. lag om ändring i lagen (1985:367) om internationella faderskapsfrågor,

15. lag om ändring i lagen (1990:272) om internationella frågor rörande makars och sambors förmögenhetsförhållanden,

16. lag om ändring i sjölagen (1994:1009),

17. lag om ändring i lagen (1994:2087) med anledning av Sveriges tillträde till den multilaterala överenskommelsen om undervägsavgifter,

18. lag om ändring i lagen (1998:358) om Brysselkonventionen,

19. lag om ändring i lagen (2005:253) om ersättning från de internationella oljeskadefonderna,

20. lag om ändring i lagen (2008:450) med kompletterande bestämmelser till Bryssel II-förordningen,

21. lag om ändring i lagen (2010:950) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor,

22. lag om ändring i lagen (2011:603) med kompletterande bestämmelser till EU:s underhållsförordning,

23. lag om ändring i lagen (2011:603) med kompletterande bestämmelser till EU:s underhållsförordning,

24. lag om ändring i lagen (2012:318) om 1996 års Haagkonvention,

25. lag om ändring i lagen (2012:451) om ändring i lagen (2011:603) med kompletterande bestämmelser till EU:s underhållsförordning.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden

Härigenom föreskrivs följande.

Inledande bestämmelser

Lagens innehåll

1 § Denna lag innehåller bestämmelser som kompletterar

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (2012 års Bryssel I-förordning),

2. rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (2000 års Bryssel I-förordning),

3. konventionen den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område jämte tillträdeskonventioner (Brysselkonventionen),

4. konventionen den 30 oktober 2007 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (Luganokonventionen), och

5. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 805/2004 av den 21 april 2004 om införande av en europeisk exekutionstitel för obestridda fordringar (förordningen om den europeiska exekutionstiteln).

Reservforum

2 § Om det finns svensk domsrätt enligt en unionsrättsakt eller ett internationellt instrument som avses i 1 § och en annan behörig domstol saknas, är Stockholms tingsrätt behörig.

Särskild vägransgrund

3 § Om en ansökan görs enligt en unionsrättsakt eller ett internationellt instrument som avses i 1 § 1–4 ska ett avgörande som rör ett civilrättsligt anspråk inte erkännas eller verkställas i Sverige, om det har meddelats i en annan stat i ett brottmål som gäller ett inte uppsåtligt brott mot någon som

1. varken har hemvist eller är medborgare i den staten,

2. inte har följt ett föreläggande om personlig inställelse, och

3. inte har haft tillfälle att svara i målet.

Erkännande och verkställighet enligt 2012 års Bryssel I-förordning

Förfarande för vägran av erkännande eller verkställighet

4 § En ansökan enligt 2012 års Bryssel I-förordning om att ett avgörande inte ska erkännas eller verkställas i Sverige görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver med hänsyn till var sökanden har sin hemvist.

En ansökan enligt samma förordning om en förklaring att det inte finns grund för att vägra ett erkännande av ett avgörande görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver med hänsyn till var motparten har sin hemvist.

5 § Vid handläggning i domstol av ärenden som avses i 4 § tillämpas lagen (1996:242) om domstolsärenden, om inte något annat följer av 2012 års Bryssel I-förordning.

Verkställighet

6 § Om ett avgörande är verkställbart enligt 2012 års Bryssel I-förordning, verkställs avgörandet enligt utskökningsbalken på samma sätt som en svensk dom som har fått laga kraft, om inte något annat följer av förordningen.

Vid verkställighet av ett avgörande som rör en säkerhetsåtgärd tillämpas i stället bestämmelserna om verkställighet av beslut om kvarstad eller annan säkerhetsåtgärd.

Anpassning

7 § Kronofogdemyndigheten är behörig myndighet att handlägga sådana frågor om anpassning som avses i artikel 54 i 2012 års Bryssel I-förordning. Vid myndighetens handläggning tillämpas utskökningsbalken, om inte något annat följer av förordningen.

Särskild underrättelse i utskökningsmål

8 § Om svaranden framför en invändning till Kronofogdemyndigheten som kan antas avse att avgörandet med tillämpning av 2012 års Bryssel I-förordning antingen inte ska verkställas i Sverige eller att verkställigheten ska begränsas till säkerhetsåtgärder, göras beroende av ställande av säkerhet eller skjutas upp, ska Kronofogdemyndigheten, utan dröjsmål, underrätta honom eller henne om möjligheten enligt förordningen att göra invändningen gällande genom en ansökan till domstol.

Erkännande, verkställbarhet och verkställighet enligt 2000 års Bryssel I-förordning, Brysselkonventionen eller Luganokonventionen

Exekvaturförfarande

9 § En ansökan om att ett avgörande ska erkännas eller förklaras verkställbart i Sverige enligt en unionsrättsakt eller ett internationellt instrument som avses i 1 § 2–4 görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver.

10 § En ansökan om ändring enligt en unionsrättsakt eller ett internationellt instrument som avses i 1 § 2–4 av ett beslut med anledning av en ansökan enligt 9 § görs till den tingsrätt som har meddelat beslutet.

Om en sådan ansökan görs av den som har gjort ansökan enligt 9 §, ska den ha kommit in till tingsrätten inom fyra veckor från den dag då beslutet meddelades.

11 § Vid handläggning i domstol av ärenden som avses i 9 och 10 §§ tillämpas i övrigt lagen (1996:242) om domstolsärenden, om inte något annat följer av unionsrättsakten eller det internationella instrumentet.

Verkställighet

12 § Om ett avgörande förklaras verkställbart enligt en unionsrättsakt eller ett internationellt instrument som avses i 1 § 2–4, verkställs avgörandet enligt utskökningsbalkens bestämmelser på samma sätt som en svensk dom som har fått laga kraft, om inte något annat följer av unionsrättsakten eller det internationella instrumentet.

Vid verkställighet av ett avgörande som rör en säkerhetsåtgärd tillämpas i stället bestämmelserna om verkställighet av beslut om kvarstad eller annan säkerhetsåtgärd.

13 § Om tingsrätten bifaller en ansökan enligt 9 § om att ett avgörande ska förklaras verkställbart, ska tingsrättens beslut anses innefatta ett beslut om kvarstad eller någon annan åtgärd som avses i 15 kap. rättegångsbalken.

Erkännande och verkställighet enligt förordningen om den europeiska exekutionstiteln

Rättelse av intyg

14 § Om ett intyg om en europeisk exekutionstitel på grund av ett skrifvel eller liknande inte stämmer överens med den bakomliggande domen eller officiella handlingen eller det bakomliggande utslaget, ska intyget rättas av den domstol eller myndighet som har utfärdat intyget.

Ett beslut i fråga om rättelse får inte överklagas.

Återkallelse av intyg

15 § Om ett intyg om en europeisk exekutionstitel har utfärdats i strid mot de krav som finns i förordningen om den europeiska exekutionstiteln, ska intyget återkallas av den domstol eller myndighet som har utfärdat intyget.

Innan intyget återkallas ska parterna få tillfälle att yttra sig, om det inte är obehövt.

Ett beslut i fråga om återkallelse får inte överklagas.

Verkställighet

16 § Om ett avgörande intygas vara en europeisk exekutionstitel, verkställs avgörandet enligt utsökningsbalkens bestämmelser på samma sätt som en svensk dom som har fått laga kraft, om inte något annat följer av artikel 21 eller 23 i förordningen om den europeiska exekutionstiteln.

1. Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015, då lagen (2006:74) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden ska upphöra att gälla.

2. Äldre föreskrifter gäller för handläggningen i Svea hovrätt och Högsta domstolen av mål som har inletts i hovrätten före ikraftträdandet.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1904:26 s. 1) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 8 § lagen (1904:26 s. 1) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

8 §²

På ansökan av make prövar Svea hovrätt huruvida beslut om upplösning av äktenskap, som meddelats i främmande stat, skall gälla här i riket. Innan hovrätten prövar frågan skall andra maken beredas tillfälle att yttra sig över ansökningen, om det kan ske.

Beslut, som ej innebär att det i den främmande staten meddelade beslutet skall gälla, utgör icke hinder mot ny prövning av frågan.

En ansökan av en make om ett utländskt beslut om upplösning av äktenskap ska gälla eller inte gälla i Sverige görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver med hänsyn till var den andra maken har sin hemvist. Innan tingsrätten prövar frågan ska den andra maken ges tillfälle att yttra sig över ansökan, om det kan ske.

Ett beslut som inte innebär att det utländska beslutet ska gälla hindrar inte att frågan prövas på nytt.

Vid handläggning i domstol av ett ärende som avses i första stycket tillämpas i övrigt lagen (1996:242) om domstolsärenden.

-
1. Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015.
 2. Äldre föreskrifter gäller för handläggningen i Svea hovrätt och Högsta domstolen av mål som har inletts i hovrätten före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1971:797.

² Senaste lydelse 1973:942.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1936:79) om erkännande och verkställighet av dom som meddelats i Schweiz

Härigenom föreskrivs att 8–11 §§ lagen (1936:79) om erkännande och verkställighet av dom som meddelats i Schweiz ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

Dom eller förlikning som enligt 1–5 §§ äger giltighet här i riket skall, på ansökan av part, här verkställas.

En dom eller en förlikning som enligt 1–5 §§ gäller i Sverige ska, efter en ansökan av en part, förklaras verkställbar.

9 §

Ansökan om verkställighet göres hos Svea hovrätt.

En ansökan om att en dom eller en förlikning ska förklaras verkställbar görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver med hänsyn till var motparten har sin hemvist.

Vid sådan ansökan skall fogas

Sökanden ska tillsammans med ansökan ge in

1. domen i huvudskrift eller av vederbörande myndighet styrkt avskrift;

1. domen i original eller en kopia av domen som har bestyrkts av en behörig myndighet,

2. bevis att domen vunnit laga kraft;

2. bevis om att domen har fått laga kraft,

3. domstols protokoll eller annan handling, utvisande att de i 5 § första stycket stadgade villkor äro uppfyllda; samt

3. domstols protokoll eller någon annan handling som visar att villkoren i 5 § första stycket är uppfyllda, och

4. där fråga är om tredskodom, handlingar i huvudskrift eller styrkt avskrift av vilka framgår, att utebliven part personligen eller genom befullmäktigat ombud i tid fått del av stämningen eller, då sådant fall är för handen som i 5 § första stycket 7. avses, stämningen tillställts honom på sätt där sägs.

4. om ansökan avser en tredskodom, handlingar i original eller i bestyrkt kopia som visar att en part som uteblivit har fått del av stämningen i tid antingen personligen eller genom ett ombud med fullmakt, eller, i fall som avses i 5 § första stycket 7, att han eller hon fått del av stämningen på det sätt som föreskrivs där.

Sökes verkställighet av förlikning, skall vid ansökningen fogas av behörig myndighet styrkt avskrift av protokoll ävensom bevis att förlikningen stadfästs av domstol samt kan verkställas i Schweiz.

Om ansökan avser en förlikning, ska sökanden tillsammans med ansökan ge in en kopia av ett protokoll som bestyrkts av en behörig myndighet samt bevis om att förlikningen har stadfästs av en domstol och kan verkställas i Schweiz.

Nu nämnda handlingar skola vara försedda med bevis angående utfärdarens behörighet, meddelade av schweiziska förbundskansliet, samt skola åtföljas av översättning till svenska språket, vilkens riktighet skall vara styrkt av svensk i Schweiz anställd diplomatisk eller konsulär tjänsteman eller av schweizisk här i riket anställd diplomatisk eller konsulär tjänsteman eller ock av svensk notarius publicus.

Handlingarna ska vara försedda med bevis om utfärdarens behörighet som meddelats av schweiziska förbundskansliet. En översättning av handlingarna till svenska ska även ges in. Översättningen ska vara bestyrkt av en svensk diplomatisk eller konsulär tjänsteman som är anställd i Schweiz eller av en schweizisk diplomatisk eller konsulär tjänsteman som är anställd i Sverige eller av en svensk notarius publicus.

10 §

Ansökan om verkställighet må ej bifallas utan att motparten haft tillfälle att därå svara.

Om en dom eller förlikning förklaras verkställbar, verkställs domen eller förlikningen på samma sätt som en svensk dom som har fått laga kraft. En föreskrift om tvångsmedel i domen eller förlikningen ska dock inte tillämpas.

11 §

Varder ansöknigen bifallen, gånge domen eller förlikningen i verket likasom domstols laga kraft ägande dom, där ej, efter klagan över hovrättens beslut, Konungen annorledes förordnar. Vad domen eller förlikningen må innehålla om tvångsmedel skall ej vinna tillämpning.

Vid handläggning i domstol av ett ärende om verkställbarhetsförklaring tillämpas i övrigt lagen (1996:242) om domstolsärenden.

-
1. Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015.
 2. Äldre föreskrifter gäller för handläggningen i Svea hovrätt och Högsta domstolen av mål som har inletts i hovrätten före ikraftträdandet.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1937:81) om internationella rättsförhållanden rörande dödsbo

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 13 § lagen (1937:81) om internationella rättsförhållanden rörande dödsbo ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

13 §

Vill någon här i riket erhålla verkställighet å dom som i 12 § sägs, göra därom ansökan hos Svea hovrätt.

Sådan ansökan må ej bifallas utan att motparten haft tillfälle att däröver yttra sig. Finner hovrätten, att domen uppfyller de i 12 § för erkännande stadgade villkoren, förordne hovrätten om verkställighet; och gånge därefter domen i verket likasom domstols laga kraft ägande dom, med mindre Konungen, efter klagan över hovrättens beslut, annorledes förordnar.

En ansökan om att en dom som avses i 12 § ska förklaras verkställbar i Sverige görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver med hänsyn till var motparten har sin hemvist.

Om tingsrätten finner att domen uppfyller villkoren för erkännande enligt 12 §, ska den förklara att domen är verkställbar. Domen verkställs på samma sätt som en svensk dom som har fått laga kraft.

Vid handläggning i domstol av ett ärende om verkställbarhetsförklaring tillämpas lagen (1996:242) om domstolsärenden.

1. Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015.

2. Äldre föreskrifter gäller för handläggningen i Svea hovrätt och Högsta domstolen av mål som har inletts i hovrätten före ikraftträdandet.

2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (1965:723) om erkännande och verkställighet av vissa utländska domar och beslut angående underhåll till barn

Härigenom föreskrivs att 5–9 §§ lagen (1965:723) om erkännande och verkställighet av vissa utländska domar och beslut angående underhåll till barn ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Avgörande som enligt 1–4 §§ gäller här i riket skall på ansökan verkställas här.

Även sådan dom angående underhåll till barn som utan hinder av att den ej äger laga kraft må verkställas i den stat där den meddelats eller domstols beslut om underhåll till barn för tiden intill dess laga kraft ägande dom eller beslut föreligger skall på ansökan verkställas här, om domen eller beslutet meddelats i stat som avses i 1 § och dom eller beslut av detta slag kunnat meddelas av svensk domstol i motsvarande fall. Ansökan må icke bifallas, om sådant förhållande föreligger att enligt 3 eller 4 § ett avgörande ej skulle gälla här i riket.

Ansökan om verkställighet göres hos Svea hovrätt.

Vid sådan ansökan skall fogas avgörandet i huvudskrift eller i avskrift som bestyrkts av myndighet,

bevis att avgörandet må verk-

Föreslagen lydelse

5 §
Ett avgörande som enligt 1–4 §§ gäller i Sverige ska efter en ansökan förklaras verkställbart.

6 §
Även en dom om underhåll till barn som får verkställas i den stat där domen meddelats trots att den inte fått laga kraft ska efter en ansökan förklaras verkställbar under förutsättning att domen meddelats i en stat som avses i 1 § och att en dom av detta slag hade kunnat meddelas av en svensk domstol i ett motsvarande fall. Detsamma gäller i fråga om en domstols beslut om underhåll till barn som meddelats för tiden till dess frågan avgjorts genom en dom eller ett beslut som har fått laga kraft. Om avgörandet enligt 3 eller 4 § inte skulle gälla i Sverige, får domen inte förklaras verkställbar.

7 §
En ansökan om att ett avgörande ska förklaras verkställbart görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver med hänsyn till var motparten har sin hemvist.

Sökanden ska tillsammans med ansökan ge in

1. avgörandet i original eller en kopia av avgörandet som har bestyrkts av en myndighet,

2. bevis om att avgörandet får

ställas i den stat där det meddelats,

om underhållsskyldighet ålagts någon som uteblivit eller eljest ej besvarat framställt anspråk på underhåll, styrkt avskrift av de handlingar genom vilka saken anhängiggjordes och bevis att dessa handlingar före avgörandet blivit delgivna i vederbörlig ordning.

Vid handlingarna skall fogas styrkt översättning till svenska språket.

verkställas i den stat där det har meddelats,

3. om den som har ålagts underhållsskyldighet har uteblivit eller annars inte besvarat ett krav på underhåll, stämningsansökan eller motsvarande handling i bestyrkt kopia och bevis om att ansökan eller handlingen har delgetts före avgörandet, och

4. en bestyrkt översättning av handlingarna i ärendet till svenska.

8 §

Ansökan om verkställighet må ej bifallas utan att den som ålagts underhållsskyldighet haft tillfälle att svara.

Om ett avgörande förklaras verkställbart, verkställs avgörandet på samma sätt som en svensk dom som har fått laga kraft. En föreskrift om tvångsmedel i avgörandet ska dock inte tillämpas.

9 §

Bifaller hovrätten ansökan, verkställs avgörandet som svensk domstols dom vilken äger laga kraft, om ej högsta domstolen förordnar annat. Innehåller avgörandet föreskrift om tvångsmedel, skall den föreskriften ej vinna tillämpning.

Vid handläggning i domstol av ett ärende om verkställbarhetsförklaring tillämpas i övrigt lagen (1996:242) om domstolsärenden.

1. Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015.

2. Äldre föreskrifter gäller för handläggningen i Svea hovrätt och Högsta domstolen av mål som har inletts i hovrätten före ikraftträdandet.

2.6 Förslag till lag om ändring i atomansvarighetslagen (1968:45)

Härigenom föreskrivs att 38 § atomansvarighetslagen (1968:45) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

38 §

Har dom i mål om ersättning för atomskada meddelats i annan konventionsstat och är domstolarna i den staten enligt Pariskonventionen behöriga att pröva tvist som domen gäller, *skall* domen, när den *vunnit* laga kraft och kan verkställas i den stat den meddelats, *på* ansökan verkställas i Sverige utan att ny prövning sker av den sak som avgjorts genom domen. *Detta medför ej* skyldighet att verkställa utländsk dom, om det ansvarighetsbelopp som gäller för atomanläggningens innehavare därigenom skulle överskridas.

Ansökan om verkställighet göres hos *Svea hovrätt*. Vid ansökningen *skall fogas*

1. domen i *huvudskrift* eller i *avskrift* som bestyrkts av myndighet;

2. förklaring av behörig myndighet i den stat där domen meddelats, att domen avser ersättning enligt Pariskonventionen samt att den *vunnit* laga kraft och kan verkställas i *nämnda stat*.

Nu nämnda handlingar skall vara försedda med bevis om utfärdarens behörighet. Beviset *skall* vara utställt av svensk beskickning eller konsul eller av chefen för justitieförvaltningen i den stat där domen meddelats. Är handling i ärendet *avfattad på annat främ-*

Om en dom i ett mål om ersättning för en atomskada har meddelats i en annan konventionsstat och om domstolarna i den staten enligt Pariskonventionen är behöriga att pröva en tvist som domen gäller, ska domen, när den *har fått* laga kraft och kan verkställas i den stat *där* den meddelats, *efter en* ansökan verkställas i Sverige utan att *en* ny prövning sker av den sak som avgjorts genom domen. *Det finns dock inte någon* skyldighet att verkställa en utländsk dom, om det ansvarighetsbelopp som gäller för atomanläggningens innehavare därigenom skulle överskridas.

En ansökan om verkställighet görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver med hänsyn till var motparten har sin hemvist. Sökanden ska tillsammans med ansökan ge in

1. domen i *original* eller i *kopia* som bestyrkts av *en* myndighet, *och*

2. *en* förklaring av *en* behörig myndighet i den stat där domen meddelats, att domen avser ersättning enligt Pariskonventionen samt att den *har fått* laga kraft och kan verkställas i *den staten*.

Handlingarna ska vara försedda med bevis om utfärdarens behörighet. Beviset *ska* vara utställt av *en* svensk beskickning eller konsul eller av chefen för justitieförvaltningen i den stat där domen meddelats. *Om en* handling i ärendet *inte är skriven på svenska, danska*

mande språk än danska eller norska, *skall* handlingen åtföljas av översättning till svenska. Översättningen *skall* vara bestyrkt av diplomatisk eller konsulär tjänsteman eller av svensk notarius publicus.

Ansökan om verkställighet får ej bifallas utan att motparten haft tillfälle att yttra sig över ansökningen.

Bifalles ansökningen, verkställs domen på samma sätt som svensk domstols laga kraft ägande dom, om ej högsta domstolen efter talan mot hovrättens beslut förordnar annat.

eller norska, *ska en* översättning till svenska *ges in tillsammans med* handlingen. Översättningen *ska* vara bestyrkt av *en* diplomatisk eller konsulär tjänsteman eller av *en* svensk notarius publicus.

Om en ansökan om verkställighet bifalls, verkställs domen på samma sätt som en svensk dom som har fått laga kraft.

Vid handläggning i domstol av ett ärende om verkställighet tillämpas i övrigt lagen (1996:242) om domstolsärenden.

-
1. Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.
 2. Äldre föreskrifter gäller för handläggningen i Svea hovrätt och Högsta domstolen av mål som har inletts i hovrätten före ikraftträdandet.

2.7 Förslag till lag om ändring i lagen (1969:12) med anledning av Sveriges tillträde till konventionen den 19 maj 1956 om fraktavtalet vid internationell godsbefordran på väg

Häri genom föreskrivs att 7 § lagen (1969:12) med anledning av Sveriges tillträde till konventionen den 19 maj 1956 om fraktavtalet vid internationell godsbefordran på väg ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Ansökan om *verkställighet* av utländsk dom, som enligt artikel 31 tredje och fjärde styckena kan verkställas i Sverige, göres hos Svea hovrätt. Vid ansökningen skall fogas

1. domen i *huvudskrift* eller i *avskrift* som bestyrkts av myndighet;

2. förklaring av behörig myndighet i den stat där domen meddelats, att domen avser tvist *angående* befordran som är *underkastad* konventionen *samt* att den *vunnit* laga kraft och kan verkställas i nämnda stat.

Nu nämnda handlingar skall vara försedda med bevis om utfärdarens behörighet. Beviset *skall* vara utställt av svensk beskickning eller konsul eller av chefen för justitieförvaltningen i den stat där domen meddelats. Är handling i ärendet *avfattad* på *annat främmande språk* än danska eller norska, *skall* handlingen *åtföljas* av översättning till svenska. Översättningen *skall* vara bestyrkt av diplomatisk eller konsulär tjänsteman eller av svensk notarius publicus.

Ansökan om verkställighet får ej bifallas utan att motparten haft

Föreslagen lydelse

7 §

En ansökan om att en utländsk dom som enligt artikel 31 tredje och fjärde styckena kan verkställas i Sverige ska förklaras verkställbar görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver med hänsyn till var motparten har sin hemvist. Sökanden ska tillsammans med ansökan ge in

1. domen i *original* eller i *kopia* som bestyrkts av *en* myndighet, *och*

2. *en* förklaring av *en* behörig myndighet i den stat där domen meddelats, att domen avser *en* tvist *om* befordran som *omfattas av* konventionen *och* att den *har fått* laga kraft och kan verkställas i nämnda stat.

De handlingar som avses i första stycket ska vara försedda med *ett* bevis om utfärdarens behörighet. Beviset *ska* vara utställt av *en* svensk beskickning eller konsul eller av chefen för justitieförvaltningen i den stat där domen meddelats. *Om* en handling i ärendet *inte* är *skriven* på *svenska*, danska eller norska, *ska även* en översättning av handlingen till svenska *ges in*. Översättningen *ska* vara bestyrkt av *en* diplomatisk eller konsulär tjänsteman eller av *en* svensk notarius publicus.

Om en dom förklaras verkställbar, verkställs domen på samma

tillfälle att yttra sig över ansökningen.

Bifalles ansökningen, verkställes domen på samma sätt som svensk domstols laga kraft ägande dom, om ej högsta domstolen efter talan mot hovrättens beslut förordnar annat.

sätt som en svensk dom som har fått laga kraft.

Vid handläggning i domstol av ett ärende om verkställbarhetsförklaring tillämpas i övrigt lagen (1996:242) om domstolsärenden.

-
1. Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015.
 2. Äldre föreskrifter gäller för handläggningen i Svea hovrätt och Högsta domstolen av mål som har inletts i hovrätten före ikraftträdandet.

2.8 Förslag till lag om ändring i sjömanslagen (1973:282)

Härigenom föreskrivs att 14 § sjömanslagen (1973:282) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Tvist om sjömans anställningsförhållande får inte *dras inför* utländsk myndighet.

Första stycket gäller inte om annat följer av de *gemenskapsrättsakter* och internationella instrument som anges i 1 § 1–3 eller 5 lagen (2006:74) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden.

Föreslagen lydelse

14 §¹

En tvist om *en* sjömans anställningsförhållande får inte *inledas vid en* utländsk myndighet.

Första stycket gäller inte om annat följer av de *unionsrättsakter* och internationella instrument som anges i 1 § 1–4 lagen (2014:000) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden.

Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015.

¹ Senaste lydelse 2007:441.

2.9 Förslag till lag om ändring i lagen (1976:108) om erkännande och verkställighet av utländskt avgörande angående underhållsskyldighet

Härigenom föreskrivs att 9–11 §§ lagen (1976:108) om erkännande och verkställighet av utländskt avgörande angående underhållsskyldighet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Ansökan om verkställighet göres hos Svea hovrätt.

Vid ansökningshandlingarna skall fogas

1. huvudskrift eller av myndighet bestyrkt avskrift av exekutionstiteln,

2. bevis att verkställighet får ske i den stat, där exekutionstiteln har upprättats,

3. om genom dom eller beslut underhållsskyldighet har ålagts någon som uteblivit, handling i original eller bestyrkt avskrift, utvisande att stämning med under rättelse, som avses i 4 § andra stycket, har delgivits i den ordning som gäller enligt lagen i den stat där domen eller beslutet har meddelats,

4. om sökanden är offentligt organ, behövliga handlingar angående organets behörighet att begära verkställighet,

5. bestyrkt översättning till svenska språket av ovan angivna handlingar, i den mån hovrätten ej finner det obehövt.

Uppfyller ansökningshandlingarna ej föreskrifterna i andra stycket eller är de eljest ofull-

Föreslagen lydelse

9 §¹

En ansökan om att ett avgörande ska förklaras verkställbart görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver med hänsyn till var motparten har sin hemvist.

Sökanden ska tillsammans med ansökan ge in

1. exekutionstiteln i original eller i kopia som har bestyrkts av en myndighet,

2. bevis om att exekutionstiteln får verkställas i den stat där den har upprättats,

3. om ansökan avser en dom eller ett beslut om underhållsskyldighet som har meddelats mot någon som har uteblivit, en handling i original eller i bestyrkt kopia som utvisar att stämning med underrättelse, som avses i 4 § andra stycket, har delgetts i den ordning som gäller enligt lagen i den stat där domen eller beslutet har meddelats,

4. om sökanden är ett offentligt organ, behövliga handlingar om organets behörighet att begära verkställighet,

5. en bestyrkt översättning av handlingarna till svenska, såvida inte tingsrätten anser att det inte behövs.

¹ Ändringen innebär bl.a. att tredje stycket tas bort.

ständiga, skall tillfälle beredas sökanden att avhjälpa bristen.

10 §

Ansökan om verkställighet får ej bifallas utan att tillfälle har lämnats motpart att yttra sig över ansökningen.

Om ett avgörande förklaras verkställbart, verkställs avgörandet på samma sätt som en svensk dom som har fått laga kraft. En föreskrift om tvångsmedel i avgörandet ska dock inte tillämpas.

11 §

Bifalles ansökningen, sker verkställighet på samma sätt som gäller i fråga om svensk domstols lagakraftägande dom, om ej högsta domstolen förordnar annat. Föreskrift om tvångsmedel i den utländska exekutionstiteln skall ej vinna tillämpning.

Vid handläggning i domstol av ett ärende om verkställbarhetsförklaring tillämpas i övrigt lagen (1996:242) om domstolsärenden.

-
1. Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015.
 2. Äldre föreskrifter gäller för handläggningen i Svea hovrätt och Högsta domstolen av mål som har inletts i hovrätten före ikraftträdandet.

2.10 Förslag till lag om ändring i lagen (1977:595) om erkännande och verkställighet av nordiska domar på privaträttens område

Härigenom föreskrivs att 7 § lagen (1977:595) om erkännande och verkställighet av nordiska domar på privaträttens område ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Denna lag tillämpas inte om annat följer av de unionsrättsakter och internationella instrument som omfattas av lagen (2006:74) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden, eller av särskilda bestämmelser om erkännande och verkställighet av avgöranden och förlikningar på särskilda rättsområden.

Lagen tillämpas inte heller *be-
träffande*

1. dom eller förlikning i mål *angående* boskillnad, legal separation, äktenskapsskillnad, återgång av äktenskap, antagande av adoptivbarn eller adoptivförhållandes hävande, omyndighetsförklaring eller dess hävande eller i mål angående bodelning eller skadestånd med anledning av legal separation, äktenskapsskillnad eller återgång av äktenskap, om det inte är fråga om verkställighet av dom som ska gälla *här i riket* enligt 22 § förordningen (1931:429) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap, adoption eller förmynderskap,

2. dom eller förlikning *rörande* vårdnad om eller rätt till umgänge med barn eller överlämnande av barn i annat fall, om det inte är

Föreslagen lydelse

7 §¹

Denna lag tillämpas inte om *något* annat följer av de unionsrättsakter och internationella instrument som omfattas av lagen (2014:000) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden, eller av särskilda bestämmelser om erkännande och verkställighet av avgöranden och förlikningar på särskilda rättsområden.

Lagen tillämpas inte heller *i
fråga om*

1. dom eller förlikning i mål *om* boskillnad, legal separation, äktenskapsskillnad, återgång av äktenskap, antagande av adoptivbarn eller adoptivförhållandes hävande, omyndighetsförklaring eller dess hävande eller i mål angående bodelning eller skadestånd med anledning av legal separation, äktenskapsskillnad eller återgång av äktenskap, om det inte är fråga om verkställighet av *en* dom som ska gälla *i Sverige* enligt 22 § förordningen (1931:429) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap, adoption eller förmynderskap,

2. dom eller förlikning *som rör* vårdnad om eller rätt till umgänge med barn eller överlämnande av barn i annat fall, om det inte är

¹ Senaste lydelse 2010:578.

fråga om verkställighet enligt 6 §,

3. dom eller förlikning *rörande* familjerättslig underhållsskyldighet,

4. dom eller förlikning *rörande* faderskapet till barn,

5. dom eller förlikning *angående* rätt på grund av arv eller testamente, efterlevande makes rätt, boutredning eller skifte med anledning av dödsfall eller *ansvarighet* för den dödes *gäld*, om inte den avlidne var medborgare i Danmark, Finland, Island, Norge eller Sverige och hade hemvist i någon av dessa stater,

6. dom eller förlikning *angående*

a) gäldenärs försättande i konkurs,

b) inledande av förhandling om offentligt ackord utan konkurs,

c) andra frågor som beror av konkursdomares eller konkursdomstols prövning, eller

d) rättshandlings eller annan åtgärds ogiltighet eller återgång på grund av konkurs eller förhandling om offentligt ackord utan konkurs i något av de nordiska länderna, om det framgår av konkursbeslutet eller beslutet om offentlig ackordsförhandling att gäldenären inte hade hemvist i något av de nordiska länderna, eller

7. dom eller förlikning i mål som ska tas upp omedelbart av särskild domstol för handläggning av tvister *rörande* kollektivavtal.

fråga om verkställighet enligt 6 §,

3. dom eller förlikning *som rör* familjerättslig underhållsskyldighet,

4. dom eller förlikning *som rör* faderskapet till barn,

5. dom eller förlikning *som rör* rätt på grund av arv eller testamente, efterlevande makes rätt, boutredning eller skifte med anledning av dödsfall eller *ansvar* för den dödes *skulder*, om inte den avlidne var medborgare i Danmark, Finland, Island, Norge eller Sverige och hade hemvist i någon av dessa stater,

6. dom eller förlikning *som rör*

a) *en* gäldenärs försättande i konkurs,

b) *en* rättshandlings eller annan åtgärds ogiltighet eller återgång på grund av konkurs eller förhandling om offentligt ackord utan konkurs i något av de nordiska länderna, om det framgår av konkursbeslutet eller beslutet om offentlig ackordsförhandling att gäldenären inte hade hemvist i något av de nordiska länderna, eller

c) *en* rättshandlings eller annan åtgärds ogiltighet eller återgång på grund av konkurs eller förhandling om offentligt ackord utan konkurs i något av de nordiska länderna, om det framgår av konkursbeslutet eller beslutet om offentlig ackordsförhandling att gäldenären inte hade hemvist i något av de nordiska länderna, eller

d) *en* rättshandlings eller annan åtgärds ogiltighet eller återgång på grund av konkurs eller förhandling om offentligt ackord utan konkurs i något av de nordiska länderna, om det framgår av konkursbeslutet eller beslutet om offentlig ackordsförhandling att gäldenären inte hade hemvist i något av de nordiska länderna, eller

7. dom eller förlikning i mål som ska tas upp omedelbart av särskild domstol för handläggning av tvister *som rör* kollektivavtal.

Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015.

2.11 Förslag till lag om ändring i lagen (1983:368) om erkännande och verkställighet av österrikiska domar på privaträttens område

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1983:368) om erkännande och verkställighet av österrikiska domar på privaträttens område
dels att 15 § ska upphöra att gälla,
dels att 1, 12–14 och 16–18 §§ ska ha följande lydelse,
dels att det ska införas en ny paragraf, 16 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Denna lag är tillämplig på domar som har meddelats i Österrike *i ämnen av privaträttslig beskaffenhet*. Lagen tillämpas på domar *i sådana ämnen*, även om de har meddelats i ett straffrättsligt förfarande. Lagen tillämpas inte om annat följer av de unionsrättsakter och internationella instrument som omfattas av lagen (2006:74) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden.

Denna lag är tillämplig på domar *på privaträttens område* som har meddelats i Österrike. Lagen tillämpas på *sådana* domar även om de har meddelats i ett straffrättsligt förfarande. Lagen tillämpas inte om *något* annat följer av de unionsrättsakter och internationella instrument som omfattas av lagen (2014:000) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden.

12 §

En österrikisk dom, som *skall* erkännas i Sverige och som får verkställas i Österrike, *skall på* ansökan *verkställas här*.

En österrikisk dom som *ska* erkännas i Sverige och som får verkställas i Österrike *ska efter* en ansökan *förklaras verkställbar*.

13 §

Ansökan om *verkställighet* görs hos *Svea hovrätt*.

En ansökan om *verkställbarhetsförklaring* görs till den tingsrätt som *regeringen föreskriver med hänsyn till var motparten har sin hemvist*.

¹ Senaste lydelse 2010:579.

14 §

Vid ansökan om verkställighet skall fogas domen i original eller av behörig myndighet bestyrkt avskrift och bevis om att domen har vunnit laga kraft och får verkställas i Österrike.

Hovrätten får förelägga sökanden att inkomma med de ytterligare handlingar som behövs för hovrättens prövning av ansökningen.

De handlingar som skall fogas till ansökningen skall vara avfattade på svenska eller åtföljas av en översättning till svenska. Riktigheten av översättningen skall vara bestyrkt av en person som är behörig att i Sverige eller Österrike bestyrka en sådan översättning. Hovrätten får medge undantag från kravet på översättning.

Sökanden ska tillsammans med ansökan ge in domen i original eller en kopia av domen som bestyrkts av en behörig myndighet samt bevis om att domen har fått laga kraft och får verkställas i Österrike.

Tingsrätten får förelägga sökanden att ge in de ytterligare handlingar som behövs för tingsrättens prövning av ansökan.

De handlingar som ska ges in tillsammans med ansökan ska vara skrivna på svenska eller åtföljas av en översättning till svenska. Riktigheten av översättningen ska vara bestyrkt av en person som är behörig att i Sverige eller Österrike bestyrka en sådan översättning. Tingsrätten får medge undantag från kravet på översättning.

16 §

Bifaller hovrätten ansökningen, verkställs domen på samma sätt som en svensk domstols lagakraftäggande dom, om inte högsta domstolen efter besvär över hovrättens beslut förordnar annat. Föreskrift om tvångsmedel i den österrikiska domen skall inte tillämpas.

Om en dom förklaras verkställbar, verkställs domen på samma sätt som en svensk dom som har fått laga kraft. En föreskrift om tvångsmedel i domen ska dock inte tillämpas.

16 a §

Vid handläggning i domstol av ett ärende om verkställbarhetsförklaring tillämpas i övrigt lagen (1996:242) om domstolsärenden.

17 §

En förlikning som har träffats inför en österrikisk domstol i en sådan privaträttslig fråga som omfattas av denna lag skall på ansökan verkställas här, om

1. förlikningen får verkställas i Österrike och
2. det inte föreligger sådana omständigheter som avses i 6 § 1, 2 eller 3.

En förlikning som har träffats inför en österrikisk domstol i en privaträttslig fråga som omfattas av denna lag ska efter en ansökan förklaras verkställbar, om

2. det inte finns sådana omständigheter som avses i 6 § 1, 2 eller 3.

För *verkställigheten* gäller 12–16 §§ i tillämpliga delar.

För *handläggningen av frågor om verkställbarhet av förlikningar* gäller 12–16 a §§ i tillämpliga delar.

18 §

Har säkerhetsåtgärd enligt 15 kap. rättegångsbalken beviljats, *skall* vid tillämpning av 7 § i samma *kapitel* med *talans väckande* vid svensk domstol jämföras talans väckande vid *österrikisk domstol*, om den österrikiska rättegången kan leda till en dom som enligt denna lag kan verkställas här. Det förhållandet att sådan rättegång redan pågår eller att saken har avgjorts genom dom, som ännu inte har *vunnit* laga kraft, hindrar inte att säkerhetsåtgärd beviljas.

Beslut om säkerhetsåtgärd förfaller en månad efter det att domen i den österrikiska rättegången har *vunnit* laga kraft, om inte *verkställighet* av domen har *sökts* här dessförinnan. Har ansökan om *verkställighet* gjorts inom denna tid, *skall* beslutet gälla till dess *ansökningen* prövas, om inte *hovrätten förordnar annat*. *Föreligger* inte *något förordnande* om säkerhetsåtgärd när ansökan görs, får *hovrätten* på yrkande besluta om sådan åtgärd i avvaktan på *prövningen av ansökningen*.

Om en säkerhetsåtgärd enligt 15 kap. rättegångsbalken har beviljats, *ska* vid tillämpning av 15 kap. 7 § i samma *balk* en *talans väckelse* vid en österrikisk domstol jämföras med en *talans väckelse* vid en svensk domstol, om den österrikiska rättegången kan leda till en dom som enligt denna lag kan verkställas här. Det förhållandet att *en* sådan rättegång redan pågår eller att saken har avgjorts genom *en* dom som ännu inte har *fått* laga kraft hindrar inte att *en* säkerhetsåtgärd beviljas.

Ett beslut om en säkerhetsåtgärd förfaller en månad efter det att domen i den österrikiska rättegången har *fått* laga kraft, om inte *en ansökan* om att domen *ska förklaras verkställbar i Sverige* har *gjorts* dessförinnan. *Om en ansökan om verkställbarhetsförklaring* har gjorts inom denna tid, *ska* beslutet gälla till dess *ansökan* prövas, om inte *tingsrätten bestämmer något annat*. *Om det* inte finns *något beslut om en säkerhetsåtgärd* när ansökan görs, får *tingsrätten* på yrkande besluta om *en sådan åtgärd* i avvaktan på *att ansökan prövas*.

-
1. Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015.
 2. Äldre föreskrifter gäller för handläggningen i Svea hovrätt och Högsta domstolen av mål som har inletts i hovrätten före ikraftträdandet.

2.12 Förslag till lag om ändring i lagen (1983:1015) med anledning av Sveriges tillträde till konventionen den 6 april 1974 om en uppförandekod för linjekonferenser

Härigenom föreskrivs att 12 § lagen (1983:1015) med anledning av Sveriges tillträde till konventionen den 6 april 1974 om en uppförandekod för linjekonferenser ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Ansökan om *verkställighet* av en rekommendation görs hos Svea hovrätt. Rekommendationen skall ges in i original eller i bestyrkt kopia. Om en handling i ärendet är *avfattad* på annat *främmande språk än danska och norska*, skall handlingen *åtföljas* av en bestyrkt översättning till svenska.

Motparten skall beredas tillfälle att yttra sig över ansökningen.

Bifalls ansökningen, verkställs rekommendationen såsom laga-kraftätagande dom, om något annat inte förordnas med anledning av talan mot hovrättens beslut.

Föreslagen lydelse

12 §

En ansökan om att en rekommendation ska förklaras verkställbar görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver med hänsyn till var motparten har sin hemvist. Rekommendationen ska ges in i original eller i bestyrkt kopia. Om en handling i ärendet inte är skriven på svenska, danska eller norska, ska även en bestyrkt översättning till svenska av handlingen ges in.

Om en rekommendation förklaras verkställbar, verkställs rekommendationen på samma sätt som en dom som har fått laga kraft.

Vid handläggning i domstol av ett ärende om verkställbarhetsförklaring tillämpas i övrigt lagen (1996:242) om domstolsärenden.

-
1. Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015.
 2. Äldre föreskrifter gäller för handläggningen i Svea hovrätt och Högsta domstolen av mål som har inletts i hovrätten före ikraftträdandet.

2.13 Förslag till lag om ändring i lagen (1985:193) om internationell järnvägstrafik

Härigenom föreskrivs att 5 och 6 §§ lagen (1985:193) om internationell järnvägstrafik ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Ansökan om verkställighet görs hos Svea hovrätt.

Vid ansökningen skall fogas

1. exekutionstiteln i original eller i *avskrift* som har bestyrkts av en behörig myndighet,

2. förklaring av en behörig myndighet i den stat där exekutionstiteln har upprättats att den avser tvist *angående* befordran som omfattas av fördraget och att den får verkställas i den *nämnda* staten samt, i fråga om domstols dom, att den har *vunnit* laga kraft.

Hovrätten får förelägga sökanden att ge in de ytterligare handlingar som behövs för *hovrättens* prövning av saken. Om det finns anledning till det, får *hovrätten* kräva att de handlingar som har *fogats till ansökningen skall* förse med bevis om utfärdarens behörighet. Beviset *skall* vara utställt av en svensk beskickning eller konsul eller av chefen för justitieförvaltningen i den stat där exekutionstiteln har upprättats.

Om en handling i ärendet inte är *avfattad* på svenska, danska eller norska, *skall* handlingen *åtföljas* av en bestyrkt översättning till svenska. *Hovrätten* får medge undantag från kravet på översättning.

Föreslagen lydelse

5 §

En ansökan om att en utländsk dom ska förklaras verkställbar görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver med hänsyn till var motparten har sin hemvist.

Sökanden ska tillsammans med ansökan ge in

1. exekutionstiteln i original eller i *kopia* som har bestyrkts av en behörig myndighet, *och*

2. *en* förklaring av en behörig myndighet i den stat där exekutionstiteln har upprättats att den avser *en* tvist *om* befordran som omfattas av fördraget och att den får verkställas i den staten samt, i fråga om *en* domstols dom, att den har *fått* laga kraft.

Tingsrätten får förelägga sökanden att ge in de ytterligare handlingar som behövs för *tingsrättens* prövning av saken. Om det finns anledning till det, får *tingsrätten* kräva att de handlingar som har *getts in tillsammans med ansökan ska* förse med bevis om utfärdarens behörighet. Beviset *ska* vara utställt av en svensk beskickning eller konsul eller av chefen för justitieförvaltningen i den stat där exekutionstiteln har upprättats.

Om en handling i ärendet inte är *skriven* på svenska, danska eller norska, *ska* även en bestyrkt översättning till svenska av handlingen *ges in*. *Tingsrätten* får medge undantag från kravet på översättning.

6 §

En ansökan om verkställighet får inte bifallas utan att motparten har beretts tillfälle att yttra sig över ansökningen.

Om ansökningen bifalls, får verkställighet äga rum som för en svensk domstols lagakraftäggande dom, om inte högsta domstolen förordnar annat efter besvär över hovrättens beslut.

Den sak som har avgjorts genom en *sådan* dom som avses i 4 § första stycket 1 eller genom en *sådan* förlikning eller skiljedom som avses i 4 § andra stycket får inte prövas på nytt.

Om en dom förklaras verkställbar, verkställs domen på samma sätt som en svensk dom som har fått laga kraft.

Vid handläggning i domstol av ett ärende om verkställbarhetsförklaring tillämpas i övrigt lagen (1996:242) om domstolsärenden.

Den sak som har avgjorts genom en dom som avses i 4 § första stycket 1 eller genom en förlikning eller skiljedom som avses i 4 § andra stycket får inte prövas på nytt.

-
1. Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015.
 2. Äldre föreskrifter gäller för handläggningen i Svea hovrätt och Högsta domstolen av mål som har inletts i hovrätten före ikraftträdandet.

2.14 Förslag till lag om ändring i lagen (1985:367) om internationella faderskapsfrågor

Härigenom föreskrivs att 9 § lagen (1985:367) om internationella faderskapsfrågor ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Frågan *huruvida* ett avgörande som avses i 7 § gäller i Sverige kan prövas av *Svea hovrätt på* ansökan av någon som har varit part i den utländska rättegången och vars rätt frågan rör. Uppkommer en sådan fråga inför en annan svensk myndighet än en domstol, får även myndigheten vid behov begära en sådan prövning av *hovrätten*.

Innan hovrätten prövar frågan skall sökandens motpart få tillfälle att yttra sig över ansökningen, om det kan ske. Har hovrättens prövning begärts av en myndighet, gäller detsamma var och en som har varit part i den utländska rättegången och som kan vara part även i hovrätten.

Föreslagen lydelse

9 §

Frågan *om* ett avgörande som avses i 7 § gäller i Sverige kan prövas av *tingsrätt efter en* ansökan av någon som har varit part i den utländska rättegången och vars rätt frågan rör. *Om* en sådan fråga uppkommer inför en annan svensk myndighet än en domstol, får även myndigheten vid behov begära en sådan prövning av *tingsrätten*,

En ansökan enligt första stycket görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver med hänsyn till var motparten har sin hemvist

Innan tingsrätten prövar frågan ska motparten få tillfälle att yttra sig över ansökan, om det kan ske.

Vid handläggning i domstol av ett ärende som avses i första stycket tillämpas i övrigt lagen (1996:242) om domstolsärenden.

-
1. Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015.
 2. Äldre föreskrifter gäller för handläggningen i Svea hovrätt och Högsta domstolen av mål som har inletts i hovrätten före ikraftträdandet.

2.15 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:272) om internationella frågor rörande makars och sambors förmögenhetsförhållanden

Härigenom föreskrivs att 16 och 17 §§ lagen (1990:272) om internationella frågor rörande makars och sambors förmögenhetsförhållanden¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

16 §²

Ett utländskt domstolsavgörande som är verkställbart i domstolslandet och som gäller i Sverige får verkställas, om avgörandet har förklarats verkställbart här.

Svea hovrätt prövar en ansökan om verkställbarhetsförklaring.

En ansökan om verkställbarhetsförklaring görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver med hänsyn till var motparten har sin hemvist.

Till ansökningen skall bifogas avgörandet i original eller av behörig myndighet bestyrkt kopia och de ytterligare handlingar som hovrätten behöver för sin prövning. Innan hovrätten prövar ansökningen skall sökandens motpart få tillfälle att yttra sig över den.

Sökanden ska tillsammans med ansökan ge in avgörandet i original eller i kopia som har bestyrkts av en behörig myndighet samt de ytterligare handlingar som tingsrätten behöver för sin prövning.

17 §³

Har hovrätten förklarat ett avgörande verkställbart, får avgörandet verkställas på samma sätt som ett motsvarande svenskt avgörande som har vunnit laga kraft, om inte Högsta domstolen efter överklagande beslutar om annat. Föreskrifter om tvångsmedel i det utländska avgörandet skall inte tillämpas.

Om ett avgörande förklaras verkställbart, verkställs avgörandet på samma sätt som ett motsvarande svenskt avgörande som har fått laga kraft. En föreskrift om tvångsmedel i avgörandet ska dock inte tillämpas.

Vid handläggning i domstol av ett ärende om verkställbarhetsförklaring tillämpas i övrigt lagen (1996:242) om domstolsärenden.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2001:1141.

² Senaste lydelse 2001:1141.

³ Senaste lydelse 2001:1141.

-
1. Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015.
 2. Äldre föreskrifter gäller för handläggningen i Svea hovrätt och Högsta domstolen av mål som har inletts i hovrätten före ikraftträdandet.

2.16 Förslag till lag om ändring i sjölagen (1994:1009)

Härigenom föreskrivs att 13 kap. 60 § och 21 kap. 2 och 6 §§ sjölagen (1994:1009) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 kap.

60 §¹

Ett avtal som har ingåtts innan tvist har uppkommit och som inskränker kärandens rätt att få en tvist om transport av styckegods enligt detta kapitel prövad vid domstol är ogiltigt i den *mån* det begränsar kärandens rätt att enligt eget val väcka talan vid *domstol* för den ort

1. *där* svaranden har sitt huvudkontor eller, om huvudkontor saknas, där svaranden har sin vanliga vistelseort,

2. *där* transportavtalet ingicks, förutsatt att svaranden där har driftställe för sin rörelse, filial eller företrädare, genom vars förmedling avtalet har ingåtts, eller

3. *där* den avtalade lastningshamnen eller den avtalade eller faktiska lossningshamnen ligger.

Utan hinder av vad som föreskrivs i första stycket kan talan alltid väckas vid domstol för den ort som har angetts i transportavtalet. Efter det att tvist har uppkommit får parterna fritt avtala hur en tvist skall behandlas.

Om ett konossement har utfärdats enligt ett certeparti som innehåller bestämmelser om behörig domstol eller skiljedomsförfarande utan att konossementet uttryckligen anger att dessa bestämmelser är bindande för innehavaren av konossementet, får transportören inte åberopa bestämmelserna mot en innehavare av konossementet som har förvärvat det i god tro.

Första stycket gäller inte om varken den avtalade lastnings-

Ett avtal som har ingåtts innan *en* tvist har uppkommit och som inskränker kärandens rätt att få en tvist om transport av styckegods enligt detta kapitel prövad vid domstol är ogiltigt i den *utsträckning* som det begränsar kärandens rätt att enligt eget val väcka talan vid *domstolen* för den ort *där*

1. svaranden har sitt huvudkontor eller, om *ett* huvudkontor saknas, där svaranden har sin vanliga vistelseort,

2. transportavtalet ingicks, förutsatt att svaranden där har driftställe för sin rörelse, filial eller företrädare, genom vars förmedling avtalet har ingåtts, eller

3. den avtalade lastningshamnen eller den avtalade eller faktiska lossningshamnen ligger.

Trots första stycket kan en talan alltid väckas vid domstol för den ort som har angetts i transportavtalet. Efter det att tvist har uppkommit får parterna fritt avtala hur en tvist ska behandlas.

Första stycket gäller inte om varken den avtalade lastnings-

¹ Senaste lydelse 2007:443.

hamnen eller den avtalade eller faktiska lossningshamnen ligger i Sverige, Danmark, Finland eller Norge eller om annat följer av de *gemenskapsrättsakter* och internationella instrument som anges i 1 § 1–3 eller 5 lagen (2006:74) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden.

hamnen eller den avtalade eller faktiska lossningshamnen ligger i Sverige, Danmark, Finland eller Norge eller om *något* annat följer av de *unionsrättsakter* och internationella instrument som anges i 1 § 1–4 lagen (2014:000) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden.

21 kap.

2 §²

I fråga om behörigheten för sjörättsdomstol att ta upp tvistemål som avses i 1 § första stycket *skall* bestämmelserna om laga domstol i tvistemål i allmänhet tillämpas.

Talan får även väckas vid sjörättsdomstolen för den ort där fartyget finns. Har säkerhet för en fordran ställts hos en myndighet till befrielse från kvarstad eller annan säkerhetsåtgärd, får talan väckas även vid sjörättsdomstolen för den ort där säkerheten har ställts. Talan *angående* en fordran som säkerheten har avsett får väckas vid sistnämnda sjörättsdomstol, även om säkerheten har upphört att gälla.

Finns inte sjörättsdomstol på den ort där svaranden har kunnat sökas enligt första *och* andra stycket, väcks talan vid den sjörättsdomstol som är närmast den orten.

Om flera är redare i ett fartyg, *skall* fartygets hemort anses som rederiets hemvist.

Bestämmelserna i denna paragraf gäller inte om annat följer av lagen (2006:74) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och

I fråga om behörigheten för *en* sjörättsdomstol att ta upp *ett* tvistemål som avses i 1 § första stycket *ska* bestämmelserna om laga domstol i tvistemål i allmänhet tillämpas.

En talan får även väckas vid sjörättsdomstolen för den ort där fartyget finns. *Om* säkerhet för en fordran har ställts hos en myndighet till befrielse från kvarstad eller *någon* annan säkerhetsåtgärd, får *en* talan väckas även vid sjörättsdomstolen för den ort där säkerheten har ställts. *En* talan *som avser* en fordran som säkerheten har avsett får väckas vid sistnämnda sjörättsdomstol, även om säkerheten har upphört att gälla.

Om det inte finns en sjörättsdomstol på den ort där svaranden har kunnat sökas enligt första *eller* andra stycket, väcks *en* talan vid den sjörättsdomstol som är närmast den orten.

Om flera är redare i ett fartyg, *ska* fartygets hemort anses som rederiets hemvist.

Bestämmelserna i denna paragraf gäller inte om *något* annat följer av lagen (2014:000) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om er-

² Senaste lydelse 2007:443.

internationell verkställighet av vissa avgöranden eller av de *gemenskapsrättsakter* och internationella instrument som anges i 1 § 1–3 eller 5 den lagen. Andra stycket i denna paragraf gäller dock om fartyget är belagt med kvarstad.

kännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden eller av de *unionsrättsakter* och internationella instrument som anges i 1 § 1–4 den lagen. Andra stycket i denna paragraf gäller dock om fartyget är belagt med kvarstad.

6 §³

Om en dom i ett mål om ersättning för oljeskada eller bunker-oljeskada har meddelats i en annan stat som har tillträtt den i 10 kap. angivna 1992 års ansvarighetskonvention eller den i 10 a kap. angivna bunkerkonventionen och om domstolarna i den staten var behöriga att pröva den tvist som domen avser, gäller följande. Domen ska, när den har vunnit laga kraft och kan verkställas i den stat där den har meddelats, *på* ansökan verkställas i Sverige utan att en ny prövning sker av den sak som avgjorts genom domen, om inte annat följer av vad som sägs i 10 kap. 9 § eller 5 § femte stycket i detta kapitel. Detta medför inte någon skyldighet att verkställa en utländsk dom, om det ansvarsbelopp som gäller för fartygets ägare därmed skulle överskridas.

En ansökan om verkställighet görs *hos Svea hovrätt. Till* ansökan ska *fogas*

1. domen i original eller i kopia som bestyrkts av en myndighet,
2. en förklaring av en behörig myndighet i den stat där domen meddelats att domen avser ersättning enligt den i 10 kap. angivna 1992 års ansvarighetskonvention eller den i 10 a kap. angivna bunkerkonventionen samt att domen

Om en dom i ett mål om ersättning för oljeskada eller bunker-oljeskada har meddelats i en annan stat som har tillträtt den i 10 kap. angivna 1992 års ansvarighetskonvention eller den i 10 a kap. angivna bunkerkonventionen och om domstolarna i den staten var behöriga att pröva den tvist som domen avser, gäller följande. När domen har *fått* laga kraft och kan verkställas i den stat där den har meddelats, ska *den efter en* ansökan verkställas i Sverige utan att en ny prövning sker av den sak som avgjorts genom domen, om inte *något* annat följer av 10 kap. 9 § eller 5 § femte stycket i detta kapitel. Detta medför inte någon skyldighet att verkställa en utländsk dom, om det ansvarsbelopp som gäller för fartygets ägare därmed skulle överskridas.

En ansökan om verkställighet görs *till den tingsrätt som regeringen föreskriver med hänsyn till var motparten har sin hemvist. Sökanden ska tillsammans med* ansökan *ge in*

1. domen i original eller i kopia som *har* bestyrkts av en myndighet,
2. en förklaring av en behörig myndighet i den stat där domen meddelats att domen avser ersättning enligt den i 10 kap. angivna 1992 års ansvarighetskonvention eller den i 10 a kap. angivna bunkerkonventionen samt att domen

³ Senaste lydelse 2013:328 (jfr 2013:543).

har *vunnit* laga kraft och kan verkställas i den staten.

Handlingarna ska vara försedda med bevis om utfärdarens behörighet. Beviset ska vara utställt av en svensk beskickning eller konsul eller av chefen för justitieförvaltningen i den stat där domen har meddelats. Om en handling i ärendet är skriven på *ett annat främmande språk* än danska eller norska, ska *handlingen åtföljas av en översättning till svenska*. Översättningen ska vara bestyrkt av en diplomatisk eller konsulär tjänsteman eller av svensk notarius publicus.

En ansökan om verkställighet får inte bifallas utan att motparten haft tillfälle att yttra sig över ansökan.

Om en ansökan bifalls, verkställs domen på samma sätt som en svensk domstols lagakraftägande dom, om inte Högsta domstolen bestämmer annat sedan hovrättens beslut överklagats.

har *fått* laga kraft och kan verkställas i den staten.

Handlingarna ska vara försedda med bevis om utfärdarens behörighet. Beviset ska vara utställt av en svensk beskickning eller konsul eller av chefen för justitieförvaltningen i den stat där domen har meddelats. Om en handling i ärendet *inte* är skriven på *svenska*, danska eller norska, ska *även en översättning till svenska ges in*. Översättningen ska vara bestyrkt av en diplomatisk eller konsulär tjänsteman eller av *en* svensk notarius publicus.

Om en ansökan om verkställighet bifalls, verkställs domen på samma sätt som en svensk dom som har fått laga kraft.

Vid handläggning i domstol av ett ärende verkställighet tillämpas i övrigt lagen (1996:242) om domstolsärenden.

1. Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015.

2. Äldre föreskrifter gäller för handläggningen i Svea hovrätt och Högsta domstolen av mål som har inletts i hovrätten före ikraftträdandet.

2.17 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:2087) med anledning av Sveriges tillträde till den multilaterala överenskommelsen om undervägsavgifter

Härigenom föreskrivs att 9–11 §§ lagen (1994:2087) med anledning av Sveriges tillträde till den multilaterala överenskommelsen om undervägsavgifter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Ansökan om verkställighet görs hos Svea hovrätt.

Till ansökan skall fogas

1. original eller av myndighet bestyrkt kopia av exekutionstiteln,

2. om exekutionstiteln är en tredskodom eller liknande avgörande, handling i original eller bestyrkt kopia, som utvisar att stämning har *delgivits* gäldenären i den ordning som gäller enligt lagen i den stat där exekutionstiteln meddelats,

3. om exekutionstiteln är ett sådant avgörande av administrativ myndighet som avses i 6 §, handling som utvisar att kraven i den bestämmelsen är uppfyllda,

4. bevis att verkställighet får ske i den stat, där exekutionstiteln har upprättats,

5. bevis att gäldenären under rättats om exekutionstiteln i tillräcklig tid.

Föreslagen lydelse

9 §

En ansökan om att ett utländskt avgörande ska förklaras verkställbart görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver med hänsyn till var motparten har sin hemvist.

Sökanden ska tillsammans med ansökan ge in

1. exekutionstiteln i original eller i kopia som har bestyrkts av en myndighet,

2. om exekutionstiteln är en tredskodom eller ett liknande avgörande, *en* handling i original eller i bestyrkt kopia som utvisar att stämning har *delgetts* gäldenären i den ordning som gäller enligt lagen i den stat där exekutionstiteln meddelats,

3. om exekutionstiteln är ett sådant avgörande av *en* administrativ myndighet som avses i 6 §, *en* handling som utvisar att kraven i den bestämmelsen är uppfyllda,

4. bevis *om* att verkställighet får ske i den stat där exekutionstiteln har upprättats, *och*

5. bevis *om* att gäldenären *har* underrättats om exekutionstiteln i tillräcklig tid.

10 §

Ansökan om verkställighet får inte bifallas utan att tillfälle har lämnats motparten att yttra sig över ansökan.

Om ett utländskt avgörande förklaras verkställbart, verkställs avgörandet på samma sätt som en svensk dom som har fått laga kraft.

11 §

Om en ansökan om verkställighet bifalls, skall det utländska avgörandet verkställas på samma sätt som en svensk domstols laga-kraftägande dom, såvida inte Högsta domstolen förordnar annat.

Vid handläggning i domstol av ett ärende om verkställbarhetsförklaring tillämpas i övrigt lagen (1996:242) om domstolsärenden.

-
1. Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015.
 2. Äldre föreskrifter gäller för handläggningen i Svea hovrätt och Högsta domstolen av mål som har inletts i hovrätten före ikraftträdandet.

2.18 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:358) om Brysselkonventionen

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1998:358) om Brysselkonventionen¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Kompletterande bestämmelser finns i lagen (2006:74) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden.

3 §²
Kompletterande bestämmelser finns i lagen (2014:000) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden.

Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2002:462.

² Senaste lydelse 2006:76.

2.19 Förslag till lag om ändring i lagen (2005:253) om ersättning från de internationella oljeskadefonderna

Härigenom föreskrivs att 5 och 6 §§ lagen (2005:253) om ersättning från de internationella oljeskadefonderna ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹

I fråga om erkännande och verkställighet av en dom mot 2003 års internationella kompletterande oljeskadefond *skall bestämmelserna om erkännande och verkställighet* i rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (*Bryssel I-förordningen*) tillämpas, om domen har meddelats i en stat där dessa bestämmelser gäller.

I fråga om erkännande, *verkställbarhet* och verkställighet av en dom mot 2003 års internationella kompletterande oljeskadefond *ska Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (2012 års Bryssel I-förordning) eller rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (2000 års Bryssel I-förordning) tillämpas*, om domen har meddelats i en stat där dessa bestämmelser gäller.

Leder en tillämpning av *Bryssel I-förordningens bestämmelser* till att domen inte *erkänns* eller *verkställs* i Sverige, *skall* frågan i stället avgöras enligt artikel 8.1 i 2003 års fondprotokoll.

Om en tillämpning av *2012 års Bryssel I-förordning eller 2000 års Bryssel I-förordning* leder till att domen inte *skulle erkännas, förklaras verkställbar eller verkställas* i Sverige, *ska* frågan i stället avgöras enligt artikel 8.1 i 2003 års fondprotokoll.

6 §²

När en fråga uppkommer om *verkställighet* av en dom enligt artikel 8 i 1992 års fondkonvention tillämpas det förfarande som föreskrivs i 21 kap. 6 § sjölagen (1994:1009).

När en fråga uppkommer om *verkställbarhet* av en dom enligt artikel 8 i 1992 års fondkonvention, tillämpas det förfarande som föreskrivs i 21 kap. 6 § sjölagen (1994:1009).

¹ Senaste lydelse 2007:442.

² Senaste lydelse 2007:442.

Detta förfarande tillämpas också när en fråga uppkommer om *verkställighet* av en dom enligt artikel 8.1 i 2003 års fondprotokoll. Har domen meddelats av en domstol i en stat där *bestämmelserna i Bryssel I-förordningen* gäller, tillämpas dock det förfarande som föreskrivs i dessa *bestämmelser* och i lagen (2006:74) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden.

Detta förfarande tillämpas också när en fråga uppkommer om *verkställbarhet* av en dom enligt artikel 8.1 i 2003 års fondprotokoll. Om domen har meddelats av en domstol i en stat där *2012 års Bryssel I-förordning eller 2000 års Bryssel I-förordning* gäller, tillämpas dock det förfarande som föreskrivs i dessa *förordningar* och i lagen (2014:000) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden.

-
1. Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015.
 2. Äldre föreskrifter gäller för handläggningen i Svea hovrätt och Högsta domstolen av mål som har inletts i hovrätten före ikraftträdandet.

2.20 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:450) med kompletterande bestämmelser till Bryssel II-förordningen

Härigenom föreskrivs att 2 och 3 §§ lagen (2008:450) med kompletterande bestämmelser till Bryssel II-förordningen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Svea hovrätt är behörig domstol vid förfaranden enligt artiklarna 29–31 och 33.

Vid den handläggning som avses i artiklarna 29–31 ska hovrätten bestå av en lagfaren domare.

För det förfarande som avses i artikel 33 gäller rättegångsbalkens regler om överklagande av tingsrätts beslut i tillämpliga delar, om inte förordningen föreskriver något annat. En sådan ansökan om ändring som avses i artikel 33.4 ska göras skriftligen. Den ska ha kommit in till hovrätten inom fyra veckor från den dag då beslutet meddelades.

En domare som har handlagt ett mål enligt artiklarna 29–31 är jävigt att handlägga mål om samma sak enligt artikel 33.

Föreslagen lydelse

2 §¹

En ansökan om erkännande enligt artikel 21.3 görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver med hänsyn till var motparten har sin hemvist.

En ansökan om verkställbarhetsförklaring enligt artikel 29.1 görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver.

En ansökan enligt artikel 33 om ändring av ett beslut med anledning av en ansökan som avses i första eller andra stycket görs till den tingsrätt som har meddelat beslutet. En sådan ansökan om ändring som avses i artikel 33.4 ska ha kommit in till tingsrätten inom fyra veckor från den dag då beslutet meddelades.

3 §

För det förfarande som avses i artikel 34 gäller rättegångsbalkens regler om överklagande av hovrätts beslut i tillämpliga delar, om inte förordningen föreskriver något annat. Talan får inte komma under Högsta domstolens prövning utan att Högsta domstolen har meddelat sökanden prövningstillstånd enligt 54 kap. 10 § rättegångsbalken.

Vid handläggning i domstol av ett ärende om erkännande eller verkställbarhet tillämpas i övrigt lagen (1996:242) om domstolsärenden, om inte något annat följer av förordningen.

¹ Ändringen innebär bl.a. att fjärde stycket tas bort.

-
1. Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015.
 2. Äldre föreskrifter gäller för handläggningen i Svea hovrätt och Högsta domstolen av mål som har inletts i hovrätten före ikraftträdandet.

2.21 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:950) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2010:950) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor

dels att 60–63 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i övergångsbestämmelserna ska införas en ny punkt, 3, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

60 §

En dom om ersättning för radiologisk skada som har meddelats av en behörig domstol i en annan konventionsstat ska, när domen har *vunnit* laga kraft och får verkställas i den stat där den har meddelats, *på* ansökan *verkställas* i Sverige utan att en ny prövning sker av den sak som avgjorts genom domen.

En dom om ersättning för radiologisk skada som har meddelats av en behörig domstol i en annan konventionsstat ska, när domen har *fått* laga kraft och får verkställas i den stat där den har meddelats, *efter en* ansökan *förklaras verkställbar* i Sverige utan att en ny prövning sker av den sak som avgjorts genom domen.

61 §

En ansökan om *verkställighet* enligt 60 § görs *hos Svea hovrätt och* ska innehålla

En ansökan om *att en dom om ersättning för radiologisk skada ska förklaras verkställbar* enligt 60 § görs *till den tingsrätt som regeringen föreskriver med hänsyn till var motparten har sin hemvist.* Ansökan ska innehålla

1. domen i original eller i en kopia som har bestyrkts av en myndighet, och

2. en förklaring av en behörig myndighet i den stat där domen har meddelats att domen avser ersättning enligt Pariskonventionen samt att domen har *vunnit* laga kraft och kan verkställas i den staten.

2. en förklaring av en behörig myndighet i den stat där domen har meddelats att domen avser ersättning enligt Pariskonventionen samt att domen har *fått* laga kraft och kan verkställas i den staten.

Handlingarna ska vara försedda med bevis om utfärdarens behörighet. Beviset ska vara utställt av en svensk beskickning eller konsul eller av chefen för justitieförvaltningen i den stat där domen har meddelats.

Handlingar på andra språk än svenska, danska eller norska ska ges in också i översättning till svenska. Översättningen ska vara bestyrkt av en diplomatisk eller konsulär tjänsteman eller av en svensk notarius publicus.

62 §

Vid handläggningen i Svea hovrätt tillämpas bestämmelserna i rättegångsbalken om överklagande av tingsrätts beslut. En ansökan om verkställighet får inte bifallas utan att motparten har fått tillfälle att yttra sig över ansökan.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till Högsta domstolen. Vid handläggningen i Högsta domstolen tillämpas bestämmelserna i rättegångsbalken om överklagande av hovrätts beslut.

Om en dom förklaras verkställbar, verkställs domen på samma sätt som en svensk dom som har fått laga kraft.

63 §

Om Svea hovrätt bifaller ansökan, verkställs domen som en svensk domstols dom som har vunnit laga kraft. Detta gäller dock inte om Högsta domstolen efter överklagande av hovrätts beslut bestämmer något annat.

Vid handläggning i domstol av ett ärende om verkställbarhetsförklaring tillämpas i övrigt lagen (1996:242) om domstolsärenden.

3. Trots det som föreskrivs i 2 ska en ansökan om verkställighet som gjorts till Svea hovrätt före den 10 januari 2015 även i fortsättningen handläggas där. Vid handläggningen i Svea hovrätt tillämpas bestämmelserna i rättegångsbalken om överklagande av en tingsrätts beslut. En ansökan får inte bifallas utan att motparten har fått tillfälle att yttra sig över ansökan. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till Högsta domstolen. Vid handläggningen i Högsta domstolen tillämpas bestämmelserna i rättegångsbalken om överklagande av en hovrätts beslut.

2.22 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:603) med kompletterande bestämmelser till EU:s underhållsförordning

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2011:603) med kompletterande bestämmelser till EU:s underhållsförordning
dels att 6 § ska upphöra att gälla,
dels att 3, 5 och 9 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Svea hovrätt är behörig domstol för det förfarande om erkännande som avses i artikel 23, för det förfarande om verkställbarhet som avses i artikel 27 och för det förfarande om ändring som avses i artikel 32.

3 §

En ansökan om att ett utländskt avgörande ska erkännas eller förklaras verkställbart görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver.

Vid handläggningen i Svea hovrätt av en ansökan om ändring av ett beslut om erkännande eller verkställbarhet tillämpas bestämmelserna i rättegångsbalken om överklagande av en tingsrätts beslut, om inte annat följer av underhållsförordningen.

5 §¹

En ansökan om ändring av ett beslut med anledning av en ansökan som avses i 3 § görs till den tingsrätt som har meddelat beslutet.

En ansökan om ändring ska, om den görs av den som har ansökt om erkännande eller verkställbarhet, ha kommit in till Svea hovrätt inom fyra veckor från den dag då beslutet meddelades.

En ansökan om ändring som görs av den som har ansökt om erkännande eller verkställbarhet ska ha kommit in till tingsrätten inom fyra veckor från den dag då beslutet meddelades.

En domare som har prövat ansökningen om erkännande eller verkställbarhet får inte delta i prövningen av en ansökan om ändring av beslutet.

9 §

Om hovrätten vid det förfarande som avses i 4 § bifaller en ansökan om verkställbarhetsförklaring, ska hovrättens beslut anses innefatta

Om tingsrätten bifaller en ansökan om verkställbarhetsförklaring som avses i 3 §, ska tingsrättens beslut anses innefatta ett

¹ Ändringen innebär bl.a. att tredje stycket upphävs.

ett beslut om kvarstad eller om någon annan åtgärd som avses i 15 kap. rättegångsbalken.

beslut om kvarstad eller om någon annan åtgärd som avses i 15 kap. rättegångsbalken.

-
1. Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.
 2. Äldre föreskrifter gäller för handläggningen i Svea hovrätt och Högsta domstolen av mål som har inletts i hovrätten före ikraftträdandet.

2.23 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:603) med kompletterande bestämmelser till EU:s underhållsförordning

Härigenom föreskrivs att det i fråga om lagen (2011:603) med kompletterande bestämmelser till EU:s underhållsförordning

dels att 4 § ska upphöra att gälla,

dels att det ska införas en ny paragraf, 5 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 a §

Vid handläggning i domstol av ett ärende om erkännande eller verkställbarhetsförklaring tillämpas i övrigt lagen (1996:242) om domstolsärenden, om inte något annat följer av underhållsförordningen eller av ett tillämpligt internationellt instrument.

-
1. Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.
 2. Äldre föreskrifter gäller för handläggningen i Svea hovrätt och Högsta domstolen av mål som har inletts i hovrätten före den 10 januari 2015.

2.24 Förslag till lag om ändring i lagen (2012:318) om 1996 års Haagkonvention

Härigenom föreskrivs att 6–8 §§ lagen (2012:318) om 1996 års Haagkonvention ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Svea hovrätt är behörig domstol för de förfaranden om erkännande och verkställbarhet som avses i artiklarna 24 och 26.

Den som *ansöker om att ett utländskt avgörande ska erkännas eller förklaras vara verkställbart* ska tillsammans med ansökan ge in avgörandet i original eller en kopia av avgörandet som har bestrykts av en behörig myndighet. Avser ansökan ett avgörande som har meddelats i en parts utelavare, ska sökanden också ge in bevis om att stämningensansökan eller motsvarande handling har delgetts parten.

Avser ansökan en verkställbarhetsförklaring, ska sökanden även ge in bevis om att avgörandet är verkställbart i den stat där det har meddelats.

Hovrätten får förelägga sökanden att ge in de ytterligare handlingar som *hovrätten* behöver för sin prövning.

Är en handling *avfattad* på något annat språk än svenska, ska även

Föreslagen lydelse

6 §

En ansökan om erkännande enligt artikel 24 eller verkställbarhetsförklaring enligt artikel 26 görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver med hänsyn till var motparten har sin hemvist.

Om en ansökan helt eller delvis avser ett beslut om ett barns person görs ansökan i stället till den tingsrätt som enligt 21 kap. 1 § föräldrabalken prövar verkställighet av en dom eller ett beslut om vårdnad, boende eller umgänge.

7 §

Den som gör en ansökan enligt 6 § ska tillsammans med ansökan ge in avgörandet i original eller en kopia av avgörandet som har bestrykts av en behörig myndighet. *Om* ansökan avser ett avgörande som har meddelats i en parts utelavare, ska sökanden också ge in bevis om att stämningensansökan eller motsvarande handling har delgetts parten.

Om ansökan avser en verkställbarhetsförklaring, ska sökanden även ge in bevis om att avgörandet är verkställbart i den stat där det har meddelats.

Tingsrätten får förelägga sökanden att ge in de ytterligare handlingar som *tingsrätten* behöver för sin prövning.

Om en handling är *skriven* på något annat språk än svenska, ska

en svensk översättning av handlingen ges in. En översättning behöver dock inte ges in om *hovrätten* anser att det är *obehövt* eller att det inte *skäligen* kan krävas.

även en svensk översättning av handlingen ges in. En översättning behöver dock inte ges in om *tingsrätten* anser att det *inte behövs* eller att det inte *rimligen* kan krävas.

Vid handläggning i domstol av ett ärende om erkännande eller verkställbarhetsförklaring tillämpas i övrigt lagen (1996:242) om domstolsärenden.

8 §

Hovrätten får förklara det utländska avgörandet helt eller delvis gällande eller verkställbart.

Tingsrätten får förklara det utländska avgörandet helt eller delvis gällande eller verkställbart.

-
1. Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015.
 2. Äldre föreskrifter gäller för handläggningen i Svea hovrätt och Högsta domstolen av mål som har inletts i hovrätten före ikraftträdandet.

2.25 Förslag till lag om ändring i lagen (2012:451) om ändring i lagen (2011:603) med kompletterande bestämmelser till EU:s underhållsförordning

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2012:451) om ändring i lagen (2011:603) med kompletterande bestämmelser till EU:s underhållsförordning

dels att 8 § ska utgå,

dels att 3, 7 och 11 §§ lagen i stället för lydelsen enligt lagen (2012:451) om ändring i den lagen ska ha följande lydelse,

dels att ikraftträdandebestämmelsen till lagen (2012:451) om ändring i den lagen ska ha följande lydelse,

dels att det i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (2012:451) om ändring i den lagen ska införas en ny punkt, 2, av följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2012:451

Föreslagen lydelse

3 §

Svea hovrätt är behörig domstol för de förfaranden om erkännande, verkställbarhet och ändring som avses i artiklarna 23, 27 och 32 i underhållsförordningen och i artiklarna 23 och 26 i 2007 års Haagkonvention.

En ansökan om att ett utländskt avgörande ska erkännas eller förklaras verkställbart enligt underhållsförordningen eller 2007 års Haagkonvention görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver.

7 §¹

Vid handläggningen i Svea hovrätt av en ansökan om ändring av ett beslut om erkännande eller verkställbarhet tillämpas bestämmelserna i rättegångsbalken om överklagande av en tingsrätts beslut, om inte annat följer av underhållsförordningen eller 2007 års Haagkonvention.

En ansökan om ändring enligt underhållsförordningen eller 2007 års Haagkonvention av ett beslut med anledning av en ansökan som avses i 3 § görs till den tingsrätt som har meddelat beslutet.

En ansökan om ändring enligt underhållsförordningen ska, om den görs av den som har ansökt om erkännande eller verkställbarhet, ha kommit in till Svea hovrätt inom fyra veckor från den dag då beslutet meddelades. I artikel 23.6 i 2007 års Haagkon-

En ansökan om ändring enligt underhållsförordningen som görs av den som har ansökt om erkännande eller verkställbarhet ska ha kommit in till tingsrätten inom fyra veckor från den dag då beslutet meddelades. I artikel 23.6 i 2007 års Haagkonvention finns en

¹ Ändringen innebär bl.a. att det tredje stycket tas bort.

vention finns en bestämmelse om inom vilken tid en ansökan om ändring ska göras.

En domare som har prövat ansökningen om erkännande eller verkställbarhet får inte delta i prövningen av en ansökan om ändring av beslutet.

bestämmelse om inom vilken tid en ansökan om ändring ska göras.

11 §

Om hovrätten vid det förfarande som avses i 4 § bifaller en ansökan om verkställbarhetsförklaring enligt underhållsförordningen, ska hovrättens beslut anses innefatta ett beslut om kvarstad eller om någon annan åtgärd som avses i 15 kap. rättegångsbalken.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Om tingsrätten bifaller en ansökan om verkställbarhetsförklaring enligt underhållsförordningen som avses i 3 §, ska tingsrättens beslut anses innefatta ett beslut om kvarstad eller om någon annan åtgärd som avses i 15 kap. rättegångsbalken.

1. Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

2. *En ansökan om erkännande eller verkställbarhetsförklaring som gjorts till Svea hovrätt före den 10 januari 2015 ska även i fortsättningen handläggas där. Vid handläggningen i Svea hovrätt av en ansökan om ändring av ett beslut om erkännande eller verkställbarhet tillämpas bestämmelserna i rättegångsbalken om överklagande av en tingsrätts beslut, om inte något annat följer av underhållsförordningen eller 2007 års Haagkonvention. En ansökan om ändring enligt underhållsförordningen som gjorts av den som har ansökt om erkännande eller verkställbarhet ska ha kommit in till Svea hovrätt inom fyra veckor från den dag då beslutet meddelades. En domare som har prövat ansökningen om erkännande eller verkställbarhet får inte delta i prövningen av en ansökan om ändring av beslutet. Om hovrätten bifaller en ansökan om verkställbarhetsförklaring som avses i 3 § ska hovrättens beslut anses innefatta ett beslut om kvarstad eller om någon annan åtgärd*

som avses i 15 kap. rättegångsbalken. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till Högsta domstolen. Vid handläggningen i Högsta domstolen tillämpas bestämmelserna i rättegångsbalken om överklagande av en hovrätts beslut, om inte något annat följer av underhållsförordningen eller 2007 års Haagkonvention.

3 Ärendet och dess beredning

Den 12 december 2012 antogs Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (2012 års Bryssel I-förordning). Förordningen trädde i kraft den 10 januari 2013. Förordningen är en revidering av rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (2000 års Bryssel I-förordning). 2012 års Bryssel I-förordning finns i svensk lydelse som *bilaga 1*.

Regeringen tillkallade i december 2012 en särskild utredare som fick i uppdrag att föreslå de kompletterande författningsbestämmelser som 2012 års Bryssel I-förordning ger anledning till (dir. 2012:125). Utredaren skulle dessutom överväga ett generellt överflyttande av prövningen i första instans av frågor om verkställbarhet (exekvatur) från Svea hovrätt till tingsrätt och lämna de författningsförslag som dessa överväganden motiverar. Utredningen antog namnet Bryssel I-utredningen.

Utredningen lämnade i september 2013 betänkandet Verkställighet av utländska domar och beslut – en ny Bryssel I-förordning m.m. (SOU 2013:163). En sammanfattning av betänkandet finns i *bilaga 2* och betänkandets lagförslag finns i *bilaga 3*. Betänkandet har remitterats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 4*.

4 Bestämmelser om verkställighet av utländska avgöranden

4.1 Bestämmelser i unionsrättsakter och internationella instrument

4.1.1 2000 års Bryssel I-förordning och Brysselkonventionen

I 2000 års Bryssel I-förordning finns gemensamma EU-regler om vilken medlemsstats domstol som ska pröva en tvist på privaträttens område. Till detta område hör tvister om t.ex. avtal eller skadestånd. Förordningen innehåller också bestämmelser om erkännande och verkställighet av domstolsavgöranden som meddelats i andra medlemsstater.

Reglerna i 2000 års Bryssel I-förordning innebär att den som vill ha ett domstolsavgörande som meddelats i en medlemsstat verkställt i en annan medlemsstat först måste ansöka om en verkställbarhetsförklaring (s.k. exekvatur) i en särskilt utsedd domstol i den medlemsstat där verkställighet ska ske. Sökanden ska ge in en kopia av den dom som ansökan avser och ett intyg som utfärdats på ett standardformulär av den domstol som meddelat domen. Prövningen av ansökan omfattar – utöver den grundläggande förutsättningen att förordningen är tillämplig – enbart att sökanden har gett in de handlingar som krävs. Motparten bereds inte

tillfälle att yttra sig över ansökan innan domstolen tar ställning till om domen ska förklaras verkställbar.

Endast om ansökan om ändring av domstolens beslut görs kan domstolen pröva om verkställbarhet ska vägras. Prövningen sker enligt ett antal i förordningen angivna vägransgrunder och innebär aldrig att den utländska domen omprövas i sak. Vägransgrunderna enligt förordningen tar sikte på om domen uppenbart strider mot grunderna för rättsordningen i den verkställande medlemsstaten (fr. ordre public), om domen är en tredskodom och svaranden inte har delgetts stämningsansökan i tillräckligt god tid och på lämpligt sätt, om domen är oförenlig med en dom som meddelats i den verkställande medlemsstaten eller i en annan stat eller om domen innebär en överträdelse av vissa av förordningens behörighetsbestämmelser. Kompletterande svenska bestämmelser till förordningen finns i lagen (2006:74) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden (2006 års kompletteringslag).

2000 års Bryssel I-förordning är en grundsten i EU:s civilrättsliga samarbete och har legat till grund för utformningen av övriga förordningar på området. Frågor från nationella domstolar om hur förordningen ska tolkas – s.k. framställningar om förhandsbesked – står för en ansevärd del av det totala antalet framställningar som görs till EU-domstolen.

2000 års Bryssel I-förordning ersatte konventionen den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område (Brysselkonventionen). Denna konvention har inkorporerats i svensk rätt genom lagen (1998:358) om Brysselkonventionen. Konventionen är numera tillämplig endast i förhållande till sådana territorier i medlemsstaterna som omfattas av konventionens territoriella tillämpningsområde och som inte omfattas av 2012 års Bryssel I-förordning i enlighet med artikel 355 i fördraget om Europeiska unionens funktions sätt (EUF-fördraget). Det innebär att konventionen numera tillämpas endast i förhållande till vissa utomeuropeiska territorier.

4.1.2 Luganokonventionerna

Ett till 2000 års Bryssel I-förordning parallellt instrument är konventionen den 30 november 2007 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (2007 års Luganokonvention). Denna konvention har i stort sett samma innehåll som 2000 års Bryssel I-förordning. Den gäller i förhållandet mellan EU, Danmark, Island, Norge och Schweiz. 2007 års konvention har ersatt konventionen den 16 september 1988 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område (1988 års Luganokonvention).

Enligt övergångsbestämmelserna till 2007 års konvention ska bestämmelserna i konventionen tillämpas endast på rättsliga förfaranden som har inletts efter konventionens ikraftträdande (artikel 63). En tillämpning av 1988 års konvention aktualiseras alltså i fråga om förfaranden som inletts före 2007 års konventions ikraftträdande. När 2007 års konvention trädde i kraft i förhållande till olika parter i konventionen framgår av

regeringens tillkännagivande (2011:405) om stater tillträde till Lugano-konventionen.

4.1.3 Andra EU-förordningar

Det finns ett antal EU-förordningar som gäller domstols behörighet samt erkännande och verkställighet av domar på civilrättens område. Förordningarna reglerar särskilda områden eller förfaranden och har ett mer begränsat tillämpningsområde än 2000 och 2012 års Bryssel I-förordningar.

På privaträttens område bör särskilt nämnas Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 805/2004 av den 21 april 2004 om införande av en europeisk exekutionstitel för obestridda fordringar (den europeiska exekutionstiteln). Syftet med den europeiska exekutionstiteln är att domar som gäller obestridda fordringar ska erkännas och kunna verkställas i en annan medlemsstat utan att det krävs någon verkställbarhetsförklaring (exekvatur). På området finns också Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 801/2007 om inrättande av ett europeiskt småmålsförfarande (småmålsförordningen). Genom småmålsförordningen infördes ett förfarande för att förenkla och påskynda samt sänka kostnaderna i gränsöverskridande tvister om mindre värden. En dom i ett europeiskt småmålsförfarande ska erkännas och kunna verkställas i en annan medlemsstat utan att det krävs exekvatur.

På familjerättens område finns rådets förordning (EG) nr 2201/2003 av den 27 november 2003 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar samt om upphävande av förordning (EG) nr 1347/2000 (Bryssel II-förordningen). Därefter har också antagits rådets förordning (EG) nr 4/2009 av den 18 december 2008 om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet (underhållsförordningen) och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 650/2012 av den 4 juli 2012 om behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt godkännande och verkställighet av officiella handlingar i samband med arv och om inrättandet av ett europeiskt arvsintyg (arvsförordningen). Underhållsförordningen har redan börjat tillämpas, medan arvsförordningen börjar tillämpas fullt ut först den 17 augusti 2015. De familjerättsliga EU-förordningarna innehåller vissa bestämmelser om exekvatur.

Kompletterande svenska bestämmelser finns i olika kompletteringslagar (se närmare avsnitt 4.2.1).

4.1.4 Bilateral överenskommelser

Sverige har ingått ett antal bilaterala överenskommelser med andra stater om erkännande och verkställighet av domar. Två sådana är konventionen den 15 januari 1936 mellan Sverige och Schweiz om erkännande och verkställighet av domar och skiljedomar samt konventionen den 16 september 1982 mellan Österrike och Sverige om erkännande och verkställighet av civildomar. Konventionerna är transformerade till svensk rätt genom lagen (1936:79) om erkännande och verkställighet av dom

som meddelats i Schweiz respektive lagen (1983:368) om erkännande och verkställighet av österrikiska domar på privaträttens område. Enligt lagarna är Svea hovrätt exekvaturdomstol i första instans. 1936 års lag gäller inte om bl.a. 2007 års Luganokonvention är tillämplig. En tillämpning av lagen aktualiseras därför endast i fråga om vissa familjerättsliga avgöranden. 1983 års lag tillämpas inte om annat följer av de unionsrättsakter och internationella instrument som omfattas av 2006 års kompletteringslag. En tillämpning av 1983 års lag aktualiseras därför endast i fråga om äldre privaträttsliga avgöranden.

4.2 Svenska bestämmelser

4.2.1 Kompletteringslagarna

För att utländska domar och andra avgöranden ska få verkställas i Sverige förutsätts en särskild föreskrift om det. Detta följer av 3 kap. 2 § utsökningsbalken (UB). I egenskap av EU-förordning är Bryssel I-förordningen tillämplig i Sverige utan någon nationell normgivning. Förordningen kompletteras dock av 2006 års kompletteringslag. I lagen finns bestämmelser rörande bl.a. exekvaturförfarandet. Svea hovrätt är exekvaturdomstol i första instans. Prövningen i Svea hovrätt kan, som framgår av avsnitt 4.1.1, ske i två steg. En ansökan om att ett utländskt avgörande ska erkännas eller förklaras verkställbart i Sverige prövas i det första steget av en lagfaren domare. Efter en ansökan om ändring kan det beslutet omprövas av Svea hovrätt i vanlig sammansättning, dvs. med tre lagfarna domare. Lagen kompletterar inte bara 2000 års Bryssel I-förordning utan också 2007 års Luganokonvention, Brysselkonventionen och Danmarksavtalet. Lagen kompletterar också i vissa avseenden den europeiska exekutionstiteln. Ytterligare föreskrifter finns i förordningen (2005:712) med föreskrifter om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden.

Kompletterande svenska lagar finns också i fråga om ett antal andra EU-förordningar som inte omfattas av 2006 års kompletteringslag, t.ex. lagen (2008:1038) om europeiskt småmålsförfarande, lagen (2008:450) med kompletterande bestämmelser till Bryssel II-förordningen och lagen (2011:603) med kompletterande bestämmelser till EU:s underhållsförordning (kompletteringslagarna till Bryssel II-förordningen och underhållsförordningen). Ändringar i den sistnämnda lagen har beslutats genom lagen (2012:451) om ändring i lagen (2011:603) med kompletterande bestämmelser till EU:s underhållsförordning. Bland annat har lagen fått en ny rubrik. Ändringarna har dock ännu inte trätt i kraft, utan träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Avsikten är att lagen ska sättas i kraft när 2007 års Haagkonvention om underhållsskyldighet träder i kraft för Sveriges del till följd av EU:s beslut att tillträda konventionen.

Även enligt kompletteringslagarna till Bryssel II-förordningen och underhållsförordningen är Svea hovrätt i förekommande fall exekvaturdomstol i första instans.

4.2.2 Annan svensk lagstiftning om erkännande och verkställighet av utländska domar

Det finns även ett flertal lagar på särskilda områden som reglerar erkännande och verkställighet av domar. Enligt dessa lagar är Svea hovrätt exekvaturdomstol i första instans. Sådana lagar finns på familjerättens, miljörättens och transporträttens områden. I flertalet fall inkorporerar eller transformerar lagarna multilaterala överenskommelser. En viktig skillnad i förhållande till 2006 års kompletteringslag är att enligt vissa av lagarna sker exekvaturprövningen bara i ett steg. Det innebär att motparten bereds tillfälle att yttra sig över ansökan och att domstolen därefter prövar eventuella vägransgrunder.

På familjerättens område är det fråga om lagen (1904:26 s. 1) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap, lagen (1937:81) om internationella rättsförhållanden rörande dödsbo, lagen (1965:723) om erkännande och verkställighet av vissa utländska domar och beslut angående underhåll till barn, lagen (1976:108) om erkännande och verkställighet av utländskt avgörande angående underhållsskyldighet, lagen (1985:367) om internationella faderskapsfrågor, lagen (1990:272) om internationella frågor rörande makars och sambors förmögenhetsförhållanden och lagen (2012:318) om 1996 års Haagkonvention.

På miljörättens område är det fråga om atomansvarighetslagen (1968:45), lagen (2005:253) om ersättning från de internationella oljeskadefonderna och lagen (2010:950) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor. Genom 2010 års lag upphävs 1968 års lag. 2010 års lag har ännu inte trätt i kraft. Den träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

På transporträttens område är det fråga om lagen (1969:12) med anledning av Sveriges tillträde till konventionen den 19 maj 1956 om fraktavtalet vid internationell godsbefordran på väg, lagen (1983:1015) med anledning av Sveriges tillträde till konventionen den 6 april 1974 om en uppförandekod för linjekonferenser, lagen (1985:193) om internationell järnvägstrafik, sjölagen (1994:1009) och lagen (1994:2087) med anledning av Sveriges tillträde till den multilaterala överenskommelsen om undervägsavgifter. Den sistnämnda lagen har enligt lagen (2004:670) ändrat rubrik till lag (1994:2087) med anledning av Sveriges tillträde till den reviderade internationella Eurocontrolkonventionen. Lagändringen har ännu inte trätt i kraft. Den träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

5 2012 års Bryssel I-förordning

5.1 Arbetet med att ta fram en reviderad förordning

I april 2009 antog EU-kommissionen en rapport om tillämpningen av 2000 års Bryssel I-förordning²⁰. I rapporten framhölls att förordningen anses vara ett mycket framgångsrikt instrument som är mycket uppskattat av rättslämparna. I rapporten uttalades vidare att även om instrumentet fungerar tillfredsställande vore det önskvärt att ytterligare förbättra tillämpningen av förordningens bestämmelser och den fria rörligheten av domar. Rapporten åtföljdes av en grönbok om översyn av förordningen²¹. Grönboken inledde ett brett samråd med intresserade parter om möjliga sätt att förbättra förordningens funktion med avseende på de frågor som togs upp i rapporten.

I december 2009 antog det Europeiska rådet ett nytt program som anger ramarna för EU:s samarbete i rättsliga och inrikes frågor för åren 2010–2014 (det s.k. Stockholmsprogrammet)²². I programmet slås fast att det för att vidareutveckla det europeiska civilrättsliga samarbetet krävs ett undanröjande av kvarvarande hinder för fri rörlighet av rättsliga avgöranden i enlighet med principen om ömsesidigt erkännande. Som ett led i att följa uppmaningen i Stockholmsprogrammet lade kommissionen i slutet av år 2010 fram ett förslag till en reviderad Bryssel I-förordning. Förslaget förhandlades i rådet och behandlades av Europaparlamentet under åren 2011–2012.

I december 2012 antogs den reviderade Bryssel I-förordningen. Förordningen syftar till att ytterligare underlätta handläggningen av tvister med internationella inslag och förbättra den gränsöverskridande verkställigheten av domar i EU. Den är direkt tillämplig och bindande för samtliga EU:s medlemsstater utom Danmark. Danmark har dock, i enlighet med ett särskilt avtal mellan EU och Danmark som avser 2000 års Bryssel I-förordning (Danmarksavtalet)²³, möjlighet att förklara att 2012 års förordning ska tillämpas i förhållande till Danmark. Så har också skett och 2012 års förordning kommer alltså att tillämpas även i förhållande till Danmark.²⁴

5.2 Tillämpningsområde

2012 års Bryssel I-förordning är i likhet med 2000 års förordning tillämplig på privaträttens område. I 2012 års förordning regleras dock det som tidigare bara följt av rättspraxis – att frågor om statens ansvar för handlingar eller underlåtenhet vid utövandet av offentliga maktbefogenheter är undantagna från förordningens tillämpningsområde (artikel 1.1). En annan skillnad i förhållande till 2000 års förordning är att det i 2012

²⁰ KOM(2009) 174 slutlig.

²¹ KOM(2009) 175 slutlig.

²² EUT C 115, 04.05.2010, s. 1.

²³ EUT L 299, 16.11.2005, s. 62.

²⁴ EUT L 79, 21.3.2013, s. 4.

års Bryssel I-förordning föreskrivs att frågor om underhållsskyldighet undantas från tillämpningsområdet (artikel 1.2). Undantaget har sin grund i att dessa frågor numera regleras i underhållsförordningen. I överensstämmelse med det som gäller enligt 2000 års förordning är 2012 års Bryssel I-förordning inte tillämplig på makars förmögenhetsförhållanden. I 2012 års förordning tydliggörs dock att den inte heller är tillämplig på förmögenhetsförhållanden som enligt den lag som är tillämplig på sådana förhållanden har samma verkan som äktenskap (artikel 1.2 a).

Liksom 2000 års förordning är 2012 års förordning inte tillämplig på skiljeförfaranden. I ett skäl i 2012 års förordning förtydligas innebörden av detta undantag (skäl 12). I skälet anges bl.a. att om en medlemsstats domstol, som är behörig enligt förordningen eller enligt nationell rätt, har funnit att ett skiljeavtal är ogiltigt, utan verkan eller ogenomförbart, bör undantaget inte utgöra hinder mot att domstolens dom i saken erkänns eller verkställs enligt förordningen.

5.3 Behörighetsregler

Som huvudregel gäller för att behörighetsreglerna i 2000 och 2012 års förordningar ska kunna tillämpas att svaranden har hemvist i EU. Undantag gäller enligt artiklarna 22 och 23 i 2000 års förordning när en domstol är exklusivt behörig eller när det finns ett avtal om domstols behörighet (prorogationsavtal). I behörighetsreglerna i 2012 års förordning görs i ytterligare några fall avsteg från huvudregeln. Enligt 2012 års Bryssel I-förordning är det möjligt att väcka talan enligt förordningen i vissa konsument- och arbetstvister, trots att en näringsidkare eller en arbetsgivare som är svarande inte har hemvist i EU (artiklarna 18.1 och 21.2). Denna utvidgning av förordningens behörighetsregler syftar till att stärka skyddet för typiskt sett svagare parter i ett rättsförhållande. I 2012 års Bryssel I-förordning slopas vidare kravet på att en av parterna i ett prorogationsavtal ska ha hemvist i EU (artikel 25). Av en annan ny regel framgår att en domstol innan den förklarar sig behörig i en konsument-, försäkrings- eller arbetstvist i vissa fall ska säkerställa att svaranden har informerats om sin rätt att motsätta sig domstolens behörighet och om följderna av att gå eller inte gå i svaromål (artikel 26.2). Även denna regel syftar till att skydda svagare parter.

I 2012 års förordning introduceras vidare en alternativ behörighetsbestämmelse som föreskriver att en talan om att återfå kulturföremål i vissa fall kan väckas på den ort där kulturföremålet finns (artikel 7.4).

Frågan om ett prorogationsavtal är ogiltigt på en materiell grund (dvs. till följd av exempelvis svek eller tvång) ska, enligt 2012 års förordning, avgöras i enlighet med lagen i den medlemsstat där den domstol som pekas ut i prorogationsavtalet finns (artikel 25 och skäl 20). Dessutom anges i 2012 års förordning att ett prorogationsavtal som är en del av ett annat avtal ska behandlas som ett särskilt avtal (den s.k. separabilitetsdoktrinen). Detta innebär att giltigheten av ett prorogationsavtal inte kan ifrågasättas enbart med hänvisning till att det andra avtalet är ogiltigt.

5.4 Parallella rättegångar

2000 och 2012 års Bryssel I-förordningar vilar på samma princip om hur domstolar ska agera om talan väcks vid domstolar i flera medlemsstater rörande samma sak och målen gäller samma parter (s.k. litispendens). Principen innebär att företräde att pröva frågan om vilken domstol som är behörig att ta upp saken till prövning ges till den domstol där talan först väckts. 2012 års Bryssel I-förordning innehåller en ny regel som är ett undantag från denna princip. Av regeln framgår att när parterna har träffat ett prorogationsavtal som innebär att en domstol ska vara exklusivt behörig att pröva en tvist ska den domstolen ges företräde att pröva behörighetsfrågan, oavsett var talan först väcktes. Om en talan har väckts vid en annan domstol måste den domstolen vilandeförklara målet till dess att den domstol som pekats ut i avtalet har prövat sin behörighet (artikel 31.2). Om den domstol som pekats ut i prorogationsavtalet finner att den är behörig att pröva tvisten, ska andra domstolar förklara sig obehöriga (artikel 31.3). Reglerna syftar till att stärka prorogationsavtalens ställning och att motverka att de sätts ur spel genom rättegångsmissbruk. Det nya regelverket tillämpas dock inte i vissa fall när en svagare part har väckt talan eller parterna har ingått motstridiga prorogationsavtal (artikel 31.4 och skäl 22).

2012 års förordning innehåller en ny regel som gör det möjligt för en domstol i en medlemsstat att i vissa fall vilandeförklara ett mål när det redan pågår ett förfarande om samma sak och mellan samma parter i tredjeland. En viktig förutsättning för att sådan vilandeförklaring ska få ske är att domen kan erkännas och verkställas i medlemsstaten (artikel 33).

5.5 Erkännande och verkställighet

Den som vill ha ett domstolsavgörande som meddelats i en medlemsstat i EU verkställt i en annan medlemsstat måste enligt 2000 års förordning först ansöka om en verkställbarhetsförklaring (exekvatur) i verkställighetsmedlemsstaten. I Sverige prövas ansökningar om verkställbarhetsförklaring enligt 2000 års Bryssel I-förordning av Svea hovrätt. Den viktigaste förändringen i 2012 års Bryssel I-förordning är att reglerna om verkställbarhetsförklaring avskaffas. Domar som meddelats i en medlemsstat och är verkställbara kommer i och med detta att vara direkt verkställbara i en annan medlemsstat.

Verkställighetsförfarandet regleras av lagen i den medlemsstat där verkställighet söks (artikel 41). Vissa bestämmelser finns dock i förordningen. För att en dom ska kunna verkställas i en annan medlemsstat måste sökanden ge in en kopia av domen och ett intyg enligt bilaga I till 2012 års förordning med uppgifter till domen (artikel 42). Viss ytterligare information krävs om verkställighet söks av ett interimistiskt beslut. Den verkställande myndigheten får, när det är nödvändigt, begära att sökanden tillhandahåller en översättning av innehållet i intyget. Om myndigheten inte kan fortsätta handläggningen utan en översättning av domen, får myndigheten begära att sökanden ska tillhandahålla en sådan.

Översättningen ska göras av en person som är behörig i någon av medlemsstaterna (artikel 57).

När verkställighet söks måste intyget delges den mot vilken verkställighet söks (svarenden) inom rimlig tid innan den första verkställighetsåtgärden vidtas (artikel 43). Intyget ska åtföljas av domen om den inte delgetts tidigare. Om svaranden avser att motsätta sig verkställighet, har han eller hon rätt att begära en översättning av domen. Kravet gäller dock inte om domen är skriven eller översatt till ett språk som personen förstår eller som är ett officiellt språk i den medlemsstat där han eller hon har hemvist. Om en översättning har begärts, får inga verkställighetsåtgärder utom säkerhetsåtgärder vidtas innan översättningen har tillhandahållits.

Svaranden kan ansöka om vägran av verkställighet i en domstol i verkställighetsmedlemsstaten (artiklarna 46 och 47). De vägransgrunder som kan åberopas överensstämmer i stora delar med de vägransgrunder som tidigare kunde åberopas inom ramen för exekvaturförfarandet enligt 2000 års förordning. När det gäller domar som är oförenliga med behörighetsbestämmelserna är dock reglerna något förändrade. Enligt de nya reglerna ska – efter ansökan – verkställighet vägras av domar som är oförenliga med behörighetsreglerna i försäkrings-, konsument- eller arbetstvister, om svaranden var en försäkringstagare, en försäkrad, en förmånstagare till ett försäkringsavtal, en skadelidande, en konsument eller en arbetstagare. Detsamma gäller om domen är oförenlig med reglerna om exklusiv behörighet.

En part som invänder mot verkställighet av en dom som meddelats i en annan medlemsstat kan utöver de grunder som kan åberopas enligt 2012 års förordning, även göra gällande de invändningar mot verkställighet som föreskrivs i nationell lagstiftning (artikel 47.2). Den som vill ansöka om vägran av verkställighet ska som huvudregel tillhandahålla en kopia av domen och vid behov en översättning av den (artikel 47.3). Domstolen ska utan dröjsmål fatta ett beslut med anledning av en ansökan om vägran av verkställighet. Ett beslut får överklagas till en eller två instanser beroende på vad den enskilda medlemsstaten beslutar (artiklarna 49–50). Den som ansöker om vägran av verkställighet är inte skyldig att ha en postadress i den medlemsstat där verkställighet ska ske. Han eller hon är inte heller skyldig att ha ett ombud med fullmakt, om inte ett sådant ombudskrav gäller oavsett parternas medborgarskap eller hemvist (artikel 47.4).

Samma förfarande som för vägran av verkställighet gäller för prövningen av en ansökan om vägran av erkännande (artikel 46.4) eller att det ska förklaras att det inte finns någon grund för att vägra ett erkännande av domen (artikel 36.2). Om utgången av ett mål som handläggs vid en domstol i en medlemsstat är beroende av fastställandet av en incidensfråga om vägran av erkännande, är den domstolen behörig att pröva denna fråga (artikel 36.3). Med incidensfråga avses i det här sammanhanget att en sak som är avgjord i en dom som meddelats av en domstol i en medlemsstat är av betydelse för avgörandet av saken i en annan medlemsstat.

Kravet på verkställbarhetsförklaring slopas i 2012 års förordning även för officiella handlingar och förlikningar inför domstol (artiklarna 58 och 59). Förordningens bestämmelser om verkställighetsförfarandet gäller

även officiella handlingar och förlikningar inför domstol. En skillnad är dock att verkställighet av en officiell handling eller en förlikning inför domstol får vägras bara på den grunden att en verkställighet skulle strida mot grunderna för rättsordningen (fr. ordre public). För att en officiell handling eller en förlikning inför domstol ska kunna verkställas i en annan medlemsstat måste sökanden ge in en kopia av handlingen eller förlikningen och ett intyg på det formulär som finns i bilaga II till förordningen (artikel 60).

5.6 Övriga bestämmelser

I 2012 års Bryssel I-förordning införs regler om anpassning av åtgärder eller beslut i en dom som inte finns i den verkställande medlemsstatens rättsordning. Reglerna innebär att åtgärden eller beslutet i möjligaste mån ska anpassas till en åtgärd eller ett beslut som förekommer i verkställighetsmedlemsstatens rättsordning och som har motsvarande verkan och eftersträvar liknande mål och syften (artikel 54). En sådan anpassning får dock inte ha längre gående verkningar än vad som föreskrivs i ursprungsmedlemsstatens lagstiftning. Ett beslut om anpassning av en åtgärd eller ett beslut får angripas av parterna.

Möjligheterna att meddela tillfälliga (interimistiska) beslut enligt förordningen kvarstår oförändrade. Det innebär att även en domstol som inte är behörig att pröva målet i sak är behörig att besluta om en interimistisk åtgärd. Verkningarna av en interimistisk åtgärd som beslutats av en domstol som inte är behörig att pröva målet i sak är dock begränsade till den medlemsstatens territorium (skäl 33). Bara interimistiska beslut som meddelats av en domstol som är behörig att pröva målet i sak kan verkställas i en annan medlemsstat. En förutsättning är dock att motparten hörts eller, om så inte skett, att beslutet delgetts motparten före verkställigheten. Detta följer av att interimistiska beslut som inte uppfyller dessa krav inte omfattas av förordningens definition av dom (artikel 2 a).

2012 års Bryssel I-förordning innehåller en övergångsbestämmelse som innebär att förordningen bara tillämpas på rättsliga förfaranden som inleds den 10 januari 2015 eller senare (artikel 66). Visserligen upphävs 2000 års förordning enligt artikel 80, men den ska även fortsättningsvis tillämpas på rättsliga förfaranden som har inletts före den 10 januari 2015. Särskilda övergångsbestämmelser gäller för officiella handlingar och förlikningar inför domstol.

2012 års Bryssel I-förordning ersätter konventioner som rör samma frågor som omfattas av förordningen (artikel 69). Konventionerna ska dock fortsätta att gälla på områden där 2012 års förordning inte är tillämplig och för domar som meddelats före ikraftträdandet av 2000 års Bryssel I-förordning (artikel 70). I enlighet med vad som gäller enligt 2000 års Bryssel I-förordning inverkar inte 2012 års Bryssel I-förordning på konventioner som medlemsstaterna har tillträtt och som på särskilda områden reglerar domstolarnas behörighet eller erkännande eller verkställighet av domar (artikel 71).

2012 års Bryssel I-förordning ska inte påverka tillämpningen av 2007 års Luganokonvention, 1958 års New York-konvention eller bilaterala

konventioner och avtal mellan ett tredjeland och en medlemsstat som har ingåtts före ikraftträdandet av 2000 års Bryssel I-förordning (artikel 73).

6 Nya regler om erkännande och verkställighet av utländska domar

6.1 En ny kompletteringslag

Regeringens förslag: Kompletterande bestämmelser till 2012 års Bryssel I-förordning ska tas in i en ny lag tillsammans med kompletterande bestämmelser till 2000 års Bryssel I-förordning, Brysselkonventionen, 2007 års Luganokonvention och förordningen om den europeiska exekutionstiteln.

Bestämmelserna i 2006 års kompletteringslag om reservforum, en särskild vägransgrund samt verkställighet enligt 2000 års Bryssel I-förordning, Brysselkonventionen och 2007 års Luganokonvention ska föras över i sak oförändrade till den nya kompletteringslagen. Dessa ska gälla i fråga om bestämmelserna om erkännande och verkställighet enligt förordningen om den europeiska exekutionstiteln.

2006 års kompletteringslag ska upphävas.

Utredningens förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens (se betänkandet s. 231). Utredningen föreslår dock att den nya kompletteringslagen ska omfatta även 1988 års Luganokonvention. Utredningen föreslår också en bestämmelse som upplyser om att Bryssel I-förordningarna enligt Danmarksavtalet tillämpas i förhållande till Danmark.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans invänder mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: I egenskap av EU-förordning är 2012 års Bryssel I-förordning direkt tillämplig i svensk rätt. En EU-förordning varken ska eller får inkorporeras i eller transformeras till nationell rätt. Det kan dock behövas kompletterande bestämmelser på nationell nivå som ser till att förordningen kan tillämpas i den nationella rättsordningen. Sådana bestämmelser behövs när det gäller 2012 års Bryssel I-förordning. Det gäller främst bestämmelser som möjliggör att reglerna i 2012 års förordning om erkännande och verkställighet kan tillämpas av svenska domstolar och myndigheter.

Kompletterande bestämmelser till 2000 års Bryssel I-förordning, Brysselkonventionen, 2007 års Luganokonvention, den europeiska exekutionstiteln och Danmarksavtalet finns för närvarande i 2006 års kompletteringslag (se avsnitt 4.2.1). Kompletterande bestämmelser till angivna instrument och till 2012 års Bryssel I-förordning bör även fortsättningsvis samlas i en gemensam lag, eftersom regleringen på det sättet blir lättare att överblicka för rättstillämparna. Att föra in de nya bestämmelserna som kompletterar 2012 års Bryssel I-förordning och de ändrade bestämmelserna om prövningen av exekvaturärenden i 2006 års lag skulle dock leda till omfattande ändringar i denna lag. Den lagen bör

därför upphävas och ersätts av en ny lag. Den nya lagen bör, på samma sätt som 2006 års kompletteringslag, ges en sådan utformning att det är möjligt att i framtiden låta lagen omfatta även andra unionsrättsakter och internationella instrument.

Utredningen föreslår att den nya kompletteringslagen ska omfatta även 1988 års Luganokonvention. Bakgrunden till utredningens förslag är att det bland rättstillämparna har ansetts vara oklart vad som gäller för handläggningen av mål som rör avgöranden som meddelats innan 2007 års Luganokonvention trädde i kraft. Det är dock inte givet att lagen bör omfatta även 1988 års konvention. I och med att 2007 års Luganokonvention trädde i kraft i förhållande till samtliga parter i konventionen ersatte den 1988 års Luganokonvention (artikel 69.6 i 2007 års Luganokonvention). I samband med ikraftträdandet upphävdes också lagen (1992:794) om Luganokonventionen, som inkorporerade 1988 års konvention i svensk rätt. Samtidigt ströks hänvisningen till 1988 års Luganokonvention i 2006 års kompletteringslag. Regeringen bedömde i det lagstiftningsärendet att det framgår motsatsvis av övergångsbestämmelserna i 2007 års Luganokonvention att bestämmelserna i 1988 års Luganokonvention kan tillämpas, trots att konventionen upphört att gälla, se propositionen En ny Luganokonvention (prop. 2008/09:205, s. 32 f.). En sådan tillämpning blir aktuell t.ex. när en dom som meddelats före den nya konventionens ikraftträdande ska erkännas eller verkställas efter den nya konventionens ikraftträdande. Regeringen gjorde alltså bedömningen att när verkställighet begärs av äldre avgöranden, är det i strikt mening fråga om en tillämpning av 2007 års konventions övergångsbestämmelser.

Regeringen gör ingen annan bedömning nu. Inte minst i ljuset av att inkorporeringslagen till 1988 års Luganokonvention har upphävts skulle det bli missvisande att i den nya kompletteringslagen på nytt införa hänvisningen till 1988 års Luganokonvention.

I 2006 års kompletteringslag finns en hänvisning till Danmarksavtalet. Avtalet, som är direkt tillämpligt i Sverige och trädde i kraft den 1 januari 2007, innebär att 2000 års Bryssel I-förordning även gäller i förbindelserna mellan EU och Danmark (artikel 2.1). Med undantag för vissa föreskrifter i artikel 2.2 om ändring av tillämpningen av 2000 års Bryssel I-förordning innehåller avtalet inte några självständiga materiella bestämmelser. I enlighet med artikel 3.2 i avtalet har Danmark genom en skrivelse av den 20 december 2012 meddelat kommissionen sitt beslut att genomföra även 2012 års Bryssel I-förordning. Det innebär att också denna förordning kommer att tillämpas på förbindelserna mellan EU och Danmark. Någon särskild hänvisning till Danmarksavtalet som finns i 2006 års kompletteringslag krävs därför inte, jfr dock propositionen Avtalet mellan EG och Danmark om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (prop. 2006/07:106 s. 18 f.).

I 2006 års kompletteringslag finns det vissa bestämmelser som inte påverkas av 2012 års Bryssel I-förordning eller överflyttningen av exekvaturprövningen till tingsrätt. Enligt regeringen bör dessa bestämmelser föras över i sak oförändrade till den nya kompletteringslagen.

Det är för det första fråga om en bestämmelse om reservforum (2 §). Den innebär att Stockholms tingsrätt är behörig domstol när det finns

internationell behörighet, s.k. domsrätt, att pröva ett mål i Sverige enligt bestämmelserna i någon av unionsrättsakterna eller något av de internationella instrumenten, men svenska nationella forumregler inte anvisar någon behörig domstol.

Det är för det andra frågan om en särskild vägransgrund (3 §) som har sin grund i att det i de instrument som omfattas av tillämpningsområdet för 2006 års kompletteringslag finns en artikel som ger medlemsstaterna en möjlighet att i vissa fall vägra erkännande och verkställighet av domar som gäller civilrättsliga anspråk som prövats inom ramen för ett utländskt brottmålsförfarande avseende brott som inte är uppsåtliga (artikel 61 i 2000 års Bryssel I-förordning respektive 2007 års Luganokonvention och artikel II i protokollet till Brysselkonventionen). Sverige har utnyttjat denna möjlighet, vilket kommer till uttryck i 3 §. En motsvarande artikel finns i 2012 års Bryssel I-förordning (artikel 64).

För det tredje är det fråga om en paragraf om verkan av en verkställbarhetsförklaring och om vilka bestämmelser i utskökningsbalken som ska tillämpas när det utländska avgörandet avser en säkerhetsåtgärd (7 §).

För det fjärde är det fråga om de kompletterande bestämmelserna till förordningen om den europeiska exekutionstiteln (9–11 §§). I dessa paragrafer finns bestämmelser om verkställighet i Sverige av ett utländskt avgörande som har intygats vara en europeisk exekutionstitel enligt förordningen om den europeiska exekutionstiteln. Bestämmelserna gäller rättelse respektive återkallelse av ett intyg om en europeisk exekutionstitel och verkställighet av en europeisk exekutionstitel.

6.2 Kompletterande bestämmelser till 2012 års Bryssel I-förordning

6.2.1 Verkställighet

Regeringens förslag: Om ett utländskt avgörande är verkställbart enligt 2012 års Bryssel I-förordning, verkställs avgörandet enligt utskökningsbalkens bestämmelser på samma sätt som en svensk dom som har fått laga kraft, om inte något annat följer av förordningen.

Vid verkställighet av ett utländskt avgörande som rör en säkerhetsåtgärd ska i stället bestämmelserna om verkställighet av beslut om kvarstad eller annan säkerhetsåtgärd tillämpas.

Utredningens förslag överensstämmer delvis med regeringens. Utredningen föreslår att ett utländskt avgörande som omfattas av 2012 års Bryssel I-förordning ska verkställas enligt utskökningsbalkens bestämmelser, eller bestämmelser som utskökningsbalken hänvisar till, som ett motsvarande svenskt avgörande. Om det inte finns någon motsvarighet till det utländska avgörandet, verkställs avgörandet som en dom. Utredningens förslag innehåller även en bestämmelse som föreskriver att en ansökan om verkställighet av ett utländskt avgörande enligt 2012 års Bryssel I-förordning ska ges in till Kronofogdemyndigheten. Enligt förslaget ska vidare utskökningsbalkens bestämmelser, eller bestämmelser som utskökningsbalken hänvisar till, tillämpas vid verkställighets-

förfarandet, om inte annat följer av 2012 års Bryssel I-förordning (se betänkandet s. 35 f., 171 f. och s. 175 f.).

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker utredningens förslag eller har inga invändningar mot det. *Kronofogdemyndigheten* och *Föreningen Sveriges Kronofogdar* undrar vilka möjligheter som Kronofogdemyndigheten har att inhibera eller vilandeförklara ett pågående utskökningsmål i avvaktan på att en domstol ska pröva en ansökan om vägran av verkställighet, med hänsyn till att det inte finns någon sådan reglering i vare sig 2012 års Bryssel I-förordning eller utskökningsbalken. *Nacka tingsrätt* efterlyser ett ställningstagande från lagstiftaren i denna fråga. Kronofogdemyndigheten och Föreningen Sveriges Kronofogdar anför att det är oklart vilken myndighet som kan besluta om säkerhetsåtgärder enligt artiklarna 40 och 43 i 2012 års Bryssel I-förordning och vilka åtgärder som kan vidtas. Kronofogdemyndigheten ställer frågan hur redan utmätt egendom ska hanteras om verkställighetsåtgärder har vidtagits innan svaranden begärt att få en översättning enligt artikel 43.2. Myndigheten undrar också om artikel 42.1 b) innebär att sökanden kan föreläggas att ge in information om rättegångskostnader och beräkning av ränta. *Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet* efterlyser en bestämmelse som föreskriver att en underrättelse om utskökningsmålet enligt 4 kap. 12 § UB bör delges tillsammans med inlägget om domen. *Sveriges advokatsamfund* anser att det bör tas in en lagbestämmelse som föreskriver att en domstol får besluta om inhibition.

Skälen för regeringens förslag

Villkor för verkställighet i Sverige

En grundläggande förutsättning enligt förordningen för att ett avgörande ska kunna verkställas i verkställighetsmedlemsstaten är att avgörandet är verkställbart i ursprungsmedlemsstaten (artikel 39). Förordningen ställer dock inte några krav på att avgörandet ska ha fått laga kraft för att det ska kunna verkställas. Att så är fallet framgår bl.a. av den möjlighet som finns för den behöriga domstolen i verkställighetsmedlemsstaten att under vägransförfarandet vilandeförklara ett ärende, om ett överklagande har skett av avgörandet i ursprungsmedlemsstaten (artikel 51). Samma möjlighet finns om inte överklagandetiden gått ut. Enligt artikel 44 i förordningen får den behöriga domstolen under vägransförfarandet efter en ansökan begränsa verkställighetsförfarandet till säkerhetsåtgärder, göra verkställigheten beroende av att det ställs säkerhet eller helt eller delvis skjuta upp verkställighetsförfarandet.

Utredningens förslag avviker från vad som enligt 2006 års kompletteringslag gäller för verkställighet av domar som begärs verkställda enligt 2000 års Bryssel I-förordning, Luganokonventionen, Brysselkonventionen och förordningen om den europeiska exekutionstiteln. Enligt lagen verkställs en verkställbar utländsk dom som en svensk dom som har fått laga kraft, om inte annat följer av den tillämpliga unionsrättsakten eller det tillämpliga internationella instrumentet. Samma utformning har också valts i kompletteringslagen till småmålsförordningen. Det framstår som mindre lämpligt att införa en annan lösning för verkställighet av domar enligt 2012 års Bryssel I-förordning. Regleringen bör därför utformas

enligt vad som gäller enligt 2006 års kompletteringslag och kompletteringslagen till småmålsförordningen.

I likhet med vad som gäller för de kompletterande bestämmelserna till 2000 års Bryssel I-förordning, Brysselkonventionen och Luganokonventionen bör det även finnas en regel som innebär att vid verkställighet av ett utländskt avgörande som rör en säkerhetsåtgärd ska i stället utsökningsbalkens bestämmelser om verkställighet av beslut om kvarstad eller annan säkerhetsåtgärd tillämpas (16 kap. 11–16 §§ UB).

Ansökan om verkställighet i Sverige

Bestämmelser om vilka handlingar som ska ges in vid en ansökan om verkställighet finns i artikel 42.1. Sökanden ska endast ge in en kopia av domen och ett intyg som anger att domen är verkställbar. Intyget enligt ska innehålla en sammanfattning av domen och, om den domstol som utfärdar intyget anser att det krävs, information om rättegångskostnader och beräkning av ränta. Bestämmelsen föreskriver alltså inte att sökanden ska ge in någon särskild information om rättegångskostnader och beräkning av ränta utöver intyget, vilket *Kronofogdemyndigheten* frågar om.

Delgivning av ett intyg i Sverige

Av artikel 43 följer att inga andra verkställighetsåtgärder än säkerhetsåtgärder får vidtas mot svaranden i ett utsökningsmål innan delgivning har skett av det intyg som ska utfärdas av den domstol i ursprungsmedlemsstaten som meddelat domen. Om domen inte tidigare har delgetts svaranden, ska intyget åtföljas av den dom som begärs verkställd. Säkerhetsåtgärder får dock vidtas utan att delgivning skett.

Enligt svensk nationell rätt, som enligt artikel 41.1 är tillämplig även vid verkställighet av ett utländskt avgörande enligt 2012 års Bryssel I-förordning, gäller att innan utmätning sker ska underrättelse om målet sändas till svaranden med posten eller lämnas på annat lämpligt sätt. Underrättelsen ska ske så tidigt att svaranden kan beräknas få tillräcklig tid att bevaka sin rätt. Någon sådan underrättelse behöver dock inte lämnas om det finns en risk att svaranden skaffar undan eller förstör egendom eller om saken på annat sätt är brådskande. Underrättelse behöver inte heller lämnas, om svaranden saknar känt hemvist och det inte kan klarläggas var han eller hon befinner sig (4 kap. 12 § UB).

Enligt 6 kap. 1 § andra stycket utsökningsförordningen (1981:981, UF) ska underrättelsen delges svaranden, om målets beskaffenhet kräver det. I praktiken är det sällsynt förekommande att *Kronofogdemyndigheten* delger underrättelsen. Underrättelsen skickas i stället oftast i lösbrev. En situation när det kan vara aktuellt att delge underrättelsen är när det är fråga om ett mål med mycket stora värden (se *Kronofogdemyndighetens handbok, Utmätning*, 6 uppl., s. 63). I underrättelsen anges inom vilken tid gäldenären ska betala för att undvika verkställighet. Normalt får verkställighet inte ske innan denna tid gått ut (jfr NJA 1971 s. 375). Under kravtiden har gäldenären möjlighet att bl.a. invända mot verkställighet enligt utsökningsbalken eller åberopa vägransgrunder eller andra åtgärder enligt förordningen.

Regeringen konstaterar att en svarande som enligt artikel 43 delges ett intyg har anledning att anta att verkställighetsåtgärder är aktuella och att

han eller hon bör agera för att bevaka sin rätt. På det sättet tillgodoses de rättssäkerhetskrav som måste ställas vid verkställighet av en dom i en annan medlemsstat. Det finns mot den bakgrunden inte anledning att, som *Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet* efterfrågar, införa en särskild bestämmelse om samtidig delgivning av intyget och underrättelsen. Det kan dock ofta vara lämpligt att sända intyget och underrättelsen i en och samma försändelse.

Föreningen Sveriges Kronofogdar undrar hur Kronofogdemyndigheten ska gå till väga när den inte lyckas delge en svarande i ett utskökningsmål inom rimlig tid. Föreningen pekar på att inte minst när myndigheten har vidtagit säkerhetsåtgärder leder svårigheterna att delge till problem. Regeringen konstaterar till att börja med att svårigheter med delgivning inte är begränsade till verkställighet av domar. Den 1 april 2011 trädde ny lagstiftning i kraft som syftade till att ge bättre förutsättningar för en effektiv och säker hantering av delgivningar, se propositionen Ny delgivningslag (prop. 2009/10:237). När en handling ska sändas från en medlemsstat till en annan för delgivning är Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1393/2007 om delgivning i medlemsstaterna av rättegångshandlingar och andra handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1348/2000 (EU:s delgivningsförordning) tillämplig. EU-kommissionen har aviserat en översyn av dessa regler. Mot den bakgrunden och då i vart fall de nationella delgivningsreglerna är förhållandevis nya finns det anledning att vänta och se om de nya reglerna kommer till rätta med det allmänna problem som föreningen belyser i sitt yttrande.

Begränsning av verkställigheten vid en ansökan om översättning

Enligt förordningen har svaranden i utskökningsmålet under vissa förhållanden rätt att begära en översättning av den dom som begärs verkställd. Om en översättning begärs, får inga andra verkställighetsåtgärder än säkerhetsåtgärder vidtas (artikel 43.2).

Ett möjligt scenario är att Kronofogdemyndigheten hinner vidta verkställighetsåtgärder mot en svarande innan han eller hon har begärt en översättning. *Kronofogdemyndigheten* väcker frågan hur redan utmätt egendom ska hanteras i ett sådant fall. Regeringen konstaterar att när en översättning begärs av svaranden ska samtliga verkställighetsåtgärder omedelbart ställas in. Inga nya åtgärder för verkställighet får vidtas innan en översättning har tillhandahållits. Redovisning av inbetalade medel till sökanden är en ny åtgärd i målet som bör anstå. Hur en begäran om översättning påverkar hanteringen av såld egendom som lämnats ut och utbetalade medel regleras, enligt regeringens bedömning, inte i förordningen utan får avgöras enligt utskökningsbalkens regler i tillämpliga delar.

Det bör i sammanhanget uppmärksammas att Kronofogdemyndigheten i den angivna situationen får begära att sökanden ska tillhandahålla en översättning av domen respektive intyget (artiklarna 42.3 och 42.4). Förordningens bestämmelser gäller alltså i stället för bestämmelsen om översättning i 2 kap. 8 § andra stycket UB. I de allra flesta fall bör den tid som går åt till att översätta domen bli förhållandevis begränsad. Så

snart en översättning tillhandahållits svaranden får verkställigheten fortsätta.

Säkerhetsåtgärder

2012 års Bryssel I-förordning medger verkställighet inte bara av slutliga avgöranden som meddelats i en annan medlemsstat utan även av säkerhetsåtgärder och interimistiska beslut som meddelats av en domstol som är behörig att pröva målet i sak (artikel 2 a). Förordningen förutser dock även att säkerhetsåtgärder kan beslutas i den verkställande medlemsstaten till följd av en verkställbar dom (artikel 40). I de flesta fall saknar denna bestämmelse praktisk betydelse för svenska förhållanden, jfr propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s underhållsförordning (prop. 2010/11:120 s. 27 f.). Om ett avgörande är verkställbart och det alltså är möjligt att utmäta egendom, torde det normalt sett inte finnas någon anledning att begära säkerhetsåtgärder i form av kvarstad eller liknande. Eftersom verkställigheten är begränsad såväl när delgivning inte har kunnat ske med svaranden som när en översättning har begärts, kan det dock finnas situationer när det ändå finns anledning att begära säkerhetsåtgärder (artiklarna 43.1 och 43.2).

Föreningen Sveriges Kronofogdar menar att det är oklart vilken myndighet som kan besluta om säkerhetsåtgärder när en översättning har begärts av svaranden i utsökningsmålet. Frågeställningen uppkommer framför allt i förhållande till den beskrivna bestämmelsen i artikel 40. Regeringen anser att bestämmelsen måste läsas i ljuset av hur bestämmelser i andra instrument med en likartad utformning har tolkats (artikel 47.2 i 2000 års Bryssel I-förordning och Luganokonventionen samt artikel 39 i Brysselkonventionen). Enligt dessa innebär en verkställbarhetsförklaring en automatisk rätt till säkerhetsåtgärder. Det får inte krävas någon ytterligare prövning av domstol (mål 119/84 Capelloni och Aquilini mot Pelkmans, ECR 1985 p. 3147). Däremot måste borgenären vända sig till Kronofogdemyndigheten för att få verkställighet, se prop. 1991/92:128 s. 229, propositionen Sveriges tillträde till Brysselkonventionen (prop. 1997/98:102 s. 49) och propositionen Verkställighet av utländska domar på privaträttens område (prop. 2001/02:146 s. 51). Det rimliga är att ett motsvarande synsätt anläggs vid verkställighet av säkerhetsåtgärder enligt artikel 40 i 2012 års Bryssel I-förordning. Det leder till slutsatsen att det inte heller i detta fall krävs något särskilt beslut om säkerhetsåtgärder. De säkerhetsåtgärder som det närmast är fråga om är kvarstad eller annan åtgärd enligt 15 kap. RB. Det kan avslutningsvis nämnas att något särskilt beslut inte heller krävs i den situationen att det är fråga om verkställighet av säkerhetsåtgärder som beslutats i den dom som begärs verkställd.

Frågor om säkerhetsåtgärder enligt 2000 års Bryssel I-förordning samt Bryssel- och Luganokonventionerna behandlas i avsnitt 6.3.8.

Inhibition

En annan fråga som bör beröras är hur Kronofogdemyndigheten ska gå till väga i ett pågående utsökningsmål i avvaktan på att en ansökan om vägran av verkställighet har prövats av domstolen. Både *Nacka tingsrätt* och *Kronofogdemyndigheten* tar upp den frågan. Regeringen bedömer att

2012 års Bryssel I-förordning inte ger någon möjlighet för Kronofogdemyndigheten att i denna situation besluta att verkställigheten ska skjutas upp. Enligt förordningen finns det en möjlighet till inhibition om en ansökan om vägran av verkställighet har gjorts. I ett sådant fall kan domstolen efter en ansökan av den person som ansöker om vägran av verkställighet fatta beslut om att helt eller delvis skjuta upp verkställighetsförfarandet. Domstolen kan också efter en ansökan besluta om att begränsa verkställigheten till att bara avse säkerhetsåtgärder eller göra verkställigheten beroende av att säkerhet ställs (artikel 44). Enligt artikel 51 får domstolen vidare låta handläggningen av målet vila, om ett överklagande har getts in i ursprungsmedlemsstaten eller om överklagandetiden inte har löpt ut. Om tiden inte har löpt ut, får domstolen fastställa en tid inom vilken ett överklagande ska ges in. Möjligheten att besluta om dessa åtgärder är alltså förbehållen domstolen. Att det enligt förordningen ligger på domstolen att pröva dessa frågor får antas ha att göra med att den har bäst inblick i de omständigheter som kan vara av betydelse för prövningen, eftersom det är den som också ska avgöra om en ansökan om vägran av verkställighet ska beviljas.

Eftersom förordningen innehåller en bestämmelse som gör det möjligt för domstolen att bl.a. begränsa och skjuta upp verkställigheten, finns det inte, som *Sveriges advokatsamfund* förordar, utrymme att ta in en sådan bestämmelse i lag.

Medlingsöverenskommelser

2000 och 2012 års Bryssel I-förordningar omfattar såväl domar som officiella handlingar och förlikningar inför domstol. Sedan några år tillbaka finns ett Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/52/EG av den 21 maj 2008 om vissa aspekter på medling i civilrättsliga tvister. Direktivet reglerar bl.a. verkställighet av medlingsöverenskommelser. I svensk rätt har direktivet i denna del genomförts på så sätt att medlingsöverenskommelser kan förklaras verkställbara av domstol, se 7 § lagen (2011:860) om medling i vissa privaträttsliga tvister (medlingslagen). Som *Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet* uppmärksammar framgår det inte uttryckligen av 2012 års Bryssel I-förordning om en medlingsöverenskommelse som har förklarats vara verkställbar enligt 7 § medlingslagen kan verkställas som en dom eller en förlikning enligt förordningen. Om en medlingsöverenskommelse ska verkställas som en dom eller som en förlikning är av betydelse för bl.a. vilket intyg som ska utfärdas av den domstol som har förklarat medlingsöverenskommelsen verkställbar (bilaga I eller II till 2012 års förordning) och vilka vägransgrunder som kan göras gällande mot förlikningen.

Regeringen kan konstatera att när det gäller vad som ska utgöra en förlikning inför domstol enligt artikel 58 i 2000 års Bryssel I-förordning finns det skilda uppfattningar (se Magnus & Mankowski (red.), *Brussels I Regulation*, 2 uppl., 2012, s. 805). En förlikning som har stadfäst genom dom av en svensk domstol har t.ex. inte ansetts vara en förlikning i förordningens mening (se t.ex. Pålsson, *Bryssel I-förordning jämte Lugano- och Brysselkonventionerna*, s. 313). En av domstol stadfäst förlikning verkställs alltså i stället som en dom. Definitionen i 2012 års Bryssel I-förordning av förlikning är något mer vidsträckt än i 2000 års

Bryssel I-förordning (jfr artikel 2 b i 2012 års förordning och artikel 58 i 2000 års förordning). Regeringen gör bedömningen att det mesta talar för att en medlingsöverenskommelse som har förklarats vara verkställbar av en svensk domstol ska verkställas enligt 2012 års Bryssel I-förordning som en förlikning (artiklarna 2 b och 59) och inte som en dom (artiklarna 2 a och 39). Det skulle få till följd att ett intyg med anledning av verkställbarhetsförklaringen ska utfärdas på det formulär som finns i bilaga II till förordningen.

6.2.2 Behörig domstol vid en ansökan om vägran av erkännande eller verkställighet

Regeringens förslag: En ansökan enligt 2012 års Bryssel I-förordning om att ett avgörande inte ska erkännas eller verkställas i Sverige ska göras till den tingsrätt som regeringen föreskriver med hänsyn till var sökanden har sin hemvist.

En ansökan enligt förordningen om en förklaring att det inte finns grund för att vägra ett erkännande av ett avgörande ska göras till den tingsrätt som regeringen föreskriver med hänsyn till var motparten har sin hemvist.

Regeringens bedömning: Behöriga domstolar bör vara de domstolar som prövar överklaganden i utsökningsmål och domstolarnas domsområden bör vara desamma som för dessa domstolar.

Utredningens förslag överensstämmer delvis med regeringens (se betänkandet s. 177 f.). Utredningen föreslår att en ansökan om vägran eller erkännande enligt 2012 års Bryssel I-förordning ska göras till den tingsrätt som enligt 18 kap. 1 § UB prövar ett överklagande av Kronofogdemyndighetens beslut.

Remissinstanserna: Flertalet av de remissinstanser som yttrar sig om förslaget tillstyrker det. Förhållandevis många remissinstanser uttalar dock kritik mot förslaget. Vissa av remissinstanserna uttalar sig endast om den närliggande frågan att flytta exekvaturprövningen till tingsrätt. Med hänsyn till att samma överväganden till stor del gör sig gällande i de båda fallen redovisas även i några fall dessa synpunkter här. Kritiken mot förslaget har delvis olika utgångspunkter. Vissa remissinstanser – *Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet och Makalösa föräldrarförordar* att prövningen sker i Svea hovrätt. Andra remissinstanser – *Svea hovrätt, Stockholms tingsrätt, Växjö tingsrätt* och *Gävle tingsrätt* – menar att prövningen bör koncentreras till en tingsrätt. *Försäkringskassan* pekar på vikten av att regeringen säkerställer att det finns tillräcklig kompetens hos den instans som ska göra exekvaturprövningen. *Hovrätten över Skåne och Blekinge* understryker att det kommer att bli mycket viktigt med intern utbildning vid domstolarna. Flera remissinstanser uppmärksammar att det i den nya kompletteringslagen bör tas in en bestämmelse som föreskriver vilken domstol som ska pröva en ansökan som avser en förklaring enligt artikel 36.2 att det inte finns grund för att vägra ett erkännande.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Särskilda förfaranden för prövning av vägransgrunder

Enligt 2012 års Bryssel I-förordning kan en part ansöka till domstol om vägran av erkännande eller verkställighet (artiklarna 45–47). Vägransgrunderna är begränsade och innefattar aldrig någon omprövning i sak. I samband med en sådan ansökan kan parten också begära att verkställighetsförfarandet ska begränsas till säkerhetsåtgärder, att verkställighetsförfarandet helt eller delvis ska skjutas upp (artikel 44). Det som sägs i det följande om vägran omfattar även nyssnämnda frågor. Enligt förordningen är det också möjligt att ansöka om en förklaring att det inte finns någon grund att vägra erkännande (artikel 36.2). Regeringen delar den uppfattning som förs fram av flera remissinstanser – bl.a. *Svea hovrätt* och *Hovrätten över Skåne och Blekinge* – att behörig domstol måste pekas ut för såväl ansökningar om erkännande och verkställighet som ansökningar om att det inte finns någon grund för att vägra erkännande (artiklarna 47.1, 45.4 och 36.2).

Prövningen av vägran av erkännande i ett pågående mål

Om utgången av ett mål som handläggs i en domstol är beroende av fastställandet av en incidensfråga (närmast en incidensfråga) om vägran av erkännande, är den domstolen behörig att pröva den frågan (artikel 36.3). Så kan vara fallet när ett rättsförhållande som har fastställts i en utländsk dom är av prejudiciell betydelse i en rättegång i Sverige. Bestämmelsen innebär alltså att om en part i en svensk rättegång gör gällande att en utländsk dom inte ska erkännas här och den utländska domen rör en fråga som är av betydelse för den svenska domstolens prövning, är den svenska domstolen behörig att pröva om ett erkännande ska vägras. Regeringen gör bedömningen att någon särskild lagreglering av dessa fall inte krävs, de kan hanteras enligt vanliga regler för rättegången (jfr avsnitt 6.2.4). Verkan av domstolens bedömning av erkännandefrågan torde vara begränsad till det enskilda målet (jfr Pålsson, Bryssel I-förordningen jämte Bryssel- och Luganokonventionerna, 2008, s. 287).

Kan prövningen göras av Kronofogdemyndigheten?

Som flera remissinstanser – bl.a. *Justitiekanslern* och *Sveriges advokatsamfund* – framhåller leder kravet på att prövningen av förordningens vägransgrunder ska göras av en domstol till att prövningen av verkställigheten av utländska domar blir mindre sammanhållen, eftersom vägransgrunder enligt förordningen prövas av domstol som första instans medan invändningar mot verkställighet enligt utsökningsbalken prövas av Kronofogdemyndigheten som första instans (3 kap. 21 § UB). Ett exempel på en invändning som kan göras enligt utsökningsbalken är att svaranden har fullgjort sin betalningsskyldighet. *Gotlands tingsrätt* menar att det mot denna bakgrund finns skäl att ytterligare överväga utredningens slutsats att förordningen inte medger att prövningen görs av Kronofogdemyndigheten.

Enligt artikel 3 ska Kronofogdemyndigheten vid summarisk process i mål om betalningsföreläggande och handräckning anses vara en domstol.

Det har alltså ansetts nödvändigt att reglera att Kronofogdemyndigheten i just de fallen ska anses vara en domstol. Det måste innebära att utgångspunkten i förordningen är att Kronofogdemyndigheten inte är en domstol. Det står därför enligt regeringens uppfattning klart att det är oförenligt med förordningen att anse att Kronofogdemyndigheten i nu aktuellt avseende är en sådan domstol som avses i förordningen.

Ska prövningen göras i Svea hovrätt eller i tingsrätt?

Det står medlemsstaterna fritt att bestämma i vilken eller vilka domstolar prövningen av förordningens vägransgrunder ska ske. I stora delar gör sig här samma överväganden gällande som vid bestämmande av vilken eller vilka domstolar som ska vara behöriga att pröva frågor om exekvatur enligt andra unionsrättsakter och internationella instrument (se avsnitten 6.3.1 och 6.3.2).

Med den kompetensfördelning som gäller mellan allmänna domstolar och allmänna förvaltningsdomstolar råder det inte någon tvekan om att prövningen bör ske i allmän domstol.

När det gäller frågor om erkännande eller verkställbarhet är Svea hovrätt enligt nuvarande ordning behörig domstol. Några remissinstanser, bl.a. *Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet*, anser att denna ordning utgör ett skäl för att prövningen av ansökningar om vägran enligt 2012 års Bryssel I-förordning ska handläggas i Svea hovrätt som första instans och hänvisar till domstolens stora erfarenhet av att handlägga dessa frågor. Som flera andra remissinstanser, bl.a. *Justitiekanslern* och *Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet*, påpekar avviker den nuvarande ordningen för prövning av frågor om exekvatur från den vanliga uppgiftsfördelningen mellan domstolsinstanserna. Sedan lång tid tillbaka har den principiella utgångspunkten varit att tyngdpunkten i domstolsprövningen ska ligga i första instans, dvs. tingsrätt. Hovrättens främsta uppgift ska vara att överpröva tingsrättens avgöranden, dvs. kontrollera att de avgöranden som överklagas är riktiga och att rätta till eventuella felaktigheter, se t.ex. propositionen En modernare rättegång - reformering av processen i allmän domstol (prop. 2004/05:131 s. 82). Med en ordning där varje domstolsinstans har en uppgift som skiljer sig från den uppgift som den tidigare instansen har kan en hög grad av rätts-säkerhet uppnås samtidigt som prejudikatbildningen säkerställs. Det kan vidare konstateras att det redan i samband med Sveriges tillträde till 1988 års Luganokonvention förutsattes att en omprövning av frågan om Svea hovrätt bör vara exekvaturdomstol skulle kunna ske efter en utvärdering (se prop. 1991/92:128 s. 135). De skäl som motiverar en ordning med tingsrätt som första domstolsinstans gör sig med samma styrka gällande för ansökningar om vägran som för andra typer av mål och ärenden. Önskemålet att koncentrera prövningen till en domstol som flera remissinstanser för fram utgör inte skäl att inleda prövningen i hovrätt. Enligt regeringens uppfattning uppfyller en prövning i tingsrätt de berättigade krav som kan ställas på kvalitet och effektivitet. Regeringen ansluter sig alltså till utredningens bedömning att prövningen av framställningar om vägran enligt 2012 års Bryssel I-förordning bör ske i tingsrätt som första instans.

Vilken eller vilka tingsrätter ska göra prövningen?

Regeringens allmänna utgångspunkt är att mål och ärenden ska kunna handläggas av samtliga tingsrätter, om det inte på grund av målets eller ärendets speciella karaktär finns anledning att låta endast ett fåtal tingsrätter handlägga dem, se Målutredningens betänkande Mål och medel – särskilda åtgärder för vissa måltyper i domstol, SOU 2010:44, och Budgetpropositionen för 2012 (prop. 2011/12:1, utgiftsområde 4, s. 27). Skäl till koncentration kan vara att det finns ett behov av extra stor skyndsamhet eller extra hög eller annan särskild kompetens. Denna möjlighet bör dock användas restriktivt. Koncentration av alltför många mål och ärenden riskerar att splittra domstolssystemet på ett sätt som inte är önskvärt och leda till en försämring av domstolarnas generella kompetens.

Svea hovrätt anför som ett skäl till att ärendena bör koncentreras till en domstol att ärendena till en inte obetydlig andel innehåller frågeställningar av rättsligt sett komplicerad natur. Också *Gävle tingsrätt* framför att handläggningen skulle bli mer effektiv och kvalitativ vid en koncentration. Regeringen konstaterar dock att vägransgrunderna enligt förordningen är mycket begränsade och att någon ny sakprövning inte ska ske av domen. Prövningen tar sikte på olika processuella frågeställningar som i de flesta fall är välbekanta för domstolarna. Regeringen delar därför det synsätt som kommer till uttryck i *Justitiekanslerns* remissyttrande att dessa ärenden inte kan anses vara mer komplicerade än många andra mål och ärenden som handläggs av tingsrätterna. Samtliga tingsrätter bedöms därför ha den kompetens som krävs för att avgöra dessa ärenden. En annan sak är att det, vilket bl.a. *Hovrätten över Skåne och Blekinge* och *Försäkringskassan* betonar, kan krävas initiala utbildningsinsatser riktade till domstolarnas personal. Sådan utbildning bedöms kunna ske inom ramen för den löpande utbildningsverksamheten.

Ett annat skäl för koncentration som *Svea hovrätt* lyfter fram är att antalet ärenden är få. Den omständigheten att en ärendetyp är mindre vanlig utgör dock enligt regeringen inte skäl för koncentration om inte ärendetypen samtidigt är särskilt komplicerad.

Svea hovrätt och *Gävle tingsrätt* menar att det kan vara en fördel för en sökande att vända sig till ett rikstäckande organ eftersom sökanden då inte behöver fundera över vilken domstol som är lokalt behörig. Det var också ett skäl till koncentration som fördes fram i samband med Sveriges tillträde till 1988 års Luganokonvention (se prop. 1991/92:128, s. 134). Som anføres ovan konstaterades redan då att det kunde finnas anledning att omvärdera det ställningstagandet. Sedan dess har dessutom – främst som en följd av Sveriges medlemskap i EU – antalet instrument som avser erkännande och verkställighet av utländska avgöranden ökat markant. I takt med att unionsrättsliga och internationella instrument har blivit allt vanligare är det inte rimligt att det internationella inslaget utgör ett skäl för att samla prövningen i en domstol. För att underlätta för enskilda och rättstillämparna har EU dessutom utvecklat en e-juridikportal där det finns information om hur man går till väga för att få ett avgörande verkställt i en annan medlemsstat. I syfte att ytterligare förbättra informationsgivningen föreslår regeringen dessutom en särskild underrättelseskyldighet för Kronofogdemyndigheten (se avsnitt 6.2.6). Det kan vidare konstateras att de flesta andra medlemsstater har en ordning där pröv-

ningen sker av fler än en domstol. I Finland prövas t.ex. ansökningar av tingsrätt (se bilaga II till 2000 års Bryssel I-förordning).

Svea hovrätt pekar vidare på att ärendena ska handläggas skyndsamt. I artikel 48 i 2012 års Bryssel I-förordning föreskrivs att prövningen ska ske utan dröjsmål. Regeringen anser att denna bestämmelse inte innebär ett sådant krav på extra stor skyndsamhet som motiverar att ett avsteg görs från den allmänna princip som lagts fast.

Sammanfattningsvis anser regeringen att det inte finns skäl att koncentrera ärendena om vägran av verkställighet till en domstol. En praktisk omständighet att beakta vid bestämmande av behörig domstol är dock det parallella prövningsförfarande som kan uppkomma vid en ansökan om vägran av verkställighet enligt förordningen och vid invändning om hinder mot verkställighet enligt 3 kap. 21 § UB. Förordningen förutser nämligen att en part samtidigt kan göra gällande vägransgrunder enligt förordningen och invända att verkställighet inte ska ske enligt den nationella lagstiftningen i verkställighetsmedlemsstaten. En förutsättning för att tillämpa nationella bestämmelser om att vägra eller skjuta upp verkställighet är dock att bestämmelserna inte strider mot förordningens vägransgrunder (artikel 41.2). Enligt utsökningsbalken har en svarande i ett utsökningsmål möjlighet att i vissa fall hindra verkställighet. Det kan t.ex. handla om att svaranden fullgjort den betalningsskyldighet eller annan förpliktelse som ansökan om verkställighet avser. I Sverige prövar Kronofogdemyndigheten invändningar mot verkställighet. Det kan alltså förekomma att en part vid verkställighet av en utländsk dom enligt 2012 års förordning kommer att göra gällande såväl att verkställighet ska vägras enligt förordningen som att det finns hinder mot verkställighet enligt utsökningsbalken.

Regeringen anser – i likhet med flera remissinstanser – att det är komplicerat med en ordning där olika myndigheter är behöriga att pröva vägransgrunder enligt förordningen och invändningar om hinder mot verkställighet enligt utsökningsbalken. Anledningen till att förordningen har som utgångspunkt att frågor om vägransgrunder ska prövas av domstol är att i många medlemsstater handläggs frågor om verkställighet i domstol. Alternativet för svensk del skulle vara att låta tingsrätten göra bägge prövningarna. Att tingsrätten skulle pröva invändningar om hinder mot verkställighet enligt utsökningsbalken strider dock mot grunderna för utsökningsordningen och är därför inte en lämplig lösning. Regeringen bedömer mot den bakgrunden att utredningens förslag att samma domstolar ska vara behöriga att pröva vägransgrunder och överklaganden i utsökningsmål tillgodoser intresset av ett så sammanhållet system som möjligt. Det är en fördel för parterna och handläggningen om överklaganden av Kronofogdemyndighetens beslut i fråga om hinder mot verkställighet enligt utsökningsbalken prövas av samma domstol som prövar vägransgrunder enligt förordningen. Av 18 kap. 1 § UB och 17 kap. 1 § UF följer att ett överklagande kan ske till 24 tingsrätter. Om svaret inte har hemvist i Sverige, är Nacka tingsrätt reservforum.

En invändning som kan föras fram mot utredningens förslag att i lagtext hänvisa till domstol som enligt 18 kap. 1 § UB prövar ett överklagande av Kronofogdemyndighetens förslag är att kopplingen till ett överklagande i ett utsökningsmål kan vara oklar för rättstillämparna, eftersom en ansökan om vägran inte förutsätter att det pågår ett utsök-

ningsmål hos Kronofogdemyndigheten. Förslaget bör därför ges en något annorlunda författningsteknisk utformning än utredningens förslag. Det bör i lag föreskrivas att en ansökan ska göras till den tingsrätt som regeringen föreskriver med hänsyn till var sökanden har sin hemvist. Att det är de 24 tingsrätter som prövar ett överklagande enligt utsökningsbalken som är behöriga och vilka domsområden dessa tingsrätter bör ha, bör framgå av förordning. Vid tolkning av hemvistbegreppet bör ledning kunna sökas i reglerna i 10 kap. RB.

6.2.3 Anpassning

Regeringens förslag: Kronofogdemyndigheten ska vara behörig myndighet att handlägga sådana frågor om anpassning som avses i artikel 54 i 2012 års Bryssel I-förordning. Vid myndighetens handläggning tillämpas utsökningsbalken, om inte något annat följer av 2012 års Bryssel I-förordning.

Utredningens förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens (se betänkandet s. 193 f.). Utredningens förslag gällande handläggningsregler föreskriver dock att inte bara att utsökningsbalkens bestämmelser utan även de bestämmelser som utsökningsbalken hänvisar till ska gälla för verkställigheten.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inte någon invändning mot det. *Svensk Inkasso* anser att frågor om anpassning ska prövas av tingsrätt och inte av Kronofogdemyndigheten. *Kronofogdemyndigheten* och *Föreningen Sveriges Kronofogdar* efterlyser att det görs tydligt att en anpassning inte nödvändigtvis bara sker i samband med själva verkställighetsbeslutet. De framhåller att ett verkställighetsförfarande kan pågå under lång tid och innefatta ett flertal åtgärder och beslut.

Skälen för regeringens förslag: De exekutionsrättsliga systemen varierar mellan medlemsstaterna. Det innebär att det inte alltid finns någon fullständig överensstämmelse mellan olika exekutionsrättsliga beslut eller åtgärder. Det förekommer alltså att en dom innehåller beslut eller åtgärder som inte har någon motsvarighet i den medlemsstat där beslutet eller åtgärden ska verkställas. I syfte att undvika att ansökningar om verkställighet avslås av detta skäl, innehåller artikel 54 i 2012 års Bryssel I-förordning en bestämmelse om anpassning av utländska åtgärder eller beslut. Bestämmelsen innebär att om en dom innehåller en åtgärd eller ett beslut som inte förekommer i den rättsordning där domen begärs verkställd, ska åtgärden eller beslutet i möjligaste mån anpassas till en åtgärd eller ett beslut som förekommer där. Åtgärden eller beslutet ska ha motsvarande verkan och eftersträva liknande mål och intressen. Anpassningen får inte innebära verkningar som är mer långtgående än dem som föreskrivs i ursprungsmedlemsstatens lagstiftning (artikel 54.2). Det har lämnats till medlemsstaterna att bestämma hur anpassningen ska gå till och vilken myndighet som ska utföra den (skäl 28).

När det gäller vilken myndighet som ska pröva frågor om anpassning, står valet mellan Kronofogdemyndigheten och tingsrätt. Regeringen anser att det finns flera skäl till att låta Kronofogdemyndigheten ansvara

för prövningen. Kronofogdemyndigheten har en omfattande erfarenhet av olika frågeställningar som uppkommer i samband med verkställighet. Myndigheten har också goda kunskaper om de verkställighetsåtgärder som finns tillgängliga enligt svensk rätt och som en utländsk dom kan anpassas till. Intresset av en så sammanhållen prövning som möjligt av frågor om internationell verkställighet talar också för att Kronofogdemyndigheten ska vara behörig myndighet. Kronofogdemyndighetens anpassningsbeslut kan dessutom överklagas och därigenom tillgodoses intresset av att beslutet ska kunna bli föremål för prövning i domstol. Mot den bakgrunden anser regeringen – i motsats till *Svensk Inkasso* – att Kronofogdemyndigheten ska vara behörig myndighet att pröva frågor om anpassning.

En anpassning kommer att göras inom ramen för utsökningsbalkens bestämmelser, vilket bör föreskrivas i lag. Eftersom det framgår av 1 kap. 2 § UB att avvikande bestämmelser i annan lag gäller, behövs det dock inte – som utredningen föreslår – någon särskild föreskrift om att även andra bestämmelser som balken hänvisar till ska tillämpas vid handläggningen.

Utredningen förutsätter att ett anpassningsbeslut fattas i anslutning till verkställighetsbeslutet. *Kronofogdemyndigheten* och *Föreningen Sveriges Kronofogdar* pekar dock på att så inte alltid behöver vara fallet. Ett anpassningsbeslut kan i vissa fall fattas i ett tidigare skede. Remissinstanserna framhåller att olika förberedande beslut också kan behöva fattas. Sådana beslut kan t.ex. avse förelägganden till svaranden att vitta eller underlåta något, beslut angående verkställighetsform och ett eventuellt upphandlingsförfarande. Regeringen konstaterar att oavsett i vilket skede av handläggningen av utsökningsmålet som anpassningsbeslutet fattas bör Kronofogdemyndigheten ge anpassningsbeslutet en sådan utformning att beslutet och skälen framgår (jfr 2 kap. 18 § UB). Det bör också anges hur en anpassning har skett. På det sättet säkerställs att parterna har en möjlighet att angripa anpassningen på det sätt som krävs enligt artikel 54.2 i förordningen.

Föreningen Sveriges Kronofogdar pekar på att det är viktigt att i de fall en domstolsprövning sker, detta inte blir i ett så sent skede att redan vidtagna anpassningsåtgärder blir svåra att återställa. Ett beslut av Kronofogdemyndigheten om anpassning kommer att kunna överklagas enligt bestämmelserna i 18 kap. UB. Huvudregeln är att Kronofogdemyndighetens beslut får överklagas av den som beslutet angår, om det har gått honom eller henne emot (2 §). Vissa beslut som innefattar förberedelse till ett senare beslut får dock inte överklagas särskilt utan endast i samband med överklagande av det senare beslutet (6 §). Regeringen konstaterar att en fråga om anpassning rör en för målets fortsatta handläggning och för parternas fortsatta processföring grundläggande fråga. Ett beslut om anpassning kommer som berörs ovan normalt att fattas i samband med de åtgärder och beslut som Kronofogdemyndigheten vidtar i olika skeden av verkställighetsförfarandet. Anpassningen kommer på så sätt att kunna överklagas i den ordning som föreskrivs i utsökningsbalken för respektive åtgärd eller beslut. Det kan dock inte uteslutas att anpassning kan behöva ske vid en annan tidpunkt och som en särskild åtgärd. Oavsett hur och i vilket skede anpassningen sker får Kronofogdemyndighetens beslut om anpassning anses ha en så självständig betydelse att det

inte kan anses innefatta endast en förberedelse till ett senare beslut om utmätning. Ett beslut om anpassning bör därför kunna överklagas särskilt i enlighet med huvudregeln (jfr NJA 1990 s. 153). Mot denna bakgrund bör eventuell domstolsprövning komma till stånd i ett tillräckligt tidigt skede för att undvika sådana följder som föreningen varnar för.

6.2.4 Processlag

Regeringens förslag: Vid handläggning i domstol av ärenden om huruvida ett utländskt avgörande inte ska erkännas eller verkställas enligt 2012 års Bryssel I-förordning tillämpas ärendelagen, om inte något annat följer av förordningen.

Regeringens bedömning: Om en fråga om erkännande uppkommer inom ramen för ett pågående mål, bör frågan hanteras enligt vanliga regler för rättegången.

Utredningens förslag överensstämmer delvis med regeringens (se betänkandet s. 183 f.). Enligt utredningens förslag ska ärendelagen tillämpas vid handläggningen av en ansökan om vägran av erkännande eller verkställighet, om inte annat följer av 2012 års Bryssel I-förordning.

Remissinstanserna: De remissinstanser som yttrar sig särskilt i frågan – bl.a. *Helsingborgs tingsrätt* – är positiva till en tillämpning av ärendelagens regler. *Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet* ställer frågan om det inte bör tas in en reglering i ärendelagen med innebörden att ett ärende med anledning av ett överklagande i ett utsökningsmål normalt ska kumuleras med ett ärende om vägran av verkställighet enligt 2012 års Bryssel I-förordning.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: I anledning av förslaget att ansökningar om vägran av erkännande och verkställighet ska göras till tingsrätt måste ställning tas till vilken processlag som ska styra handläggningen där samt i hovrätten och Högsta domstolen.

Eftersom prövningen föreslås ske i allmän domstol står valet mellan rättegångsbalken och ärendelagen. Rättegångsbalken bygger på ett muntligt förfarande där bevisning åberopas. Förfarandet inleds med en stämningsansökan och innefattar normalt såväl ett förberedelse- som ett huvudförhandlingsskede. Ärendelagen däremot utgår från ett skriftligt förfarande. En tillämpning av ärendelagen ger utrymme för ett i det enskilda fallet mindre formbundet förfarande som, till skillnad från vad som är fallet med rättegångsbalken, typiskt sett inte fokuserar på att utreda vad som hänt i förfluten tid.

Den prövning som ska ske i de aktuella ärendena syftar till att utifrån ingivna handlingar avgöra frågor om erkännande och verkställbarhet. Det kan förutses att ärendena som regel kan avgöras på handlingarna. Enligt regeringens uppfattning framstår en tillämpning av ärendelagen som den mest ändamålsenliga. Ärendelagen bör därför tillämpas vid domstolarnas handläggning av ärenden om vägran av erkännande och verkställighet.

Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet anser att det bör införas en ny regel i ärendelagen som föreskriver att ansökningar om vägran av verkställighet enligt 2012 års Bryssel I-förordning och överklagade beslut i utsökningsmål bör handläggas gemensamt i en rättegång

(kumulation). Ett överklagat beslut i ett utskökningsmål handläggs – liksom vad som nu föreslås för den särskilda vägransprövningen enligt 2012 års förordning – som ett domstolsärende. Regeringen konstaterar att ärendelagen inte innehåller några bestämmelser om förening av ärenden. I många fall bör emellertid en gemensam handläggning tillåtas att ske, om det är lämpligt (se Fitger, Lagen om domstolsärenden – en kommentar, 2 uppl., 2004, kommentaren till 4 §). Det kan i en del fall vara önskvärt med en kumulation av de ifrågavarande ärendena. Ärendelagen är dock en generell förfarandelag som lämpar sig mindre väl för särregleringar. Det ligger därför närmare till hands att vid behov reglera frågan i kompletteringslagen. En ansökan om vägran av verkställighet kommer dock i många fall inte att göras till tingsrätten vid samma tidpunkt som ett överklagande sker av Kronofogdemyndighetens beslut i verkställighetsfrågan. Det kan därmed i det ena ärendet redan ha företagits åtskilliga processhandlingar när det andra ärendet inleds. I många fall är det därför inte lämpligt att en kumulation kommer till stånd. Mot denna bakgrund bör det inte föreskrivas att kumulation ska vara en huvudregel. Frågan får i stället handläggas enligt samma regler som i andra fall där ärendelagen är tillämplig.

Om utgången av ett mål som handläggs i en domstol är beroende av fastställandet av en incidensfråga om vägran av erkännande, är den domstolen behörig att pröva den frågan (artikel 36.3). Bestämmelsen, som behandlas i avsnitt 6.2.2, innebär att om en part i en svensk rättegång gör gällande att en utländsk dom inte ska erkännas här och den utländska domen rör en fråga som är av betydelse för den svenska domstolens prövning, är den svenska domstolen där målet pågår behörig att pröva om ett erkännande ska vägras. Regeringen bedömer att prövningen av erkännandefrågan i denna situation kan handläggas enligt vanliga regler för rättegången.

6.2.5 Underrättelseskyldighet för domstol i samband med stämning

Regeringens bedömning: Domstolsverket bör ges i uppdrag att ta fram ett formulär avsett att sändas till vissa svarande med information om förutsättningarna för att motsätta sig domstolens behörighet och om följderna av att gå eller inte gå i svaromål.

Utredningens bedömning: Utredningen gör ingen bedömning utöver den att det inte behövs några särskilda bestämmelser med anledning av bestämmelsen om informationsskyldighet i artikel 26.2 i 2012 års Bryssel I-förordning.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna fråga.

Skälen för regeringens bedömning: I artikel 26.1 i 2012 års Bryssel I-förordning finns en bestämmelse om s.k. tyst prorogation. Bestämmelsen innebär att en domstol blir behörig om svaranden går i svaromål utan att motsätta sig domstolens behörighet. Detta gäller dock inte om en annan domstol är exklusivt behörig enligt artikel 24.

Bestämmelsen om tyst prorogation får till följd att rättegången kommer att äga rum i en domstol som annars saknar behörighet enligt förordningen. Vissa svarande är, enligt förordningen, i behov av särskilt skydd. Det rör svarande som är en försäkringstagare, en försäkrad, en förmånstagare till ett försäkringsavtal, en skadelidande, en konsument eller en arbetstagare. I syfte att skydda dessa från att på grund av bristande kännedom om det processrättsliga regelverket bli tvungna att processa i en annan domstol än vad som i övrigt gäller enligt förordningen, finns en särskild bestämmelse i artikel 26.2. Av denna framgår att domstolen innan den förklarar sig behörig med tillämpning av bestämmelsen om tyst prorogation ska säkerställa att en sådan svarande har fått information om sin rätt att motsätta sig att domstolen är behörig och om följderna av att gå eller inte gå i svaromål.

Eftersom förordningen redan reglerar domstolens skyldigheter, behövs inga kompletterande författningsbestämmelser. För att underlätta domstolarnas hantering bör dock Domstolsverket ges i uppdrag att ta fram ett standardformulär som kan användas av domstolarna för att underrätta berörda svarande om förutsättningarna för att motsätta sig domstolens behörighet och om följderna av att gå eller inte gå i svaromål. Formuläret bör som regel kunna skickas tillsammans med stämningen.

6.2.6 Underrättelseskyldighet för Kronofogdemyndigheten och domstol kopplad till vägransförfarandet

Regeringens förslag: Om svaranden framför en invändning till Kronofogdemyndigheten som kan antas avse att avgörandet med tillämpning av 2012 års Bryssel I-förordning antingen inte ska verkställas i Sverige eller att verkställigheten ska begränsas till säkerhetsåtgärder, göras beroende av ställande av säkerhet eller skjutas upp, ska Kronofogdemyndigheten, utan dröjsmål, underrätta honom eller henne om möjligheten enligt förordningen att göra invändningen gällande genom en ansökan till domstol.

Utredningens förslag överensstämmer delvis med regeringens (se betänkandet s. 187 f.). Utredningen föreslår att för det fall grunder för vägran av erkännande eller verkställighet enligt förordningen återopas i verkställighetsärendet vid Kronofogdemyndigheten, ska myndigheten ha en skyldighet att skriftligen och utan dröjsmål underrätta den person mot vilken verkställighet söks om möjligheten att ansöka om prövning av vägran av erkännande eller verkställighet vid domstol. Utredningen föreslår även att en domstol som mottagit en ansökan om vägran av erkännande eller verkställighet ska ha en skyldighet att skriftligen underrätta Kronofogdemyndigheten om detta.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inga invändningar mot det. *Stockholms tingsrätt*, *Nacka tingsrätt* och *Östersunds tingsrätt* anser att det finns skäl att överväga om Kronofogdemyndigheten ska överlämna målet till en behörig tingsrätt för fortsatt handläggning när den bedömer att svaranden i ett utskömningsmål för fram en omständighet som avser att verkställighet inte ska ske enligt förord-

ningen. *Domstolsverket* anser att en lämpligare ordning är att Kronofogdemyndigheten i denna situation sänder över handlingen till domstolen och underrättar svaranden om det i enlighet med de bestämmelser om service som finns i förvaltningslagen (1986:223). Verket sätter under alla förhållanden i fråga om underrättelsen behöver vara skriftlig.

Skälen för regeringens förslag

Underrättelseskyldighet för Kronofogdemyndigheten ...

När verkställighet söks av ett utländskt avgörande som är verkställbart enligt 2012 års Bryssel I-förordning kan svaranden inte bara med stöd av förordningen ansöka i domstol om att verkställighet ska vägras. Han eller hon kan också i utsökningssmålet hos Kronofogdemyndigheten invända att det finns hinder mot verkställighet enligt 3 kap. 21 § UB. Av paragrafen framgår att om svaranden visar att han eller hon har fullgjort betalningsskyldighet eller annan förpliktelse som ansökan om verkställighet avser, får verkställighet inte ske. Detsamma gäller om svaranden till kvittning åberopar en fordran, som har fastställts genom en verkställbar exekutionstitel eller som grundas på skuldebrev eller annat skriftligt fordringsbevis, och det i övrigt finns förutsättningar för kvittning. Om svaranden gör gällande att något annat förhållande som rör parternas mellanhavande utgör ett hinder mot verkställighet och om invändningen inte kan lämnas utan avseende, får verkställighet inte heller ske.

Det förhållandet att vissa grunder för att vägra verkställighet ska prövas av tingsrätt medan andra ska prövas av Kronofogdemyndigheten kan skapa osäkerhet om vilken invändning som ska föras fram i vilken instans. Det är därför, som *Justitiekanslern* framhåller, angeläget att skapa en ordning som motverkar riskerna för rättsförluster för enskilda.

Frågan är då hur denna ordning ska utformas för att tillgodose angivna rättssäkerhetskrav men ändå möjliggöra en effektiv och ändamålsenlig handläggning hos Kronofogdemyndigheten och i domstolarna. Utredningens förslag är att en underrättelseskyldighet om förordningens vägransförfarande inträder för Kronofogdemyndigheten när svaranden i ett utsökningssmål för fram en vägransgrund som enligt 2012 års Bryssel I-förordning ska prövas av domstol. En sådan ordning innebär att svaranden själv får ta ställning till om han eller hon vill ansöka till domstol om vägran av verkställighet.

En alternativ ordning som flera remissinstanser, däribland *Stockholms tingsrätt*, förespråkar är att Kronofogdemyndigheten, när den bedömer att svaranden har åberopat en omständighet som kan utgöra en vägransgrund enligt förordningen, ska överlämna målet om vägran av verkställighet till behörig tingsrätt för fortsatt handläggning. Mot en sådan ordning kan invändas att den är mindre väl förenlig med förordningens systematik. Förordningen bygger nämligen på att den part som vill göra gällande vägransgrunder enligt förordningen ansöker om det och i samband med ansökan tillhandahåller domstolen vissa handlingar (artiklarna 46 och 47.3). Ett annat problem med en sådan ordning är att den kräver att Kronofogdemyndigheten i varje enskilt fall noggrant utreder om svaranden har fört fram en vägransgrund som bör föranleda ett överlämnande. Det är nämligen, som *Östersunds tingsrätt* tar upp i sitt remissytt-

rande, sannolikt att det inte alltid kommer att vara enkelt för Kronofogdemyndigheten att bedöma om ett överlämnande bör ske eller inte. I andra fall där det finns lagregler som föreskriver att ett överlämnande ska ske från Kronofogdemyndigheten till domstol är det som regel enklare att bedöma om ett överlämnande ska ske (jfr 33 § lagen [1990:746] om betalningsföreläggande och handräckning). Med hänsyn till det anförda talar övervägande skäl mot att den ordning som remissinstanserna förordar införs.

En ordning som, i enlighet med vad utredningen föreslår, innebär att Kronofogdemyndigheten ges en underrättelseskyldighet tillgodoser viktiga rättssäkerhetsintressen samtidigt som den medför en effektiv och ändamålsenlig handläggning hos Kronofogdemyndigheten. Den lösningen bör därför väljas. Kronofogdemyndighetens underrättelseskyldighet bör alltså gå längre än den regel om att en myndighet bör hjälpa en enskild till rätta som kommer till uttryck i 4 § tredje stycket förvaltningslagen. Det är angeläget att inte ha ett alltför restriktivt synsätt när det gäller i vilka situationer som en underrättelse ska ges till svaranden. Det bör vara tillräckligt att det finns en befogad anledning att tro att svaranden för fram en grund som innebär att verkställighet inte ska ske enligt 2012 års Bryssel I-förordning eller att verkställigheten ska begränsas till säkerhetsåtgärder, göras beroende av ställande av säkerhet eller skjutas upp. Däremot finns det inte skäl att – som utredningen föreslår – låta underrättelseskyldigheten omfatta vägransgrunder som tar sikte på att erkännande inte ska ske, eftersom den frågan inte aktualiseras i ett utsökningsmål.

Underrättelsen bör normalt sett kunna lämnas på ett särskilt standardformulär. Regeringen anser dock – i likhet med *Domstolsverket* – att en underrättelse inte måste vara skriftlig. En underrättelse bör kunna lämnas muntligen, om det är lämpligt. Underrättelsen bör innehålla information om förfarandet för ansökan om vägran av verkställighet enligt förordningen och de yrkanden som kan framställas i samband med förfarandet (se artiklarna 44–46).

... och underrättelseskyldighet för domstol

Det kan givetvis förekomma att svaranden, trots att en underrättelse skett, i utsökningsmålet hos Kronofogdemyndigheten för fram omständigheter som inte kan prövas i utsökningsmålet utan som får prövas av domstol i ett förfarande om vägran av verkställighet. I en sådan situation bör det – som *Domstolsverket* är inne på i sitt remissyttrande – ankomma på Kronofogdemyndigheten att i enlighet med 4 § tredje stycket förvaltningslagen hjälpa svaranden till rätta. Det finns inte behov av någon ytterligare lagreglering som tar sikte på den situationen.

En fråga som aktualiseras i detta sammanhang är om domstolen ska vara skyldig att underrätta Kronofogdemyndigheten när en ansökan om vägran av verkställighet har kommit in till domstolen. Utredningen föreslår att en domstol i den situationen bör åläggas en skriftlig underrättelseskyldighet i förhållande till Kronofogdemyndigheten. Det är, enligt regeringens uppfattning, givetvis av stor vikt att myndigheterna kommunicerar med varandra för att undvika att enskilda lider rättsförluster. En domstol som har mottagit en ansökan om att verkställighet inte ska ske enligt

2012 års Bryssel I-förordning kan t.ex. behöva kontakta Kronofogdemyndigheten för att förhöra sig om verkställighet är nära förestående. En förutsättning för att införa en underrättelseskyldighet av det slag som utredningen föreslår bör dock vara att den myndighet som mottar underrättelsen har en möjlighet att agera utifrån underrättelsen. De bestämmelser som finns i förordningen och som gör det möjligt för Kronofogdemyndigheten att skjuta upp eller avbryta handläggningen tar inte sikte på när en ansökan har gjorts om vägran av verkställighet enligt 2012 års Bryssel I-förordning (jfr artiklarna 38 och 44.2). Eftersom Kronofogdemyndigheten inte har möjlighet att skjuta upp eller avbryta handläggningen av ett utsökningsmål till följd av att en ansökan om vägran av verkställighet har gjorts till domstol, bör domstolarna, enligt regeringens uppfattning, inte åläggas någon underrättelseskyldighet av det slag som utredningen föreslår.

En annan sak är att Kronofogdemyndigheten måste få vetskap om att en domstol har fattat ett beslut som påverkar handläggningen vid myndigheten. Den typen av underrättelseskyldighet regleras i förordningen (1981:967) om skyldighet för domstol och Kronofogdemyndigheten att lämna underrättelser om vissa beslut av exekutiv betydelse. Regeringen avser att se över bestämmelserna så att det inte råder någon oklarhet om när underrättelse ska ske i nu aktuella fall.

6.3 En överflyttning av exekvaturprövningen till tingsrätt

6.3.1 Domstolarnas roller och reformbehovet

Regeringens förslag: Prövningen av om ett utländskt avgörande ska erkännas eller förklaras verkställbart i Sverige (s.k. exekvaturprövning) ska flyttas över från Svea hovrätt till tingsrätt.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens (se betänkandet s. 204 f.).

Remissinstanserna: Många remissinstanser – bl.a. *Helsingborgs tingsrätt*, *Umeå tingsrätt* och *Domstolsverket* – tillstyrker förslaget eller har inte några invändningar mot det. Ett antal remissinstanser – bl.a. *Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet*, *Makalösa föräldrar* och *Nordiska Kärnförsäkringspoolen* – förordar att den nuvarande ordningen med exekvaturprövning i Svea hovrätt behålls. De framhåller bl.a. att Svea hovrätt har en särskild erfarenhet på området, att de särskilda frågeställningar som uppkommer under exekvaturförfarandet talar för en koncentration av prövningen till en domstol och att en koncentration leder till en effektiv och enhetlig rättstillämpning.

Skälen för regeringens förslag: För att utländska domar på civilrättens område ska kunna erkännas eller verkställas i Sverige krävs i de flesta fall att en domstol i ett exekvaturförfarande beslutar att det utländska avgörandet ska erkännas eller förklaras verkställbart. Det finns ett flertal lagar som innehåller regler om exekvatur och som föreskriver att Svea hovrätt är behörig domstol för en ansökan om exekvatur.

Frågan om att flytta över exekvaturprövningen till tingsrätt har tagits upp i olika sammanhang, bl.a. i lagstiftningsärendet Kompletterande bestämmelser till EU:s underhållsförordning (prop. 2010/11:120 s. 23). Bedömningen gjordes då att en reform bör avvakta den nu avslutade revideringen av 2000 års Bryssel I-förordning. I 2012 års Bryssel I-förordning avskaffas exekvaturförfarandet. Det kommer dock att vara möjligt att återropa ett antal vägransgrunder i domstol. I avsnitt 6.2.2 görs bedömningen att prövningen av dessa vägransgrunder bör ske i tingsrätt som första instans. Det finns mot den angivna bakgrunden anledning att nu överväga om en överflyttning av exekvaturprövningen i första instans till tingsrätt bör ske.

Den nuvarande ordningen att Svea hovrätt är behörig domstol för ansökningar om exekvatur utgör en avvikelse från den vanliga uppgiftsfördelningen mellan domstolsinstanserna (se närmare avsnitt 6.2.2). Det finns inget uttalat skäl till den ordningen. Tvärtom förutsattes redan i samband med Sveriges tillträde till 1988 års Luganokonvention att en omprövning av frågan om Svea hovrätt bör vara exekvaturdomstol skulle kunna ske efter en utvärdering (se prop. 1991/92:128 s. 135). Flertalet remissinstanser tillstyrker också att prövningen ska ske i tingsrätt. Några remissinstanser förordar dock att nuvarande ordning behålls. Dessa remissinstanser återopar behovet av koncentration och Svea hovrätts upparbetade kompetens. Regeringen anser dock att de skäl som motiverar en ordning med tingsrätt som första domstolsinstans gör sig gällande med samma styrka för ansökningar om exekvatur som för andra typer av mål och ärenden. En prövning i tingsrätt bedöms även i detta fall uppfylla de berättigade krav som kan ställas på kvalitet och effektivitet. Regeringen ansluter sig alltså till utredningens bedömning att prövningen av ansökningar om exekvatur bör ske i tingsrätt som första instans. Frågan om det finns behov av koncentration behandlas i nästa avsnitt.

6.3.2 Huvudregler för behörig domstol vid exekvaturprövning

Regeringens förslag: En ansökan om att ett utländskt avgörande ska erkännas eller förklaras verkställbart i Sverige ska som huvudregel göras till den tingsrätt som regeringen föreskriver med hänsyn till var motparten har sin hemvist.

En sådan ansökan enligt 2000 års Bryssel I-förordning, Luganokonventionen, Brysselkonventionen, underhållsförordningen och 2007 års Haagkonvention görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver. Detsamma gäller en ansökan om verkställbarhetsförklaring enligt Bryssel II-förordningen, om ansökan inte helt eller delvis avser ett barns person.

Regeringens bedömning: Behöriga domstolar bör vara de domstolar som prövar överklaganden i utsökningsmål och domstolarnas domsområden bör vara desamma som för dessa domstolar.

Utredningens förslag överensstämmer delvis med regeringens (se betänkandet s. 206 f.). Utredningens förslag innebär att en ansökan om verkställbarhet som huvudregel ska göras till den tingsrätt som enligt

18 kap. 1 § UB prövar ett överklagande av Kronofogdemyndighetens beslut. I de fall någon motpart inte finns ska ansökan göras till den tingsrätt, bestämd enligt 18 kap. 1 § UB, där någon av de sökande eller någon av dem som ansökan avser har sin hemvist.

Remissinstanserna: Ett flertal av de remissinstanser som yttrar sig i frågan tillstyrker förslaget. Andra remissinstanser, bl.a. *Svea hovrätt*, *Växjö tingsrätt* och *Gävle tingsrätt*, anser att prövningen ska koncentreras till en tingsrätt. *Nordiska Kärnförsäkringspoolen* förordar att exekvaturprövningen enligt atomansvarighetslagen (1968:45) eller lagen om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor (2010:950) ska ske i Svea hovrätt och i andra hand att prövningen ska koncentreras till en tingsrätt. *Kärnförsäkringspoolen* gör gällande att en koncentration är nödvändig för att vid exekvaturprövningen enligt dessa lagar säkerställa en rättvis och enhetlig skadereglering och att övervaka storleken på de krav som framställs och hur dessa förhåller sig till tillgängliga medel.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: En utgångspunkt är att mål och ärenden ska fördelas på landets samtliga tingsrätter. Skäl till koncentration kan vara att det finns ett behov av extra stor skyndsamhet eller extra hög eller annan särskild kompetens (se närmare avsnitt 6.2.2).

Flera remissinstanser – t.ex. *Svea hovrätt*, *Växjö tingsrätt* och *Gävle tingsrätt* – anser att exekvaturprövningen bör koncentreras till en tingsrätt. Regeringen anser – i likhet med *Justitiekanslern*, men i motsats till Svea hovrätt – att exekvaturärendena inte är mer komplicerade än många andra mål och ärenden som handläggs i tingsrätt. Det är fråga om en främst formell prövning av begränsad omfattning. Inte heller finns det några kvalificerade skyndsamhetskrav i de underliggande unionsrättsakterna eller internationella instrumenten som motiverar att bara en tingsrätt ska vara behörig. Det som *Nordiska Kärnförsäkringspoolen* anför om intresset av en enhetlig rättstillämpning, leder inte till någon annan bedömning. Frågan hur storleken på de krav som framställs förhåller sig till tillgängliga medel är en fråga för parternas bevisföring och inget som domstolen själv ska bevaka.

När det gäller behörig domstol för ansökan om vägran av erkännande eller verkställighet enligt 2012 års Bryssel I-förordning föreslår regeringen att ansökan ska göras till den tingsrätt som regeringen föreskriver med hänsyn till var sökanden har sin hemvist. Regeringen gör vidare bedömningen att de tingsrätter som bör komma i fråga bör vara de tingsrätter som prövar utsökningsmål. Skälet till detta förslag är den koppling som i många fall kan finnas till utsökningsmålen (se närmare avsnitt 6.2.2).

På liknande sätt som det finns fördelar med att prövningen av vägran grunder sker vid samma domstolar som prövar utsökningsmål finns det fördelar med att exekvaturprövningen och prövningen av utsökningsmål sker vid samma domstolar. En invändning som kan föras fram mot utredningens lagtekniska lösning att i lagtext hänvisa till domstol som enligt 18 kap. 1 § UB prövar ett överklagande av Kronofogdemyndighetens beslut är att kopplingen till ett överklagande i ett utsökningsmål kan vara oklar för rättstillämparna, eftersom en ansökan om verkställbarhetsförklaring föregår en verkställighetsprövning hos Kronofogdemyndigheten. Det som nu sagts gäller, som Svea hovrätt belyser i sitt remissyttrande, i än högre grad för frågan om s.k. konstitutiva domar ska gälla i Sverige enligt lagen (1904:26 s. 1) om vissa internationella rätts-

förhållanden rörande äktenskap och förmynderskap eller lagen (1985:367) om internationella faderskapsfrågor. Sådana domar kan ju inte bli föremål för verkställighet hos Kronofogdemyndigheten.

Förslaget bör mot den angivna bakgrunden ges en något annorlunda författningsteknisk utformning än vad utredningen föreslår. Det bör i lag föreskrivas att ansökan ska göras till den tingsrätt som regeringen föreskriver med hänsyn till var motparten har sin hemvist. Vid tolkning av hemvistbegreppet bör ledning i många fall kunna sökas i 10 kap. RB. Att det är de 24 tingsrätter som prövar ett överklagande enligt utsökningsbalken som är behöriga och vilka domsområden de bör ha bör framgå av förordning. Med hänsyn till intresset av en så enhetlig prövningsordning som möjligt bör detta gälla i samtliga fall där det med hänsyn till den eller det underliggande unionsrättsakten eller internationella instrumentet är möjligt.

I vissa unionsrättsakter och internationella instrument finns särskilda autonoma bestämmelser för att bestämma den lokala behörigheten (artikel 39.2 i 2000 års Bryssel I-förordning, artikel 32.2 i Brysselkonventionen, artikel 39.2 i Luganokonventionen, artikel 29.2 i Bryssel II-förordningen och artikel 27.2 i underhållsförordningen). Såvitt avser Bryssel II-förordningen gäller de autonoma bestämmelserna bara ansökningar om verkställbarhetsförklaring, dvs. inte ansökningar om erkännande (se artikel 21.3). Dessa autonoma bestämmelser utesluter att medlems- eller konventionsstaterna genom nationell normgivning reglerar vilka anknytningskriterier som ska vara avgörande för vilken domstol som är behörig. Något hinder mot att staterna bestämmer vilka nationella domstolar som kan vara behöriga föreligger dock inte. Det bör därför i dessa fall i lag endast anges att regeringen föreskriver vilken domstol som är behörig. I förordning bör även i dessa fall de tingsrätter som prövar ett överklagande enligt utsökningsbalken pekas ut som behöriga. Vilken tingsrätt som sedan i det enskilda fallet blir behörig att pröva en ansökan bestäms av tillämplig regel i respektive unionsrättsakt eller internationellt instrument. För ansökningar om verkställbarhetsförklaring enligt Bryssel II-förordningen som helt eller delvis avser ett barns person bör en annan förordningslösning väljas. Behörig domstol för sådana ansökningar behandlas i avsnitt 6.3.4 tillsammans med ansökningar enligt 1996 års Haagkonvention.

Med hänsyn till det sakliga samband som finns mellan underhållsförordningen och 2007 års Haagkonvention bör det av den kompletterande lagstiftningen till konventionen på samma sätt som för den kompletterande lagstiftningen till förordningen endast framgå att behörig domstol är den tingsrätten som regeringen föreskriver.

Utredningen föreslår även en särskild regel för sådana situationer där två makar med stöd av 1904 års lag gör en gemensam ansökan om att ett utländskt avgörande ska gälla i Sverige. Det kan dock konstateras att det inte har framkommit att det i praktiken är vanligt – om det ens förekommer – att parterna i exekvaturärenden gör en gemensam ansökan och därmed blir medparter i stället för motparter. Exekvaturlagarna utgår också från att någon av parterna gör en ansökan och att det finns en motpart. Att gå ifrån den systematiken skulle kräva fler ändringar än den som utredningen föreslår. Mot den bakgrunden och med hänsyn till att det ändå får antas att domstolarna i förekommande fall kan bedöma behörighetsfrågan finns det inte anledning att reglera den angivna situationen särskilt.

6.3.3 Behörig domstol vid en ansökan om ändring

Regeringens förslag: En ansökan om ändring enligt 2000 års Bryssel I-förordning, Brysselkonventionen, Luganokonventionen, Bryssel II-förordningen, underhållsförordningen och 2007 års Haagkonvention ska göras till den tingsrätt som meddelat beslutet om erkännande eller verkställbarhetsförklaring.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Remissinstanserna yttrar sig inte särskilt i denna fråga.

Skälen för regeringens förslag: Ett antal unionsrättsakter och internationella instrument föreskriver att exekvaturprövningen kan ske i flera steg. Det är fråga om 2000 års Bryssel I-förordning, Brysselkonventionen, Luganokonventionen, Bryssel II-förordningen, underhållsförordningen och 2007 års Haagkonvention om underhållsskyldighet. Förfarandet med exekvaturprövning i flera steg bygger på att en ansökan om att ett utländskt avgörande ska erkännas eller förklaras verkställbart i ett första steg prövas summariskt och utan att motparten beretts tillfälle att yttra sig. Efter det att en ansökan om ändring har gjorts kan beslutet omprövas i ett andra steg av exekvaturförfarandet. En ansökan om ändring kan göras av bägge parterna. I detta steg är förfarandet kontradiktoriskt, dvs. båda parterna får tillfälle att yttra sig. Av de svenska kompletteringslagarna till unionsrättsakterna – 2006 års kompletteringslag samt kompletteringslagarna till Bryssel II-förordningen, underhållsförordningen och 2007 års Haagkonvention – följer att prövningen i exekvaturförfarandets andra steg ska göras av samma domstol som fattade beslut i det första steget. Enligt gällande ordning innebär det att prövningen görs av Svea hovrätt. Att denna hovrätt anförtröddes att göra både den första och den andra prövningen har att göra med att den första prövningen är summarisk. Den lösningen har också valts på flera håll i Europa (se prop. 1991/92:128 s. 135). Dessa skäl gör sig gällande trots att den första prövningen nu föreslås göras i tingsrätt. Prövningsordningen när det gäller förfarandets andra steg bör därför ändras på så sätt att tingsrätt blir behörig domstol också för en ansökan om ändring. Prövningen bör göras av den tingsrätt som beslutat i fråga om erkännande eller verkställbarhet. Detta bör framgå av respektive kompletteringslag.

6.3.4 Behörig domstol vid exekvaturprövning som rör ett barns person

Regeringens förslag: En ansökan enligt 1996 års Haagkonvention om att ett utländskt avgörande som helt eller delvis avser ett barns person ska erkännas eller förklaras verkställbart ska göras till den tingsrätt som enligt 21 kap. 1 § föräldrabalken prövar verkställighet av en dom eller ett beslut om vårdnad, boende eller umgänge.

En ansökan enligt Bryssel II-förordningen om att ett utländskt avgörande som helt eller delvis avser ett barns person ska förklaras verkställbart ska göras till den tingsrätt som regeringen föreskriver.

Regeringens bedömning: De tingsrätter som enligt 21 kap. 1 § föräldrabalken prövar verkställighet av en dom eller ett beslut om vård-

nad, boende eller umgänge bör vara behöriga att pröva en ansökan enligt Bryssel II-förordningen om verkställbarhetsförklaring som helt eller delvis avser ett barns person.

Utredningens förslag överensstämmer delvis med regeringens (se betänkandet s. 210 f.). Utredningen föreslår att en ansökan om verkställbarhet enligt Bryssel II-förordningen eller 1996 års Haagkonvention som avser ett barns person ska göras till den tingsrätt som enligt 21 kap. 1 § FB prövar verkställighet av en dom eller ett beslut om vårdnad, boende och umgänge. Den domstol som prövar en sådan ansökan ska också vara behörig i frågor som rör andra förordnanden i avgörandet.

Remissinstanserna: Majoriteten av remissinstanserna har ingen invändning mot utredningens förslag. Några remissinstanser framför – med delvis olika utgångspunkter – kritik mot förslaget. Vissa av dessa remissinstanser, *Svea hovrätt* och *Stockholms tingsrätt*, förordar att en koncentration sker till en domstol. Andra – *Nacka tingsrätt*, *Helsingborgs tingsrätt* och *Domstolsverket* – ifrågasätter om det finns skäl till en särreglering av dessa exekvaturärenden och menar i stället att prövningen ska göras av de tingsrätter som prövar överklaganden i utsökningsmål. *Gävle tingsrätt* är kritisk till att frågor som gäller barn kommer att handläggas av olika tingsrätter beroende på vad saken rör och anser att samtliga frågor rörande barn bör handläggas av den domstol som prövar frågor om verkställighet enligt 21 kap. FB.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: I de flesta fall när verkställighet följer efter det att en domstol beslutat att ett utländskt avgörande ska vara verkställbart kommer den att ske enligt utsökningsbalkens regler. I några fall är andra regler tillämpliga. I 4 § lagen (2008:450) med kompletterande bestämmelser till Bryssel II-förordningen och 9 § lagen (2012:318) om 1996 års Haagkonvention föreskrivs att det utländska avgörandet får verkställas enligt 21 kap. FB om det avser ett barns person och enligt utsökningsbalken om det avser ett barns egendom eller rättegångskostnader.

Av 21 kap. 1 § andra stycket FB framgår att en ansökan om verkställighet av en dom eller ett beslut om vårdnad, boende, umgänge eller överlämnande av barn görs till tingsrätten i den ort där barnet har sin hemvist. I fjärde stycket föreskrivs att om en annan tingsrätt handlägger ett mål mellan samma parter om vårdnaden, boendet eller umgänget, får verkställigheten också sökas hos den tingsrätten. Av femte stycket framgår att om det inte finns någon annan behörig domstol, tas frågan om verkställighet upp av Stockholms tingsrätt. Samtliga tingsrätter i landet hanterar ärenden om verkställighet enligt 21 kap. FB.

Utredningen föreslår att exekvaturprövningen av avgöranden rörande ett barns person ska ske vid samma domstolar som prövar verkställigheten enligt 21 kap. FB. Några remissinstanser, bl.a. *Nacka tingsrätt*, kritiserar utredningens förslag. De pekar på att den föreslagna ordningen innebär att prövningen inte blir enhetlig. De menar vidare att intresset av en samordning är begränsat, eftersom den prövning som sker enligt 21 kap. FB tar sin utgångspunkt i en bedömning att en verkställighet inte får vara oförenlig med barnets bästa medan exekvaturprövningen avser processuella frågor. Regeringen anser att även om syftet med prövningen

i exekvatur- och verkställighetsförfarandena är olika, finns det ändå ett intresse – framför allt för parterna i målet – av att exekvatur- och verkställighetsprövningen sker i samma domstol. Det underlättar också för domstolarnas handläggning i stort att prövningen sker i samma domstol, eftersom det blir enklare att informera sig om beredningsläget och andra omständigheter av betydelse i det andra ärendet än om handläggningen sker vid två olika domstolar.

Svea hovrätt och *Stockholms tingsrätt* anför att prövningen bör koncentreras till Stockholms tingsrätt. Hovrätten framhåller särskilt att Stockholms tingsrätt enligt lagen (1989:14) om erkännande och verkställighet av utländska vårdnadsavgöranden prövar ärenden enligt 1980 års Haagkonvention om de civila aspekterna på internationella bortföranden av barn. Regeringens bedömning när dessa ärenden förlades till Stockholms tingsrätt var att Sveriges åtaganden enligt konventionen bäst säkerställdes om handläggningen av samtliga ärenden samlades till denna domstol, se propositionen Nya vårdnadsregler (prop. 2005/06:99 s. 72). Ett viktigt skäl till att prövningen förlades dit var att barnet oftast fanns i utlandet och att en reglering som byggde på barnets hemvist därför inte skulle vara ändamålsenlig.

Den lösning som valts för 1980 års Haagkonvention avser speciella och begränsade verkställighetssituationer utan den koppling till 21 kap. FB som gäller för 1980 års Europarådskonvention om erkännande och verkställighet av avgöranden rörande vårdnad om barn samt om återställande av vård av barn. Lösningen bör därför, enligt regeringens uppfattning, inte vara styrande för den mer generella frågan om vilka domstolar som ska vara behöriga att pröva frågor om erkännande och verkställbarhet av utländska avgöranden som avser ett barns person. Mot denna bakgrund och med hänsyn till att exekvaturärendena inte ställer några extra höga krav på kompetens eller extra stor skyndsamhet, finns det inte skäl att koncentrera ärendena till Stockholms tingsrätt (se även avsnitten 6.2.2 och 6.3.2).

Helsingborgs tingsrätt och *Domstolsverket* framför att konsekvensen av utredningens förslag blir att i sådana fall då exekvatur begärs av avgöranden som avser såväl frågor om barn som andra frågor, kommer de andra frågorna, som i annat fall hade prövats enligt huvudregeln, att prövas av de tingsrätter som prövar exekvaturärenden som avser avgöranden angående ett barns person.

Regeringen konstaterar att det är svårt att finna en helt invändningsfri ordning för de aktuella exekvaturärendena. Eftersom det är värdefullt att prövningen som avser ett barns person kan göras av samma domstol som prövar verkställighet anser regeringen att övervägande skäl talar för att de syften som ligger bakom utredningens förslag bör ges genomslag.

Det som nu sagts innebär i fråga om 1996 års Haagkonvention att en ansökan om erkännande eller verkställbarhet som helt eller delvis avser ett barns person bör göras till den tingsrätt som enligt 21 kap. 1 § FB prövar verkställighet av en dom eller ett beslut om vårdnad, boende eller umgänge.

I fråga om ansökningar enligt Bryssel II-förordningen måste dock en delvis annan lösning väljas. I artikel 29.2 i förordningen finns det nämligen autonoma bestämmelser om vilken domstol som ska vara behörig att pröva en ansökan om verkställbarhetsförklaring (jfr avsnitt 6.3.2). Av

bestämmelserna framgår att den lokala behörigheten ska bestämmas efter hemvisten för den person mot vilken verkställighet begärs eller efter hemvisten för det barn som ansökan avser. Om inget av de nämnda anknytningskriterierna är uppfyllda, ska den lokala domstolens behörighet bestämmas efter den plats där verkställighet ska ske. Bestämmelserna utesluter att medlemsstaterna genom nationell normgivning reglerar hur den lokala behörigheten när det gäller verkställbarhetsansökningar ska bestämmas. Något hinder mot att staterna bestämmer vilka nationella domstolar som kan vara behöriga föreligger dock inte. Det bör därför i fråga om ansökningar om verkställbarhetsförklaring enligt Bryssel II-förordningen som helt eller delvis avser ett barns person, liksom för övriga ansökningar om verkställbarhetsförklaring enligt Bryssel II-förordningen, i lag endast anges att regeringen föreskriver vilken domstol som är behörig. De tingsrätter som bör komma i fråga bör vara de tingsrätter som enligt 21 kap. 1 § FB prövar verkställighet av en dom eller ett beslut om vårdnad, boende eller umgänge. Detta bör framgå av förordning. Vilken tingsrätt som i det enskilda fallet blir behörig att pröva en ansökan bestäms alltså av artikel 29.2 i Bryssel II-förordningen.

Ansökningar enligt Bryssel II-förordningen om att ett utländskt avgörande ska erkännas eller inte erkännas bestäms enligt förordningen av nationell rätt (artikel 21.3). Sådana ansökningar, som inte sällan torde avse avgöranden om äktenskapsskillnad, prövas enligt den ordning som beskrivs i avsnitt 6.3.2.

En avslutande fråga är vad som ska gälla för domar rörande ett barns person som omfattas av lagen (1936:79) om erkännande och verkställighet av dom som meddelats i Schweiz. Det är mycket sällsynt med ansökningar om verkställbarhet av sådana domar. Mot den bakgrunden delar regeringen utredningens bedömning att det inte finns tillräckliga skäl att i 1936 års lag införa en särreglering av dessa fall. De bör i stället, enligt huvudregeln, prövas av den tingsrätt som regeringen föreskriver med hänsyn till var motparten har sin hemvist (avsnitt 6.3.2).

6.3.5 Processlag

Regeringens förslag: Kompletterande processlag vid handläggning i domstol av ärenden om huruvida ett utländskt avgörande ska erkännas eller förklaras verkställbart i Sverige ska vara ärendelagen.

Regeringens bedömning: Om en fråga om erkännande uppkommer inom ramen för ett pågående mål, bör frågan hanteras enligt vanliga regler för rättegången.

Utredningens förslag överensstämmer delvis med regeringens (se betänkandet s. 222 f.). Utredningen föreslår att vid handläggningen i tingsrätten av en ansökan om ändring av ett beslut om att ett utländskt avgörande ska erkännas eller förklaras verkställbart i Sverige ska ärendelagen tillämpas, om inte annat följer av den aktuella kompletterings- eller inkorporeringslagen eller av det bakomliggande instrumentet. Motsvarande ska gälla vid handläggningen i tingsrätten av en ansökan om verkställbarhet i ett exekvaturförfarande som sker i ett steg.

Remissinstanserna: De remissinstanser som yttrar sig särskilt i frågan tillstyrker en tillämpning av ärendelagens regler. *Helsingborgs tingsrätt* betonar dock att avgränsningen mellan ärendelagen och det unionsrättsliga eller internationella instrumentet bör göras tydlig. *Svea hovrätt* invänder att utredningens förslag har en sådan utformning att det inte framgår att ärendelagen är tillämplig i överrätt.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Enligt flera av exekvaturlagarna sker exekvaturprövningen i hovrätten enligt rättegångsbalkens regler i 52 kap. om överklagande av beslut. Regeringen uttalade i samband med kompletteringslagens tillkomst att varken rättegångsbalkens eller ärendelagens regler helt och hållet passade in på exekvaturförfarandet, bl.a. eftersom prövningen skedde enligt 2000 års Bryssel I-förordningen och flera andra unionsrättsakter eller internationella instrument sker i flera steg i samma domstol och det första steget av exekvaturprövningen var ett enpartsförfarande, se Verkställighet av utländska domar på privaträttens område (prop. 2001/02:146 s. 39 f.). I anledning av den förändrade prövningsordning som föreslås finns det anledning att ta ställning till vilken processlag som ska styra handläggningen i tingsrätten, hovrätten och Högsta domstolen.

Eftersom prövningen föreslås ske i allmän domstol står valet mellan rättegångsbalken och ärendelagen. Rättegångsbalken bygger på ett muntligt förfarande där bevisning åberopas. Förfarandet inleds med en stämningansökan och innefattar normalt såväl ett förberedelse- som ett huvudförhandlingsskede. Ärendelagen däremot utgår från att ett avgörande kan ske på handlingarna. En tillämpning av ärendelagen ger utrymme för ett i det enskilda fallet mindre formbundet förfarande som, till skillnad från vad som är fallet med rättegångsbalken, typiskt sett inte fokuserar på att utreda vad som hänt i förfluten tid.

Den prövning som sker i exekvaturärendena syftar till att utifrån ingivna handlingar avgöra om det finns förutsättningar för att bevilja en ansökan om att ett utländskt avgörande ska erkännas eller förklaras verkställbart i Sverige. Den prövningen kan som regel göras på handlingarna. Enligt regeringens uppfattning framstår en tillämpning av ärendelagen som den mest ändamålsenliga. Ärendelagen bör därför tillämpas vid domstolarnas handläggning av exekvaturärenden. I de fall exekvaturprövningen kan ske i flera steg instämmer regeringen i utredningens bedömning att behovet av kompletterande bestämmelser är litet när det gäller det första steget. Ärendelagen har dock en utformning som gör att den kan tillämpas för olika typer av ärenden. Regeringen gör därför bedömningen att det är lämpligt att ärendelagen är kompletterande processlag även i detta fall. Härigenom kommer bl.a. domstolens sammansättning att bestämmas av ärendelagen. Däremot blir ärendelagens bestämmelser om överklagande inte tillämpliga i förhållande till tingsrättens första beslut i de fall där exekvaturprövningen sker i två steg; i ett sådant fall är det en ansökan om ändring det rättsmedel som står till buds. Hänvisningen till ärendelagen bör, som Svea hovrätt påpekar, ges en sådan utformning att den blir tillämplig också i överrätt. Enligt ärendelagen krävs prövningstillstånd för överklagande till hovrätten respektive Högsta domstolen (39 och 40 §§ ärendelagen).

De särskilda exekvaturlagarna innehåller i flera fall bestämmelser som avviker från ärendelagens reglering. Flera exekvaturlagar innehåller

vidare särskilda regler om vilka handlingar som ska ges in tillsammans med ansökan. Dessa bestämmelser tar över bestämmelserna i ärendelagen (2 § ärendelagen).

Flera instrument innehåller bestämmelser om att utgången av ett mål som handläggs i en domstol är beroende av fastställandet av en incidensfråga om vägran av erkännande, är den domstolen behörig att pröva den frågan (jfr bl.a. artikel 33.3 i 2000 års Bryssel I-förordning, artikel 26.3 i Brysselkonventionen, artikel 33.3 i Luganokonventionen, artikel 21.4 i Bryssel II-förordningen och artikel 23.3 i underhållsförordningen). Bestämmelserna motsvarar artikel 36.3 i 2012 års Bryssel I-förordning, som behandlas i avsnitt 6.2.2. Den innebär att om en part i en svensk rättegång gör gällande att en utländsk dom inte ska erkännas här och den utländska domen rör en fråga som är av betydelse för den svenska domstolens prövning, är den svenska domstolen behörig att pröva om ett erkännande ska vägras. Regeringen bedömer att prövningen av erkännandefrågan i denna situation kan handläggas enligt vanliga regler för rättegången.

6.3.6 Jäv vid prövning av en ansökan om ändring

Regeringens förslag: Bestämmelserna i kompletteringslagarna till Bryssel II- samt underhållsförordningen och 2007 års Haagkonvention om att en domare som har prövat en ansökan om erkännande eller verkställbarhet inte ska få delta i prövningen av en ansökan om ändring av beslutet ska upphävas.

Regeringens bedömning: Det bör inte i den nya kompletteringslagen föras in en bestämmelse om att en domare som har prövat en ansökan om erkännande eller verkställbarhet inte ska få delta i prövningen av en ansökan om ändring av beslutet.

Utredningens förslag överensstämmer inte med regeringens. Utredningen föreslår att det tas in en bestämmelse i den nya kompletteringslagen som innebär att i de fall ett exekvaturförfarande föreskriver en prövning i två steg, får inte en domare som har deltagit i den första prövningen delta i den andra prövningen. Utredningen föreslår inte att motsvarande bestämmelse i kompletteringslagarna till Bryssel II-förordningen respektive underhållsförordningen ska ändras.

Remissinstanserna: *Helsingborgs tingsrätt* och *Östersunds tingsrätt* ifrågasätter om det finns fog för att en domare som har prövat en ansökan om verkställbarhet ska vara jävig att pröva en ansökan om ändring av beslutet.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Det förhållandet att exekvaturprövningen sker i samma domstolsinstans i det första och det andra steget aktualiserar frågan om den domare som deltagit i den inledande prövningen bör vara av jäv förhindrad att delta i prövningen i det andra steget. Så har hittills ansetts vara fallet. Enligt 2006 års kompletteringslag får en domare som har deltagit i den första inledande prövningen av en ansökan om verkställbarhetsförklaring inte delta i prövningen av en ansökan om ändring. Utredningen föreslår att denna regel överförs till den nya kompletteringslagen. Motsvarande bestämmelser finns också i

kompletteringslagarna till underhållsförordningen (nuvarande 5 §) respektive Bryssel II-förordningen (2 §). Som skäl för jävsbestämmelsen i 2006 års kompletteringslag angavs ursprungligen att om en ansökan om verkställbarhetsförklaring avslagits vid den inledande prövningen, kan det ligga nära till hands att en sökande utgår från att den domare som har fattat beslutet har sin uppfattning klar inför den nya prövningen (se t.ex. prop. 1991/92:128 s. 143 f.).

Denna absoluta jävsregel avviker från vad som i allmänhet gäller. En domare är jävig att handlägga ett mål eller ärende bl.a. om det föreligger någon särskild omständighet som är ägnad att rubba förtroendet för domarens opartiskhet i målet eller ärendet (3 § ärendelagen och 4 kap. 13 § RB). En sådan omständighet kan vara att domaren redan tidigare har tagit ställning till samma stridiga sakförhållande som ska prövas i målet.

Den prövning som sker i det första steget är mer omfattande enligt 1988 års Luganokonvention och Brysselkonventionen än vad den är enligt 2000 års Bryssel I-förordning eller 2007 års Luganokonvention. Prövningen enligt de senare instrumenten är i det första steget ytterst begränsad. Den går i stora drag ut på att konstatera att instrumentet är tillämpligt och att vissa handlingar har getts in till domstolen. Om de formella förutsättningarna är uppfyllda, ska avgörandet förklaras verkställbart. Någon sakprövning äger alltså inte rum. Regeringen delar därför den uppfattning som *Helsingborgs tingsrätt* och *Östersunds tingsrätt* ger uttryck för att det normalt sett inte föreligger jäv i dessa fall. Det behövs därför inte någon särskild jävsreglering i den lagstiftning som kompletterar 2000 års Bryssel I-förordning och 2007 års Luganokonvention.

Vid en tillämpning av såväl 1988 års Luganokonventionen med stöd av övergångsbestämmelserna i 2007 års Luganokonvention som Brysselkonventionen skulle det kunna uppkomma situationer under exekvaturförfarandet när en domare som har prövat en fråga om exekvatur i det första steget är jävig att delta i det andra steget, eftersom prövningen i det första och det andra steget kan avse samma frågeställningar. Frågan är då om de jävsregler som gäller enligt ärendelagen täcker det behov som kan finnas av att förklara en domare jävig. En omständighet som alltså enligt ärendelagen kan vara ägnad att rubba förtroendet för domarens opartiskhet är att domaren redan tidigare har tagit ställning till samma stridiga sakförhållande som ska prövas i målet. Regeringen bedömer att eventuellt förekommande jäv tas om hand av denna reglering och att det inte finns skäl att i den nya kompletteringslagen ta in en bestämmelse motsvarande den i 2006 års kompletteringslag. Det innebär att den jävsregel med motsvarande innehåll som finns i kompletteringslagarna till Bryssel II-förordningen, underhållsförordningen och 2007 års Haagkonvention kan upphävas.

6.3.7 Jäv vid verkställighet av ett avgörande om vårdnad, boende eller umgänge

Regeringens bedömning: Det bör inte införas en särskild bestämmelse om jäv vid prövningen av en fråga om verkställighet av ett avgörande enligt föräldrabalken när en domare redan har prövat en fråga om verkställbarhet av avgörandet.

Utredningens förslag överensstämmer inte med regeringens. Utredningens förslag innebär att om en domare har prövat en fråga i ett exekvaturärende om verkställbarhet enligt Bryssel II-förordningen eller 1996 års Haagkonvention, får han eller hon inte delta i verkställighetsprövningen (se betänkandet s. 210 och 213).

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser kommenterar inte utredningens förslag särskilt. Ett antal remissinstanser – *Helsingborgs tingsrätt*, *Växjö tingsrätt* och *Östersunds tingsrätt* ifrågasätter dock utredningens förslag. Några av dem pekar också på de svårigheter som strikta jävsregler för med sig för en mindre domstol.

Skälen för regeringens bedömning: Med regeringens förslag kommer samma tingsrätt att vara behörig att pröva både verkställbarhet och verkställighet av ett avgörande rörande ett barns person. Prövningen av verkställighet kommer därmed i många fall att ske i samma domstol som gjort den föregående exekvaturprövningen. Frågan är dock om det bör innebära att en domare som deltagit i exekvaturprövningen är jävig att delta i handläggningen av verkställighetsfrågan. En domare är enligt allmänna regler jävig att handlägga ett mål om det bl.a. föreligger någon särskild omständighet som är ägnad att rubba förtroendet för domarens opartiskhet i målet (21 kap. 16 § FB, 4 kap. 13 § RB och 3 § ärendelagen). En sådan omständighet kan vara att domaren redan tidigare har tagit ställning till samma stridiga sakförhållande som ska prövas i målet. Utredningens förslag innebär att det i respektive kompletteringslag föreskrivs att om en domare har prövat en fråga om verkställbarhet enligt Bryssel II-förordningen eller 1996 års Haagkonvention, får han eller hon inte delta i prövningen av om beslutet ska verkställas. Som regeringen redogör för i avsnitt 6.3.4 – och som *Växjö tingsrätt* framhåller – aktualiserar prövningen om verkställbarhet respektive verkställighet av ett avgörande om ett barns person vanligtvis olika frågeställningar. Prövningen av om det finns något hinder mot verkställbarhet är av processuell natur. Prövningen kan avse t.ex. om det är uppenbart att det utländska avgörandet strider mot grunderna för rättsordningen (fr. *ordre public*) eller om en dom har meddelats mot en svarande som inte har delgetts stämning i målet. Prövningen av verkställighetsfrågan har ett helt annat fokus med utgångspunkt i vad som är barnets bästa. Något jävsförhållande uppkommer därför normalt sett inte. Är förhållandena undantagsvis sådana att en part kan hysa ett berättigat tvivel om domarens opartiskhet vid prövningen av verkställigheten, utgör de befintliga jävsreglerna – som *Helsingborgs tingsrätt* och *Östersunds tingsrätt* påpekar – ett tillräckligt skydd. Det finns därför inte behov av någon särskild jävsregel för prövningen av en fråga om verkställighet enligt 21 kap. FB.

6.3.8 Säkerhetsåtgärder efter en verkställbarhetsförklaring

Regeringens förslag: En tingsrätts beslut att ett avgörande ska förklaras verkställbart ska anses innefatta ett beslut om kvarstad eller någon annan åtgärd som avses i 15 kap. rättegångsbalken.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens (se betänkandet s. 33 och 222 f.).

Remissinstanserna: *Svea hovrätt* och *Hovrätten över Skåne och Blekinge* menar att bestämmelsen bör utformas på ett sådant sätt att det framgår att även hovrättens eller Högsta domstolens bifall till en ansökan ska anses innefatta ett beslut om kvarstad eller någon annan åtgärd som avses i 15 kap. RB.

Skälen för regeringens förslag: För att verkställighet ska kunna ske med stöd av 2000 års Bryssel I-förordning samt Bryssel- och Lugano-konventionerna krävs att avgörandet först förklaras verkställbart. En verkställbarhetsförklaring ger sökanden en rätt att vidta säkerhetsåtgärder (artikel 47.2 i Bryssel I-förordningen och Luganokonventionen samt artikel 39 i Brysselkonventionen). I tidigare lagstiftningsärenden har ansetts att det är lämpligt med en bestämmelse som upplyser om att de säkerhetsåtgärder som kan vidtas i Sverige till följd av ett beslut om verkställbarhetsförklaring är beslut om kvarstad eller någon annan åtgärd som avses i 15 kap. RB, se (prop. 2001/02:146 s. 40 f.) och propositionen Den europeiska exekutionstiteln för obestridda fordringar (prop. 2005/06:48 s. 35). Regeringen gör ingen annan bedömning nu.

I 2006 års kompletteringslag har den automatiska rätten att vidta säkerhetsåtgärder kopplats till hovrättens verkställbarhetsförklaring i det första steget (8 §). Eftersom motsvarande prövning nu föreslås ske i tingsrätt (se avsnitt 6.3.2), föreslår utredningen att det som föreskrivs i 8 § kompletteringslagen om hovrätten i stället ska gälla tingsrätten. *Svea hovrätt* och *Hovrätten över Skåne och Blekinge* menar att bestämmelsen bör avse även fall då hovrätten eller Högsta domstolen efter ett överklagande bifaller en ansökan om verkställbarhetsförklaring. Regeringen konstaterar att utredningens förslag har en motsvarighet inte bara i 2006 års kompletteringslag utan även i kompletteringslagen till underhållsförordningen. Den föreslagna bestämmelsen måste ses i ljuset av utformningen av artikel 47 i 2000 års Bryssel I-förordning (jfr artikel 47 i Lugano-konventionen och artikel 39 i Brysselkonventionen).

Det rättsmedel som står till buds när det gäller tingsrättens beslut i det första steget är en ansökan om ändring. Ett sådant beslut kan alltså inte överklagas. Av artiklarna 47.2 och 47.3 följer att inga andra verkställighetsåtgärder än säkerhetsåtgärder får vidtas till dess att fristen för att ansöka om ändring har löpt ut eller, om ändring har sökts inom den tiden, beslut har meddelats med anledning av ansökan. När så har skett, är verkställigheten inte längre begränsad till att endast avse säkerhetsåtgärder enligt artikeln. Om beslutet med anledning av en ansökan om ändring överklagas är det inte möjligt att enligt artikel 47 begränsa verkställigheten till att bara avse säkerhetsåtgärder (mål 258-83 Calzaturificio Brennero sas mot Wendel GmbH Schuhproduktion International, ECR 1984 p. 3971). Den nuvarande lagregleringen tar sin utgångspunkt i att när full verkställighet kan begäras av ett avgörande, finns det inte skäl att ha särskilda regler om vad som ska gälla i fråga om säkerhetsåtgärder. Regeringen finner inte skäl att gå ifrån detta ställningstagande vid utformningen av bestämmelsen i den nya kompletteringslagen. I konsekvens med det ställningstagandet finns det inte skäl att – som *Svea hovrätt* och *Hovrätten över Skåne och Blekinge* framför – föreskriva att ett beslut om verkställbarhetsförklaring i högre rätt ska anses innefatta ett

beslut om kvarstad eller någon annan åtgärd som avses i 15 kap. RB. Bestämmelsen i den nya kompletteringslagen bör alltså som sina föregångare ta sikte endast på vad som ska gälla i fråga om säkerhetsåtgärder efter det första steget i exekvaturprövningen i tingsrätten.

7 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Den nya kompletteringslagen och flertalet lagändringar ska träda i kraft den 10 januari 2015. I den nya lagen och flertalet av lagändringarna ska det tas in övergångsbestämmelser som föreskriver att äldre föreskrifter ska gälla för handläggningen i Svea hovrätt och Högsta domstolen av mål som har inletts i hovrätten före ikraftträdandet. Särskilda ikraftträdande- och övergångsbestämmelser behövs i några lagar som påverkas av när vissa internationella instrument blir tillämpliga i förhållande till Sverige.

Utredningens förslag överensstämmer delvis med regeringens. Utredningens förslag till övergångsbestämmelser innebär att äldre bestämmelser ska tillämpas på förfaranden som inletts före ikraftträdandet (se betänkandet s. 233 f.).

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna lämnar synpunkter på utredningens förslag.

Skälen för regeringens förslag: 2012 års Bryssel I-förordning trädde i kraft den 10 januari 2013, men tillämpas fullt ut först från och med den 10 januari 2015. Enligt artikel 80 upphäver 2012 års förordning sin föregångare, dvs. 2000 års förordning. 2012 års förordning innehåller dock övergångsbestämmelser som reglerar förhållandet mellan förordningarna (artikel 66). Innebörden av övergångsbestämmelserna är att 2012 års förordning tillämpas på rättsliga förfaranden som inleds från och med den 10 januari 2015, medan 2000 års förordning även fortsättningsvis ska tillämpas på sådana förfaranden som inleddes före denna dag. Det rättsliga förfarande som avses med bestämmelserna är förfarandet i sak i ursprungsstaten och inte ett efterföljande förfarande angående erkännande eller verkställighet i den anmodade medlemsstaten. Av bestämmelserna följer alltså att förordningen inte ska tillämpas på rättsliga förfaranden som har inletts i ursprungsmedlemsstaten före den 10 januari 2015. En konsekvens av övergångsbestämmelserna är att 2000 års Bryssel I-förordning kommer att tillämpas i förhållandevis stor utsträckning under många år framöver.

Eftersom 2012 års Bryssel I-förordning börjar tillämpas den 10 januari 2015, bör den föreslagna kompletteringslagen träda i kraft denna dag. Detsamma bör gälla för de flesta lagändringar som i övrigt föreslås. En särskild situation föreligger dock när det gäller de föreslagna lagändringarna i lagen om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor (avsnitt 2.21) och lagen om ändring i ändringslagen (2012:451) till kompletteringslagen till underhållsförordningen (avsnitt 2.25). Eftersom dessa

lagar ännu inte har trätt i kraft, krävs inte några ikraftträdande bestämmelser till de lagändringar som nu föreslås, jfr propositionen Internationella namnregler (prop. 1982/83:38 s. 17). Ikraftträdandebestämmelsen till lagarna som inte har trätt i kraft omfattar nämligen även dessa lagändringar. Det innebär att ett ikraftträdande kommer att ske när 2004 års ändringsprotokoll till Paris- och tilläggskonventionen om skadeståndsansvar på atomenergins område respektive 2007 års Haagkonvention om underhållsskyldighet har trätt i kraft i förhållande till Sverige, se propositionen Kärnkraften – ökat skadeståndsansvar (prop. 2009/10:173 s. 113) och propositionen 2007 års Haagkonvention om underhållsskyldighet (prop. 2011/12:110, s. 30). När lagen om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor träder i kraft, upphör atomansvarighetslagen att gälla. Eftersom även de lagändringar som föreslås i atomansvarighetslagen (avsnitt 2.6) och i kompletteringslagen till underhållsförordningen (avsnitten 2.22 och 2.23) påverkas av när respektive internationellt instrument träder i kraft i förhållande till Sverige, bör det överlämnas till regeringen att bestämma när dessa lagändringar ska träda i kraft. Lagändringarna sätts alltså i kraft efter att respektive instrument har trätt i kraft.

Det följer av allmänna processrättsliga principer att den nya lagen och lagändringarna blir tillämpliga omedelbart. För att undvika komplikationer i pågående mål om exekvatur till följd av införandet av ändrade förfaranderegler, bör det tas in övergångsbestämmelser som föreskriver att äldre föreskrifter ska gälla för handläggningen i Svea hovrätt och Högsta domstolen för mål som har inletts i hovrätten före ikraftträdandet.

För lagen om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor (avsnitt 2.21) och lagen om ändring i kompletteringslagen till underhållsförordningen (avsnitt 2.25) krävs särskilda övergångsbestämmelser som reglerar vad som ska gälla om endera lagen sätts i kraft före den 10 januari 2015.

8 Konsekvenser av förslagen

Regeringens bedömning: Förslagen kan antas leda till en enklare och snabbare verkställighet av domar i EU. Enskilda parter kommer vid verkställighet av domar som är verkställbara enligt 2012 års Bryssel I-förordning att slippa rättegångskostnader som tidigare uppkom i exekvaturförfarandet.

Förslagen antas i ett inledningskede innebära ökade kostnader för utbildning av domare och andra anställda i domstolarna. På sikt bedöms förslagen innebära vissa kostnadsbesparingar för domstolarna. Förslagen bedöms innebära vissa ökade kostnader för Kronofogdemyndigheten. Kostnadsökningarna ryms inom befintliga anslag.

Utredningens bedömning överensstämmer delvis med regeringens (se betänkandet s. 236). Utredningen bedömer att förslagen inledningsvis kommer att medföra vissa ökade kostnader för det allmänna. Kostnader-na bör kunna rymmas inom berörda myndigheters befintliga anslags-

ramar. Förslagen bedöms av utredningen inte innebära några kostnadsökningar för enskilda och företag.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna instämmer i bedömningen eller har inte någon invändning mot den. *Kronofogdemyndigheten* anser att förslagen kommer att innebära kostnadsökningar för myndigheten. *Domstolsverket* framhåller att bl.a. Nacka tingsrätt kan komma att få en ökad ärendetillströmning, men att konsekvenserna är svåra att förutse på förhand. Verket är därför av uppfattningen att konsekvenserna av reformen, främst för Nacka tingsrätts del, bör följas upp när reglerna varit i kraft en tid. *Nacka tingsrätt* bedömer för egen del att förslaget innebär att tingsrätten kommer att pröva flertalet exekvaturärenden och pekar på att viss omfördelning av resurser måste ske. *Hovrätten över Skåne och Blekinge* anser att ett ökat arbete för hovrätterna kan förutses. Om detta ökade arbete på sikt ryms inom givna anslag återstår, enligt hovrätten, att se. Några remissinstanser – bl.a. *Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet* – påpekar att det kommer att krävas utbildning av domare och andra tjänstemän i det nya regelverket.

Skälen för regeringens bedömning: Trots att det länge har funnits en inre marknad utan gränser i EU har det varit kostsamt och tidsödande för en part att verkställa en dom i en annan medlemsstat. Avskaffandet av exekvaturförfarandet i 2012 års Bryssel I-förordning innebär att det blir enklare och kommer att gå snabbare att verkställa domar i EU. För enskilda parter innebär det att de kommer att slippa rättegångskostnader för exekvaturförfarandet. För det allmänna innebär det att avgöranden från andra medlemsstater i EU på sikt inte kommer att behöva handläggas av en exekvaturdomstol, vilket är kostnadsbesparande. Även i övrigt förväntas 2012 års Bryssel I-förordning innebära en rättssäkrare och effektivare handläggning i domstolarna av mål med internationella inslag.

Hovrätten över Skåne och Blekinge ställer frågan om inte den omständigheten att det kommer att bli enklare att ansöka om verkställighet av avgöranden kommer att leda till en ärendetillströmning till Kronofogdemyndigheten. Regeringen kan konstatera att det är svårt att göra några säkra prognoser om detta. Någon påtaglig ökning av antalet ärenden bedöms dock inte uppstå. Myndigheten hanterar redan enligt nuvarande ordning verkställighet efter det att en dom i exekvaturförfarandet förklarats vara verkställbar och den prövning som myndigheten ska göra blir densamma i de fall där avgörandena blir direkt verkställbara. *Kronofogdemyndigheten* bedömer för egen del att den nya förordningen kommer att innebära en ökad kostnadsbelastning för myndigheten för delgivning, översättning och framtagande av blanketter. Eftersom underrättelser till gäldenärer enligt 4 kap. 12 § första stycket UB regelmässigt skickas med lösbrev får det antas att den nya förordningen kommer att innebära att vissa kostnader för delgivning som tidigare belastade Svea hovrätt i exekvaturförfarandet kommer att föras över på Kronofogdemyndigheten vid verkställighet av avgöranden som är verkställbara enligt 2012 års Bryssel I-förordning. Även framtagandet av blanketter kommer att innebära vissa merkostnader för myndigheten. I fråga om kostnader för översättning finns det skäl att framhålla att enligt den angivna förordningen kan myndigheten begära att sökanden i utskökningsmålet ska tillhandahålla översättningen (artikel 42.4). Denna bestämmelse kompletterar utskökningsbalkens regler om översättning (2 kap. 8 § UB). Trots detta

kan i andra situationer vissa merkostnader för översättningar komma att uppstå. Regeringen bedömer dock att de ekonomiska konsekvenserna av förslagen är begränsade och inte så stora att de bör påverka anslagen.

Förslaget om ett generellt överflyttande av exekvaturärenden från Svea hovrätt till tingsrätt kommer att medföra nya arbetsuppgifter och kostnader för tingsrätterna. Förslaget innebär också att överprövning av exekvaturärendet kan ske i ytterligare en instans. Detta ska dock ställas mot att Svea hovrätt befrias från arbetsuppgifter och kostnader. Denna hovrätt kommer endast att – som framhålls av Hovrätten över Skåne och Blekinge – tillsammans med övriga hovrätter pröva överklaganden av tingsrätternas beslut. Tyngdpunkten i prövningen kommer att ligga i tingsrätt och det är allmänt sett mindre kostsamt med handläggning i tingsrätt än i hovrätt. I linje med vad bl.a. *Försäkringskassan* och *Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet* påpekar, kommer det att krävas information och utbildning av domare och andra anställda i domstolarna och hos Kronofogdemyndigheten om den nya ordningen. I ett inledningsskede kommer detta att medföra kostnader. Det finns dock skäl att anta att förordningen i vart fall på sikt kommer att leda till vissa kostnadsbesparingar för domstolarna.

9 Författningskommentar

9.1 Förslag till lag med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden

Lagen är ny och ersätter lagen (2006:74) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden (2006 års kompletteringslag). Den största skillnaden i förhållande till 2006 års kompletteringslag är att det i den nya lagen finns bestämmelser som kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträtts område (2012 års Bryssel I-förordning). En annan skillnad är att flera kompletterande bestämmelser i lagen får ett nytt innehåll till följd av att exekvaturförfarandet i första instans flyttas över från Svea hovrätt till vissa tingsrätter. Det handlar om bestämmelser som kompletterar rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträtts område (2000 års Bryssel I-förordning), konventionen den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträtts område jämte tillträdeskonventioner (Brysselkonventionen) och konventionen den 30 oktober 2007 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträtts område (Lugano-konventionen). De kompletterande bestämmelserna till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 805/2004 av den 21 april

2004 om införande av en europeisk exekutionstitel för obestridda fordringar (förordningen om den europeiska exekutionstiteln) lyfts i sak oförändrade över från 2006 års kompletteringslag.

1 §

Paragrafen anger lagens innehåll. Paragrafen motsvarar till stora delar 1 § i 2006 års kompletteringslag (jfr prop. 2001/02:146 s. 145, prop. 2005/06:48 s. 32 f. och prop. 2006/07:106 s. 21). Övervägandena finns i avsnitt 6.1.

Av *första stycket* framgår att lagen innehåller kompletterande bestämmelser till 2012 och 2000 års Bryssel I-förordningar, Bryssel- och Luganokonventionerna och förordningen om den europeiska exekutionstiteln. I förhållande till 2006 års kompletteringslag omfattar lagen även 2012 års Bryssel I-förordning. Vidare utgår hänvisningen till Danmarksavtalet. Avtalet, som är direkt tillämpligt i Sverige och trädde i kraft den 1 januari 2007, innebär att 2000 års Bryssel I-förordning även gäller i förbindelserna mellan EU och Danmark (artikel 2.1). Med undantag för vissa föreskrifter i artikel 2.2 om ändring av tillämpningen av 2000 års Bryssel I-förordning innehåller avtalet inte några självständiga materiella bestämmelser. I enlighet med artikel 3.2 i avtalet har Danmark genom en skrivelse av den 20 december 2012 meddelat kommissionen sitt beslut att genomföra även 2012 års Bryssel I-förordning. Det innebär att också denna förordning kommer att tillämpas på förbindelserna mellan EU och Danmark. Eftersom det alltså i förhållande till Danmark är de båda Bryssel I-förordningarna – med de modifieringar som följer av artikel 2.2 i Danmarksavtalet – som tillämpas blir kompletteringslagen tillämplig genom punkterna 1 och 2.

Hänvisningen till 2007 års Luganokonvention omfattar även situationer där bestämmelserna i numera upphävda 1988 års Luganokonvention tillämpas till följd av övergångsbestämmelserna i 2007 års konvention (jfr prop. 2008/09:205 s. 33).

2 §

Paragrafen innehåller regler om s.k. reservforum. Paragrafen motsvarar 2 § i 2006 års kompletteringslag (jfr prop. 2001/02:146 s. 45 f., prop. 2005/06:48 s. 33 och prop. 2005/06:200 s. 170). Övervägandena finns i avsnitt 6.1.

Av paragrafen framgår att Stockholms tingsrätt är behörig domstol när det finns internationell behörighet att ta upp ett mål i Sverige enligt någon av de unionsrättsakter eller internationella instrument som omfattas av lagen, men svenska nationella forumregler inte anvisar någon behörig domstol.

3 §

Paragrafen innehåller en bestämmelse om att ett visst slags avgörande inte får erkännas eller verkställas i Sverige med stöd av de unionsrättsakter och internationella instrument som omfattas av lagen. Paragrafen innehåller kompletterande bestämmelser till artikel 64 i 2012 års Bryssel I-förordning, artikel 61 i 2000 års Bryssel I-förordning respektive 2007 års Luganokonvention och artikel II i protokollet till Brysselkon-

ventionen. Dessa bestämmelser ger medlemsstaterna en möjlighet att i vissa fall vägra erkännande och verkställighet av domar som gäller civilrättsliga anspråk som prövats inom ramen för ett utländskt brottmålsförfarande avseende brott som inte är uppsåtliga. Sverige har utnyttjat denna möjlighet, vilket kommer till uttryck i paragrafen. Den motsvarar 3 § i 2006 års kompletteringslag (jfr prop. 2001/02:146 s. 46 f. och 2005/06:48 s. 33 f.). Bestämmelsens närmare innebörd behandlas också i prop. 1991/92:128 s. 222 och prop. 1997/98:102, s. 28 och 46.

Övervägandena finns i avsnitt 6.1.

Vid en tillämpning av 2012 års Bryssel I-förordning blir det aktuellt att ta ställning till denna särskilda vägransgrund när någon enligt 4 § ansöker om vägran av erkännande eller verkställighet. Det blir alltså tingsrätten som i första instans prövar denna vägransgrund.

4 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om behörig domstol för frågor som rör vägran av erkännande eller verkställighet enligt 2012 års Bryssel I-förordning. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.2.

Paragrafen reglerar vad som gäller såväl för ansökningar om vägran av erkännande eller verkställighet enligt artiklarna 45 och 46 som för ansökningar om en förklaring att det inte finns någon grund för att vägra ett erkännande enligt förordningen enligt artikel 36.2. Paragrafen är även tillämplig när det i samband med en ansökan om vägran av verkställighet framställs ett yrkande om att verkställigheten ska begränsas till säkerhetsåtgärder, att verkställigheten ska göras beroende av ställande av säkerhet eller att verkställigheten helt eller delvis ska skjutas upp. Paragrafen är däremot inte tillämplig om en part i en pågående svensk rättegång gör gällande att en utländsk dom inte ska erkännas här och den utländska domen rör en incidensfråga, dvs. närmast en prejudiciell fråga, som är av betydelse för den svenska domstolens prövning. I ett sådant fall är den domstol där det aktuella målet pågår behörig att pröva om ett erkännande ska vägras (artikel 36.3). Det kan t.ex. röra sig om situationer när ett rättsförhållande som har fastställts i en utländsk dom är av prejudiciell betydelse i en rättegång i Sverige. Frågan om erkännande får då hanteras som en fråga i rättegången och avgöras enligt vanliga regler för rättegången.

Av *första stycket* framgår att en ansökan om vägran av erkännande eller verkställighet enligt artiklarna 45 och 46 görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver utifrån var sökanden har sin hemvist.

Av *andra stycket* framgår att en ansökan om en förklaring att det inte finns någon grund för att vägra ett erkännande enligt artikel 36.2 görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver utifrån var motparten har sin hemvist.

Det är alltså regeringen som meddelar föreskrifter om vilka av landets tingsrätter som ska vara behöriga att pröva ansökningar som rör vägran av erkännande och verkställighet.

5 §

I paragrafen regleras vilka övriga processrättsliga bestämmelser som ska tillämpas i förfaranden angående vägran av erkännande eller verkställighet.

het enligt 2012 års Bryssel I-förordning. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.4.

Av paragrafen framgår att lagen (1996:242) om domstolsärenden (ärendelagen) är tillämplig på domstolarnas handläggning av ärenden som avser dels ansökningar enligt artiklarna 45 och 46 om vägran av erkännande eller verkställighet, dels ansökningar om en förklaring enligt artikel 36.2 att det inte finns någon grund för att vägra ett erkännande enligt förordningen. Ärendelagen innehåller bestämmelser om bl.a. komplettering och avvisning av en ofullständig ansökan, rättens sammansättning, kommunicering av handlingar och överklagande. Ärendelagen ska inte tillämpas om något annat följer av 2012 års Bryssel I-förordning. I många fall är det enkelt att bedöma om det föreligger en situation när ärendelagen kompletterar förordningen. Det gäller t.ex. i fråga om tidsfrister för överklagande som inte alls regleras i 2012 års Bryssel I-förordning. Ett annat exempel är att förordningen inte innehåller några regler om rättegångskostnader. Det innebär att bestämmelserna i 32 § ärendelagen är tillämpliga. I andra fall kan det vara svårare att avgöra om ärendelagen ska tillämpas. En utgångspunkt är att en tillämpning av ärendelagens reglering inte får vara i strid med förordningen och de syften som bär upp denna. Det innebär bl.a. att bestämmelserna i förordningen om vilandeförklaring av handläggningen (se artiklarna 44 och 51) gäller framför bestämmelsen om inhibition i 26 § ärendelagen.

I de fall där förordningen innehåller bestämmelser men där dessa inte kan anses vara uttömande kompletterar ärendelagen förordningen. Av ärendelagen framgår att beslut får överklagas till hovrätten respektive Högsta domstolen och att prövningstillstånd krävs i båda instanserna (39 och 40 §§ ärendelagen). Dessa regler blir tillämpliga på beslut i sådana förfaranden som avses i 4 §. Ärendelagen innehåller också regler om inom vilken tid och till vilken domstol ett överklagande ska ges in (38 § ärendelagen).

6 §

Paragrafen innehåller kompletterande bestämmelser om vad som gäller för verkställighet av utländska avgöranden enligt 2012 års Bryssel I-förordning. Paragrafen motsvarar delvis 7 § i 2006 års kompletteringslag. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.1.

Av *första stycket* framgår att utländska avgöranden som är verkställbara enligt 2012 års Bryssel I-förordning verkställs enligt utsökningsbalken (UB), om inte något annat följer av förordningen. I artikel 39 regleras när ett utländskt avgörande ska anses vara verkställbart enligt förordningen. Avgörandet verkställs på samma sätt som en svensk dom som har fått laga kraft. Detta gäller alltså även om det utländska avgörandet inte har fått laga kraft. Möjligheterna att begära att verkställigheten ska begränsas till säkerhetsåtgärder, göras beroende av ställande av säkerhet eller skjutas upp eller låta handläggningen av målet vila regleras i artiklarna 44 och 51. I denna situation tillämpas alltså förordningens bestämmelser i stället för utsökningsbalkens.

I *andra stycket* regleras den situationen att det utländska avgörandet innehåller ett beslut om en säkerhetsåtgärd. Med uttrycket säkerhetsåtgärd avses i första hand sådana åtgärder som kan jämföras med åtgärder enligt 15 kap. RB, dvs. kvarstad, återställande av rubbad besittning

och olika andra åtgärder för att säkerställa sökandens rätt. Den utländska säkerhetsåtgärden ska verkställas enligt utsökningsbalkens bestämmelser om kvarstad m.m. i 16 kap. 11–16 §§ UB.

7 §

Paragrafen innehåller regler om förfarandet för anpassning av utländska verkställighetsåtgärder som inte förekommer i den svenska rättsordningen. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.3.

I första meningen anges att det är Kronofogdemyndigheten som handlägger frågor om anpassning enligt artikel 54 i 2012 års Bryssel I-förordning. Om verkställighet begärs i Sverige av ett avgörande som innehåller en åtgärd eller ett beslut som inte finns i vår rättsordning, ska åtgärden eller beslutet i möjligaste mån anpassas till en åtgärd eller ett beslut som förekommer här. Åtgärden eller beslutet ska ha motsvarande verkan och eftersträva liknande mål och intressen. Anpassningen får inte innebära verkningar som är mer långtgående än dem som föreskrivs i ursprungsmedlemsstatens lagstiftning.

Av andra meningen framgår att Kronofogdemyndigheten vid sin handläggning ska tillämpa utsökningsbalken, om inte något annat följer av 2012 års Bryssel I-förordning. En anpassning kan bara ske till åtgärder som finns i svensk materiell eller processrättslig lagstiftning.

Anpassningsbeslutet torde oftast fattas i samband med själva beslutet om verkställighet, men kan också fattas i ett tidigare skede. Ett beslut om anpassning kan överklagas enligt 18 kap. UB.

8 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om en särskild underrättelseskyldighet för Kronofogdemyndigheten i förhållande till svaranden i ett utsökningsmål. Paragrafen har inte någon motsvarighet i 2006 års kompletteringslag. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.6.

Av paragrafen följer att om svaranden i ett utsökningsmål som handläggs hos Kronofogdemyndigheten för fram en vägransgrund enligt artikel 45 i förordningen, ska Kronofogdemyndigheten ge en underrättelse till honom eller henne. Detsamma gäller om svaranden åberopar en omständighet som kan antas avse att verkställigheten enligt artikel 44 i förordningen ska begränsas till säkerhetsåtgärder, göras beroende av ställande av säkerhet eller skjutas upp. Av underrättelsen ska framgå hur svaranden ska gå till väga för att få denna typ av invändning prövad, dvs. väcka talan i domstol. Det är angeläget att inte ha ett alltför restriktivt synsätt när det gäller i vilka situationer som en underrättelse ska ges till svaranden. Det bör vara tillräckligt att det finns en befogad anledning att tro att svaranden för fram en grund som innebär att verkställighet inte ska ske enligt 2012 års Bryssel I-förordning eller att verkställigheten ska begränsas till säkerhetsåtgärder, göras beroende av ställande av säkerhet eller skjutas upp.

Underrättelsen ska ske utan dröjsmål. Det finns inget krav på att underrättelsen ska delges svaranden. Det är inte heller någon förutsättning att svaranden har fått del av underrättelsen för att Kronofogdemyndigheten ska ta ställning till frågan om verkställighet eller någon annan åtgärd under verkställigheten. Underrättelsen kan sändas med posten eller lämnas på annat lämpligt sätt. Ett annat lämpligt sätt kan vara ett e-postmed-

delande till en e-postadress som uppgetts av svaranden. I vissa fall kan det vara lämpligt att lämna underrättelsen muntligen. Så kan t.ex. vara fallet när ett ställningstagande i verkställighetsfrågan är nära förestående och Kronofogdemyndigheten har tillgång till ett telefonnummer till svaranden. Det är oavsett hur underrättelsen sker viktigt att informationen lämnas på ett sådant sätt att svaranden kan tillgodogöra sig den.

9 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om behörig domstol för ansökningar om erkännande eller verkställbarhet enligt 2000 års Bryssel I-förordning, Brysselkonventionen eller Luganokonventionen. Paragrafen motsvaras delvis av 4 § i 2006 års kompletteringslag (jfr framför allt prop. 2001/02:146 s. 47 f.). Övervägandena finns i avsnitten 6.3.1–6.3.3.

Av paragrafen framgår att ansökan ska göras till den tingsrätt som regeringen föreskriver. Det är alltså regeringen som meddelar föreskrifter om vilka av landets tingsrätter som ska vara behöriga att pröva ansökningar om erkännande och verkställbarhetsförklaring. De anknytningskriterier som ska tillämpas för att bestämma vilken av de utpekade tingsrätterna som är behörig i det enskilda fallet framgår av artikel 39.2 i 2000 års Bryssel I-förordning, artikel 32.2 i Brysselkonventionen respektive artikel 39.2 i Luganokonventionen.

10 §

Paragrafen innehåller kompletterande bestämmelser för det andra steget av exekvaturförfarandet (artikel 43 i 2000 års Bryssel I-förordning, artikel 43 i Luganokonventionen och artiklarna 36 och 37 i Brysselkonventionen). Paragrafen har delvis sin motsvarighet i 5 § andra stycket i 2006 års kompletteringslag. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.4.

Enligt 2000 års Bryssel I-förordning och konventionerna ska den som har ansökt om att ett utländskt avgörande ska erkännas eller förklaras verkställbart underrättas om beslutet i det första steget på det sätt som föreskrivs enligt lagen i den medlemsstat där verkställighet begärs. Detta innebär enligt 29 § ärendelagen (se 11 §) att beslutet sänds till parterna. Något krav på att beslutet delges sökanden finns inte.

Av *första stycket* framgår att en ansökan om ändring prövas av den tingsrätt som meddelade det ursprungliga beslutet.

I *andra stycket* finns en bestämmelse om den tid inom vilken den som har ansökt om erkännande eller verkställbarhet men inte fått bifall får ansöka om ändring av beslutet. Den fristen är fyra veckor från den dag då beslutet meddelades. Tingsrätten prövar att ansökningen har kommit in i rätt tid. Av artikel 43.5 i 2000 års Bryssel I-förordning respektive Luganokonventionen samt artikel 36 i Brysselkonventionen framgår vilka tidsfrister som sökandens motpart måste hålla sig till när en ansökan om erkännande eller verkställbarhet har bifallits.

11 §

I paragrafen regleras vilka övriga processrättsliga bestämmelser som ska tillämpas i ärenden om erkännande eller verkställbarhetsförklaring enligt 2000 års Bryssel I-förordning, Brysselkonventionen eller Luganokonventionen. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.5.

Av paragrafen framgår att ärendelagen är tillämplig på domstolarnas handläggning av ärenden om erkännande eller verkställbarhetsförklaring enligt 2000 års Bryssel I-förordning, Brysselkonventionen eller Lugano-konventionen. En förutsättning för att tillämpa ärendelagen är att inte annat följer av den unionsrättsakt eller det internationella instrument som tillämpas. Särskilt det första steget av exekvaturprövningen regleras i stor utsträckning där. Ärendelagen innehåller dock regler om bl.a. domstolarnas sammansättning, brister i en inledande skrivelse och handläggningen i allmänhet som blir tillämpliga redan i detta steg. När det gäller det andra steget av exekvaturprövningen finns färre regler i unionsrättsakterna och de internationella instrumenten. Vid den prövningen blir alltså ärendelagens regler tillämpliga i större utsträckning.

Hänvisningen till ärendelagen innebär bl.a. att ett beslut kan överklagas till hovrätt och Högsta domstolen och att prövningstillstånd krävs i båda instanserna (39 och 40 §§ ärendelagen). Ärendelagen innehåller också regler om inom vilken tid och till vilken domstol ett överklagande ska ges in (38 § ärendelagen). (Jfr dock fristerna för en ansökan om ändring enligt 10 § och artikel 43.5 i 2000 års Bryssel I-förordning respektive Lugano-konventionen samt artikel 36 i Brysselkonventionen.)

12 §

Paragrafen innehåller kompletterande bestämmelser om vad som gäller för verkställighet av utländska avgöranden som förklarats verkställbara enligt 2000 års Bryssel I-förordning, Brysselkonventionen eller Lugano-konventionen. Paragrafen motsvarar 7 § i 2006 års kompletteringslag (jfr prop. 2001/02:146 s. 49 f. och prop. 2005/06:48 s. 34 f.). Övervägandena finns i avsnitt 6.1.

13 §

I paragrafen anges en konsekvens av att en tingsrätt i exekvaturförfarandets första steg har förklarat ett beslut verkställbart, nämligen att beslutet innefattar kvarstad och andra åtgärder som avses i 15 kap. RB. Paragrafen, som kompletterar artikel 47.2 i 2000 års Bryssel I-förordning och Lugano-konventionen samt artikel 39 i Brysselkonventionen, motsvarar 8 § i 2006 års kompletteringslag (jfr prop. 2001/02:146 s. 48 f. och prop. 2005/06:48 s. 35). Övervägandena finns i avsnitt 6.3.8.

14 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om rättelse av ett intyg om en europeisk exekutionstitel. Paragrafen motsvarar 9 § i 2006 års kompletteringslag (jfr prop. 2005/06:48 s. 35 f.). Övervägandena finns i avsnitt 6.1.

15 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om återkallelse av ett intyg om en europeisk exekutionstitel. Paragrafen överensstämmer med 10 § i 2006 års kompletteringslag (jfr prop. 2005/06:48 s. 36 f.). Övervägandena finns i avsnitt 6.1.

16 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om verkställighet i Sverige av ett utländskt avgörande som har intygats vara en europeisk exekutionstitel

enligt förordningen om den europeiska exekutionstiteln. Paragrafen motsvarar 11 § i 2006 års kompletteringslag (jfr prop. 2005/06:48 s. 37). Övervägandena finns i avsnitt 6.1.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Övervägandena om ikraftträdande- och övergångsbestämmelser finns i avsnitt 7.

Av *punkten 1* framgår att lagen träder i kraft den 10 januari 2015, då 2006 års kompletteringslag ska upphöra att gälla.

Av *punkten 2* framgår att äldre föreskrifter ska gälla för handläggningen i hovrätt och Högsta domstolen för mål som har inletts i Svea hovrätt före ikraftträdandet. Om en ansökan om exekvatur har getts in före detta datum tillämpas alltså bestämmelserna i 2006 års kompletteringslag.

9.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1904:26 s. 1) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap

3 kap. 8 §

Paragrafen innehåller regler för prövningen av om ett utländskt beslut om upplösning av äktenskap ska gälla eller inte gälla i Sverige. Övervägandena finns i avsnitten 6.3.1 och 6.3.2.

Ändringen i den första meningen i *första stycket* innebär att en ansökan om att ett utländskt beslut om upplösning av äktenskap ska gälla eller inte gälla inte längre ska göras till Svea hovrätt utan till en tingsrätt. Ansökan görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver utifrån var den andra maken har sin hemvist. Det är alltså regeringen som meddelar föreskrifter om vilka av landets tingsrätter som ska vara behöriga att pröva en ansökan. Ändringen i den andra meningen är en anpassning till att det är tingsrätt som är behörig att pröva en ansökan om att ett utländskt beslut ska gälla i Sverige.

Av *tredje stycket*, som är nytt, framgår att i övrigt ska ärendelagen tillämpas vid domstolarnas handläggning av ärenden enligt denna paragraf. Ärendelagen innehåller bestämmelser om bl.a. avvisning av en ofullständig ansökan, rättens sammansättning och överklagande.

Övriga ändringar i paragrafen är endast redaktionella eller språkliga.

9.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1936:79) om erkännande och verkställighet av dom som meddelats i Schweiz

8 §

Paragrafen anger förutsättningarna för att förklara en dom eller en förlikning verkställbar i Sverige.

Paragrafen ändras endast språkligt.

9 §

Paragrafen reglerar vilken domstol som prövar en ansökan om verkställbarhetsförklaring och vilka handlingar som ska ges in tillsammans med en ansökan om verkställbarhetsförklaring. Övervägandena finns i avsnitten 6.3.1, 6.3.2 och 6.3.4.

Ändringen i *första stycket* innebär att en ansökan om att en dom eller förlikning ska förklaras verkställbar inte längre ska göras till Svea hovrätt utan till en tingsrätt. Ansökan görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver utifrån var motparten har sin hemvist. Det är alltså regeringen som meddelar föreskrifter om vilka av landets tingsrätter som ska vara behöriga att pröva ansökningar om verkställbarhetsförklaring.

Övriga ändringar i paragrafen är endast redaktionella eller språkliga.

10 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om vad som gäller för verkställighet av domar eller förlikningar.

Bestämmelserna i paragrafen motsvarar med språkliga ändringar hittills gällande 11 § första meningen första ledet och andra meningen.

Den hittills gällande bestämmelsen i 10 § om domstolens skyldighet att kommunicera en ansökan innan ärendet avgörs tas bort. Bestämmelser om kommunicering av handlingar finns i 15 § ärendelagen (se 11 §).

11 §

Paragrafen reglerar vilka processrättsliga bestämmelser som i övrigt ska tillämpas i ärenden om verkställbarhetsförklaring. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.5.

Av paragrafen, som får ett nytt innehåll, framgår att ärendelagen ska tillämpas vid domstolarnas handläggning av ärenden om verkställbarhetsförklaring av en dom eller en förlikning. Ärendelagen innehåller bestämmelser om bl.a. avvisning av en ofullständig ansökan, rättens sammansättning, kommunicering av handlingar, inhibition och överklagande.

Bestämmelserna i hittills gällande 11 § flyttas till 10 § med undantag för bestämmelsen i första meningen andra ledet om inhibition som tas bort. Bestämmelser om inhibition finns i 26 § andra stycket ärendelagen.

9.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1937:81) om internationella rättsförhållanden rörande dödsbo

2 kap. 13 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om handläggningen av en ansökan om verkställbarhetsförklaring av en utländsk dom och om verkan av en sådan förklaring. Övervägandena finns i avsnitten 6.3.1 och 6.3.2.

Ändringen i *första stycket* innebär att en ansökan om att en dom ska förklaras verkställbar inte längre ska göras till Svea hovrätt utan till en tingsrätt. Ansökan görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver utifrån var motparten har sin hemvist. Det är alltså regeringen som medde-

lar föreskrifter om vilka av landets tingsrätter som ska vara behöriga att pröva ansökningar om verkställbarhetsförklaring.

Ändringen i *andra stycket* är en anpassning till att det är tingsrätten som är behörig domstol för en ansökan om verkställbarhetsförklaring. Bestämmelserna i första meningen om kommuniceringsskyldighet och i andra meningen andra ledet om inhibition utgår. Sådana bestämmelser finns i 15 § och 26 § andra stycket ärendelagen (se tredje stycket).

Av *tredje stycket*, som är nytt, framgår att ärendelagen ska tillämpas vid domstolarnas handläggning av ärenden om verkställbarhetsförklaring. Ärendelagen innehåller bestämmelser om bl.a. avvisning av en ofullständig ansökan, rättens sammansättning, kommunicering av handlingar, inhibition och överklagande.

Övriga ändringar i paragrafen är endast språkliga.

9.5 Förslag till lag om ändring i lagen (1965:723) om erkännande och verkställighet av vissa utländska domar och beslut angående underhåll till barn

5 §

I paragrafen anges att avgöranden som gäller i Sverige efter en ansökan kan förklaras verkställbara här.

I paragrafen görs endast språkliga ändringar.

6 §

I paragrafen anges förutsättningarna för att förklara bl.a. ett utländskt avgörande som inte fått laga kraft verkställbart i Sverige.

I paragrafen görs endast språkliga ändringar.

7 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om behörig domstol för en ansökan om verkställbarhetsförklaring av ett utländskt avgörande och vilka handlingar som ska ges in tillsammans med en ansökan om verkställbarhetsförklaring. Övervägandena finns i avsnitten 6.3.1 och 6.3.2.

Ändringen i *första stycket* innebär att en ansökan om att ett utländskt avgörande ska förklaras verkställbart inte längre ska göras till Svea hovrätt utan till en tingsrätt. Ansökan görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver utifrån var motparten har sin hemvist. Det är alltså regeringen som meddelar föreskrifter om vilka av landets tingsrätter som ska vara behöriga att pröva ansökningar om verkställbarhetsförklaring.

Övriga ändringar i paragrafen är endast språkliga eller redaktionella.

8 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om vad som efter en verkställbarhetsförklaring gäller för verkställighet av utländska domar och beslut angående underhåll till barn.

Bestämmelsen i paragrafen motsvarar med språkliga ändringar hittills gällande 9 § första meningen första ledet och andra meningen.

Den hittills gällande bestämmelsen i paragrafen om kommunicerings-skyldighet tas bort. Bestämmelser om kommunikering av handlingar finns i 15 § ärendelagen (se 9 §).

9 §

Paragrafen reglerar vilka processrättsliga bestämmelser som i övrigt ska tillämpas i ärenden om verkställbarhetsförklaring. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.5.

Av paragrafen, som får ett nytt innehåll, framgår att ärendelagen är tillämplig vid domstolarnas handläggning av ärenden om verkställbarhetsförklaring. Ärendelagen innehåller bestämmelser om bl.a. avvissning av en ofullständig ansökan, rättens sammansättning, kommunicering av handlingar, inhibition och överklagande.

Bestämmelserna i hittills gällande 9 § flyttas till 8 §, med undantag för bestämmelsen i första meningen andra ledet om inhibition som tas bort. En bestämmelse om inhibition finns i 26 § andra stycket ärendelagen.

9.6 Förslag till lag om ändring i atomansvarighetslagen (1968:45)

38 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om handläggningen av en ansökan om exekvatur. Övervägandena finns i avsnitten 6.3.1 och 6.3.2.

Atomansvarighetslagen ska upphävas och ersättas av lagen (2010:950) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor. Lagändringarna har dock ännu inte trätt i kraft utan träder i kraft den dag regeringen bestämmer (se prop. 2009/10:173 s. 114).

Ändringen i *andra stycket* innebär att en ansökan om exekvatur inte längre ska göras till Svea hovrätt utan till en tingsrätt. Ansökan görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver utifrån var motparten har sin hemvist. Det är alltså regeringen som meddelar föreskrifter om vilka av landets tingsrätter som ska vara behöriga att pröva ansökningar om exekvatur.

Fjärde stycket motsvarar hittills gällande femte stycket första ledet.

Av *femte stycket*, som får ett nytt innehåll, framgår att i övrigt ska ärendelagen tillämpas vid domstolarnas handläggning av ärenden om exekvatur. Ärendelagen innehåller bestämmelser om bl.a. avvissning av en ofullständig ansökan, rättens sammansättning, kommunicering av handlingar, inhibition och överklagande.

Bestämmelserna i hittills gällande fjärde stycket om kommunicerings-skyldighet och femte stycket andra ledet om inhibition tas bort. Motsvarande bestämmelser finns 15 § och 26 § andra stycket ärendelagen.

Övriga ändringar i paragrafen är endast språkliga.

9.7 Förslag till lag om ändring i lagen (1969:12) med anledning av Sveriges tillträde till konventionen den 19 maj 1956 om fraktavtalet vid internationell godsbefordran på väg

7 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om handläggningen av en ansökan om verkställbarhetsförklaring av en utländsk dom och om verkan av en sådan förklaring. Övervägandena finns i avsnitten 6.3.1 och 6.3.2.

Ändringen i *första stycket* innebär att en ansökan om att ett utländskt avgörande ska förklaras verkställbart inte längre ska göras till Svea hovrätt utan till en tingsrätt. Ansökan görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver utifrån var motparten har sin hemvist. Det är alltså regeringen som meddelar föreskrifter om vilka av landets tingsrätter som ska vara behöriga att pröva ansökningar om verkställbarhetsförklaring.

Bestämmelsen i *tredje stycket* om verkan av en verkställbarhetsförklaring motsvarar i sak hittills gällande fjärde stycket första ledet.

Av *fjärde stycket*, som får ett nytt innehåll, framgår att i övrigt ska ärendelagen tillämpas vid domstolarnas handläggning av ärenden om verkställbarhetsförklaring. Ärendelagen innehåller bestämmelser om bl.a. avvisning av en ofullständig ansökan, rättsens sammansättning, kommunicering av handlingar, inhibition och överklagande.

Bestämmelserna i hittills gällande tredje stycket om kommuniceringskyldighet och fjärde stycket andra ledet om inhibition tas bort. Motsvarande bestämmelser finns 15 § och 26 § andra stycket ärendelagen.

Övriga ändringar i paragrafen är endast språkliga eller redaktionella.

9.8 Förslag till lag om ändring i sjömanslagen (1973:282)

14 §

Paragrafen innehåller ett förbud mot att vända sig till en utländsk myndighet med en tvist om en sjömans anställningsförhållande.

Ändringen i *andra stycket* innebär att hänvisningen till 2006 års kompletteringslag ersätts med en hänvisning till 2014 års kompletteringslag. Vidare anpassas terminologin till Lissabonfördraget.

Övriga ändringar i paragrafen är endast språkliga.

9.9 Förslag till lag om ändring i lagen (1976:108) om erkännande och verkställighet av utländskt avgörande angående underhållsskyldighet

9 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om behörig domstol för en ansökan om verkställbarhetsförklaring av ett utländskt avgörande och vilka handlingar som ska ges in tillsammans med en sådan ansökan. Övervägandena finns i avsnitten 6.3.1 och 6.3.2.

Ändringen i *första stycket* innebär att en ansökan om att ett utländskt avgörande ska förklaras verkställbart inte längre ska göras till Svea hovrätt utan till en tingsrätt. Ansökan görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver utifrån var motparten har sin hemvist. Det är alltså regeringen som meddelar föreskrifter om vilka av landets tingsrätter som ska vara behöriga att pröva ansökningar om verkställbarhetsförklaring.

Övriga ändringar i paragrafen är endast språkliga.

10 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om vad som efter en verkställbarhetsförklaring gäller för verkställighet av utländska avgöranden angående underhållsskyldighet.

Bestämmelsen i paragrafen motsvarar med språkliga ändringar 11 § första meningen första ledet och andra meningen.

Den hittills gällande bestämmelsen i paragrafen om domstolens skyldighet att kommunicera en ansökan innan ärendet avgörs tas bort. Bestämmelser om kommunikering av handlingar finns i 15 § ärendelagen (se 11 §).

11 §

Paragrafen reglerar vilka processrättsliga bestämmelser som i övrigt ska tillämpas i ärenden om verkställbarhetsförklaring. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.5.

Av paragrafen, som får ett nytt innehåll, framgår att ärendelagen är tillämplig på domstolarnas handläggning av ärenden om verkställbarhetsförklaring. Ärendelagen innehåller bestämmelser om bl.a. avvisning av en ofullständig ansökan, rättens sammansättning, kommunikering av handlingar, inhibition och överklagande.

De hittills gällande bestämmelserna i 11 § flyttas till 10 §, med undantag för bestämmelsen i första meningen andra ledet om inhibition som tas bort. En bestämmelse om inhibition finns i 26 § andra stycket ärendelagen.

9.10 Förslag till lag om ändring i lagen (1977:595) om erkännande och verkställighet av nordiska domar på privaträttens område

7 §

Paragrafen anger undantag från lagens tillämpningsområde.

Ändringen i *första stycket* innebär att hänvisningen till 2006 års kompletteringslag ersätts med en hänvisning till 2014 års kompletteringslag.

Övriga ändringar i paragrafen är endast språkliga.

9.11 Förslag till lag om ändring i lagen (1983:368) om erkännande och verkställighet av österrikiska domar på privaträttens område

1 §

Paragrafen reglerar lagens tillämpningsområde.

Ändringen i paragrafen innebär att hänvisningen till 2006 års kompletteringslag ersätts med en hänvisning till 2014 års kompletteringslag.

Övriga ändringar i paragrafen är endast språkliga.

12 §

Paragrafen anger förutsättningarna för att förklara att en österrikisk dom ska vara verkställbar i Sverige.

I paragrafen görs endast språkliga ändringar.

13 §

Paragrafen innehåller en bestämmelse om behörig domstol för en ansökan om en verkställbarhetsförklaring av en österrikisk dom. Övervägandena finns i avsnitten 6.3.1 och 6.3.2.

Ändringen i första stycket innebär att en ansökan om att ett utländskt avgörande ska förklaras verkställbart inte längre ska göras till Svea hovrätt utan till en tingsrätt. Ansökan görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver utifrån var motparten har sin hemvist. Det är alltså regeringen som meddelar föreskrifter om vilka av landets tingsrätter som ska vara behöriga att pröva ansökningar om verkställbarhetsförklaring.

Övriga ändringar i paragrafen är endast språkliga.

14 §

Paragrafen föreskriver vilka handlingar som ska ges in tillsammans med en ansökan om en verkställbarhetsförklaring.

Ändringarna i paragrafen är en anpassning till att det är tingsrätten som är behörig domstol för en ansökan om verkställbarhetsförklaring.

Övriga ändringar i paragrafen är endast språkliga.

16 §

Paragrafen innehåller regler om verkan av ett beslut om verkställbarhetsförklaring.

Ändringen i paragrafen innebär att den hittills gällande bestämmelsen i första meningen andra ledet om inhibition tas bort. En bestämmelse om inhibition finns i 26 § andra stycket ärendelagen (se 16 a §).

Övriga ändringar i paragrafen är endast språkliga.

16 a §

Paragrafen, som är ny, reglerar vilka processrättsliga bestämmelser som i övrigt ska tillämpas i ärenden om verkställbarhetsförklaring. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.5.

Av paragrafen framgår att ärendelagen är tillämplig vid domstolarnas handläggning av ärenden om verkställbarhetsförklaring. Ärendelagen innehåller bestämmelser om bl.a. avvisning av en ofullständig ansökan,

rättens sammansättning, kommunicering av handlingar, inhibition och överklagande.

17 §

I paragrafen finns bestämmelser om verkställbarhet av förlikningar som träffats inför en österrikisk domstol.

Ändringen i *andra stycket* innebär att paragrafen hänvisar även till den nya 16 a §. Hänvisningen innebär att ärendelagen är tillämplig även vid domstolarnas handläggning av ärenden om verkställbarhet av österrikiska förlikningar.

Övriga ändringar i paragrafen är endast språkliga.

18 §

Paragrafen reglerar möjligheterna för en part att få ett anspråk som framställt i en österrikisk rättegång säkerställt i Sverige genom kvarstad eller annan säkerhetsåtgärd.

Ändringarna i paragrafen är en anpassning till att det är tingsrätten som är behörig domstol för ansökningar om verkställbarhet enligt lagen.

Övriga ändringar i paragrafen är endast språkliga.

9.12 Förslag till lag om ändring i lagen (1983:1015) med anledning av Sveriges tillträde till konventionen den 6 april 1974 om en uppförandekod för linjekonferenser

12 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om handläggningen av en ansökan om verkställbarhetsförklaring av en rekommendation efter en internationell förlikning och om verkan av en sådan förklaring. Övervägandena finns i avsnitten 6.3.1 och 6.3.2.

Ändringen i *första stycket* innebär att en ansökan om att en rekommendation ska förklaras verkställbar inte längre ska göras till Svea hovrätt utan till en tingsrätt. Ansökan görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver utifrån var motparten har sin hemvist. Det är alltså regeringen som meddelar föreskrifter om vilka av landets tingsrätter som ska vara behöriga att pröva ansökningar om verkställbarhetsförklaring.

Bestämmelsen i *andra stycket* motsvarar hittills gällande tredje stycket första ledet.

Av *tredje stycket* framgår att i övrigt ska ärendelagen tillämpas vid domstolarnas handläggning av ärenden om verkställbarhetsförklaring. Ärendelagen innehåller bestämmelser om bl.a. avvisning av en ofullständig ansökan, rättens sammansättning, kommunicering av handlingar, inhibition och överklagande.

Den hittills gällande bestämmelsen i *andra stycket* om kommuniceringsskyldighet tas bort liksom bestämmelsen om inhibition i hittills gällande tredje stycket andra ledet. Bestämmelser om kommunicering av handlingar respektive inhibition finns i 15 och 26 §§ ärendelagen.

Övriga ändringar i paragrafen är endast språkliga.

9.13 Förslag till lag om ändring i lagen (1985:193) om internationell järnvägstrafik

5 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om handläggningen av en ansökan om verkställbarhetsförklaring av en utländsk dom. Övervägandena finns i avsnitten 6.3.1 och 6.3.2.

Ändringen i *första stycket* innebär att en ansökan om att en utländsk dom ska förklaras verkställbar inte längre ska göras till Svea hovrätt utan till en tingsrätt. Ansökan görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver utifrån var motparten har sin hemvist. Det är alltså regeringen som meddelar föreskrifter om vilka av landets tingsrätter som ska vara behöriga att pröva ansökningar om verkställbarhetsförklaring.

Ändringarna i *tredje och fjärde styckena* är en anpassning till att det är tingsrätten som är behörig domstol för en ansökan om verkställbarhetsförklaring.

Övriga ändringar i paragrafen är endast språkliga.

6 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om verkan av en verkställbarhetsförklaring. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.5.

Bestämmelsen i *första stycket* om verkan av en verkställbarhetsförklaring motsvarar hittills gällande andra stycket första ledet.

Av *andra stycket*, som får ett nytt innehåll, framgår att i övrigt ska ärendelagen tillämpas vid domstolarnas handläggning av ärenden om verkställbarhetsförklaring. Ärendelagen innehåller bestämmelser om bl.a. avvisning av en ofullständig ansökan, rättens sammansättning, kommunicering av handlingar, inhibition och överklagande.

Bestämmelserna i hittills gällande första stycket om kommuniceringskyldighet och i andra stycket andra ledet om inhibition tas bort. Bestämmelser om kommunicering av handlingar respektive inhibition finns i 15 och 26 §§ ärendelagen.

Övriga ändringar i paragrafen är endast språkliga.

9.14 Förslag till lag om ändring i lagen (1985:367) om internationella faderskapsfrågor

9 §

Paragrafen reglerar handläggningen i domstol av en ansökan om att ett utländskt domstolsavgörande ska gälla i Sverige. Övervägandena finns i avsnitten 6.3.1 och 6.3.2.

Ändringen i *första stycket* innebär att en ansökan om att ett utländskt avgörande ska gälla i Sverige inte längre ska göras till Svea hovrätt utan till en tingsrätt.

Av *andra stycket*, som får ett nytt innehåll, framgår till vilken tingsrätt en ansökan enligt första stycket ska göras. Ansökan görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver utifrån var motparten har sin hemvist. Det är alltså regeringen som meddelar föreskrifter om vilka av landets tingsrät-

ter som ska vara behöriga att pröva ansökningar om att utländska domstolsavgöranden ska gälla i Sverige.

Tredje stycket är nytt. Bestämmelsen i första meningen om kommunikering av handlingar motsvarar hittills gällande andra stycket första meningen.

Av *fjärde stycket*, som är nytt, framgår att i övrigt ska ärendelagen tillämpas vid domstolarnas handläggning av ärenden. Ärendelagen innehåller bestämmelser om bl.a. avvisning av en ofullständig ansökan, rätts sammansättning och överklagande.

Bestämmelsen i hittills gällande andra stycket om kommunikering av handlingar när ansökan görs av en myndighet tas bort. De som avses med bestämmelsen är numera att anse som motparter. Ingen ändring är avsedd i sak.

Övriga ändringar i paragrafen är endast språkliga.

9.15 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:272) om internationella frågor rörande makars och sambors förmögenhetsförhållanden

16 §

Paragrafen reglerar förfarandet för att förklara ett utländskt domstolsavgörande om makars eller sambors förmögenhetsförhållanden verkställbart i Sverige. Övervägandena finns i avsnitten 6.3.1 och 6.3.2.

Ändringen i *andra stycket* innebär att en ansökan om att ett utländskt domstolsavgörande ska förklaras verkställbart inte längre ska göras till Svea hovrätt utan till en tingsrätt. Ansökan görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver utifrån var motparten har sin hemvist. Det är alltså regeringen som meddelar föreskrifter om vilka av landets tingsrätter som ska vara behöriga att pröva ansökningar om verkställbarhetsförklaring.

Ändringen i *tredje stycket*, som reglerar vilka handlingar som ska ges in till domstolen tillsammans med ansökan, är en anpassning till att det är tingsrätten som är behörig domstol för en ansökan om verkställbarhet. Bestämmelsen om kommuniceringsskyldighet i tredje stycket tas bort. Bestämmelser om kommunikering av handlingar finns i 15 § ärendelagen (se 17 § andra stycket).

Övriga ändringar i paragrafen är endast språkliga.

17 §

I paragrafen anges verkan av att ett utländskt avgörande förklaras verkställbart i Sverige och vilka processrättsliga bestämmelser som i övrigt ska tillämpas vid handläggningen i domstol.

Ändringen i *första stycket* innebär att första meningen andra ledet om inhibition tas bort. En bestämmelse om inhibition finns i 26 § andra stycket ärendelagen (se andra stycket).

Av *andra stycket*, som är nytt, framgår att i övrigt är ärendelagen tillämplig vid domstolarnas handläggning av ärenden om verkställbarhetsförklaring. Ärendelagen innehåller bestämmelser om bl.a. avvisning av en ofullständig ansökan, rätts sammansättning, kommunikering av handlingar, inhibition och överklagande.

Övriga ändringar i paragrafen är endast språkliga.

9.16 Förslag till lag om ändring i sjölagen (1994:1009)

13 kap. 60 §

Paragrafen reglerar verkan av s.k. jurisdiktions- eller prorogationsklausuler vid styckeodstransport.

Ändringen i *fjärde stycket* är en följd av tillkomsten av 2012 års Bryssel I-förordning och att 2006 års kompletteringslag ersätts av en ny kompletteringslag och innebär att även 2012 års Bryssel I-förordning har företräde framför bestämmelserna i första stycket.

Övriga ändringar i paragrafen är endast språkliga.

21 kap. 2 §

Paragrafen innehåller de allmänna forumbestämmelserna för sjörättsmål.

Ändringen i *sjätte stycket* är en följd av tillkomsten av 2012 års Bryssel I-förordning och att 2006 års kompletteringslag ersätts av en ny kompletteringslag och innebär att även 2012 års Bryssel I-förordning som huvudregel har företräde framför bestämmelserna i paragrafen.

Övriga ändringar i paragrafen är endast språkliga.

21 kap. 6 §

Paragrafen innehåller regler om exekvaturförfarandet för domar om ersättning för vissa oljeskador till sjöss.

Ändringen i *andra stycket* innebär att en ansökan om exekvatur inte längre ska göras till Svea hovrätt utan till en tingsrätt. Ansökan görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver utifrån var motparten har sin hemvist. Det är alltså regeringen som meddelar föreskrifter om vilka av landets tingsrätter som ska vara behöriga att pröva ansökningar om exekvatur.

I *fjärde stycket* finns en bestämmelse om verkan av ett beslut om exekvatur som hittills funnits i femte stycket första ledet.

Av *femte stycket*, som får ett nytt innehåll, framgår att ärendelagen ska tillämpas vid domstolarnas handläggning av ärenden om exekvatur. Ärendelagen innehåller bestämmelser om bl.a. avvisning av en ofullständig ansökan, rättens sammansättning, kommunicering av handlingar, inhibition och överklagande.

Paragrafens hittills gällande fjärde stycke om kommuniceringsskyldighet och femte stycket andra ledet om inhibition tas bort. Motsvarande bestämmelser finns i 15 § och 26 § andra stycket ärendelagen.

Övriga ändringar i paragrafen är endast språkliga.

9.17 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:2087) med anledning av Sveriges tillträde till den multilaterala överenskommelsen om undervägsavgifter

9 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om behörig domstol för en ansökan om verkställbarhetsförklaring och vad en ansökan om verkställbarhetsförklaring ska innehålla. Övervägandena finns i avsnitten 6.3.1 och 6.3.2.

Lagen kommer att få en ny rubrik när lagen (2004:670) om ändring i lagen (1994:2087) med anledning av Sveriges tillträde till den multilaterala överenskommelsen om undervägsavgifter träder i kraft och kommer då att heta lagen (1994:2087) med anledning av Sveriges tillträde till den reviderade internationella Eurocontrolkonventionen. Ändringen träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Ändringen i *första stycket* innebär att en ansökan om att en utländsk dom ska förklaras verkställbar inte längre ska göras till Svea hovrätt utan till en tingsrätt. Ansökan görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver utifrån var motparten har sin hemvist. Det är alltså regeringen som meddelar föreskrifter om vilka av landets tingsrätter som ska vara behöriga att pröva ansökningar om verkställbarhetsförklaring.

Övriga ändringar i paragrafen är endast språkliga.

10 §

I paragrafen finns regler om verkan av en verkställbarhetsförklaring och vilka processrättsliga bestämmelser som i övrigt ska tillämpas vid handläggning i domstol av ärenden om verkställbarhetsförklaring.

Paragrafen motsvarar med språkliga ändringar hittills gällande 11 § första ledet.

Den hittills gällande bestämmelsen i paragrafen om kommunicerings-skyldighet tas bort. Bestämmelser om kommunikering av handlingar finns i 15 § ärendelagen (se 11 §).

11 §

Paragrafen reglerar vilka processrättsliga bestämmelser om i övrigt ska tillämpas i ärenden om verkställbarhetsförklaring. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.5.

Av paragrafen, som får ett nytt innehåll, framgår att ärendelagen är tillämplig vid domstolarnas handläggning av ärenden om verkställbarhetsförklaring. Ärendelagen innehåller bestämmelser om bl.a. avvísning av en ofullständig ansökan, rättens sammansättning, kommunikering av handlingar, inhibition och överklagande.

Bestämmelserna i hittills gällande 11 § flyttas till 10 § med undantag för bestämmelsen i andra ledet om inhibition som tas bort. En bestämmelse om inhibition finns i 26 § andra stycket ärendelagen.

9.18 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:358) om Brysselkonventionen

3 §

Paragrafen innehåller en upplysning om att det finns kompletterande bestämmelser till Brysselkonventionen.

Ändringen i paragrafen innebär att hänvisningen till 2006 års kompletteringslag ersätts med en hänvisning till 2014 års kompletteringslag.

9.19 Förslag till lag om ändring i lagen (2005:253) om ersättning från de internationella oljeskadefonderna

5 §

Paragrafen innehåller särskilda regler om erkännande och verkställighet av domar som har meddelats mot 2003 års internationella kompletterande oljeskadefond i en stat där bestämmelserna i 2000 eller 2012 års Bryssel I-förordning gäller.

I *första* och *andra styckena* införs hänvisningar även till 2012 års Bryssel I-förordning. Enligt artikel 80 i 2012 års förordning upphäver den sin föregångare, dvs. 2000 års förordning som paragrafen hittills hänvisat till. 2012 års förordning innehåller dock övergångsbestämmelser som reglerar förhållandet mellan förordningarna (artikel 66). Den närmare innebörden av övergångsbestämmelserna behandlas i avsnitt 7.

I övrigt ändras paragrafen endast språkligt.

6 §

Paragrafen reglerar vilket förfarande som ska tillämpas när fråga uppkommer om verkställighet av en dom mot 1992 års oljeskadefond eller 2003 års kompletterande oljeskadefond.

Ändringen i *andra stycket* är en följd av tillkomsten av 2012 års Bryssel I-förordning och att 2006 års kompletteringslag ersätts av en ny kompletteringslag och innebär att även 2012 års Bryssel I-förordning har företräde framför bestämmelserna i första stycket.

I övrigt ändras paragrafen endast språkligt.

9.20 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:450) med kompletterande bestämmelser till Bryssel II-förordningen

2 §

Paragrafen föreskriver vilken domstol som är behörig att handlägga en ansökan om erkännande eller verkställbarhetsförklaring enligt artiklarna 21 och 29 förordning (EG) nr 2201/2003 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldrans ansvar samt om upphävande av förordning (EG) nr 1347/2000

(Bryssel II-förordningen). Övervägandena finns i avsnitten 6.3.1 och 6.3.4.

Första stycket ändras så att det bara innehåller bestämmelser om behörig domstol för ansökningar om erkännande. Bestämmelser om behörig domstol för ansökningar om verkställbarhet finns i andra stycket. Av stycket framgår att en ansökan om erkännande i exekvaturförfarandets första steg inte längre ska göras till Svea hovrätt utan till en tingsrätt. Bestämmelsen omfattar såväl ansökningar om att ett utländskt avgörande ska erkännas som att det inte ska erkännas. Ansökan görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver utifrån var motparten har sin hemvist. Det är alltså regeringen som meddelar föreskrifter om vilka av landets tingsrätter som ska vara behöriga att pröva ansökningar om erkännande.

Av *andra stycket*, som får ett nytt innehåll, framgår att även en ansökan om att ett utländskt avgörande ska förklaras verkställbart ska göras till tingsrätt. En sådan ansökan görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver. Även i detta fall meddelar alltså regeringen föreskrifter om vilka av landets tingsrätter som ska vara behöriga. Av artikel 29.2 i Bryssel II-förordningen framgår det vilka anknytningskriterier som ska tillämpas för att bestämma vilken av de utpekade tingsrätterna som är behörig i det enskilda fallet. Den hittills gällande bestämmelsen om domförhet tas bort. Bestämmelser om domförhet finns i 3 § ärendelagen (se 3 §).

Av den nya första meningen i *tredje stycket* framgår att den tingsrätt som meddelat det första beslutet i ett ärende om erkännande eller verkställbarhetsförklaring är behörig domstol för en ansökan om ändring enligt artikel 33 i Bryssel II-förordningen, dvs. det som är exekvaturförfarandets andra steg. Den hittills gällande bestämmelsen i första meningen om tillämplig processlag tas bort. Att ärendelagen ska tillämpas framgår i stället av 3 §. Även bestämmelsen om att en ansökan om ändring ska vara skriftlig tas bort. Bestämmelser angående skriftlighetskrav och kommuniceringsskyldighet finns i 4 och 15 §§ ärendelagen (se 3 §). Övriga ändringar är en anpassning till att det är tingsrätten som är behörig domstol för en ansökan om ändring.

Den särskilda jävsbestämmelsen i det hittills gällande fjärde stycket tas bort. I stället är de allmänna jävsbestämmelserna i 3 § ärendelagen tillämpliga (se 3 §).

3 §

I paragrafen regleras vilka processrättsliga bestämmelser som i övrigt ska tillämpas i ärenden om erkännande eller verkställbarhetsförklaring. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.5.

Av paragrafen framgår att ärendelagen är tillämplig vid domstolarnas handläggning av ärenden om att ett utländskt avgörande ska erkännas, inte erkännas eller förklaras verkställbart enligt Bryssel II-förordningen. Ärendelagens bestämmelser tillämpas dock inte om annat följer av förordningen. Särskilt det första steget av exekvaturprövningen regleras i stor utsträckning i förordningen. Ärendelagen innehåller dock regler om bl.a. domstolarnas sammansättning, brister i en inledande skrivelse och handläggningen i allmänhet som ofta ska tillämpas redan i detta skede. I exekvaturförfarandets andra steg blir det oftare aktuellt att tillämpa ärendelagens regler. Ett exempel är ärendelagens jävsregler.

Den hittills gällande bestämmelsen om överklagande av hovrättens beslut tas bort. Av hänvisningen till ärendelagen framgår bl.a. att överklagande kan ske till hovrätten och Högsta domstolen och att prövningstillstånd krävs i båda instanserna (39 och 40 §§ ärendelagen). Fristen för ett överklagande av ett beslut är tre veckor (38 § andra stycket ärendelagen). (Jfr dock fristen för en ansökan om ändring enligt 2 § tredje stycket respektive artikel 33.5 i Bryssel II-förordningen.)

9.21 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:950) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor

60 §

Paragrafen anger förutsättningarna för att förklara en dom om ersättning vid radiologiska olyckor verkställbar. Lagen (2010:950) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor kommer att ersätta atomansvarighetslagen (1968:45), som ska upphävas. Lagändringarna har dock ännu inte trätt i kraft utan träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Paragrafen ändras endast språkligt.

61 §

Paragrafen reglerar vilken domstol som är behörig att handlägga en ansökan om verkställbarhetsförklaring och vilka handlingar som ska ges in tillsammans med en ansökan om verkställbarhetsförklaring. Övervägandena finns i avsnitten 6.3.1 och 6.3.2.

Ändringen i *första stycket* innebär att en ansökan om att ett utländskt avgörande ska förklaras verkställbart inte längre ska göras till Svea hovrätt utan till en tingsrätt. Ansökan görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver utifrån var motparten har sin hemvist. Det är alltså regeringen som meddelar föreskrifter om vilka av landets tingsrätter som ska vara behöriga att pröva ansökningar om verkställbarhetsförklaring.

Övriga ändringar är endast språkliga.

62 §

I paragrafen regleras verkan av att ett utländskt avgörande förklaras verkställbart.

Paragrafen motsvarar hittills gällande 63 § första meningen men anpassas till att det är tingsrätten som är behörig domstol för ansökningar om verkställbarhet.

Bestämmelserna i de hittills gällande första och andra styckena om handläggningen i hovrätten och Högsta domstolen, om hovrättens kommuniseringsskyldighet och om prövningstillstånd tas bort. Motsvarande bestämmelser finns i ärendelagen (se 63 §).

Övriga ändringar i paragrafen är endast språkliga.

63 §

Paragrafen reglerar vilka processrättsliga bestämmelser som i övrigt ska gälla för handläggningen i domstol av ärenden om verkställbarhetsförklaring. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.5.

Av paragrafen, som får ett nytt innehåll, framgår att ärendelagen är tillämplig på domstolarnas handläggning av ärenden om verkställbarhetsförklaring. Ärendelagen innehåller bestämmelser om bl.a. avvísning av en ofullständig ansökan, rättens sammansättning, kommunikering av handlingar, inhibition och överklagande.

Bestämmelserna i hittills gällande 63 § flyttas till 62 § med undantag för bestämmelsen i andra meningen om inhibition som tas bort. En bestämmelse om inhibition finns i 26 § andra stycket ärendelagen.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Övervägandena angående ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna finns i avsnitt 7.

Punkten 3, som är ny, innehåller bestämmelser om behörig domstol och vilka handläggningsregler som ska gälla för ansökningar om att ett avgörande ska förklaras verkställbart (enligt äldre terminologi ansökan om verkställighet) som getts in till domstol före den 10 januari 2015 oavsett om lagen träder i kraft före eller efter det datumet. Avsikten är att sådana ansökningar ska handläggas i enlighet med de äldre bestämmelser som gällt. Av lagtekniska skäl har dock dessa bestämmelser upprepats i övergångsbestämmelsen. Av *första meningen* framgår att Svea hovrätt är behörig att handlägga en sådan ansökan även efter ikraftträdandet. Av *andra meningen* framgår att rättegångsbalkens bestämmelser om överklagande av en tingsrätts beslut tillämpas. Av *tredje meningen* framgår att en ansökan inte får bifallas utan att motparten har fått tillfälle att yttra sig. Av *fjärde meningen* framgår att prövningstillstånd krävs vid överklagande. Av *femte meningen* framgår att rättegångsbalkens bestämmelser om överklagande av en hovrätts beslut tillämpas vid Högsta domstolens handläggning.

9.22 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:603) med kompletterande bestämmelser till EU:s underhållsförordning

3 §

Paragrafen reglerar vilken domstol som är behörig att handlägga en ansökan om erkännande eller verkställbarhetsförklaring av ett avgörande enligt Rådets förordning (EG) nr 4/2009 av den 18 december 2008 om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet (underhållsförordningen). Övervägandena finns i avsnitten 6.3.1 och 6.3.2.

Den nuvarande lydelsen av 3 § får en ny lydelse genom lagen (2012:451) om ändring i lagen (2011:603) med kompletterande bestämmelser till EU:s underhållsförordning. Lagändringen har dock inte ännu trätt i kraft, utan träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Ändringen innebär att en ansökan om att ett avgörande ska erkännas eller förklaras verkställbar inte längre ska göras till Svea hovrätt utan till en tingsrätt. Ansökan görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver. Av artikel 27.2 i underhållsförordningen framgår vilka anknytnings-

kriterier som ska tillämpas för att bestämma vilken av de utpekade tingsrätterna som är behörig i det enskilda fallet.

Paragrafens hittills gällande bestämmelse om behörig domstol för exekvaturförfarandets andra steg – dvs. en ansökan om ändring enligt artikel 32 – flyttas till 5 §.

Övriga ändringar i paragrafen är endast språkliga eller redaktionella.

5 §

Paragrafen innehåller regler om vilken domstol som är behörig att handlägga en ansökan om ändring. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.3. Den nuvarande lydelsen av 5 § har fått en ny lydelse och beteckning (7 §) genom lagen (2012:451) om ändring i lagen (2011:603) med kompletterande bestämmelser till EU:s underhållsförordning. Lagändringen har dock inte ännu trätt i kraft, utan träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

I *första stycket*, som får ett nytt innehåll, finns en bestämmelse om att behörig domstol för en ansökan om ändring – dvs. det som är exekvaturförfarandets andra steg – är den tingsrätt som meddelade det beslut som ansökan om ändring avser.

Ändringen i *andra stycket* är en anpassning till att det inte längre är Svea hovrätt utan tingsrätten som är behörig domstol för en ansökan om ändring.

Den hittills gällande bestämmelsen i första stycket om vilken processlag som ska gälla för exekvaturförfarandets andra steg tas bort. Tillämplig processlag regleras i stället i 5 a § (se avsnitt 2.23). Även bestämmelsen om jäv i det hittills gällande tredje stycket tas bort. Bestämmelser om jäv finns i ärendelagen (se 5 a § i avsnitt 2.23).

Övriga ändringar i paragrafen är endast språkliga eller redaktionella.

9 §

Av paragrafen framgår att en konsekvens av att en tingsrätt i exekvaturförfarandets första steg har förklarat ett beslut vara verkställbart är att beslutet innefattar kvarstad och andra åtgärder som avses i 15 kap. RB. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.8. Den nuvarande lydelsen av 9 § får en ny lydelse och beteckning (11 §) genom lagen (2012:451) om ändring i lagen (2011:603) med kompletterande bestämmelser till EU:s underhållsförordning. Lagändringen har dock inte ännu trätt i kraft, utan träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Ändringarna i paragrafen är en följd av dels att det är tingsrätten som är behörig domstol för en ansökan om verkställbarhetsförklaring, dels att den hittills gällande 4 § upphävs.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Övervägandena angående ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna finns i avsnitt 7.

Enligt *punkten 1* träder lagändringarna i kraft den dag regeringen bestämmer.

I *punkten 2* föreskrivs att äldre föreskrifter gäller för handläggningen i Svea hovrätt och Högsta domstolen av mål som har inletts i hovrätten

före ikraftträdandet. Det innebär att handläggningen även efter ikraftträdandet sker enligt rättegångsbalkens regler.

9.23 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:603) med kompletterande bestämmelser till EU:s underhållsförordning

5 a §

I paragrafen regleras vilka övriga processrättsliga bestämmelser som ska tillämpas i ärenden om erkännande eller verkställbarhetsförklaring. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.5.

Av paragrafen framgår att ärendelagen är tillämplig på domstolarnas handläggning av ärenden om erkännande och verkställbarhetsförklaring. Ärendelagen ska inte tillämpas om något annat följer av underhållsförordningen eller ett tillämpligt internationellt instrument. Det internationella instrument som avses är Haagkonventionen av den 23 november 2007 om internationell indrivning av underhåll till barn och andra familjemedlemmar (2007 års Haagkonvention). När den konventionen har trätt i kraft ska alltså även dess bestämmelser ha företräde framför ärendelagens bestämmelser.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Övervägandena angående ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna finns i avsnitt 7.

Det överlämnas till regeringen att bestämma när lagen ska träda i kraft. Denna tidpunkt ska sammanfalla med den tidpunkt då 2007 års Haagkonvention träder i kraft i förhållande till Sverige genom EU:s tillträde till konventionen. Om 2007 års Haagkonvention inte har trätt i kraft den 10 januari 2015, sätts lagen i kraft denna dag.

9.24 Förslag till lag om ändring i lagen (2012:318) om 1996 års Haagkonvention

6 §

Paragrafen föreskriver vilken domstol som är behörig att handlägga en ansökan om erkännande eller verkställbarhet enligt den i Haag den 19 oktober 1996 dagtecknade konventionen om behörighet, tillämplig lag, erkännande, verkställighet och samarbete i frågor om föräldraansvar och åtgärder till skydd för barn (1996 års Haagkonvention). Övervägandena finns i avsnitten 6.3.1 och 6.3.4.

Ändringen i *första stycket* innebär att en ansökan om erkännande enligt artikel 24 eller verkställbarhetsförklaring enligt artikel 26 av att ett utländskt avgörande inte längre ska göras till Svea hovrätt utan till en tingsrätt. Bestämmelsen omfattar också en ansökan om att ett avgörande inte ska erkännas. Ansökan görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver utifrån var motparten har sin hemvist. Det är alltså regeringen som meddelar föreskrifter om vilka av landets tingsrätter som ska vara

behöriga att pröva ansökningar om erkännande och verkställbarhetsförklaring.

Av det *andra stycket*, som är nytt, framgår att om en ansökan helt eller delvis avser ett beslut om ett barns person, görs ansökan i stället till den tingsrätt som enligt 21 kap. 1 § FB prövar verkställighet av en dom eller ett beslut om vårdnad, boende eller umgänge. Det innebär att ansökan som huvudregel ska göras till tingsrätten i den ort där barnet har sin hemvist. Om en annan tingsrätt handlägger ett mål mellan samma parter om vårdnaden, boendet eller umgänget, får ansökan också göras till den tingsrätten. Om det inte finns någon annan behörig domstol, tas frågan upp av Stockholms tingsrätt.

Övriga ändringar i paragrafen är endast språkliga eller redaktionella.

7 §

I paragrafen finns bestämmelser om vilka handlingar som sökanden ska ge in till tingsrätten vid en ansökan om att ett utländskt avgörande ska erkännas eller förklaras verkställbart och vilka processrättsliga bestämmelser som i övrigt ska tillämpas i ärenden om erkännande eller verkställbarhetsförklaring. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.5.

Ändringarna i *tredje och fjärde styckena* är en anpassning till att det är tingsrätten som är behörig domstol för en ansökan om erkännande eller verkställbarhet.

Av det *femte stycket*, som är nytt, framgår att i övrigt ska ärendelagen tillämpas vid domstolarnas handläggning av ärenden om att ett utländskt avgörande ska erkännas, inte erkännas eller förklaras verkställbart. Ärendelagen innehåller bestämmelser om bl.a. avvisning av en ofullständig ansökan, rättens sammansättning, kommunikering av handlingar, inhibition och överklagande.

Övriga ändringar i paragrafen är endast språkliga.

8 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om domstolens avgörande i ett ärende om erkännande eller verkställbarhet.

Ändringen är en följd av att tingsrätten är behörig domstol för en ansökan om erkännande eller verkställbarhet.

9.25 Förslag till lag om ändring i lagen (2012:451) om ändring i lagen (2011:603) med kompletterande bestämmelser till EU:s underhållsförordning

3 §

Paragrafen reglerar vilken domstol som är behörig att handlägga en ansökan om erkännande eller verkställbarhetsförklaring av ett avgörande enligt underhållsförordningen eller 2007 års Haagkonvention. Paragrafen har ännu inte trätt i kraft, utan träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Övervägandena finns i avsnitten 6.3.1 och 6.3.2.

Ändringen innebär att en ansökan om att ett avgörande ska erkännas eller förklaras verkställbart inte längre ska göras till Svea hovrätt utan till

en tingsrätt. Ansökan görs till den tingsrätt som regeringen föreskriver. Det är alltså regeringen som meddelar föreskrifter om vilka av landets tingsrätter som ska vara behöriga att pröva ansökningar om erkännande eller verkställbarhetsförklaring. Av artikel 27.2 i underhållsförordningen framgår vilka anknytningskriterier som ska tillämpas för att bestämma vilken av de utpekade tingsrätterna som är behörig i det enskilda fallet. Paragrafens hittills gällande bestämmelse om behörig domstol för det andra steget i exekvaturförfarandet – dvs. en ansökan om ändring – flyttas till 7 §.

Övriga ändringar i paragrafen är endast språkliga eller redaktionella.

7 §

Paragrafen innehåller regler om vilken domstol som är behörig att handlägga en ansökan om ändring enligt underhållsförordningen och 2007 års Haagkonvention. Paragrafen har ännu inte trätt i kraft, utan träder i kraft den dag regeringen bestämmer (se prop. 2011/12:110). Övervägandena finns i avsnitt 6.3.3.

I *första stycket*, som får ett nytt innehåll, finns en bestämmelse om att behörig domstol för en ansökan om ändring enligt underhållsförordningen eller 2007 års Haagkonvention – dvs. det som är exekvaturförfarandets andra steg – är den tingsrätt som meddelade beslutet i en fråga om erkännande eller verkställbarhetsförklaring.

Ändringen i *andra stycket* är en anpassning till att det inte längre är Svea hovrätt utan tingsrätten som är behörig domstol för en ansökan om ändring.

Den hittills gällande bestämmelsen i första stycket om vilken processlag som ska gälla för exekvaturförfarandets andra steg tas bort. Tillämplig processlag regleras i stället i 5 a § lagen om ändring i lagen (2011:603) med kompletterande bestämmelser till EU:s underhållsförordning (se avsnitt 9.23). Av den paragrafen framgår att ärendelagen är processlag. Bestämmelsen om jäv i det hittills gällande tredje stycket tas bort. Bestämmelser om jäv finns i ärendelagen.

Övriga ändringar i paragrafen är endast språkliga eller redaktionella.

11 §

Av paragrafen framgår att en konsekvens av att en tingsrätt i exekvaturförfarandets första steg enligt underhållsförordningen har förklarat ett beslut vara verkställbart är att beslutet innefattar kvarstad och andra åtgärder som avses i 15 kap. RB. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.8.

Ändringarna i paragrafen är en följd av dels att det är tingsrätt som är behörig domstol för en ansökan om verkställbarhet, dels att den hittills gällande 4 § ska upphävas enligt lagen om ändring i lag (2011:603) med kompletterande bestämmelser till EU:s underhållsförordning (se avsnitt 9.23). Den lagändringen har ännu inte trätt i kraft utan träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Övervägandena angående ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna finns i avsnitt 7.

Punkten 2 är ny och innehåller bestämmelser om behörig domstol och vilka handläggningsregler som ska gälla för ansökningar om att ett avgörande ska erkännas eller förklaras verkställbart som getts in till domstol före den 10 januari 2015 oavsett om lagen träder i kraft före eller efter det datumet. Avsikten är att sådana ansökningar ska handläggas i enlighet med de äldre bestämmelser som gällt. Av lagtekniska skäl har dock dessa bestämmelser upprepats i övergångsbestämmelsen. Av *första meningen* framgår att Svea hovrätt är behörig att handlägga en sådan ansökan även efter ikraftträdandet. Av *andra meningen* framgår att rättegångsbalkens bestämmelser om överklagande av en tingsrätts beslut tillämpas vid prövningen i det andra steget. I underhållsförordningen och 2007 års Haagkonvention finns särskilda bestämmelser som ska tillämpas framför rättegångsbalkens bestämmelser. När det gäller prövningen i det andra steget finns sådana bestämmelser i artiklarna 32, 34 och 35 i underhållsförordningen och i artikel 23 i 2007 års Haagkonvention. Av *tredje meningen* framgår inom vilken tid den som har ansökt om erkännande eller verkställbarhet enligt underhållsförordningen men inte fått bifall får ansöka om ändring av beslutet. Fristen är fyra veckor från den dag då beslutet meddelades. Bestämmelsen kompletterar för sökandens del artikel 32.5 i underhållsförordningen, som anger de tidsfrister som gäller för sökandens motpart när en ansökan om verkställbarhetsförklaring bifalls. Av *fjärde meningen* framgår att en domare som har gjort den inledande prövningen inte får delta i prövningen av det andra steget av exekvaturförfarandet. Detta gäller både när ansökan har bifallits och när den har avslagits. Den domare som har prövat ansökan i det första steget är automatiskt förhindrad från att delta i prövningen i det andra steget. I den *femte meningen* anges en konsekvens av att Svea hovrätt förklarat att avgörandet ska vara verkställbart, nämligen att beslutet innefattar åtgärder som avses i 15 kap. RB, dvs. säkerhetsåtgärder. Bestämmelsen kompletterar artikel 36.2 i underhållsförordningen. Av *sjätte meningen* framgår att prövningstillstånd krävs vid överklagande. Av *sjunde meningen* framgår att rättegångsbalkens bestämmelser om överklagande av en hovrätts beslut tillämpas vid Högsta domstolens handläggning. Rättegångsbalkens regler gäller endast om inte något annat följer av underhållsförordningen eller 2007 års Haagkonvention. I underhållsförordningen finns regler om ramen för domstolens prövning och tidsfrister (artikel 34 underhållsförordningen) och vilandeförklaring (artikel 35 underhållsförordningen). I Haagkonventionen finns regler om inhibition (artikel 23.10) och skyndsamhet (artikel 23.11).

I

(Lagstiftningsakter)

FÖRORDNINGAR

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) nr 1215/2012

av den 12 december 2012

om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område

(omarbetning)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
ANTAGIT DETTA DIREKTIV

för domar och att stärka möjligheterna till rättslig prövning. Eftersom ett antal ändringar kommer att göras av den förordningen, bör den av tydlighetsskäl omarbetas.

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionsätt, särskilt artiklarna 67.4 och 81.2 a, c och e,

- (2) Vid sitt möte i Bryssel den 10 och 11 december 2009 antog Europeiska rådet ett nytt flerårigt program med titeln Stockholmsprogrammet – ett öppet och säkert Europa i medborgarnas tjänst och för deras skydd⁽⁴⁾. I Stockholmsprogrammet ansåg Europeiska rådet att processen för att avskaffa alla mellanliggande förfaranden (exekvaturförfarandet) bör fortsätta under den period som det programmet avser. Samtidigt bör avskaffandet av exekvaturförfarandet även åtföljas av en rad garantier.

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

- (3) Unionen har som mål att bevara och utveckla ett område med frihet, säkerhet och rättvisa, bland annat genom att underlätta tillgången till rättslig prövning, särskilt genom principen om ömsesidigt erkännande av domar och andra avgöranden av rättsliga myndigheter på det civilrättsliga området. I syfte att gradvis upprätta ett sådant område ska unionen besluta om åtgärder rörande samarbete i civilrättsliga ärenden som har gränsöverskridande verkningar, särskilt när det är nödvändigt för att den inre marknaden ska fungera väl.

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande⁽¹⁾,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet⁽²⁾, och

- (4) Vissa olikheter i medlemsstaternas bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande av domar hindrar den inre marknaden från att fungera väl. Det är därför nödvändigt att införa bestämmelser som gör reglerna om behörighetskonflikter på privaträttens område mer enhetliga, så att domar som meddelats i en medlemsstat kan erkännas och verkställas enkelt och snabbt.

av följande skäl:

- (1) Den 21 april 2009 antog kommissionen en rapport om tillämpningen av rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område⁽³⁾. I rapporten fastslogs att den förordningen generellt fungerar tillfredsställande, men att det vore önskvärt att förbättra tillämpningen av vissa av dess bestämmelser, att ytterligare underlätta den fria rörligheten

- (5) Sådana bestämmelser ingår i det civilrättsliga samarbetet i den mening som avses i artikel 81 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

⁽¹⁾ EUT C 218, 23.7.2011, s. 78.

⁽²⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 20 november 2012 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 6 december 2012.

⁽³⁾ EGT L 12, 16.1.2001, s. 1.

⁽⁴⁾ EUT C 115, 4.5.2010, s. 1.

- (6) För att uppnå målet om fri rörlighet för privaträttsliga domar är det nödvändigt och lämpligt att reglerna om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar fastställs i en unionsrättsakt som är bindande och direkt tillämplig i medlemsstaterna.
- (7) Den 27 september 1968 ingick de dåvarande medlemsstaterna i de Europeiska gemenskaperna, inom ramen för artikel 220 fjärde strecksatsen i fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen, Brysselkonventionen om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område, senare ändrad genom konventioner om nya medlemsstaters anslutning till denna konvention ⁽¹⁾ (1968 års Brysselkonvention). Den 16 september 1988 ingick de dåvarande medlemsstaterna i Europeiska gemenskaperna och vissa Eftastater Luganokonventionen om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område ⁽²⁾ (1988 års Luganokonvention), som är en parallellkonvention till 1968 års Brysselkonvention. Den 1 februari 2000 blev 1988 års Luganokonvention tillämplig i förhållande till Polen.
- (8) Den 22 december 2000 antog rådet förordning (EG) nr 44/2001, som ersätter 1968 års Brysselkonvention med avseende på de territorier i medlemsstaterna som omfattas av EUF-fördraget, i förbindelserna mellan medlemsstaterna utom Danmark. Genom rådets beslut 2006/325/EG ⁽³⁾ ingick gemenskapen ett avtal med Danmark för att säkerställa tillämpningen av bestämmelserna i förordning (EG) nr 44/2001 i Danmark. 1988 års Luganokonvention reviderades genom konventionen om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område ⁽⁴⁾, som undertecknades i Lugano den 30 oktober 2007 mellan gemenskapen, Danmark, Island, Norge och Schweiz (2007 års Luganokonvention).
- (9) 1968 års Brysselkonvention fortsätter att vara tillämplig på de territorier i medlemsstaterna som faller inom denna konventions territoriella tillämpningsområde och som inte omfattas av denna förordning i enlighet med artikel 355 i EUF-fördraget.
- (10) Tillämpningsområdet för denna förordning bör täcka de väsentliga delarna av privaträtten utom vissa väl definierade delar, i synnerhet underhållsskyldighet, som bör undantas från den här förordningens tillämpningsområde
- till följd av antagandet av rådets förordning (EG) nr 4/2009 av den 18 december 2008 om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet ⁽⁵⁾.
- (11) Med avseende på tillämpningen av denna förordning bör domstolar i medlemsstaterna inbegripa domstolar som är gemensamma för flera medlemsstater, till exempel Beneluxdomstolen, när den är behörig i frågor som omfattas av denna förordning. Därför bör domar som meddelas av sådana domstolar erkännas och verkställas i enlighet med denna förordning.
- (12) Denna förordning bör inte tillämpas på skiljeförfaranden. Ingenting i denna förordning bör hindra en medlemsstats domstol, vid vilken talan väcks angående en fråga som omfattas av ett skiljeavtal mellan parterna, från att hänvisa parterna till skiljeförfarande eller att vilandeförklara eller avvisa talan eller undersöka om skiljeavtalet är ogiltigt, utan verkan eller ogenomförbart i enlighet med deras nationella lagstiftning.
- En dom från en medlemsstats domstol om huruvida ett skiljeavtal är ogiltigt, utan verkan eller ogenomförbart bör inte omfattas av denna förordnings bestämmelser om erkännande och verkställighet, oberoende av om domstolen avgjorde frågan som en huvudfråga eller som en incidensfråga.
- Om en medlemsstats domstol, som är behörig enligt denna förordning eller enligt nationell rätt, däremot har funnit att ett skiljeavtal är ogiltigt, utan verkan eller ogenomförbart, bör detta inte hindra domstolens dom rörande saken från att erkännas eller, i förekommande fall, verkställas i enlighet med denna förordning. Detta bör inte påverka behörigheten för medlemsstaternas domstolar att besluta om erkännande och verkställighet av skiljedomar i enlighet med konventionen om erkännande och verkställighet av utländska skiljedomar, antagen i New York den 10 juni 1958 (1958 års New Yorkkonvention), som har företrädare framför denna förordning.
- Denna förordning bör inte tillämpas på en talan eller ett förfarande som rör i synnerhet inrättandet av en skiljenämnd, skiljemäns behörighet, genomförandet av ett skiljeförfarande eller någon annan aspekt av ett sådant förfarande, och inte heller på någon talan eller någon dom som rör ogiltigförklaring, omprövning, överklagande, erkännande eller verkställighet av en skiljedom.

⁽¹⁾ EGT L 299, 31.12.1972, s. 32; EGT L 304, 30.10.1978, s. 1; EGT L 388, 31.12.1982, s. 1; EGT L 285, 3.10.1989, s. 1; EGT C 15, 15.1.1997, s. 1. Se konsoliderad version i EGT C 27, 26.1.1998, s. 1.

⁽²⁾ EGT L 319, 25.11.1988, s. 9.

⁽³⁾ EUT L 120, 5.5.2006, s. 22.

⁽⁴⁾ EUT L 147, 10.6.2009, s. 5.

⁽⁵⁾ EUT L 7, 10.1.2009, s. 1.

- (13) Det måste finnas en anknytning mellan de förfaranden på vilka denna förordning är tillämplig och medlemsstaternas territorium. Gemensamma behörighetsbestämmelser bör därför i princip tillämpas när svaranden har hemvist i en medlemsstat.
- (14) En svarande som inte har hemvist i en medlemsstat bör i allmänhet omfattas av de nationella behörighetsbestämmelser som gäller i den medlemsstat där talan väcks.
- För att skydda konsumenternas och arbetstagarnas intressen, garantera behörigheten för medlemsstaternas domstolar i de fall där de har exklusiv behörighet och respektera parternas rätt att själva avtala om behörig domstol, bör emellertid vissa av denna förordnings behörighetsbestämmelser tillämpas oavsett var svaranden har hemvist.
- (15) Behörighetsbestämmelserna bör uppfylla kravet på förutsebarhet och bygga på den allmänna principen om svarandens hemvist. Det bör alltid kunna gå att bestämma vilken domstol som är behörig utifrån denna princip, utom i vissa bestämda fall när tvistens art eller hänsynen till parternas rätt att själva avtala om behörig domstol gör det berättigat att använda något annat kriterium om anknytning. I fråga om juridiska personer måste hemvisten kunna bestämmas på ett objektivet sätt så att de gemensamma reglerna blir överskådliga och behörighetskonflikter kan undvikas.
- (16) Principen om att domstolen där svaranden har hemvist är behörig bör kompletteras med alternativa behörighetsgrunder i de fall där det finns en nära anknytning mellan domstolen och tvisteföremålet eller då detta krävs för att underlätta en korrekt rättskipning. Detta kriterium om nära anknytning bör säkerställa ökad rättssäkerhet och förhindra att svaranden kan stämmas i en domstol i en medlemsstat som han eller hon inte rimligen kunde förutse. Detta är viktigt, särskilt i tvister om utomobligatoriska förpliktelser som härrör från kränkningar av privatlivet eller personlighetsskyddet, inbegripet förtal.
- (17) Den som äger ett kulturföremål enligt definitionen i artikel 1.1 i rådets direktiv 93/7/EEG av den 15 mars 1993 om återlämnande av kulturföremål som olagligen förts bort från en medlemsstats territorium⁽¹⁾, bör i enlighet med denna förordning kunna inleda en tvistemålstalan på äganderättslig grund om att återfå ett sådant kulturföremål i en domstol som är belägen där kulturföremålet finns när talan väcks. Dessa förfaranden bör inte påverka förfaranden som inleds i enlighet med direktiv 93/7/EEG.
- (18) Vid försäkrings-, konsument- och anställningsavtal bör den svagare parten skyddas genom behörighetsbestämmelser som är förmånligare för dennes intressen än de allmänna bestämmelserna.
- (19) Parternas rätt att själva avtala om behörig domstol bör respekteras med förbehåll för de exklusiva behörighetsgrunderna i denna förordning, utom när det gäller försäkrings-, konsument- och anställningsavtal, där endast begränsad autonomi medges.
- (20) Vid fråga om ett avtal om behörig domstol till förmån för en domstol eller domstolarna i en medlemsstat är ogiltigt på materiell grund, bör frågan avgöras i enlighet med lagen i den medlemsstat där den domstol eller de domstolar som anges i avtalet finns, inbegripet den medlemsstatens lagvalsregel.
- (21) För att rättskipningen ska fungera väl, är det nödvändigt att minimera möjligheten för samtidiga förfaranden och att se till att oförenliga domar inte meddelas i olika medlemsstater. Det bör finnas klara och effektiva regler för att avgöra frågor om litispensens och mål som har samband med varandra och för att undanröja problem som härrör från nationella skillnader när det gäller att fastställa vid vilken tidpunkt ett mål ska anses vara pågående. Den tidpunkten bör ges en autonom definition i denna förordning.
- (22) För att göra exklusiva avtal om val av behörig domstol effektivare och förhindra rättegångsmissbruk måste det finnas möjlighet att göra undantag från den allmänna litispensregeln för att på ett tillfredsställande sätt kunna hantera situationer med parallella förfaranden. En sådan situation uppstår när en talan väcks vid en domstol som inte anges i ett exklusivt avtal om domstols behörighet och en talan därefter väcks vid den domstol som anges i avtalet rörande samma sak och målen gäller samma parter. I det fallet bör den domstol där talan först väcktes vara skyldig att låta handläggningen av målet vila så snart talan väcks vid den domstol som anges i avtalet och fram till dess att den sistnämnda domstolen meddelar att den inte har behörighet enligt det exklusiva avtalet om val av domstols behörighet. Detta är nödvändigt för att säkerställa att den domstol som anges i avtalet i denna situation har företräde att ta ställning till om avtalet är giltigt och i vilken utsträckning avtalet ska tillämpas på tvisten. Den domstol som anges i avtalet bör kunna fortsätta handläggningen av målet oavsett om den andra domstolen redan har beslutat att låta handläggningen vila eller inte.

⁽¹⁾ EGT L 74, 27.3.1993, s. 74.

Detta undantag bör inte tillämpas när parterna har ingått motstridiga exklusiva avtal om domstols behörighet eller när talan först har väckts vid en domstol som anges i ett exklusivt avtal om domstols behörighet. I dessa fall bör denna förordnings allmänna litispensregel gälla.

(23) Denna förordning bör ha flexibla regler som gör det möjligt för medlemsstaternas domstolar att ta hänsyn till pågående förfaranden vid domstolar i tredjeländer, varvid särskilt avseende bör fästas vid dels om en dom som meddelats i ett tredjeländ kommer att kunna erkännas och verkställas i den berörda medlemsstaten enligt den medlemsstatens lagstiftning, dels behovet av en korrekt rättskipning.

(24) När domstolen i den berörda medlemsstaten beaktar behovet av en korrekt rättskipning bör den bedöma samtliga omständigheter i det enskilda fallet. Sådana omständigheter kan inbegripa sambandet mellan omständigheterna i målet, berörda parter och det berörda tredjelandet, hur långt förfarandena i tredjelandet har kommit när förfaranden inleds vid domstolen i medlemsstaten och huruvida domstolen i tredjelandet kan förväntas meddela en dom inom en rimlig tid.

Den bedömningen kan också avse frågan huruvida domstolen i tredjelandet har exklusiv behörighet att ta upp talan till prövning i det enskilda fallet när en domstol i en medlemsstat skulle ha exklusiv behörighet.

(25) Begreppet interimistiska åtgärder, inbegripet säkerhetsåtgärder, bör till exempel inbegripa beslut om åtgärder som syftar till att skaffa fram information eller säkra bevisning i den mening som avses i artiklarna 6 och 7 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/48/EG av den 29 april 2004 om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter⁽¹⁾. Det bör inte inbegripa åtgärder som inte har karaktär av säkerhetsåtgärder, till exempel beslut om hörande av vittne. Detta bör inte påverka tillämpningen av rådets förordning (EG) nr 1206/2001 av den 28 maj 2001 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur⁽²⁾.

(26) Det ömsesidiga förtroendet mellan de rättsvårdande myndigheterna i unionen berättigar principen om att domar som har meddelats i en medlemsstat bör erkännas i samtliga medlemsstater utan att det behövs något särskilt

förfarande. Målet att minska tidsåtgången och kostnaderna i gränsöverskridande tvister gör det dessutom berättigat att avskaffa kravet på en verkställbarhetsförklaring innan verkställighet kan ske i den anmodade medlemsstaten. Följaktligen bör en dom som har meddelats av domstolarna i en medlemsstat behandlas som om den hade meddelats i den anmodade medlemsstaten.

(27) För att uppnå fri rörlighet för domar bör en dom som meddelats i en medlemsstat erkännas och verkställas i en annan medlemsstat även om domen har meddelats mot en person som inte har hemvist i en medlemsstat.

(28) Om en dom inbegriper en åtgärd eller ett beslut som inte förekommer i den anmodade medlemsstatens lagstiftning bör åtgärden eller beslutet, inklusive de rättigheter som fastställs där, i möjligaste mån anpassas till en åtgärd eller ett beslut som enligt den medlemsstatens lagstiftning har motsvarande verkan och eftersträvar liknande mål. Hur anpassningen ska ske, och av vem, bör bestämmas av varje enskild medlemsstat.

(29) Direkt verkställighet i den anmodade medlemsstaten av en dom som har meddelats i en annan medlemsstat utan en verkställbarhetsförklaring bör inte äventyra respekten för rätten till försvar. Därför bör den person mot vilken verkställighet söks kunna ansöka om att erkännandet eller verkställigheten av domen vägras om vederbörande anser att någon av grunderna för att vägra erkännande föreligger. En sådan grund skulle kunna vara att vederbörande inte hade möjlighet att förbereda sitt svaromål då domen meddelades i dennes utvaro rörande ett civilrättsligt anspråk med koppling till ett brottmål. Det skulle också kunna vara en grund som åberopas på grundval av ett avtal som ingåtts mellan den anmodade medlemsstaten och ett tredjeländ i enlighet med artikel 59i 1968 års Brysselkonvention.

(30) Den part som överklagar verkställigheten av en dom som meddelats i en annan medlemsstat bör i möjligaste mån, och i enlighet med den anmodade medlemsstatens rättsystem, utöver de grunder för vägran som anges i denna förordning, kunna åberopa de grunder för vägran som föreskrivs i nationell lagstiftning i samma förfarande och inom de tidsfrister som fastställs i den lagstiftningen.

Erkännande av en dom bör dock endast vägras om en eller flera av de grunder för vägran som fastställs i denna förordning föreligger.

⁽¹⁾ EUT L 157, 30.4.2004, s. 45.

⁽²⁾ EGT L 174, 27.6.2001, s. 1.

- (31) Vid ett överklagande av verkställighet av en dom bör domstolarna i den anmodade medlemsstaten, under den tid det tar att handlägga ett sådant överklagande, inklusive ett eventuellt ytterligare överklagande, kunna tillåta att verkställigheten fortsätter, under förutsättning att verkställigheten begränsas eller att det ställts en säkerhet.
- (32) För att underrätta den person mot vilken verkställighet söks om verkställigheten av en dom som meddelats i en annan medlemsstat, bör det intyg som inrättas genom denna förordning, om så krävs åtföljt av domen, delges den personen inom rimlig tid före den första verkställighetsåtgärden. Med den första verkställighetsåtgärden bör avses den första verkställighetsåtgärden efter delgivning.
- (33) När interimistiska åtgärder, inbegripet säkerhetsåtgärder, beslutas av en domstol som är behörig att pröva målet i sak, bör det säkerställas att åtgärderna omfattas av fri rörlighet enligt denna förordning. Interimistiska åtgärder, inbegripet säkerhetsåtgärder, som beslutats av en sådan domstol utan svarandens hörande bör dock inte erkännas och verkställas enligt denna förordning, såvida inte den dom som inbegriper åtgärden delges svaranden före verkställigheten. Detta bör inte hindra att sådana åtgärder erkänns och verkställs enligt nationell lagstiftning. Om interimistiska åtgärder, inbegripet säkerhetsåtgärder, beslutas av en domstol i en medlemsstat som inte är behörig att pröva målet i sak bör verkningarna av dessa enligt denna förordning vara begränsade till den berörda medlemsstatens territorium.
- (34) Kontinuiteten mellan 1968 års Brysselkonvention, förordning (EG) nr 44/2001 och denna förordning bör säkerställas, och övergångsbestämmelser bör därför införas. Likaså måste kontinuitet råda när det gäller Europeiska unionens domstols tolkning av bestämmelserna i 1968 års Brysselkonvention och de förordningar som ersätter den.
- (35) Respekten för medlemsstaternas internationella åtaganden innebär att denna förordning inte bör påverka konventioner som medlemsstaterna anslutit sig till och som gäller särskilda rättsområden.
- (36) Utan att det påverkar medlemsstaternas skyldigheter enligt fördragen bör denna förordning inte påverka tillämpningen av de bilaterala konventioner och avtal mellan ett tredjeland och en medlemsstat som ingicks före ikraftträdandet av förordning (EG) nr 44/2001 och som gäller frågor som regleras i denna förordning.
- (37) I syfte att säkerställa att de intyg som enligt denna förordning ska användas i samband med erkännandet eller verkställigheten av domar, officiella handlingar samt inför domstol ingångna förlikningar hålls uppdaterade bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget delegeras till kommissionen med avseende på ändringar av bilagorna I och II till denna förordning. Det är av särskild betydelse att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå. När kommissionen förbereder och utarbetar delegerade akter bör den se till att relevanta handlingar översänds samtidigt till Europaparlamentet och rådet och att detta sker så snabbt som möjligt och på lämpligt sätt.
- (38) I denna förordning respekteras de grundläggande rättigheterna och iaktas de principer som erkänns i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, särskilt rätten till ett effektivt rättsmedel och till en opartisk domstol enligt artikel 47 i stadgan.
- (39) Eftersom målet för denna förordning inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och det därför bättre kan uppnås på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget). I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
- (40) Förenade kungariket och Irland deltog i enlighet med artikel 3 i protokollet om Förenade kungarikets och Irlands ställning, fogat till EU-fördraget och det dåvarande fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, i antagandet och tillämpningen av förordning (EG) nr 44/2001. I enlighet med artikel 3 i protokoll nr 21 om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till EU-fördraget och EUF-fördraget, har Förenade kungariket och Irland meddelat att de önskar delta i antagandet och tillämpningen av denna förordning.
- (41) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 22 om Danmarks ställning, fogat till EU-fördraget och EUF-fördraget, deltar Danmark inte i antagandet av denna förordning, som varken är bindande för eller tillämplig på Danmark, dock utan att detta påverkar Danmarks möjlighet att tillämpa ändringarna av förordning (EG) nr 44/2001, i enlighet med artikel 3 i avtalet av den 19 oktober 2005 mellan Europeiska gemenskapen och Konungariket Danmark om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ EUT L 299, 16.11.2005, s. 62.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

TILLÄMPNINGSSOMRÅDE OCH DEFINITIONER

Artikel 1

1. Denna förordning är tillämplig på privaträttens område, oberoende av vilket slag av domstol det är fråga om. Den omfattar i synnerhet inte skattefrågor, tullfrågor eller förvaltningsrättsliga frågor eller statens ansvar för handlingar eller underlåtenhet vid utövandet av offentliga maktbefogenheter (*acta jure imperii*).

2. Denna förordning är inte tillämplig på

- a) fysiska personers rättsliga status, rättskapacitet eller rätts-handlingsförmåga, makars förmögenhetsförhållanden eller förhållanden som enligt den lag som är tillämplig på sådana förhållanden har samma verkan som äktenskap,
- b) konkurs, ackord och liknande förfaranden,
- c) social trygghet,
- d) skiljeförfaranden,
- e) underhållsskyldighet som har sin grund i familje-, släktskaps-, äktenskaps- eller svägerlagsförhållande,
- f) testamenten och arv, inbegripet underhållsskyldighet som har sin grund i dödsfall.

Artikel 2

Definitioner till denna förordning:

- a) *dom*: varje avgörande som har meddelats av en domstol i en medlemsstat oavsett dess rubricering, såsom dom, beslut, förordnande om verkställighet, samt domstolstjänstemans beslut i fråga om rättegångskostnader.

I kapitel III avses med dom även beslut om interimistiska åtgärder, inbegripet säkerhetsåtgärder, som beslutas av en

domstol som enligt denna förordning är behörig att pröva målet i sak. Begreppet omfattar inte en interimistisk åtgärd, inbegripet säkerhetsåtgärd, som beslutas av en sådan domstol utan svarandens hörande, såvida inte den dom som innehåller åtgärden har delgetts svaranden före verkställigheten.

- b) *förlikning inför domstol*: en förlikning som har godkänts av en domstol i en medlemsstat eller ingåtts inför en domstol i en medlemsstat i samband med domstolsförhandlingarna.
- c) *officiell handling*: en handling som har upprättats eller registrerats som en officiell handling i ursprungsmedlemsstaten och vars äkthet
 - i) avser handlingens underskrift och innehåll, och
 - ii) har bestyrkts av en offentlig myndighet eller annan myndighet som bemyndigats för ändamålet.
- d) *ursprungsmedlemsstat*: den medlemsstat där domen har meddelats, förlikningen har godkänts eller ingåtts eller den officiella handlingen formellt har upprättats eller registrerats.
- e) *anmodad medlemsstat*: medlemsstat i vilken erkännande av en dom åberopas eller, i vilken verkställighet av en dom, en förlikning eller en officiell handling söks.
- f) *ursprungsdomstol*: den domstol som har meddelat den dom för vilken erkännande åberopas eller för vilken verkställighet söks.

Artikel 3

I denna förordning avses med domstol följande myndigheter i den utsträckning de är behöriga i frågor som omfattas av tillämpningsområdet för denna förordning:

- a) I Ungern, vid summarisk process i mål om betalningsföreläggande (*fizetési meghagyásos eljárás*), notarien (*közjegyző*).
- b) I Sverige, vid summarisk process i mål om betalningsföreläggande och handräckning, Kronofogdemyndigheten.

KAPITEL II

DOMSTOLS BEHÖRIGHET

AVSNITT 1

Allmänna bestämmelser

Artikel 4

1. Om inte annat föreskrivs i denna förordning, ska talan mot den som har hemvist i en medlemsstat väckas vid domstol i den medlemsstaten, oberoende av i vilken stat han eller hon har medborgarskap.

2. För den som inte är medborgare i den medlemsstat där han eller hon har hemvist gäller samma bestämmelser om domstols behörighet som för medlemsstatens egna medborgare.

Artikel 5

1. Talan mot den som har hemvist i en medlemsstat får väckas vid domstol i en annan medlemsstat endast med stöd av bestämmelserna i avsnitten 2–7 i detta kapitel.

2. I synnerhet får de nationella bestämmelser om domstols behörighet som medlemsstaterna ska anmäla till kommissionen i enlighet med artikel 76.1 a inte tillämpas mot en person som avses i punkt 1.

Artikel 6

1. Om svaranden inte har hemvist i en medlemsstat bestäms domstolarnas behörighet i varje medlemsstat i enlighet med den medlemsstatens lag, om inte annat följer av bestämmelserna i artiklarna 18.1, 21.2, 24 och 25.

2. Mot en sådan svarande kan den som har hemvist i en medlemsstat, oberoende av medborgarskap, i den medlemsstaten åberopa de bestämmelser om domstols behörighet som gäller där, på samma sätt som den medlemsstatens egna medborgare, särskilt de bestämmelser som medlemsstaterna ska anmäla till kommissionen i enlighet med artikel 76.1 a.

AVSNITT 2

Särskilda behörighetsbestämmelser

Artikel 7

Talan mot en person som har hemvist i en medlemsstat får väckas i en annan medlemsstat:

1. a) Om talan avser avtal, vid domstolen för uppfyllelseorten för den förpliktelse som talan avser.

b) Vid tillämpning av denna bestämmelse, och såvida inte annat avtalats, avses med uppfyllelseorten för den förpliktelse som talan avser

— vid försäljning av varor, den ort i en medlemsstat dit enligt avtalet varorna har eller skulle ha levererats,

— vid utförande av tjänster, den ort i en medlemsstat där enligt avtalet tjänsterna har eller skulle ha utförts.

c) Om led b inte gäller, ska led a gälla.

2. Om talan avser skadestånd utanför avtalsförhållanden, vid domstolen för den ort där skadan inträffade eller kan inträffa.

3. Om talan avser enskilt anspråk i anledning av brott, vid den domstol där brottmålet är anhängigt, i den mån domstolen enligt sin lag är behörig att pröva enskilda anspråk.

4. Om talan avser en tvistemålstalan på äganderättslig grund om att återfå ett kulturföremål enligt definitionen i artikel 1.1 i direktiv 93/7/EEG som inleds av den person som säger sig ha rätt att få tillbaka ett sådant föremål, vid domstolen för den ort där kulturföremålet finns vid den tidpunkt då talan väcks.

5. Om talan avser en tvist som hänför sig till verksamheten vid en filial, agentur eller annan etablering, vid domstolen för den ort där denna är belägen.

6. Om svaranden i tvisten är instiftare av en trust, trustee eller insatt förmånstagare till en trust som är upprättad antingen genom lag eller genom en skriftlig handling eller muntligen och skriftligen bekräftad, vid domstolarna i den medlemsstat där trusten har sitt säte.

7. Om talan avser en tvist om betalning av bärgarlön för bärgning av skeppslast eller för frakt, vid den domstol där lasten eller frakten

a) har blivit föremål för kvarstad eller liknande säkerhetsåtgärd för att säkerställa sådan betalning, eller

b) kunde ha blivit föremål för sådan säkerhetsåtgärd, om inte borgen eller annan säkerhet hade ställts,

under förutsättning att denna bestämmelse endast är tillämplig om det görs gällande att svaranden har någon rätt till lasten eller frakten eller hade sådan rätt vid tiden för bärgningen.

Artikel 8

Talan mot en person som har hemvist i en medlemsstat kan även väckas i följande fall:

1. Om han eller hon är en av flera svarande, vid domstol där någon av svarandena har hemvist, förutsatt att det finns ett tillräckligt nära samband mellan käromålen för att en gemensam handläggning och dom ska vara påkallad för att undvika att oförenliga domar meddelas som en följd av att käromålen prövas i olika rättegångar.
2. Om talan avser återgångskrav eller annat liknande, vid den domstol där det ursprungliga käromålet är anhängigt, såvida inte detta har väckts endast för att få talan mot tredje man prövad vid annan domstol än den som annars skulle ha varit behörig att pröva talan mot honom.
3. Vid genkärsmål som grundar sig på samma avtal eller omständigheter som huvudkärålet, vid den domstol där huvudkärålet är anhängigt.
4. Om talan avser avtal och denna talan får förenas med ett annat mål mot samma svarande om sakrätt till fast egendom, vid domstolen i den medlemsstat på vars territorium fastigheten är belägen.

Artikel 9

En domstol i en medlemsstat som med stöd av denna förordning är behörig att pröva mål om ansvar till följd av ett fartygs användning eller drift är, liksom annan domstol som enligt lagen i den staten är behörig i stället för denna, också behörig att pröva mål om begränsning av sådant ansvar.

AVSNITT 3

Behörighet vid försäkringstvister*Artikel 10*

För försäkringstvister gäller i fråga om domstols behörighet bestämmelserna i detta avsnitt, om inte annat följer av artiklarna 6 och 7.5.

Artikel 11

1. Talan mot en försäkringsgivare som har hemvist i en medlemsstat får väckas
 - a) vid domstolarna i den medlemsstat där han eller hon har hemvist,
 - b) i en annan medlemsstat, vid domstolen för den ort där käranden har hemvist om talan väcks av försäkringstagaren, den försäkrade eller en förmånstagare, eller
 - c) om han eller hon är en samförsäkrare, vid den domstol i en medlemsstat där talan har väckts mot huvudförsäkringsgivaren.

2. En försäkringsgivare som inte har hemvist i någon medlemsstat men som har en filial, agentur eller annan etablering i en sådan stat ska i fråga om tvister som hänför sig till verksamheten vid denna anses ha hemvist i den medlemsstaten.

Artikel 12

Beträffande ansvarsförsäkring eller försäkring av fast egendom får talan mot försäkringsgivaren också väckas vid domstolen i den ort där skadan inträffade. Detsamma gäller om både lös och fast egendom omfattas av samma försäkringsavtal och har skadats genom samma händelse.

Artikel 13

1. I fråga om ansvarsförsäkring får, om lagen i domstolsstaten tillåter det, talan mot försäkringsgivaren vidare väckas vid den domstol där den skadelidande har väckt talan mot den försäkrade.
2. Bestämmelserna i artiklarna 10, 11 och 12 gäller om den skadelidande väcker talan direkt mot försäkringsgivaren, om sådan direkt talan är tillåten.
3. Om den lag som är tillämplig på sådan direkt talan tillåter att talan mot försäkringstagaren eller den försäkrade prövas i samma rättegång, är samma domstol behörig i förhållande till dessa personer.

Artikel 14

1. Om inte annat föreskrivs i artikel 13.3, får en försäkringsgivare väcka talan endast vid domstolarna i den medlemsstat där svaranden har hemvist, vare sig denne är försäkringstagare, försäkrad eller förmånstagare.
2. Bestämmelserna i detta avsnitt inskränker inte rätten att väcka genkärsmål vid den domstol där huvudkärålet enligt bestämmelserna i detta avsnitt är anhängigt.

Artikel 15

Avvikelser från bestämmelserna i detta avsnitt får endast ske genom ett avtal som

1. har ingåtts efter tvistens uppkomst,
2. ger försäkringstagaren, den försäkrade eller en förmånstagare rätt att väcka talan vid andra domstolar än dem som anges i detta avsnitt,
3. har ingåtts mellan en försäkringstagare och en försäkringsgivare, vilka vid försäkringsavtalets ingående hade hemvist eller sin vanliga vistelseort i samma medlemsstat, och avtalet innebär att domstolarna i den medlemsstaten ska vara behöriga även om skadan skulle inträffa utomlands, såvida inte ett sådant avtal strider mot lagen i den medlemsstaten,

4. har ingåtts med en försäkringstagare som inte har hemvist i någon medlemsstat, förutsatt att försäkringen inte är obligatorisk och inte heller avser fast egendom i en medlemsstat, eller

5. hänför sig till ett försäkringsavtal som omfattar en eller flera av de risker som anges i artikel 16.

Artikel 16

De risker som avses i artikel 15.5 är följande:

1. Förlust av eller skada på

- a) havsgående fartyg, anläggningar offshore eller på fria havet, eller luftfartyg, där förlusten eller skadan har samband med deras användning för kommersiellt ändamål,
- b) gods under transport, med undantag för passagerares resgods, när transporten helt eller delvis sker med sådant fartyg eller luftfartyg.

2. Ansvar, med undantag för fysisk skada på passagerare eller förlust av eller skada på deras resgods,

- a) som är en följd av användningen eller driften av fartyg, anläggningar eller luftfartyg som anges i punkt 1 a, såvida inte lagen i den medlemsstat där sådant luftfartyg är registrerat förbjuder avtal om domstols behörighet i fråga om försäkring av sådana risker,
- b) för förlust eller skada orsakad av gods under transport enligt punkt 1 b.

3. Ekonomisk förlust som har samband med användningen eller driften av fartyg, anläggningar eller luftfartyg enligt punkt 1 a, särskilt förlust av frakt eller befraktningsintäkter.

4. Varje risk som har samband med någon av de risker som avses i punkterna 1–3.

5. Trots vad som sägs i punkterna 1–4, alla *stora risker* enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG av den 25 november 2009 om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II) ⁽¹⁾.

AVSNITT 4

Behörighet vid konsumenttvister

Artikel 17

1. Om talan avser avtal som har ingåtts av en person, konsumenten, för ändamål som kan anses ligga utanför hans affärsverksamhet eller yrkesverksamhet, gäller i fråga om behörigheten bestämmelserna i detta avsnitt, om inte annat följer av artiklarna 6 och 7.5,

- a) om avtalet gäller köp av varor där betalningen ska erläggas i särskilda poster,
- b) om avtalet gäller lån som ska återbetalas i särskilda poster eller någon annan form av kredit om lånet eller krediten var avsedd att finansiera köp av varor, eller
- c) i övriga fall, om avtalet har ingåtts med en person som bedriver kommersiell verksamhet eller yrkesverksamhet i den medlemsstat där konsumenten har hemvist eller, på något sätt, riktar sådan verksamhet till den medlemsstaten eller flera stater, däribland den medlemsstaten, och avtalet faller inom ramen för sådan verksamhet.

2. Om konsumentens avtalspart inte har hemvist i en medlemsstat men har en filial, agentur eller annan etablering i en medlemsstat, ska han anses ha hemvist i den medlemsstaten såvitt avser tvister som hänför sig till verksamheten vid filialen, agenturen eller etableringen.

3. Bestämmelserna i detta avsnitt ska inte tillämpas på transportavtal utom när det gäller avtal om en kombination av resa och inkvartering för ett pris där allt är inkluderat.

Artikel 18

1. Konsumenten får väcka talan mot den andra avtalsparten antingen vid domstolarna i den medlemsstat där denne har hemvist eller, oberoende av var den andra parten har hemvist, vid domstolen för den ort där konsumenten har hemvist.

2. Talan mot en konsument får av den andra avtalsparten väckas endast vid domstolarna i den medlemsstat där konsumenten har hemvist.

3. Dessa bestämmelser inskränker inte rätten att väcka genkärsmål vid den domstol där huvudkärömet, enligt bestämmelserna i detta avsnitt, är anhängigt.

⁽¹⁾ EUT L 335, 17.12.2009, s. 1.

Artikel 19

Avvikelser från bestämmelserna i detta avsnitt får endast ske genom ett avtal som

1. har ingåtts efter tvistens uppkomst,
2. ger konsumenten rätt att väcka talan vid andra domstolar än dem som anges i detta avsnitt, eller
3. har ingåtts av en konsument och dennes avtalspart, vilka vid avtalets ingående hade hemvist eller sin vanliga vistelseort i samma medlemsstat, och avtalet ger domstolarna i den medlemsstaten behörighet, såvida inte ett sådant avtal strider mot lagen i den medlemsstaten.

AVSNITT 5

Behörighet vid tvister om anställningsavtal*Artikel 20*

1. Om talan avser anställningsavtal gäller i fråga om behörigheten bestämmelserna i detta avsnitt om inte annat följer av artiklarna 6 och 7.5 samt, i de fall talan väckts mot en arbetsgivare, artikel 8.1.

2. Om en arbetstagare ingår ett anställningsavtal med en arbetsgivare som inte har hemvist i en medlemsstat men har en filial, agentur eller en annan etablering i en medlemsstat, ska arbetsgivaren i fråga om tvister som hänför sig till verksamheten vid filialen, agenturen eller etableringen anses ha hemvist i den medlemsstaten.

Artikel 21

1. Talan mot en arbetsgivare som har hemvist i en medlemsstat får väckas
 - a) vid domstolarna i den medlemsstat där arbetsgivaren har hemvist, eller
 - b) i en annan medlemsstat
 - i) vid domstolen för den ort där eller varifrån arbetstagaren vanligtvis utför eller senast utförde sitt arbete, eller
 - ii) om arbetstagaren inte vanligtvis utför eller utförde sitt arbete i ett och samma land, vid domstolen för den ort där det affärsställe vid vilket arbetstagaren anställts är eller var beläget.

2. Talan mot en arbetsgivare som inte har hemvist i en medlemsstat får väckas vid en domstol i en medlemsstat i enlighet med punkt 1 b.

Artikel 22

1. En arbetsgivare får väcka talan endast vid domstolarna i den medlemsstat där arbetstagaren har hemvist.
2. Bestämmelserna i detta avsnitt inskränker inte rätten att väcka genkärsmål vid den domstol där huvudkäröålet enligt bestämmelserna i detta avsnitt är anhängigt.

Artikel 23

Avvikelser från bestämmelserna i detta avsnitt får endast ske genom ett avtal som

1. har ingåtts efter tvistens uppkomst, eller
2. ger arbetstagaren rätt att väcka talan vid andra domstolar än dem som anges i detta avsnitt.

AVSNITT 6

Exklusiv behörighet*Artikel 24*

Följande domstolar i en medlemsstat ska, oberoende av var parterna har hemvist, ha exklusiv behörighet:

1. Om talan avser sakrätt i fast egendom eller nyttjanderätt till fast egendom, domstolarna i den medlemsstat där egendomen är belägen.

Om talan avser avtal om nyttjanderätt till fast egendom för tillfälligt privat bruk under en tid av högst sex på varandra följande månader, ska emellertid även domstolarna i den medlemsstat där svaranden har hemvist vara behöriga under förutsättning att nyttjanderättshavaren är en fysisk person och att ägaren och nyttjanderättshavaren har hemvist i samma medlemsstat.

2. Om talan avser giltighet, ogiltighet eller upplösning av bolag eller andra juridiska personer eller giltighet av beslut av deras organ, vid domstolarna i den medlemsstat där den juridiska personen har sitt säte. För att bestämma var detta säte är beläget ska domstolen tillämpa sin egen internationella privaträtt.
3. Om talan avser giltigheten av inskrivningar i offentliga register, domstolarna i den medlemsstat där registret förs.

4. Om talan, oavsett om det är fråga om ett käromål eller ett svaromål, avser registrering eller giltighet av patent, varumärken, mönster och liknande rättigheter för vilka krävs deposition eller registrering, domstolarna i den konventionsstat där deposition eller registrering har begärts eller har ägt rum eller på grund av bestämmelserna i en unionsrättsakt eller en internationell konvention anses ha ägt rum.

Med förbehåll för den behörighet som det europeiska patentverket har enligt den europeiska patentkonventionen undertecknad i München den 5 oktober 1973, ska domstolarna i varje medlemsstat ha exklusiv behörighet vid talan som angår registreringen eller giltigheten av ett europeiskt patent som har meddelats för den medlemsstaten.

5. Om talan avser verkställighet av domar, domstolarna i den medlemsstat där domen har verkställts eller ska verkställas.

AVSNITT 7

Avtal om domstols behörighet

Artikel 25

1. Om parterna, oberoende av var de har hemvist, har träffat avtal om att en domstol eller domstolarna i en medlemsstat ska vara behöriga att avgöra en redan uppkommen tvist eller framtida tvister i anledning av ett bestämt rättsförhållande, ska endast den domstolen eller de domstolarna ha behörighet, såvida inte avtalet är ogiltigt på materiell grund enligt lagen i den medlemsstaten. En sådan behörighet ska vara exklusiv om parterna inte har träffat avtal om annat. Avtalet om behörighet ska vara antingen

- a) skriftligt, eller muntligt och skriftligen bekräftat,
- b) i en form som överensstämmer med praxis som parterna har utbildat mellan sig, eller
- c) i internationell handel, i en form som överensstämmer med handelsbruk eller annan sedvänja som parterna kände till eller borde ha känt till och som är allmänt känd och regelmässigt iaktas av parter i avtal av föreliggande typ vid det ifrågavarande slaget av handel.

2. Ett elektroniskt meddelande som möjliggör en varaktig dokumentation av avtalet ska jämföras med skriftlig form.

3. Den domstol eller de domstolar i en medlemsstat som ges behörighet genom den handling varigenom en trust har bildats ska ha exklusiv behörighet att pröva en talan mot en instiftare,

trustee eller insatt förmånstagare till en trust, om saken angår förhållandet mellan dessa personer eller deras rättigheter eller skyldigheter inom trusten.

4. Avtal om domstols behörighet eller motsvarande bestämmelser i en handling varigenom en trust har bildats har ingen verkan om de strider mot bestämmelserna i artiklarna 15, 19 eller 23 eller om de domstolar vilkas behörighet de utesluter har exklusiv behörighet enligt artikel 24.

5. Ett avtal om domstols behörighet som utgör en del av ett annat avtal ska behandlas som ett särskilt avtal, oberoende av övriga avtalsvillkor.

Giltigheten av ett avtal om domstols behörighet kan inte ifrågasättas enbart med hänvisning till att det andra avtalet är ogiltigt.

Artikel 26

1. Utöver den behörighet som en domstol i en medlemsstat har enligt andra bestämmelser i denna förordning, är domstolen behörig om svaranden går i svaromål inför denna. Detta gäller dock inte om svaranden gick i svaromål för att bestrida domstolens behörighet eller om en annan domstol har exklusiv behörighet enligt artikel 24.

2. I mål som avses i avsnitten 3, 4 eller 5, där en försäkringsstagare, en försäkrad, en förmånstagare till ett försäkringsavtal, en skadelidande, en konsument eller en arbetstagare är svarande, ska domstolen, innan den förklarar sig behörig enligt punkt 1, säkerställa att svaranden har informerats om sin rätt att bestrida domstolens behörighet och om följderna av att gå eller inte gå i svaromål.

AVSNITT 8

Prövning av behörighetsfrågan och av om målet kan tas upp

Artikel 27

Om talan som väcks vid en domstol i en medlemsstat gäller en tvist som huvudsakligen rör en fråga som en domstol i en annan medlemsstat är exklusivt behörig att pröva enligt artikel 24, ska den förstnämnda domstolen självmant förklara sig obehörig.

Artikel 28

1. Om talan väcks vid en domstol i en medlemsstat mot en svarande som har hemvist i en annan medlemsstat, och svaranden inte går i svaromål, ska domstolen självmant förklara sig obehörig, såvida den inte är behörig enligt bestämmelserna i denna förordning.

2. Domstolen ska låta handläggningen av målet vila till dess att det har klarlagts att svaranden har haft möjlighet att få del av stämningsansökan eller motsvarande handling i så god tid att han eller hon kunnat förbereda sitt svaromål eller att alla nödvändiga åtgärder för detta syfte har vidtagits.

3. Artikel 19 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1393/2007 av den 13 november 2007 om delgivning i medlemsstaterna av rättegångshandlingar och andra handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (delgivning av handlingar)⁽¹⁾ ska gälla i stället för punkt 2 i den här artikeln om stämningsansökan eller motsvarande handling enligt den förordningen måste översändas från en medlemsstat till en annan.

4. När förordning (EG) nr 1393/2007 inte är tillämplig ska artikel 15 i Haagkonventionen av den 15 november 1965 om delgivning i utlandet av handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur gälla om stämningsansökan eller motsvarande handling måste översändas till utlandet i enlighet med den konventionen.

AVSNITT 9

Litispendens och mål som har samband med varandra

Artikel 29

1. Om talan väcks vid domstolar i olika medlemsstater rörande samma sak och målen gäller samma parter, ska varje domstol utom den vid vilken talan först väckts självmant låta handläggningen av målet vila till dess att det har fastställts att den domstol vid vilken talan först väckts är behörig, utan att detta påverkar tillämpningen av artikel 31.2.

2. I sådana fall som avses i punkt 1 ska, på begäran av en domstol vid vilken talan väckts, varje annan domstol vid vilken talan väcks utan dröjsmål underrätta den förstnämnda domstolen om vilket datum den mottog stämningsansökan i enlighet med artikel 32.

3. När det har fastställts att den domstol vid vilken talan först väckts är behörig, ska övriga domstolar självmant förklara sig obehöriga till förmån för den domstolen.

Artikel 30

1. Om käromål som har samband med varandra prövas vid domstolar i olika medlemsstater, får varje domstol utom den vid vilken talan först väckts låta handläggningen av målet vila.

2. Om målet i den domstol vid vilken talan först väckts prövas i första instans får varje annan domstol också förklara sig obehörig på begäran av en av parterna, om den domstol vid

vilken talan först väckts är behörig att pröva de berörda käromålen och dess lag tillåter förening av dessa.

3. Vid tillämpningen av denna artikel ska käromål anses ha samband med varandra om de är så förenade att en gemensam handläggning och dom är påkallad för att undvika att oförenliga domar meddelas som en följd av att käromålen prövas i olika rättegångar.

Artikel 31

1. Om flera domstolar är exklusivt behöriga, ska varje domstol utom den vid vilken talan först väckts avvisa talan till förmån för den domstolen.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 26 ska, i de fall talan väckts vid en domstol i en medlemsstat som har exklusiv behörighet enligt ett avtal som avses i artikel 25, varje domstol i en annan medlemsstat låta handläggningen av målet vila fram till dess att den domstol där talan väcks på grundval av avtalet förklarar att den är obehörig i enlighet med avtalet.

3. Om den domstol som anges i avtalet har funnit att den är behörig att ta upp talan till prövning i enlighet med avtalet ska varje domstol i en annan medlemsstat avvisa talan till förmån för denna domstol.

4. Punkterna 2 och 3 ska inte tillämpas med avseende på frågor som avses i avsnitten 3, 4 eller 5 i de fall käranden är en försäkringstagare, en försäkrad, en förmånstagare till ett försäkringsavtal, en skadelidande, en konsument eller en arbetstagare och avtalet inte är giltigt enligt en bestämmelse som ingår i dessa avsnitt.

Artikel 32

1. I detta avsnitt ska talan anses ha väckts vid en domstol

a) när stämningsansökan eller motsvarande handling har ingetts till domstolen, förutsatt att käranden sedan inte har underlåtit att vidta de mått och steg som han var skyldig att vidta för att få delgivningen av svaranden verkställd, eller

b) om delgivning av handlingen ska ske innan handlingen ges in till domstolen, när den tas emot av den myndighet som är ansvarig för delgivning, förutsatt att käranden därefter inte har underlåtit att vidta de åtgärder som krävs av honom för att få handlingen ingiven till domstolen.

Den myndighet som ansvarar för delgivning enligt led b ska vara första myndighet att motta de handlingar som ska delges.

⁽¹⁾ EUT L 324, 10.12.2007, s. 79.

2. Den domstol eller myndighet som ansvarar för delgivning, som avses i punkt 1, ska anteckna datum för ingivandet av stämningsansökan eller motsvarande handling eller datum för mottagandet av de handlingar som ska delges.

Artikel 33

1. Om behörigheten grundar sig på artikel 4 eller artiklarna 7, 8 eller 9 och ett förfarande pågår vid en domstol i ett tredjeland när talan väcks vid en domstol i en medlemsstat om samma sak och mellan samma parter som i förfarandet vid domstolen i tredjelandet, får domstolen i medlemsstaten låta handläggningen av målet vila om

- a) det förväntas att domstolen i tredjelandet kommer att meddela en dom som kan erkännas och, i tillämpliga fall, verkställas i den medlemsstaten, och
- b) domstolen i medlemsstaten är övertygad om att en vilandeförklaring är nödvändig för en god rättskipning.

2. Domstolen i medlemsstaten får när som helst återuppta förfarandet om

- a) förfarandena vid domstolen i tredjelandet har vilandeförklarats eller avbrutits,
- b) det framstår för domstolen i medlemsstaten som om förfarandena vid domstolen i det berörda tredjelandet sannolikt inte kommer att slutföras inom rimlig tid, eller
- c) fortsatta förfaranden är nödvändiga för en god rättskipning.

3. Domstolen i medlemsstaten ska avvisa talan om förfarandena vid domstolen i tredjelandet har slutförts och resulterat i ett avgörande som kan erkännas och i tillämpliga fall verkställas i den medlemsstaten.

4. Domstolen i medlemsstaten ska tillämpa denna artikel på ansökan av endera parten eller, om detta är möjligt enligt nationell rätt, självmant.

Artikel 34

1. Om behörigheten grundar sig på artikel 4 eller artiklarna 7, 8 eller 9 och ett förfarande pågår vid en domstol i ett tredjeland när talan väcks vid en domstol i en medlemsstat och denna

talan har samband med den talan som förs i domstolen i tredjelandet får domstolen i medlemsstaten låta handläggningen av målet vila om

- a) en gemensam handläggning och dom är påkallad för att undvika att oförenliga domar meddelas som en följd av att käromålen prövas i olika rättegångar,
- b) det förväntas att domstolen i tredjelandet kommer att meddela en dom som kan erkännas och, i tillämpliga fall, verkställas i den medlemsstaten, och
- c) domstolen i medlemsstaten är övertygad om att vilandeförklaringen är nödvändig för en god rättskipning.

2. Domstolen i medlemsstaten får när som helst återuppta förfarandena om

- a) det framstår för domstolen i medlemsstaten som att det inte längre föreligger någon risk för oförenliga domar,
- b) förfarandena vid domstolen i tredjelandet har vilandeförklarats eller avbrutits,
- c) det framstår för domstolen i medlemsstaten som om förfarandena vid domstolen i det berörda tredjelandet sannolikt inte kommer att slutföras inom rimlig tid, eller om
- d) fortsatta förfaranden är nödvändiga för en god rättskipning.

3. Domstolen i medlemsstaten får avvisa en talan om förfarandet vid domstolen i tredjelandet har slutförts och resulterat i ett avgörande som kan erkännas och i tillämpliga fall verkställas i den medlemsstaten.

4. Domstolen i medlemsstaten ska tillämpa denna artikel på ansökan av endera parten eller, om detta är möjligt enligt nationell rätt, självmant.

AVSNITT 10

Interimistiska åtgärder, inbegripet säkerhetsåtgärder

Artikel 35

Interimistiska åtgärder, inbegripet säkerhetsåtgärder, som kan vidtas enligt lagen i en medlemsstat, får begäras hos domstolarna i den medlemsstaten, även om en domstol i en annan medlemsstat är behörig att pröva målet i sak.

KAPITEL III

ERKÄNNANDE OCH VERKSTÄLLIGHET

AVSNITT 1

Erkännande

Artikel 36

1. En dom som meddelats i en medlemsstat ska erkännas i övriga medlemsstater utan att något särskilt förfarande behöver användas.

2. En berörd part får i enlighet med förfarandet i underavsnitt 2 i avsnitt 3 ansöka om ett fastställande av att det inte finns någon grund för att vägra erkännande av domen enligt artikel 45.

3. Om utgången av ett mål som handläggs vid en domstol i en medlemsstat är beroende av fastställandet av en incidensfråga om vägran av erkännande, är den domstolen behörig att pröva denna fråga.

Artikel 37

1. En part som i en medlemsstat vill åberopa en dom som meddelats i en annan medlemsstat ska tillhandahålla

- a) en kopia av domen som uppfyller de villkor som är nödvändiga för att fastställa dess äkthet, och
- b) det intyg som utfärdats enligt artikel 53.

2. Den domstol eller myndighet vid vilken en dom som meddelats i en annan medlemsstat åberopas får, om nödvändigt, anmoda den part som åberopar den att i enlighet med artikel 57 tillhandahålla en översättning eller en translitterering av innehållet i det intyg som avses i punkt 1 b. Domstolen eller myndigheten får begära en översättning av domen i stället för en översättning av intygets innehåll om den inte kan handlägga målet utan en sådan översättning.

Artikel 38

Den domstol eller en annan myndighet vid vilken en dom som meddelats i en annan medlemsstat åberopas får avbryta handläggningen helt eller delvis om

- a) domen överklagas i ursprungsmedlemsstaten, eller
- b) en ansökan har lämnats in med avseende på ett beslut om att det inte finns någon grund för att vägra erkännande av domen enligt artikel 45 eller med avseende på ett beslut om att erkännandet ska vägras på en av dessa grunder.

AVSNITT 2

Verkställighet

Artikel 39

En dom som har meddelats i en medlemsstat och som är verkställbar i den medlemsstaten ska vara verkställbar i andra medlemsstater utan att det krävs någon verkställbarhetsförklaring.

Artikel 40

En verkställbar dom ska automatiskt medföra att säkerhetsåtgärder får vidtas enligt lagstiftningen i den anmodade medlemsstaten.

Artikel 41

1. Enligt bestämmelserna i detta avsnitt ska verkställighetsförfarandet för domar som meddelats i en annan medlemsstat regleras av lagen i den anmodade medlemsstaten. En dom som har meddelats i en medlemsstat och som är verkställbar i den anmodade medlemsstaten ska verkställas där på samma villkor som en dom som meddelas i den anmodade medlemsstaten.

2. Utan hinder av vad som sägs i punkt 1 ska grunderna för att vägra eller skjuta upp verkställighet enligt lagstiftningen i den anmodade medlemsstaten gälla i den mån de inte strider mot de grunder som avses i artikel 45.

3. Den part som begär verkställighet av en dom som meddelats i en annan medlemsstat ska inte vara skyldig att ha en postadress i den anmodade medlemsstaten. Denna part ska inte heller åläggas att ha ett bemyndigat ombud i den anmodade medlemsstaten, såvida inte ett sådant ombud är obligatoriskt oberoende av parternas medborgarskap eller hemvist.

Artikel 42

1. Vid verkställighet i en medlemsstat av en dom som meddelats i en annan medlemsstat ska sökanden till den behöriga verkställande myndigheten lämna in

- a) en kopia av domen som uppfyller de villkor som är nödvändiga för att fastställa dess äkthet, och
- b) det intyg som utfärdats enligt artikel 53 vilket intygar att domen är verkställbar och åtföljs av ett utdrag av domen och, om så är befogat, relevant information om ersättningsberättigande kostnader för förfarandet och beräkning av räkta.

2. För verkställighet i en medlemsstat av en dom som meddelats i en annan medlemsstat och som innehåller beslut om en interimistisk åtgärd, inbegripet en säkerhetsåtgärd, ska sökanden till den behöriga verkställande myndigheten lämna in

- a) en kopia av domen som uppfyller de nödvändiga villkoren för att fastställa dess äkthet,
- b) det intyg som utfärdats enligt artikel 53 vilket innehåller en beskrivning av åtgärden och intygar att
 - i) domstolen är behörig att pröva målet i sak,
 - ii) domen är verkställbar i ursprungsmedlemsstaten, och
- c) bevis på delgivning av domen om åtgärden beslutats utan att svaranden kallats att inställa sig.

3. Den behöriga verkställande myndigheten får, när så är nödvändigt, begära att sökanden i enlighet med artikel 57 ska tillhandahålla en översättning eller en translitterering av innehållet i intyget.

4. Den behöriga verkställande myndigheten får begära att sökanden ska tillhandahålla en översättning av domen endast om den inte kan fortsätta handläggningen av målet utan en sådan översättning.

Artikel 43

1. När verkställighet begärs av en dom som meddelats i en annan medlemsstat ska det intyg som utfärdats enligt artikel 53 delges den person mot vilken verkställigheten söks före det att den första verkställighetsåtgärden vidtas. Intyget ska åtföljas av domen om personen i fråga ännu inte har delgetts denna.

2. Om den person mot vilken verkställighet begärs har hemvist i en annan medlemsstat än ursprungsmedlemsstaten får han eller hon begära en översättning av domen i syfte att bestrida verkställigheten, om domen inte är skriven på eller åtföljs av en översättning till något av följande språk:

- a) Ett språk som personen förstår.
- b) Det officiella språket i den medlemsstat där personen har hemvist eller, om det finns flera officiella språk i den medlemsstaten, det officiella språket eller ett av de officiella språken på den ort där personen har hemvist.

Om en översättning av domen begärs enligt första stycket får inga verkställighetsåtgärder förutom säkerhetsåtgärder vidtas innan denna översättning har tillhandahållits den person mot vilken verkställighet söks.

Denna punkt gäller inte om den person mot vilken verkställighet söks redan har delgetts domen på ett av de språk som avses i första stycket eller om domen åtföljs av en översättning till något av dessa språk.

3. Denna artikel gäller inte verkställighet av säkerhetsåtgärder i en dom eller om den person som begär verkställighet vidtar säkerhetsåtgärder i enlighet med artikel 40.

Artikel 44

1. Vid en ansökan om att vägra verkställighet av en dom enligt underavsnitt 2 i avsnitt 3 får domstolen i den anmodade medlemsstaten på ansökan av den person mot vilken verkställighet begärs

- a) begränsa verkställighetsförfarandet till säkerhetsåtgärder,
- b) göra verkställigheten beroende av att det ställs en sådan säkerhet som domstolen bestämmer, eller
- c) helt eller delvis skjuta upp verkställighetsförfarandet.

2. Den behöriga myndigheten i den anmodade medlemsstaten ska på ansökan av den person mot vilken verkställighet söks skjuta upp verkställighetsförfarandet om verkställigheten av domen har skjutits upp i ursprungsmedlemsstaten.

AVSNITT 3

Vägran av erkännande och verkställighet

Underavsnitt 1

Vägran av erkännande

Artikel 45

1. Vid ansökan från en berörd part ska erkännande av en dom vägras om

- a) ett sådant erkännande uppenbart strider mot grunderna för rättsordningen (ordre public) i den anmodade medlemsstaten,
- b) domen är en tredskodom eller en annan dom som har meddelats mot en svarande i dennes utelämnade svaranden inte har delgetts stämningensansökan eller motsvarande handling i tillräckligt god tid och på ett lämpligt sätt för att kunna förbereda sitt svaromål, såvida inte svaranden haft möjlighet att överklaga domen men underlåtit detta,

c) domen är oförenlig med en dom som har meddelats samma parter i den anmodade medlemsstaten,

d) domen är oförenlig med en dom som tidigare har meddelats i en annan medlemsstat eller i ett tredjeland mellan samma parter och rörande samma sak, under förutsättning att den först meddelade domen uppfyller de nödvändiga villkoren för erkännande i den anmodade medlemsstaten, eller

e) domen är oförenlig med

i) kapitel II avsnitt 3, 4 eller 5 om svaranden var en försäkringstagare, en försäkrad, en förmånstagare till ett försäkringsavtal, en skadelidande, en konsument eller en arbetstagare, eller

ii) kapitel II avsnitt 6.

2. Den domstol till vilken en ansökan getts in ska vid sin prövning av de behörighetsgrunder som avses i punkt 1 e vara bunden av de faktiska omständigheter på vilka domstolen i ursprungsmedlemsstaten grundade sin behörighet.

3. Domstolens behörighet i ursprungsmedlemsstaten får inte omprövas såvida inte annat följer av punkt 1 e. Behörighetsbestämmelserna omfattas inte av den i punkt 1 a åsyftade prövningen vad gäller grunderna för rättsordningen (*ordre public*).

4. Ansökan om vägran av erkännande ska göras i enlighet med de förfaranden som anges i underavsnitt 2 och i förekommande fall i avsnitt 4.

Underavsnitt 2

Vägran av verkställighet

Artikel 46

På ansökan av den person mot vilken verkställighet begärs ska verkställighet av en dom vägras om någon av de grunder som avses i artikel 45 föreligger.

Artikel 47

1. Ansökan om vägran av verkställighet ska göras vid den domstol som den berörda medlemsstaten har anmält till kommissionen enligt artikel 75 a såsom den domstol vid vilken ansökan ska göras.

2. Förfarandet för vägran av verkställighet ska, i den mån det inte omfattas av denna förordning, regleras av lagen i den anmodade medlemsstaten.

3. Sökanden ska tillhandahålla domstolen en kopia av domen och vid behov en översättning eller en translitterering av den.

Domstolen får bevilja undantag från skyldigheten att lämna in de handlingar som avses i första stycket om den redan innehar dem eller om den finner det orimligt att kräva att sökanden ska tillhandahålla dem. I det senare fallet får domstolen kräva att den andra parten tillhandahåller handlingarna.

4. Den part som ansöker om vägran av verkställighet av en dom som meddelats i en annan medlemsstat ska inte vara skyldig att ha en postadress i den anmodade medlemsstaten. Denna part ska inte heller åläggas att ha ett bemyndigat ombud i den anmodade medlemsstaten, såvida inte ett sådant ombud är obligatoriskt oavsett parternas medborgarskap eller hemvist.

Artikel 48

Domstolen ska utan dröjsmål fatta beslut med anledning av en ansökan om vägran av verkställighet.

Artikel 49

1. Båda parter får överklaga beslutet med anledning av en ansökan om vägran av verkställighet.

2. Överklagandet ska göras till den domstol som den berörda medlemsstaten har anmält till kommissionen enligt artikel 75 b såsom den domstol till vilken ett sådant överklagande ska ges in.

Artikel 50

Det avgörande som meddelas med anledning av överklagandet får endast bestridas genom ett överklagande när de domstolar till vilka ett ytterligare överklagande ska göras har anmälts av den berörda medlemsstaten till kommissionen enligt artikel 75 c.

Artikel 51

1. Den domstol till vilken en ansökan om vägran av verkställighet ges in eller vid vilken ett överklagande har lämnats in enligt artikel 49 eller artikel 50 får låta handläggningen av målet vila, om ett ordinärt överklagande av domen har getts in i ursprungsmedlemsstaten eller om fristen för ett ordinärt överklagande ännu inte har löpt ut. I det senare fallet får domstolen fastställa en tid inom vilken ett sådant överklagande ska ges in.

2. Om en dom meddelats i Irland, Cypern eller Förenade kungariket ska varje form av överklagande av en dom som finns att tillgå i ursprungsmedlemsstaten betraktas som ett ordinärt överklagande av en dom i den mening som avses i punkt 1.

AVSNITT 4

Allmänna bestämmelser

Artikel 52

En dom som har meddelats i en medlemsstat får aldrig omprövas i sak i den anmodade medlemsstaten.

Artikel 53

Domstolen i ursprungsmedlemsstaten ska på begäran av en berörd part utfärda ett intyg på det formulär som bifogas i bilaga I.

Artikel 54

1. Om en dom inbegriper en åtgärd eller ett beslut som inte föreskrivs i den anmodade medlemsstatens nationella rätt, ska åtgärden eller beslutet i möjligaste mån anpassas till en åtgärd eller ett beslut som förekommer i den medlemsstatens nationella rätt och som har motsvarande verkan och eftersträvar liknande mål och intressen.

En sådan anpassning ska inte få verkningar som går längre än dem som föreskrivs i ursprungsmedlemsstatens lagstiftning.

2. Varje part får angripa anpassningen av åtgärden eller beslutet.

3. Om det är nödvändigt får det krävas att den part som åberopar domen eller söker verkställighet lämnar in en översättning eller translitterering av domen.

Artikel 55

En dom som meddelats i en medlemsstat och varigenom någon förpliktas att betala vite ska vara verkställbar i den anmodade medlemsstaten endast om vitesbeloppet slutligt har fastställts av domstol i ursprungsmedlemsstaten.

Artikel 56

Ingen säkerhet, borgen eller deposition, oavsett dess benämning, får krävas av den som i en medlemsstat begär verkställighet av en dom som har meddelats i en annan medlemsstat, på den grunden att han är utländsk medborgare eller inte har sin hemvist eller vistelseort i den anmodade medlemsstaten.

Artikel 57

1. Om en översättning eller translitterering krävs enligt denna förordning ska detta ske till den berörda medlemsstatens officiella språk eller, om det finns flera officiella språk i den medlemsstaten, till ett officiellt språk för domstolsförfaranden på den ort där en dom som meddelats i en annan medlemsstat åberopas eller en ansökan ges in, i enlighet med den medlemsstatens lagstiftning.

2. De formulär som avses i artiklarna 53 och 60 får även översättas eller translittereras till ett eller flera av Europeiska unionens institutioners övriga officiella språk som den berörda medlemsstaten har angett att den kan godta.

3. Översättningar enligt denna förordning ska göras av en person som är behörig att göra översättningar i någon av medlemsstaterna.

KAPITEL IV

OFFICIELLA HANDLINGAR OCH FÖRLIKNINGAR INFÖR DOMSTOL

Artikel 58

1. En officiell handling som är verkställbar i ursprungsmedlemsstaten ska vara verkställbar i övriga medlemsstater, utan att det krävs någon verkställbarhetsförklaring. Verkställighet av en officiell handling får vägras endast om en sådan verkställighet uppenbarligen strider mot grunderna för rättsordningen (ordre public) i den anmodade medlemsstaten.

Bestämmelserna i avsnitt 2, underavsnitt 2 i avsnitt 3 och avsnitt 4 i kapitel III ska i tillämpliga delar gälla offentliga handlingar.

2. Den officiella handlingen måste uppfylla de villkor som är nödvändiga för att dess äkthet ska kunna fastställas i ursprungsmedlemsstaten.

Artikel 59

En förlikning inför domstol som är verkställbar i ursprungsmedlemsstaten ska verkställas i andra medlemsstater under samma förutsättningar som officiella handlingar.

Artikel 60

Den behöriga myndigheten eller domstolen i ursprungsmedlemsstaten ska, på begäran av en berörd part, utfärda intyget på det formulär som anges i bilaga II, med en sammanfattning av den verkställbara förpliktelse som anges i den officiella handlingen eller i avtalet mellan parterna vid förlikningen inför domstol.

KAPITEL V

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 61

Ingen legalisering eller annat liknande förfarande får krävas med avseende på handlingar som har utfärdats i en medlemsstat inom ramen för denna förordning.

Artikel 62

1. Vid avgörandet av huruvida en part har hemvist i den medlemsstat där talan är väckt ska domstolen tillämpa sin egen lag.

2. Om en part inte har hemvist i den medlemsstat där talan är väckt ska domstolen, vid avgörandet av huruvida parten har hemvist i en annan medlemsstat, tillämpa den medlemsstatens lag.

Artikel 63

1. Vid tillämpningen av denna förordning ska ett bolag eller annan juridisk person anses ha hemvist i orten för dess

a) stadgeenliga säte,

b) huvudkontor, eller

c) huvudsakliga verksamhet.

2. Med stadgeenligt säte avses i Irland, Cypern och Förenade kungariket "registered office", eller, om sådant saknas, orten för stiftandet ("place of incorporation") eller, om sådan ort saknas, den ort enligt vars lagstiftning bildandet ("formation") ägde rum.

3. För att avgöra om en trust har hemvist i den medlemsstat där talan är väckt ska domstolen tillämpa sin egen internationella privaträtt.

Artikel 64

Med förbehåll för mer fördelaktiga nationella bestämmelser, får den som har hemvist i en medlemsstat och är åtalad för ett icke uppsåtligt brott vid en brottmålsdomstol i en annan medlemsstat i vilken han inte är medborgare, försvaras av en därtill behörig person, även om han inte inställer sig personligen. Den domstol som handlägger målet får dock föreskriva personlig inställelse. Om en sådan föreskrift inte har efterkommitts behöver en dom som har meddelats rörande ett civilrättsligt anspråk mot någon som inte har haft tillfälle att svara i målet varken erkännas eller verkställas i andra medlemsstater.

Artikel 65

1. Den grund för behörighet som anges i artiklarna 8.2 och 13 rörande återgångskrav eller annat liknande får återopas i de medlemsstater som anges i den förteckning som upprättats av

kommissionen i enlighet med artikel 76.1 b och 76.2, förutsatt att det är tillåtet enligt nationell lagstiftning. En person som hemvist i en annan medlemsstat får beredas tillfälle enligt bestämmelserna om litisdenuktion att delta i rättegång inför domstolarna i de medlemsstater som avses i den förteckningen.

2. Domar som har meddelats i en medlemsstat med stöd av artikel 8.2 eller artikel 13 ska i enlighet med kapitel III erkännas och verkställas i alla andra medlemsstater. De rättsverkningar som domar meddelade i de medlemsstater som anges i den förteckning som avses i punkt 1 kan ha för tredje man enligt lagen i dessa medlemsstater genom tillämpningen av punkt 1 ska erkännas i alla medlemsstater.

3. De medlemsstater som anges i den förteckning som avses i punkt 1 ska, inom ramen för det europeiska rättsliga nätverket på privaträttens område som inrättades genom rådets beslut 2001/470/EG⁽¹⁾ (det europeiska rättsliga nätverket), lämna uppgifter om hur man i enlighet med deras nationella lag ska bestämma vilka konsekvenser som de domar som avses i punkt 2 andra meningen ska få.

KAPITEL VI

ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER

Artikel 66

1. Denna förordning ska tillämpas endast på rättsliga förfaranden som har inletts, på officiella handlingar som formellt har upprättats eller registrerats och på förlikningar inför domstol som har godkänts eller ingåtts från och med den 10 januari 2015.

2. Utan hinder av artikel 80 ska förordning (EG) nr 44/2001 även fortsättningsvis tillämpas på domar som meddelats inom ramen för rättsliga förfaranden som har inletts, officiella handlingar som har upprättats eller registrerats och på förlikningar inför domstol som har godkänts eller ingåtts före den 10 januari 2015 och som faller inom ramen för tillämpningsområdet för den förordningen.

KAPITEL VII

FÖRHÅLLET TILL ANDRA RÄTTSAKTER

Artikel 67

Denna förordning ska inte påverka tillämpningen av de bestämmelser som, på särskilda områden, reglerar domstols behörighet eller erkännande eller verkställighet av domar och som finns i unionsrättsakter eller i nationell lagstiftning som harmoniserats för att genomföra sådana rättsakter.

⁽¹⁾ EGT L 174, 27.6.2001, s. 25.

Artikel 68

1. Denna förordning ska mellan medlemsstaterna ersätta 1968 års Brysselkonvention, utom för de territorier i medlemsstaterna som faller inom den konventionens territoriella tillämpningsområde och som inte omfattas av förordningen enligt artikel 355 i EUF-fördraget.

2. I den mån denna förordning mellan medlemsstaterna ersätter bestämmelserna i 1968 års Brysselkonvention ska alla hänvisningar till den konventionen anses som hänvisningar till denna förordning.

Artikel 69

Om inte annat följer av artiklarna 70 och 71 ska denna förordning mellan medlemsstaterna ersätta de konventioner som rör samma frågor som omfattas av denna förordning. Denna förordning ska särskilt ersätta de konventioner som anges i den förteckning som kommissionen upprättat i enlighet med artikel 76.1 c och 76.2.

Artikel 70

1. De konventioner som avses i artikel 69 ska fortsätta att gälla på områden där denna förordning inte är tillämplig.

2. De ska fortsätta att gälla beträffande domar som har meddelats, officiella handlingar som formellt har upprättats eller registrerats och förlikningar inför domstol som har godkänts eller ingåtts före dagen för ikraftträdandet av förordning (EG) nr 44/2001.

Artikel 71

1. Denna förordning ska inte inverka på konventioner som medlemsstaterna har tillträtt och som på särskilda områden reglerar domstolars behörighet eller erkännande eller verkställighet av domar.

2. För en enhetlig tolkning ska punkt 1 tillämpas enligt följande:

a) Denna förordning ska inte utgöra hinder för en domstol i en medlemsstat som har tillträtt en konvention som reglerar ett särskilt område att förklara sig behörig i enlighet med den konventionen, även om svaranden har hemvist i en medlemsstat som inte har tillträtt konventionen i fråga. Den domstol som handlägger målet ska dock alltid tillämpa artikel 28 i denna förordning.

b) Domar som har meddelats av en domstol i en medlemsstat med tillämpning av behörighetsbestämmelser i en konvention som reglerar ett särskilt område ska erkännas och verkställas i de andra medlemsstaterna i enlighet med bestämmelserna i denna förordning.

Om det i en konvention, som reglerar ett särskilt område och som har tilltratts såväl av ursprungsmedlemsstaten som av den medlemsstat som ansökan riktas till, anges förutsättningar för erkännande eller verkställighet av domar, ska dessa förutsättningar gälla. Bestämmelserna i denna förordning om erkännande och verkställighet kan dock alltid tillämpas.

Artikel 72

Denna förordning ska inte påverka avtal varigenom en medlemsstat, före ikraftträdandet av förordning (EG) nr 44/2001, i enlighet med artikel 59 i 1968 års Brysselkonvention förpliktat sig att inte erkänna domar som har meddelats i en annan stat som är part i den konventionen mot svarande som har hemvist eller sin vanliga vistelseort i ett tredjeland när domen, i fall som avses i artikel 4 i den konventionen, kunnat meddelas endast med stöd av en behörighetsbestämmelse som anges i artikel 3.2 i konventionen.

Artikel 73

1. Denna förordning ska inte påverka tillämpningen av 2007 års Luganokonvention.

2. Denna förordning ska inte påverka tillämpningen av 1958 års New York-konvention.

3. Denna förordning ska inte påverka tillämpningen av bilaterala konventioner och avtal mellan ett tredjeland och en medlemsstat som har ingåtts före ikraftträdandet av förordning (EG) nr 44/2001 och som gäller frågor som regleras i den här förordningen.

KAPITEL VIII

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 74

Medlemsstaterna ska inom ramen för det europeiska rättsliga nätverket och i syfte att göra informationen tillgänglig för allmänheten tillhandahålla en beskrivning av nationella regler och förfaranden rörande verkställighet, inbegripet vilka myndigheter som ansvarar för verkställighet samt uppgifter om eventuella begränsningar som gäller för verkställighet, särskilt galdenärskydd och preskriptionsfrister.

Medlemsstaterna ska ständigt hålla denna information aktuell.

Artikel 75

Senast den 10 januari 2014 ska medlemsstaterna underrätta kommissionen om

- a) de domstolar till vilka ansökan om vägran av verkställighet ska göras enligt artikel 47.1,
- b) de domstolar till vilka ett överklagande av ett beslut med avseende på en ansökan om vägran av verkställighet ska ges in enligt artikel 49.2,
- c) de domstolar till vilka eventuella ytterligare överklaganden ska ges in enligt artikel 50, och
- d) de språk som godtas för översättningar av de formulär som avses i artikel 57.2.

Kommissionen ska offentliggöra informationen på lämpligt sätt, särskilt via det europeiska rättsliga nätverket.

Artikel 76

1. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om
 - a) de bestämmelser om domstols behörighet som avses i artiklarna 5.2 och 6.2,
 - b) de bestämmelser om litisdenuktion som avses i artikel 65, och
 - c) de konventioner som avses i artikel 69.
2. Kommissionen ska på grundval av medlemsstaternas underrättelser som avses i punkt 1 upprätta motsvarande förteckningar.
3. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om eventuella senare ändringar som måste göras i dessa förteckningar. Kommissionen ska ändra dessa förteckningar i enlighet med detta.
4. Kommissionen ska offentliggöra förteckningarna och eventuella senare ändringar av dessa i *Europeiska unionens officiella tidning*.
5. Kommissionen ska på varje annat lämpligt sätt offentliggöra alla upplysningar som anmälts i enlighet med punkterna 1 och 3, särskilt genom det europeiska rättsliga nätverket.

Artikel 77

Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 78 med avseende på ändringar av bilagorna I och II.

Artikel 78

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.
2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 77 ska ges till kommissionen tills vidare från och med den 9 januari 2013.
3. Den delegering av befogenhet som avses i artikel 77 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.
4. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.
5. En delegerad akt som antas enligt artikel 77 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period av två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

Artikel 79

Senast den 11 januari 2022 ska kommissionen lägga fram en rapport till Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om tillämpningen av denna förordning. Rapporten ska innehålla en utvärdering av huruvida behörighetsbestämmelserna bör utvidgas till att omfatta svarande som inte har hemvist i en medlemsstat, med beaktande av denna förordnings tillämpning och eventuell utveckling på internationell nivå. Rapporten ska vid behov åtföljas av förslag till ändringar av denna förordning.

Artikel 80

Denna förordning upphäver förordning (EG) nr 44/2001. Hänvisningar till den upphävda förordningen ska anses som hänvisningar till denna förordning och ska läsas i enlighet med den jämförelsetabell som återges i bilaga III.

Artikel 81

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas från och med den 10 januari 2015, med undantag för artiklarna 75 och 76 som ska tillämpas från och med den 10 januari 2014.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i medlemsstaterna i enlighet med fördragen.

Utfärdad i Strasbourg den 12 december 2012.

På Europaparlamentets vägnar

M. SCHULZ

Ordförande

På rådets vägnar

A. D. MAVROYIANNIS

Ordförande

BILAGA I

INTYG OM DOM PÅ PRIVATRÄTTENS OMRÅDE

Artikel 53 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område

1. URSPRUNGSDOMSTOL
- 1.1 Namn:
- 1.2 Adress:
- 1.2.1 Gatuadress/postbox:
- 1.2.2 Ort och postnummer:
- 1.2.3 Medlemsstat
 AT BE BG CY CZ DE EE EL ES FI FR HU IE IT LT LU LV MT
 NL PL PT RO SE SI SK UK
- 1.3 Telefonnummer:
- 1.4 Faxnummer:
- 1.5 E-postadress (om informationen finns tillgänglig):
2. KÄRANDE ⁽¹⁾
- 2.1 Efternamn och förnamn/företagets eller organisationens namn:
- 2.2 Personnummer eller registreringsnummer (i tillämpliga fall och om informationen finns tillgänglig):
- 2.3 Födelsedatum (dd/mm/åååå) och födelseort eller, om det rör sig om en juridisk person, datum och ort för stiftande/bildande/registrering (om informationen är relevant och finns tillgänglig):
- 2.4 Adress:
- 2.4.1 Gatuadress/postbox:
- 2.4.2 Ort och postnummer:
- 2.4.3 Land:
 AT BE BG CY CZ DE EE EL ES FI FR HU IE IT LT LU LV MT
 NL PL PT RO SE SI SK UK annat (ange ISO-kod)
- 2.5 E-postadress (om informationen finns tillgänglig):
3. SVARANDE ⁽²⁾
- 3.1 Efternamn och förnamn/företagets eller organisationens namn:
- 3.2 Personnummer eller registreringsnummer (i tillämpliga fall och om informationen finns tillgänglig):
- 3.3 Födelsedatum (dd/mm/åååå) och födelseort eller, om det rör sig om en juridisk person, datum och ort för stiftande/bildande/registrering (om informationen är relevant och finns tillgänglig):
- 3.4 Adress:
- 3.4.1 Gatuadress/postbox:
- 3.4.2 Ort och postnummer:
- 3.4.3 Land:
 AT BE BG CY CZ DE EE EL ES FI FR HU IE IT LT LU LV MT
 NL PL PT RO SE SI SK UK annat (ange ISO-kod)
- 3.5 E-postadress (om informationen finns tillgänglig):

4. DOMEN
- 4.1 Domens datum (dd/mm/åååå):
- 4.2 Domens referensnummer:
- 4.3 Är domen en tredskodom?
- 4.3.1 Nej
- 4.3.2 Ja (ange det datum [dd/mm/åååå] då stämningsansökan eller motsvarande handling delgavs svaranden):
- 4.4 Är domen verkställbar i ursprungsmedlemsstaten utan att några ytterligare villkor måste uppfyllas?
- 4.4.1 Ja (ange i tillämpliga fall det datum [dd/mm/åååå] då domen förklarades verkställbar):
- 4.4.2 Ja, men endast gentemot följande personer (ange närmare):
- 4.4.3 Ja, men endast med avseende på en del/vissa delar av domen (ange närmare):
- 4.4.4 Domen innehåller inga verkställbara förpliktelser.
- 4.5 Har domen delgetts svaranden/svarandena vid tidpunkten för intygets utfärdande?
- 4.5.1 Ja (ange datum [dd/mm/åååå] för delgivningen om det är känt)
- 4.5.1.1 Domen delgavs på följande språk:
BG ES CS DE ET EL EN FR GA IT LV LT HU MT NL PL PT
RO SK SL FI SV annat (ange ISO-kod)
- 4.5.2 Inte enligt domstolens kännedom
- 4.6 Förordnanden i domen och ränta
- 4.6.1 Dom i mål om penningfordran ⁽³⁾
- 4.6.1.1 Kort beskrivning av saken i målet:
- 4.6.1.2 Domstolen har beslutat att
..... (efternamn och förnamn/företagets eller organisationens namn) ⁽⁴⁾
ska betala till
..... (efternamn och förnamn/företagets eller organisationens namn)
- 4.6.1.2.1 Om fler än en person är betalningsansvariga, kan verkställighet ske mot en av dem avseende hela beloppet?
- 4.6.1.2.1.1 Ja
- 4.6.1.2.1.2 Nej
- 4.6.1.3 Valuta
 euro (EUR) bulgarisk lev (BGN) tjeckisk krona (CZK) ungersk forint (HUF) litauisk litas (LTL)
 lettisk lats (LVL) polsk zloty (PLN) brittiskt pund (GBP) rumänsk leu (RON) svensk krona (SEK)
annan (ange ISO-kod):
- 4.6.1.4 Kapitalbelopp:
- 4.6.1.4.1 Beloppet ska betalas vid ett enda tillfälle

- 4.6.1.4.2 Beloppet ska betalas genom delbetalningar ⁽⁵⁾

Förfalldag (dd/mm/åååå)	Belopp

- 4.6.1.4.3 Belopp som ska betalas regelbundet

- 4.6.1.4.3.1 varje dag

- 4.6.1.4.3.2 varje vecka

- 4.6.1.4.3.3 annat (ange periodicitet):

- 4.6.1.4.3.4 Från och med (datum [dd/mm/åååå] eller händelse):

- 4.6.1.4.3.5 Om tillämpligt, till och med [dd/mm/åååå] eller händelse):

- 4.6.1.5 Ränta, i förekommande fall

- 4.6.1.5.1 Ränta:

- 4.6.1.5.1.1 Anges inte i domen

- 4.6.1.5.1.2 Ja, den uppgår enligt domen till följande

- 4.6.1.5.1.2.1 belopp:

eller

- 4.6.1.5.1.2.2 räntesats ... %

- 4.6.1.5.1.2.3 Ränta ska löpa från och med (datum [dd/mm/åååå] eller händelse) till och med (datum [dd/mm/åååå] eller händelse) ⁽⁶⁾

- 4.6.1.5.2 Lagenlig ränta som i förekommande fall beräknas i enlighet med (ange relevant lagstiftning):

- 4.6.1.5.2.1 Ränta ska löpa från och med (datum [dd/mm/åååå] eller händelse) till och med (datum [dd/mm/åååå] eller händelse) ⁽⁶⁾

- 4.6.1.5.3 Räntekapitalisering (i förekommande fall, ange närmare):

- 4.6.2 Dom som avser en interimistisk åtgärd, inbegripet säkerhetsåtgärd

- 4.6.2.1 Kort beskrivning av saken i målet och den beslutade åtgärden

- 4.6.2.2 Åtgärden har beslutats av en domstol med behörighet att pröva målet i sak

- 4.6.2.2.1 Ja

- 4.6.3 Annan typ av dom

- 4.6.3.1 Kort beskrivning av saken i målet och domstolens dom

- 4.7 Rättegångskostnader ⁽⁷⁾:

- 4.7.1 Valuta

euro (EUR) bulgarisk lev (BGN) tjeckisk krona (CZK) ungersk forint (HUF) litauisk litas (LTL) lettisk lats (LVL) polsk zloty (PLN) brittiskt pund (GBP) rumänsk leu (RON) svensk krona (SEK) annan (ange ISO-kod):

- 4.7.2 Följande person/personer mot vilken/vilka verkställighet begärs har ålagts att betala rättegångskostnaderna:

- 4.7.2.1 Efternamn och förnamn/företagets eller organisationens namn ⁽⁸⁾

- 4.7.2.2 Om fler än en person ska betala rättegångskostnaderna, kan verkställighet ske mot en av dem avseende hela beloppet?

- 4.7.2.2.1 Ja
- 4.7.2.2.2 Nej
- 4.7.3 Ersättning har begärts för följande rättegångskostnader ⁽⁹⁾
- 4.7.3.1 I domen anges de totala rättegångskostnaderna i form av ett enda belopp (ange beloppet):
- 4.7.3.2 I domen anges rättegångskostnaderna i form av en procentsats av de totala kostnaderna (ange procentsatsen):
- 4.7.3.3 I domen anges rättegångskostnadsersättningen, som uppgår till följande exakta belopp:
- 4.7.3.3.1 Domstolsavgifter:
- 4.7.3.3.2 Ombudsarvoden:
- 4.7.3.3.3 Kostnader för delgivning av dokument:
- 4.7.3.3.4 Övrigt:
- 4.7.3.4 Övrigt (ange närmare):
- 4.7.4 Ränta på rättegångskostnader:
- 4.7.4.1 Ej tillämpligt
- 4.7.4.2 Anges i domen
- 4.7.4.2.1 Belopp:
eller
- 4.7.4.2.2 Räntesats ... %
- 4.7.4.2.2.1 Ränta ska löpa från och med (datum [dd/mm/åååå] eller händelse) till och med (datum [dd/mm/åååå] eller händelse) ⁽⁶⁾
- 4.7.4.3 Lagenlig ränta som i förekommande fall beräknas i enlighet med (ange relevant lagstiftning):
- 4.7.4.3.1 Ränta ska löpa från och med (datum [dd/mm/åååå] eller händelse) till och med (datum [dd/mm/åååå] eller händelse) ⁽⁶⁾
- 4.7.4.4 Räntekapitalisering (i förekommande fall, ange närmare):

Utfärdat i ...

Ursprungsdomstolens namnteckning och/eller stämpel:

(1) För in uppgifter för samtliga kående om domen avser mer än en kående.

(2) För in uppgifter för samtliga svarande om domen avser mer än en svarande.

(3) Hoppa över 4.6.1 och gå direkt till 4.7 om domen endast avser kostnader som rör ett krav som beslutats genom en tidigare dom.

(4) Om mer än en person har förpliktats att betala enligt domen, för in uppgifter för samtliga personer.

(5) För in uppgifter för samtliga delbetalningar.

(6) För in uppgifter för samtliga perioder om det är fråga om mer än en period.

(7) Denna punkt avser även fall där beslut om rättegångskostnaderna fattats i en separat dom.

(8) För in uppgifter för samtliga personer, om det är fråga om mer än en person.

(9) Om verkställighet avseende rättegångskostnader kan ske gentemot flera personer, ange hur stor andel som belöper på var och en av dem.

BILAGA II

INTYG OM EN OFFICIELL HANDLING ELLER FÖRLIKNING INFÖR DOMSTOL ⁽¹⁾ PÅ PRIVATRÄTTENS OMRÅDE**Artikel 60 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område**

1. DOMSTOL ELLER BEHÖRIG MYNDIGHET SOM UTFÄRDAT INTYGET
 - 1.1 Namn:
 - 1.2 Adress:
 - 1.2.1 Gatuadress/postbox:
 - 1.2.2 Ort och postnummer:
 - 1.2.3 Medlemsstat
 AT BE BU CY CZ DE EE EL ES FI FR HU IE IT LT LU
 LV MT NL PL PT RO SE SI SK UK
 - 1.3 Telefonnummer:
 - 1.4 Faxnummer:
 - 1.5 E-postadress (om informationen finns tillgänglig):
2. OFFICIELL HANDLING
 - 2.1 Myndighet som utfärdat den officiella handlingen (om det inte är samma myndighet som utfärdat intyget)
 - 2.1.1 Myndighetens namn och beteckning:
 - 2.1.2 Adress:
 - 2.2 Datum (dd/mm/åååå) då den officiella handlingen utfärdades av den myndighet som avses i punkt 2.1:
 - 2.3 Den officiella handlingens referensnummer (i förekommande fall):
 - 2.4 Datum (dd/mm/åååå) då den officiella handlingen registrerades i ursprungsmedlemsstaten (anges endast om registreringsdatumet är avgörande för handlingens ikraftträdande och detta datum inte är samma datum som anges i punkt 2.2):
 - 2.4.1 Referensnummer i registret (i förekommande fall):
3. FÖRLIKNING INFÖR DOMSTOL
 - 3.1 Domstol som har godkänt förlikningen eller vid vilken förlikningen ingicks (om det inte är samma domstol som utfärdat intyget)
 - 3.1.1 Domstolens namn:
 - 3.1.2 Adress:
 - 3.2 Datum (dd/mm/åååå) för förlikningen:
 - 3.3 Förlikningens referensnummer:
4. PARTER I DEN OFFICIELLA HANDLINGEN/FÖRLIKNINGEN INFÖR DOMSTOL
 - 4.1 Borgenärens/borgenärernas namn (efternamn och förnamn/företagets eller organisationens namn) ⁽²⁾:
 - 4.1.1 Personnummer eller registreringsnummer (i tillämpliga fall):
 - 4.1.2 Födelsedatum (dd/mm/åååå) och födelseort eller, om det rör sig om en juridisk person, datum och ort för stiftande/bildande/registrering (i tillämpliga fall):
 - 4.2 Gälldenärens/gälldenärernas namn (efternamn och förnamn/företagets eller organisationens namn) ⁽³⁾:
 - 4.2.1 Personnummer eller registreringsnummer (i tillämpliga fall):
 - 4.2.2 Födelsedatum (dd/mm/åååå) och födelseort eller, om det rör sig om en juridisk person, datum och ort för stiftande/bildande/registrering (i tillämpliga fall):
 - 4.3 Namn på eventuella andra parter (efternamn och förnamn/företagets eller organisationens namn) ⁽⁴⁾

- 4.3.1 Personnummer eller registreringsnummer (i tillämpliga fall):
- 4.3.2 Födelsedatum (dd/mm/åååå) och födelseort eller, om det rör sig om en juridisk person, datum och ort för stiftande/bildande/registrering (i tillämpliga fall):
5. VERKSTÄLLIGHET FÖR DEN OFFICIELLA HANDLINGEN/FÖRLIKNINGEN INFÖR DOMSTOL I URSPRUNGSMEDLEMSSTATEN
- 5.1 Är den officiella handlingen/förlikningen inför domstol verkställbar i ursprungsmedlemsstaten?
- 5.1.1 Ja
- 5.2 Villkoren i den officiella handlingen/förlikningen inför domstol och ränta
- 5.2.1 Officiell handling/förlikning inför domstol avseende penningfordran
- 5.2.1.1 Kort beskrivning av saken:
- 5.2.1.2 Enligt den officiella handlingen/förlikningen inför domstol förpliktas
 (efternamn och förnamn/företagets eller organisationens namn) ⁽⁵⁾
 att betala till
 (efternamn och förnamn/företagets eller organisationens namn)
- 5.2.1.2.1 Om fler än en person är betalningsansvariga, kan verkställighet ske mot en av dem avseende hela beloppet?
- 5.2.1.2.1.1 Ja
- 5.2.1.2.1.2 Nej
- 5.2.1.3 Valuta
- euro (EUR) bulgarisk lev (BGN) tjeckisk krona (CZK) ungersk forint (HUF) litauisk litas (LTL)
 lettisk lats (LVL) polsk zloty (PLN) brittiskt pund (GBP) rumänsk leu (RON) svensk krona (SEK) annan (ange ISO-kod):
- 5.2.1.4 Kapitalbelopp:
- 5.2.1.4.1 Beloppet ska betalas vid ett enda tillfälle
- 5.2.1.4.2 Beloppet ska betalas genom delbetalningar ⁽⁶⁾
Förfallodag (dd/mm/åååå)	Belopp
- 5.2.1.4.3 Beloppet ska betalas regelbundet
- 5.2.1.4.3.1 varje dag
- 5.2.1.4.3.2 varje vecka
- 5.2.1.4.3.3 annat (ange periodicitet):
- 5.2.1.4.3.4 Från och med (datum [dd/mm/åååå] eller händelse):
- 5.2.1.4.3.5 Om tillämpligt, till och med (datum [dd/mm/åååå] eller händelse):
- 5.2.1.5 Ränta, i förekommande fall
- 5.2.1.5.1 Ränta:
- 5.2.1.5.1.1 Anges inte i den officiella handlingen/förlikningen inför domstol
- 5.2.1.5.1.2 Ja, uppgår enligt den officiella handlingen/förlikningen inför domstol till följande

5.2.1.5.1.2.1 belopp:

eller

5.2.1.5.1.2.2 räntesats ... %

5.2.1.5.1.2.3 Ränta ska löpa från och med (datum [dd/mm/åååå] eller händelse) till och med
(datum [dd/mm/åååå] eller händelse) ⁽⁷⁾

5.2.1.5.2 Lagenlig ränta som i förekommande fall beräknas i enlighet med (ange relevant lagstiftning):

5.2.1.5.2.1 Ränta ska löpa från och med (datum [dd/mm/åååå] eller händelse) till och med
(datum [dd/mm/åååå] eller händelse) ⁽⁷⁾

5.2.1.5.3 Räntekapitalisering (i förekommande fall, ange närmare):

5.2.2 Officiell handling/förlikning inför domstol avseende en verkställbar förpliktelse som inte är en penningfordran

5.2.2.1 Kort beskrivning av den verkställbara förpliktelsen:

5.2.2.2 Den förpliktelse som avses i punkt 5.2.2.1 är verkställbar gentemot följande person/personer ⁽⁸⁾ (efternamn och förnamn/företagets eller organisationens namn):

Utfärdat i

Den utfärdande domstolens eller behöriga myndighetens namnteckning och/eller stämpel:

(1) Radera i hela intyget det som inte är tillämpligt.

(2) För in uppgifter för samtliga borgenärer, om det är fråga om mer än en borgenär.

(3) För in uppgifter för samtliga gäldenärer, om det är fråga om mer än en gäldenär.

(4) För in uppgifter för samtliga (eventuella) parter.

(5) Om mer än en person har dömts att göra en betalning, för in uppgifter för samtliga personer.

(6) För in uppgifter för samtliga delbetalningar.

(7) För in uppgifter om samtliga perioder, om det är fråga om mer än en period.

(8) För in uppgifter om samtliga personer, om det är fråga om mer än en person.

BILAGA III

JÄMFÖRELSETABELL

Förordning (EG) nr 44/2001	Den här förordningen
Artikel 1.1	Artikel 1.1
Artikel 1.2 inledningen	Artikel 1.2 inledningen
Artikel 1.2 a	Artikel 1.2 a och f
Artikel 1.2 b-d	Artikel 1.2 b-d
—	Artikel 1.2 e
Artikel 1.3	—
—	Artikel 2
Artikel 2	Artikel 4
Artikel 3	Artikel 5
Artikel 4	Artikel 6
Artikel 5 inledningen	Artikel 7 inledningen
Artikel 5.1	Artikel 7.1
Artikel 5.2	—
Artikel 5.3 och 5.4	Artikel 7.2 och 7.3
—	Artikel 7.4
Artikel 5.5-7	Artikel 7.5-7
Artikel 6	Artikel 8
Artikel 7	Artikel 9
Artikel 8	Artikel 10
Artikel 9	Artikel 11
Artikel 10	Artikel 12
Artikel 11	Artikel 13
Artikel 12	Artikel 14
Artikel 13	Artikel 15
Artikel 14	Artikel 16
Artikel 15	Artikel 17
Artikel 16	Artikel 18
Artikel 17	Artikel 19
Artikel 18	Artikel 20
Artikel 19.1 och 19.2	Artikel 21.1
—	Artikel 21.2
Artikel 20	Artikel 22
Artikel 21	Artikel 23
Artikel 22	Artikel 24
Artikel 23.1 och 23.2	Artikel 25.1 och 25.2

Förordning (EG) nr 44/2001	Den här förordningen
Artikel 23.3	—
Artikel 23.4 och 23.5	Artikel 25.3 och 25.4
—	Artikel 25.5
Artikel 24	Artikel 26.1
—	Artikel 26.2
Artikel 25	Artikel 27
Artikel 26	Artikel 28
Artikel 27.1	Artikel 29.1
—	Artikel 29.2
Artikel 27.2	Artikel 29.3
Artikel 28	Artikel 30
Artikel 29	Artikel 31.1
—	Artikel 31.2
—	Artikel 31.3
—	Artikel 31.4
Artikel 30	Artikel 32.1 a och b
—	Artikel 32.1 andra stycket
—	Artikel 32.2
—	Artikel 33
—	Artikel 34
Artikel 31	Artikel 35
Artikel 32	Artikel 2 a
Artikel 33	Artikel 36
—	Artikel 37
—	Artikel 39
—	Artikel 40
—	Artikel 41
—	Artikel 42
—	Artikel 43
—	Artikel 44
Artikel 34	Artikel 45.1 a–d
Artikel 35.1	Artikel 45.1 e
Artikel 35.2	Artikel 45.2
Artikel 35.3	Artikel 45.3
—	Artikel 45.4
Artikel 36	Artikel 52
Artikel 37.1	Artikel 38 a
Artikel 38	—

Förordning (EG) nr 44/2001	Den här förordningen
Artikel 39	—
Artikel 40	—
Artikel 41	—
Artikel 42	—
Artikel 43	—
Artikel 44	—
Artikel 45	—
Artikel 46	—
Artikel 47	—
Artikel 48	—
—	Artikel 46
—	Artikel 47
—	Artikel 48
—	Artikel 49
—	Artikel 50
—	Artikel 51
—	Artikel 54
Artikel 49	Artikel 55
Artikel 50	—
Artikel 51	Artikel 56
Artikel 52	—
Artikel 53	—
Artikel 54	Artikel 53
Artikel 55.1	—
Artikel 55.2	Artiklarna 37.2, 47.3 och 57
Artikel 56	Artikel 61
Artikel 57.1	Artikel 58.1
Artikel 57.2	—
Artikel 57.3	Artikel 58.2
Artikel 57.4	Artikel 60
Artikel 58	Artiklarna 59 och 60
Artikel 59	Artikel 62
Artikel 60	Artikel 63
Artikel 61	Artikel 64
Artikel 62	Artikel 3
Artikel 63	—
Artikel 64	—
Artikel 65	Artikel 65.1 och 65.2

Förordning (EG) nr 44/2001	Den här förordningen
—	Artikel 65,3
Artikel 66	Artikel 66
Artikel 67	Artikel 67
Artikel 68	Artikel 68
Artikel 69	Artikel 69
Artikel 70	Artikel 70
Artikel 71	Artikel 71
Artikel 72	Artikel 72
—	Artikel 73
Artikel 73	Artikel 79
Artikel 74.1	Artikel 75 första stycket leden a, b och c samt artikel 76.1 a
Artikel 74.2	Artikel 77
—	Artikel 78
—	Artikel 80
Artikel 75	—
Artikel 76	Artikel 81
Bilaga I	Artikel 76.1 a
Bilaga II	Artikel 75 a
Bilaga III	Artikel 75 b
Bilaga IV	Artikel 75 c
Bilaga V	Bilagorna I och II
Bilaga VI	Bilaga II
—	Bilaga III

Sammanfattning av betänkande Verkställighet av utländska domar och beslut – en ny Bryssel I-förordning (SOU 2013:63)

Uppdraget

Utredningen har i uppdrag att analysera Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (den nya Bryssel I-förordningen) och belysa likheter och skillnader i förhållande till rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (den ursprungliga Bryssel I-förordningen) och andra relevanta EU-förordningar på området. Utredningen ska undersöka vilka kompletterande författningsbestämmelser som behövs med anledning av den nya Bryssel I-förordningen och föreslå sådana.

I uppdraget ingår också att se över frågan om ett generellt överflyttande av exekvaturprövningen från Svea hovrätt till tingsrätt. Utredningen ska lämna de författningsförslag som dessa överväganden motiverar.

Den nya Bryssel I-förordningen

Bryssel I-förordningarna

Den ursprungliga Bryssel I-förordningen har varit i kraft sedan den 1 mars 2002. Mellan EU:s medlemsstater ersatte den förordningen Brysselkonventionen från 1968.

För att förbättra tillämpningen av vissa av Bryssel I-förordningens bestämmelser och för att ytterligare underlätta den fria rörligheten för domar och stärka möjligheterna till rättslig prövning, antog Europaparlamentet och europeiska unionens råd den 6 december 2012 den nya Bryssel I-förordningen. Den nya Bryssel I-förordningen trädde i kraft den 10 januari 2013 och ska i huvudsak tillämpas från och med den 10 januari 2015.

Många av den nya Bryssel I-förordningens artiklar har sina motsvarigheter i den ursprungliga Bryssel I-förordningen, men den nya förordningen innehåller även ett flertal nyheter. Den största förändringen i den nya förordningen är att kravet på verkställbarhetsförklaring som förutsättning för verkställighet i en annan medlemsstat än den där avgörandet meddelats har avskaffats. De viktigaste förändringarna i övrigt i den nya förordningen är att avtal om domstols behörighet gjorts mer effektiva och att vissa ytterligare skyddsbestämmelser införts för svagare part, bl.a. konsumenter och arbetstagare. En uttrycklig bestämmelse har också införts som innebär att om en åtgärd i det utländska avgörandet inte finns

i den verkställande medlemsstatens nationella rätt, ska åtgärden i möjligaste mån anpassas till en åtgärd som förekommer i den medlemsstatens nationella rätt och som har motsvarande verkan och eftersträvar liknande mål och intressen.

Erkännande och verkställighet

Enligt den nya Bryssel I-förordningen gäller, liksom tidigare, att avgöranden från medlemsstater ska erkännas utan att det krävs något särskilt förfarande. När det gäller verkställighet har kravet på en föregående verkställbarhetsförklaring, dvs. exekvaturprövningen, avskaffats i den nya förordningen. Detta innebär att avgöranden som omfattas av den nya Bryssel I-förordningens tillämpningsområde blir direkt verkställbara i en annan medlemsstat. Den person mot vilken verkställighet söks har dock möjlighet att ansöka om att erkännandet eller verkställigheten av avgörandet ska vägras. Så kan ske om någon i förordningen angiven grund för vägran föreligger.

Avskaffandet av exekvaturförfarandet samt förfarandet för prövningen av vägransgrunderna enligt den nya förordningen innebär att kompletterande bestämmelser behövs.

Utredningen föreslår att en ansökan om verkställighet av ett utländskt avgörande enligt den nya Bryssel I-förordningen ska prövas av Kronofogdemyndigheten. Utredningen föreslår vidare att ett utländskt avgörande som omfattas av den nya Bryssel I-förordningen ska verkställas som ett motsvarande svenskt avgörande. Om det inte finns ett motsvarande avgörande i svensk rätt föreslås att det utländska avgörandet ska verkställas som en dom, förutsatt att annat inte följer av förordningen. Enligt utredningens förslag ska utsökningsbalkens bestämmelser, eller bestämmelser som utsökningsbalken hänvisar till, tillämpas vid verkställighetsförfarandet i Sverige.

I förordningen finns också krav på delgivning och översättning i vissa fall av handlingar innan verkställighet kan ske. Det ankommer på Kronofogdemyndigheten att delge och att, vid behov, översätta handlingar. Hur delgivningen ska ske regleras inte av förordningen utan får i det enskilda fallet avgöras i enlighet med bestämmelserna i delgivningslagen eller, om den är tillämplig, EU:s delgivningsförordning.

När det gäller förfarandet för prövning av vägransgrunderna enligt förordningen föreslår utredningen att sådana ansökningar ska prövas av tingsrätt som första instans. Behörig tingsrätt är enligt förslaget den tingsrätt som enligt 18 kap. 1 § utsökningsbalken prövar överklagande av Kronofogdemyndighetens beslut. Bestämmelsen anger att behörig tingsrätt är den tingsrätt regeringen föreskriver med hänsyn till var svaranden har sitt hemvist. I 17 kap. 1 § utsökningsförordningen anges de 24 tingsrätter som är behöriga. Avgörande för behörigheten är i vilket län (eller tidigare län) svaranden har sitt hemvist. Om svaranden inte har hemvist i Sverige överklagas Kronofogdemyndighetens beslut hos Nacka tingsrätt (17 kap. 1 § andra stycket utsökningsförordningen). Generellt kan sägas att det är tingsrätten i länets residensstad som är behörig. För Stockholms län är dock Nacka tingsrätt behörig tingsrätt. Med *svaranden* avses motparten i verkställighetsärendet.

Valet av behöriga tingsrätter ska ses mot bakgrund av att en prövning av en ansökan om vägran av erkännande eller verkställighet i många fall kan förväntas komma att ske samtidigt med, eller i nära anslutning till, en prövning av hinder mot verkställighet enligt 3 kap. 21 § utsökningsbalken och av andra verkställighetsfrågor som Kronofogdemyndigheten kan pröva. Enligt utredningens uppfattning är det en fördel för handläggningen och för parterna om en ansökan om vägran av erkännande eller verkställighet prövas av samma tingsrätter som beslut under verkställigheten överklagas till.

När verkställighet söks av ett utländskt avgörande kan en part, utöver de grunder för vägran av erkännande och verkställighet som anges i förordningen, även åberopa de hinder för verkställighet som föreskrivs i nationell lagstiftning (se 3 kap. 21 § utsökningsbalken). Sådana invändningar prövas av Kronofogdemyndigheten som första instans. Eftersom Kronofogdemyndigheten inte anses vara behörig att pröva vägransgrunderna enligt förordningen innebär bestämmelserna med nödvändighet att parallella förfaranden kan uppstå i de fall en gäldenär åberopar såväl hinder mot verkställighet enligt 3 kap. 21 § utsökningsbalken som vägransgrunder enligt förordningen. Utredningen föreslår att Kronofogdemyndigheten, för det fall en gäldenär till Kronofogdemyndigheten anger omständigheter som kan uppfattas som en begäran av en prövning av vägransgrunderna enligt förordningen, ska vara skyldig att skriftligen och utan dröjsmål underrätta gäldenären om möjligheten att ansöka om prövning av vägransgrunderna vid tingsrätt.

I de fall en gäldenär väljer att direkt ansöka vid domstol om en prövning av vägransgrunderna enligt förordningen, föreslås att domstolen skriftligen ska underrätta Kronofogdemyndigheten om att en sådan ansökan kommit in.

För det fall en gäldenär, inom ramen för en ansökan om prövning av vägran av erkännande eller verkställighet vid domstol, åberopar omständigheter som kan hänföras till en invändning mot verkställighet enligt 3 kap. 21 § utsökningsbalken åligger det domstolen att, inom ramen för sin serviceskyldighet, hänvisa sökanden till rätt instans.

Den nya Bryssel I-förordningen innehåller också en bestämmelse om anpassning av utländska åtgärder eller beslut. Förordningen har överlämnat till den enskilda medlemsstaten att bestämma hur och av vem anpassningen ska ske.

Utredningen föreslår att Kronofogdemyndigheten ska vara behörig myndighet att bedöma frågor om anpassning och att frågan om anpassning ska hanteras som en fråga inom ramen för det beslut om verkställighet som Kronofogdemyndigheten ska fatta. Ett särskilt beslut om anpassning krävs inte. Det måste dock tydligt framgå av skälen för verkställighetsbeslutet att anpassning skett och hur anpassningen har skett. Eftersom utredningens förslag innebär att en åtgärd eller ett beslut avseende anpassning kommer att utgöra en del av verkställighetsbeslutet kommer det att kunna överklagas inom ramen för ett överklagande av själva verkställighetsbeslutet. Handläggning och överklagande av verkställighetsbeslut som innehåller en anpassningsåtgärd ska, enligt förslaget, även i övrigt följa utsökningsbalkens bestämmelser, eller bestämmelser som utsökningsbalken hänvisar till.

Utredningen föreslår att ärendelagen ska komplettera förordningens bestämmelser vid domstolarnas prövning av vägransgrunderna enligt förordningen. Överklagande ska kunna ske till såväl hovrätt som till Högsta domstolen, med de krav på prövningstillstånd som gäller enligt ärendelagen.

Översättningar m.m.

Enligt förordningen ska domstolen i ursprungsmedlemsstaten på begäran utfärda ett intyg på det formulär som bifogats förordningen. Detta intyg ska sedan ges in av den part som åberopar domen eller begär verkställighet av domen.

Förordningen medger att varje medlemsstat får ange vilket eller vilka av de officiella språken för EU:s institutioner, förutom sitt eget, som kan godtas för översättning av intyget. Utredningen har i denna del föreslagit att svenska myndigheter bör godta formulär avfattade på svenska, danska eller engelska.

Överflyttande av exekvaturprövningen

Exekvaturförfarande

För att utländska tvistemålsdomar ska kunna verkställas i Sverige krävs i de flesta fall att en domstol i ett exekvaturförfarande beslutar om verkställbarhetsförklaring. Det finns ett flertal författningar som innehåller regler om exekvatur.

Regler om exekvatur finns i lagen (2006:74) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden (2006 års lag). Det framgår av bilagor till de instrument som omfattas av 2006 års lag och av 2006 års lag att frågor om exekvatur prövas av Svea hovrätt som första instans.

På familjerättens område finns ett flertal instrument rörande behörig domstol och erkännande och verkställighet av domar. Till de viktigaste instrumenten hör två EU-förordningar – Bryssel II-förordningen och underhållsförordningen. I dessa förordningars kompletterande lagar föreskrivs att Svea hovrätt, i de fall exekvatur krävs enligt förordningarna, ska vara exekvaturdomstol.

Svea hovrätt är enligt ytterligare ett stort antal lagar exklusivt forum för att pröva frågan om erkännande och verkställighet av utländska avgöranden. Regler med sådan innebörd finns t.ex. i lagen (1990:272) om internationella frågor rörande makars och sambors förmögenhetsförhållanden.

I lagen (1989:14) om erkännande och verkställighet av utländska vårdnadsavgöranden m.m. (verkställighetslagen) finns bestämmelser om bl.a. erkännande och verkställighet av avgöranden hänförliga till 1980 års konvention om erkännande och verkställighet av avgöranden rörande vårdnad om barn (1980 års Europarådskonvention) och 1980 års Haagkonvention om de civila aspekterna på internationella bortföranden av barn (1980 års Haagkonvention). Behörig domstol enligt 1980 års Euro-

parådskonvention är den tingsrätt där barnet har sitt hemvist. I frågor om överflyttning av barn enligt 1980 års Haagkonvention är Stockholms tingsrätt exklusivt behörig.

Att Svea hovrätt vanligen är första instans vid exekvaturprövningen innebär en avvikelse från den gängse uppgiftsfördelningen mellan domstolsinstanserna. Det anses sedan länge att instansordningen ska bygga på en funktionsfördelning mellan de olika nivåerna i domstolsorganisationen och att tyngdpunkten i rättskipningen ska ligga i tingsrätt. Hovrättens främsta uppgift ska vara att överpröva tingsrättens avgöranden.

Frågan om ett överflyttande av exekvaturprövningen till tingsrätt som första instans har tagits upp i olika sammanhang. Bedömningen har gjorts att en sådan reform bör avvakta översynen av Bryssel I-förordningen.

Generellt överflyttande av exekvaturprövningen

Att Svea hovrätt är första instans i exekvaturärenden strider mot instansordningens princip. Några tungt vägande skäl till att Svea hovrätt även fortsättningsvis ska pröva dessa ärenden som första instans finns enligt utredningens uppfattning inte. Tvärtom är det mest ändamålsenliga att dessa ärenden, liksom övriga mål och ärenden, prövas av tingsrätt som första instans.

Mot den bakgrunden föreslår utredningen att exekvaturärenden som i dag handläggs av Svea hovrätt ska prövas av tingsrätt som första instans.

Utredningen föreslår att en ansökan om verkställbarhet, där den efterföljande verkställigheten sker enligt utsökningsbalken, ska göras hos den tingsrätt som enligt 18 kap. 1 § utsökningsbalken prövar överklagande av Kronofogdemyndighetens beslut. I vissa fall där någon egentlig svarande inte finns ska ansökan om verkställbarhet ges in till den tingsrätt, bestämd enligt 18 kap. 1 § utsökningsbalken, där någon av de sökande har hemvist eller där den, eller någon av dem, som ansökan avser har hemvist.

I frågor om verkställbarhet enligt Bryssel II-förordningen som avser ett barns person, där den efterföljande verkställigheten sker enligt 21 kap. föräldrabalken, föreslås att i stället den tingsrätt som enligt 21 kap. 1 § föräldrabalken kan pröva verkställighet av en dom eller ett beslut om vårdnad, boende eller umgänge ska vara behörig domstol. Detsamma föreslås för avgöranden enligt 1996 års Haagkonvention som avser ett barns person. Av detta följer att landets samtliga tingsrätter blir behöriga att pröva en sådan ansökan om verkställbarhet. I de fall ett avgörande innehåller såväl förordnanden om ett barns person som andra förordnanden, t.ex. förordnanden om barnets egendom, föreslås att den domstol som prövar en ansökan om verkställbarhet av ett förordnande avseende ett barns person ska vara behörig att pröva verkställbarheten såvitt avser hela avgörandet. Inga ändringar föreslås beträffande behörighetsreglerna i verkställighetslagen.

Det finns två olika förfaranden för exekvaturprövning. Vissa instrument föreskriver ett förfarande i flera steg. Första steget innebär att endast en formell prövning görs och att motparten inte bereds tillfälle att yttra sig över ansökan. Parterna kan därefter ansöka om ändring av ett beslut med anledning av en ansökan om verkställbarhetsförklaring (steg

två i förfarandet). I detta skede prövas eventuella vägransgrunder. Andra instrument föreskriver ett förfarande i ett steg, där förfarandet är kontradiktoriskt från början.

I förfaranden som sker i flera steg föreslår utredningen att tingsrätten ska vara behörig att pröva såväl den första formella prövningen som prövningen av ansökan om ändring. En part kan därefter överklaga tingsrättens beslut till hovrätten. En sådan lösning innebär enligt utredningens uppfattning att den reella verkställbarhetsprövningen överflyttas och att instansordningens princip upprätthålls.

Utredningen föreslår att tingsrätten, vid den första formella prövningen i ett exekvaturförfarande som föreskriver flera steg, ska vara domför med en lagfaren domare. Vid en ansökan om ändring får dock rätten bestå av tre lagfarna domare, om det finns särskilda skäl med hänsyn till ärendets beskaffenhet. En domare som företagit den första formella prövningen ska, enligt utredningens förslag, inte få delta i prövningen av en ansökan om ändring av beslutet.

Vidare föreslås att en domare som deltagit i den första formella prövningen eller en ansökan om ändring inte ska få delta i prövningen av verkställigheten av avgörandet.

Utredningen föreslår att ärendelagen ska vara tillämplig vid rättens handläggning av ansökan om ändring (i förfaranden som sker i flera steg) och vid ansökan om verkställbarhet (i förfaranden som sker i ett steg). Överklagande ska kunna ske till såväl hovrätt som till Högsta domstolen, med de krav på prövningstillstånd som gäller enligt ärendelagen.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Utredningens förslag till kompletterande bestämmelser och förslag till ändringar med anledning av överflyttandet av exekvaturprövningen bör träda i kraft samtidigt som den nya Bryssel I-förordningen i huvudsak ska börja tillämpas, dvs. från och med den 10 januari 2015.

Utredningens förslag till kompletterande bestämmelser för den nya Bryssel I-förordningen kräver inga övergångsbestämmelser. Däremot föreslås en övergångsbestämmelse när det gäller förslaget om att flytta exekvaturprövningen från Svea hovrätt till tingsrätt. Bestämmelsen innebär att äldre bestämmelser ska tillämpas på exekvaturförfaranden som inletts före ikraftträdandet.

Lagförslagen i betänkande Verkställighet av utländska domar och beslut – en ny Bryssel I-förordning (SOU 2013:63)

1 Förslag till lag (0000:00) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden

Härigenom föreskrivs följande

Inledande bestämmelser

Tillämpningsområde

1 § Denna lag innehåller bestämmelser som kompletterar

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område¹ (2012 års Bryssel I-förordning),

2. rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privat rättens område² (2000 års Bryssel I-förordning),

3. konventionen den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område jämte tillträdeskonventioner³ (Brysselkonventionen),

4. konventionen den 16 september 1988 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område⁴ (1988 års Luganokonvention) samt konventionen den 30 oktober 2007 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område⁵ (2007 års Luganokonvention), och

5. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 805/2004 av den 21 april 2004 om införande av en europeisk exekutionstitel för obestridda fordringar⁶ (förordningen om den europeiska exekutionstiteln).

De unionsrättsliga instrument som anges i punkterna 1 och 2 tillämpas, enligt avtal den 19 oktober 2005 mellan Europeiska gemenskapen och Konungariket Danmark om domstols behörighet och om erkännande och

¹ EUT L 351, 20.12.2012, s. 1.

² EGT L 12, 16.1.2001, s. 1.

³ EGT C 27, 26.1.1998, s. 1.

⁴ EGT 1988 L 319, 25.11.1988, s. 9.

⁵ EUT L 339, 21.12.2007, s.3.

⁶ EUT L 143, 30.4.2004, s. 15.

verkställighet av domar på privaträttens område⁷ (Danmarksavtalet), i förhållande till Danmark.

Reservforum

2 § Om det finns svensk domsrätt enligt en unionsrättsakt eller ett internationellt instrument som avses i 1 § och annan behörig domstol saknas, är Stockholms tingsrätt behörig.

Särskild vägransgrund

3 § Om en ansökan görs enligt en unionsrättsakt eller ett internationellt instrument som avses i 1 § 1–4 ska ett avgörande som rör ett civilrättsligt anspråk inte erkännas eller verkställas i Sverige, om det har meddelats i en annan stat inom ramen för ett brottmål som avser ett icke uppsåtligt brott mot någon som

1. varken har hemvist eller är medborgare i den staten,
2. inte har följt ett föreläggande om personlig inställelse, och
3. inte har haft tillfälle att svara i målet.

Erkännande och verkställighet enligt instrumenten i 1 § 2–4

Exekvaturförfarande

4 § En ansökan om att ett utländskt avgörande ska erkännas eller förklaras vara verkställbart i Sverige enligt en unionsrättsakt eller ett internationellt instrument som avses i 1 § 2–4 ska göras hos den tingsrätt som enligt 18 kap. 1 § utsökningsbalken prövar överklagande av Kronofogdemyndighetens beslut.

5 § Vid handläggningen av en ansökan om ändring av ett beslut om att ett utländskt avgörande ska erkännas eller förklaras vara verkställbart i Sverige enligt en unionsrättsakt eller ett internationellt instrument som avses i 1 § 2–4 tillämpas bestämmelserna i lagen (1996:242) om domstolsärenden, om inte annat följer av en unionsrättsakt eller ett internationellt instrument som avses i 1 § 2–4.

En ansökan om ändring ska, om den gjorts av den som har gjort ansökan om att ett utländskt avgörande ska erkännas eller förklaras vara verkställbart i Sverige, ha kommit in till tingsrätten inom fyra veckor från den dag då beslutet meddelades.

En domare som har prövat en ansökan om att ett utländskt avgörande ska erkännas eller förklaras vara verkställbart i Sverige får inte delta i prövningen av en ansökan om ändring av beslutet.

⁷ EUT L 299, 16.11.2005, s. 62

Verkställighet

6 § Har en ansökan enligt en unionsrättsakt eller ett internationellt instrument som avses i 1 § 2–4 om att ett utländskt avgörande ska förklaras vara verkställbart bifallits, ska avgörandet verkställas enligt utsökningsbalkens bestämmelser på samma sätt som en svensk dom som har vunnit laga kraft, om inte annat följer av unionsrättsakten eller det internationella instrumentet.

Vid verkställighet av ett utländskt avgörande som rör en säkerhetsåtgärd ska i stället bestämmelserna om verkställighet av beslut om kvarstad eller annan säkerhetsåtgärd tillämpas.

7 § Om tingsrätten bifaller en ansökan om att ett utländskt avgörande ska förklaras vara verkställbart, ska tingsrättens beslut anses innefatta ett beslut om kvarstad eller om någon annan åtgärd som avses i 15 kap. rättegångsbalken.

Erkännande och verkställighet enligt förordningen om den europeiska exekutionstiteln

Rättelse av intyg

8 § Om ett intyg om en europeisk exekutionstitel inte stämmer överens med den bakomliggande domen eller officiella handlingen eller det bakomliggande utslaget på grund av ett skrivfel eller liknande, ska intyget rättas av den domstol eller myndighet som har utfärdat intyget.

Ett beslut i fråga om rättelse får inte överklagas.

Återkallelse av intyg

9 § Om ett intyg om en europeisk exekutionstitel har utfärdats i strid mot de krav som finns i förordningen om den europeiska exekutionstiteln, ska intyget återkallas av den domstol eller myndighet som har utfärdat intyget.

Innan intyget återkallas, ska parterna få tillfälle att yttra sig, om det inte är obehövligt.

Ett beslut i fråga om återkallelse får inte överklagas.

Verkställighet

10 § Har ett utländskt avgörande intygats vara en europeisk exekutionstitel, ska avgörandet verkställas enligt utsökningsbalkens bestämmelser på samma sätt som en svensk dom som har vunnit laga kraft, om inte annat följer av artikel 21 eller 23 i förordningen om den europeiska exekutionstiteln.

Erkännande och verkställighet enligt 2012 års Bryssel I-förordning

Verkställighet

11 § En ansökan om verkställighet av ett utländskt avgörande enligt 2012 års Bryssel I-förordning ska ges in till Kronofogdemyndigheten. Utsökningsbalkens bestämmelser, eller bestämmelser som utsökningsbalken hänvisar till, ska tillämpas vid verkställighetsförfarandet, om inte annat följer av 2012 års Bryssel I-förordning.

12 § Ett utländskt avgörande som omfattas av 2012 års Bryssel I-förordning får verkställas enligt utsökningsbalkens bestämmelser, eller bestämmelser som utsökningsbalken hänvisar till, som ett motsvarande svenskt avgörande. Om det inte finns någon motsvarighet till det utländska avgörandet, verkställs avgörandet som en dom.

Ansökan om vägran av erkännande eller verkställighet

13 § En ansökan om vägran av erkännande eller verkställighet enligt 2012 års Bryssel I-förordning ska göras hos den tingsrätt som enligt 18 kap. 1 § utsökningsbalken prövar överklagande av Kronofogdemyndighetens beslut.

14 § Vid handläggningen av en ansökan om vägran av erkännande eller verkställighet tillämpas bestämmelserna i lagen (1996:242) om domstolsärenden, om inte annat följer av 2012 års Bryssel I-förordning.

Anpassning

15 § Kronofogdemyndigheten är behörig myndighet att avgöra frågor om anpassning enligt artikel 54 i 2012 års Bryssel I-förordning. Utsökningsbalkens bestämmelser, eller bestämmelser som utsökningsbalken hänvisar till, om det beslut eller den åtgärd som det utländska beslutet eller åtgärden har anpassats till ska gälla vid verkställigheten.

Underrättelse

16 § Om den person mot vilken verkställighet söks vid Kronofogdemyndigheten åberopar grunder för vägran av erkännande eller verkställighet enligt 2012 års Bryssel I-förordning, ska Kronofogdemyndigheten skriftligen och utan dröjsmål underrätta denna om möjligheten att ansöka om prövning av vägran av erkännande eller verkställighet vid domstol.

17 § Domstolen ska skriftligen underrätta Kronofogdemyndigheten om att en ansökan om vägran av erkännande eller verkställighet kommit in till domstolen.

1. Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015, då lagen (2006:74) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden ska upphöra att gälla.

2. Äldre bestämmelser tillämpas på förfaranden som inletts vid Svea hovrätt före ikraftträdandet.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1904:26 s. 1) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 8 § lagen (1904:26 s. 1) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap. 8 §¹

På ansökan av make prövar *Svea hovrätt* huruvida beslut om upplösning av äktenskap, som meddelats i *främmande* stat, *skall* gälla här i riket. Innan *hovrätten* prövar frågan *skall* andra maken beredas tillfälle att yttra sig över ansökningen, om det kan ske.

På ansökan av make prövar *den tingsrätt som enligt 18 kap. 1 § utskökningsbalken prövar överklagande av Kronofogdemyndighetens beslut* huruvida beslut om upplösning av äktenskap, som meddelats i *annan* stat, *ska* gälla här i riket. *Om makar gemensamt ger in en ansökan om verkställbarhet är den tingsrätt, bestämd enligt 18 kap. 1 § utskökningsbalken, där någon av makarna har hemvist behörig att pröva frågan.* Innan *tingsrätten* prövar frågan *ska* andra maken beredas tillfälle att yttra sig över ansökningen, om det kan ske.

Beslut, som *ej* innebär att det i den *främmande* staten meddelade beslutet *skall* gälla, utgör *icke* hinder mot ny prövning av frågan.

Beslut, som *inte* innebär att det i den *andra* staten meddelade beslutet *ska* gälla, utgör *inte* hinder mot ny prövning av frågan.

För handläggningen gäller bestämmelserna i lagen (1996:242) om domstolsärenden, i tillämpliga delar.

1. Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015.

2. Äldre bestämmelser tillämpas på förfaranden som inletts före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 1973:942.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (1936:79) om erkännande och verkställighet av dom som meddelats i Schweiz

Bilaga 3

Häri genom föreskrivs att 9 och 11 §§ lagen (1936:79) om erkännande och verkställighet av dom som meddelats i Schweiz ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Ansökan om verkställighet göres hos Svea hovrätt.

9 §

Ansökan om verkställighet ska göras till den tingsrätt som enligt 18 kap. 1 § utsökningsbalken prövar överklagande av Kronofogdemyndighetens beslut. För handläggningen gäller bestämmelserna i lagen (1996:242) om domstolsärenden, i tillämpliga delar.

Vid sådan ansökan skall fogas

Till sådan ansökan ska fogas

1. domen i huvudskrift eller av vederbörande myndighet styrkt avskrift;

2. bevis att domen vunnit laga kraft;

3. domstols protokoll eller annan handling, utvisande att de i 5 § första stycket stadgade villkor äro uppfyllda; samt

3. domstols protokoll eller annan handling, utvisande att de i 5 § första stycket föreskrivna villkoren är uppfyllda; samt

4. där fråga är om tredskodom, handlingar i huvudskrift eller styrkt avskrift av vilka framgår, att utebliven part personligen eller genom befullmäktigat ombud i tid fått del av stämningen eller, då sådant fall är för handen som i 5 § första stycket 7. avses, stämningen tillställts honom på sätt där sägs.

Sökes verkställighet av förlikning, skall vid ansökningen fogas av behörig myndighet styrkt avskrift av protokoll ävensom bevis att förlikningen stadfästs av domstol samt kan verkställas i Schweiz.

Söks verkställighet av förlikning, ska vid ansökningen fogas av behörig myndighet styrkt avskrift av protokoll samt bevis att förlikningen stadfästs av domstol samt kan verkställas i Schweiz.

Nu nämnda handlingar skola vara försedda med bevis angående utfärdarens behörighet, meddelade av schweiziska förbundskansliet, samt skola åtföljas av översättning till svenska språket, vilkens riktighet skall vara styrkt av svensk i Schweiz anställd diplomatisk eller konsulär tjänsteman eller av schweizisk här i riket anställd di-

Nu nämnda handlingar ska vara försedda med bevis angående utfärdarens behörighet, meddelade av schweiziska förbundskansliet, samt åtföljas av översättning till svenska språket, vilkens riktighet ska vara styrkt av svensk i Schweiz anställd diplomatisk eller konsulär tjänsteman eller av schweizisk här i riket anställd diplomatisk eller konsulär

plomatisk eller konsulär tjänsteman tjänsteman eller av svensk notarius
eller *ock* av svensk notarius pub- publicus.
licus.

11 §

Varder ansökningen *bifallen*,
gånge domen eller förlikningen *i*
verket likasom *domstols laga kraft*
ägande dom, *där ej*, *efter klagan*
över hovrättens beslut, *Konungen*
annorledes förordnar. *Vad domen*
eller förlikningen må innehålla om
tvångsmedel skall ej vinna till-
lämpning.

Bifalls ansökningen, *ska* domen
eller förlikningen *verkställas på*
samma sätt som en svensk dom
som vunnit laga kraft, *om inte*
hovrätten eller Högsta domstolen,
efter överklagande, förordnar an-
nat. Innehåller domen eller för-
likningen en föreskrift om tvångs-
medel, ska den föreskriften inte
tillämpas.

-
1. Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015.
 2. Äldre bestämmelser tillämpas på förfaranden som inletts före ikraftträdandet.

4 Förslag till
lag om ändring i lagen (1937:81) om internationella rättsförhållanden rörande dödsbo

Bilaga 3

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 13 § lagen (1937:81) om internationella rättsförhållanden rörande dödsbo ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.
13 §

Vill någon här i riket erhålla verkställighet å dom som i 12 § sägs, *göre därom ansökan hos Svea hovrätt.*

Sådan ansökan *må ej* bifallas utan att motparten haft tillfälle att *däröver* yttra sig. Finner *hovrätten*, att domen uppfyller de i 12 § för erkännande *stadgade* villkoren, *förordne hovrätten* om verkställighet; *och gånge därefter* domen i verket *likasom domstols laga kraft ägande dom, med mindre Konungen, efter klagan över hovrättens beslut, annorledes förordnar.*

Vill någon här i riket erhålla verkställighet *av* dom som i 12 § sägs, *görs ansökan om detta till den tingsrätt som enligt 18 kap. 1 § utsökningsbalken prövar överklagande av Kronofogdemyndighetens beslut. För handläggningen gäller bestämmelserna i lagen (1996:242) om domstolsärenden, i tillämpliga delar.*

Sådan ansökan *får inte* bifallas utan att motparten haft tillfälle att yttra sig *över den*. Finner *tingsrätten*, att domen uppfyller de i 12 § för erkännande *föreskrivna* villkoren, *ska tingsrätten förordna* om verkställighet. *Domen verkställs därefter på samma sätt som en svensk dom som vunnit laga kraft, om inte hovrätten eller Högsta domstolen, efter överklagande, förordnar annat.*

1. Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015.

2. Äldre bestämmelser tillämpas på förfaranden som inletts före ikraftträdandet.

5 Förslag till lag om ändring i lagen (1965:723) om erkännande och verkställighet av vissa utländska domar och beslut angående underhåll till barn

Härigenom föreskrivs att 7 och 9 §§ lagen (1965:723) om erkännande och verkställighet av vissa utländska domar och beslut angående underhåll till barn ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Ansökan om verkställighet görs hos Svea hovrätt.

Vid sådan ansökan skall fogas avgörandet i huvudskrift eller i avskrift som bestyrkts av myndighet,

bevis att avgörandet må verkställas i den stat där det meddelats, om underhållsskyldighet ålagts någon som uteblivit eller *eljest ej* besvarat framställt anspråk på underhåll, styrkt avskrift av de handlingar genom vilka saken anhängiggjordes och bevis att dessa handlingar före avgörandet blivit delgivna i vederbörlig ordning.

Vid handlingarna skall fogas styrkt översättning till svenska språket.

Bifaller hovrätten ansökningsen, verkställs avgörandet som svensk domstols dom vilken äger laga kraft, om *ej* högsta domstolen förordnar annat. Innehåller avgörandet föreskrift om tvångsmedel, skall den föreskriften *ej* vinna tillämpning.

Föreslagen lydelse

7 § Ansökan om verkställighet görs till den tingsrätt som enligt 18 kap. 1 § utsökningsbalken prövar överklagande av Kronofogdemyndighetens beslut. För handläggningen gäller bestämmelserna i lagen (1996:242) om domstolsärenden, i tillämpliga delar.

Till sådan ansökan ska fogas avgörandet i huvudskrift eller i avskrift som bestyrkts av myndighet,

bevis att avgörandet får verkställas i den stat där det meddelats, om underhållsskyldighet ålagts någon som uteblivit eller *annars inte* besvarat framställt anspråk på underhåll, styrkt avskrift av de handlingar, genom vilka saken anhängiggjordes och bevis att dessa handlingar före avgörandet blivit delgivna i vederbörlig ordning.

Till handlingarna ska fogas styrkt översättning till svenska språket.

9 § Bifaller tingsrätten ansökningsen, verkställs avgörandet som *en* svensk dom som vunnit laga kraft, om *inte* hovrätten eller Högsta domstolen förordnar annat. Innehåller avgörandet *en* föreskrift om tvångsmedel, ska den föreskriften *inte* tillämpas.

-
1. Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015.
 2. Äldre bestämmelser tillämpas på förfaranden som inletts före ikraftträdandet.

6 Förslag till lag om ändring i atomansvarighetslagen (1968:45)

Härigenom föreskrivs att 38 § atomansvarighetslagen (1968:45)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Har dom i mål om ersättning för atomskada meddelats i annan konventionsstat och är domstolarna i den staten enligt Pariskonventionen behöriga att pröva tvist som domen gäller, *skall* domen, när den vunnit laga kraft och kan verkställas i den stat den meddelats, på ansökan verkställas i Sverige utan att ny prövning sker av den sak som avgjorts genom domen. Detta medför *ej* skyldighet att verkställa utländsk dom, om det ansvarighetsbelopp som gäller för atomanläggningens innehavare därigenom skulle överskridas.

Ansökan om verkställighet göres hos Svea hovrätt. Vid ansökningen *skall* fogas

1. domen i huvudskrift eller i avskrift som bestyrkts av myndighet;
2. förklaring av behörig myndighet i den stat där domen meddelats, att domen avser ersättning enligt Pariskonventionen samt att den vunnit laga kraft och kan verkställas i nämnda stat.

Nu nämnda handlingar *skall* vara försedda med bevis om utfärdarens behörighet. Beviset *skall* vara utställt av svensk beskickning eller konsul eller av chefen för justitieförvaltningen i den stat där domen meddelats. Är handling i

Föreslagen lydelse

38 §

Har dom i mål om ersättning för atomskada meddelats i annan konventionsstat och är domstolarna i den staten enligt Pariskonventionen behöriga att pröva tvist som domen gäller, *ska* domen, när den vunnit laga kraft och kan verkställas i den stat där den meddelats, på ansökan verkställas i Sverige utan att ny prövning sker av den sak som avgjorts genom domen. Detta medför *inte* skyldighet att verkställa utländsk dom, om det ansvarighetsbelopp som gäller för atomanläggningens innehavare därigenom skulle överskridas.

Ansökan om verkställighet görs till den tingsrätt som enligt 18 kap. 1 § utsökningsbalken prövar överklagande av Kronofogdemyndighetens beslut. För handläggningen gäller bestämmelserna i lagen (1996:242) om domstolsärenden, i tillämpliga delar. Till ansökningen *ska* fogas

Nu nämnda handlingar ska vara försedda med bevis om utfärdarens behörighet. Beviset *ska* vara utställt av svensk beskickning eller konsul eller av chefen för justitieförvaltningen i den stat där domen meddelats. Är handling i ärendet

¹ Atomansvarighetslagen (1968:45) upphör att gälla den dag lagen (2010:950) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor träder i kraft.

ärendet avfattad på annat främmande språk än danska eller norska, *skall* handlingen åtföljas av översättning till svenska. Översättningen *skall* vara bestyrkt av diplomatisk eller konsulär tjänsteman eller av svensk notarius publicus.

Ansökan om verkställighet får *ej* bifallas utan att motparten haft tillfälle att yttra sig över ansökningen.

Bifalles ansökningen, *verkställs* domen på samma sätt som svensk *domstols laga kraft ägande* dom, om *ej högsta* domstolen efter talan mot *hovrättens beslut* förordnar annat.

avfattad på annat främmande språk än danska eller norska, *ska* handlingen åtföljas av översättning till svenska. Översättningen *ska* vara bestyrkt av diplomatisk eller konsulär tjänsteman eller av svensk notarius publicus.

Ansökan om verkställighet får *inte* bifallas utan att motparten haft tillfälle att yttra sig över ansökningen.

Bifalls ansökningen, *verkställs* domen på samma sätt som *en* svensk *dom som vunnit laga kraft*, om *inte hovrätten eller Högsta* domstolen efter talan mot *beslutet* förordnar annat.

1. Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015.

2. Äldre bestämmelser tillämpas på förfaranden som inletts före ikraftträdandet.

7 Förslag till
lag om ändring i lagen (1969:12) med anledning av Sveriges tillträde till konventionen d. 19 maj 1956 om fraktavtalet vid internationell godsbefordran på väg

Härigenom föreskrivs att 7 § lagen (1969:12) med anledning av Sveriges tillträde till konventionen d. 19 maj 1956 om fraktavtalet vid internationell godsbefordran på väg ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Ansökan om verkställighet av utländsk dom, som enligt artikel 31 tredje och fjärde styckena kan verkställas i Sverige, *göres hos Svea hovrätt. Vid* ansökningen *skall* fogas

1. domen i huvudskrift eller i avskrift som bestyrkts av myndighet;
2. förklaring av behörig myndighet i den stat där domen meddelats, att domen avser tvist angående befordran som är underkastad konventionen samt att den vunnit laga kraft och kan verkställas i nämnda stat.

Nu nämnda handlingar *skall* vara försedda med bevis om utfärdarens behörighet. Beviset *skall* vara utställt av svensk beskickning eller konsul eller av chefen för justitieförvaltningen i den stat där domen meddelats. Är handling i ärendet avfattad på annat främmande språk än danska eller norska, *skall* handlingen åtföljas av översättning till svenska. Översättningen *skall* vara bestyrkt av diplomatisk eller konsular tjänsteman eller av svensk notarius publicus.

Ansökan om verkställighet får *ej* bifallas utan att motparten haft tillfälle att yttra sig över ansökningen

Föreslagen lydelse

7 §

Ansökan om verkställighet av utländsk dom, som enligt artikel 31 tredje och fjärde styckena kan verkställas i Sverige, görs till den tingsrätt som enligt 18 kap. 1 § utsökningsbalken prövar överklagande av Kronofogdemyndighetens beslut. För handläggningen gäller bestämmelserna i lagen (1996:242) om domstolsärenden, i tillämpliga delar. *Till* ansökningen *ska* fogas

1. domen i huvudskrift eller i avskrift som bestyrkts av myndighet;
 2. förklaring av behörig myndighet i den stat där domen meddelats, att domen avser tvist angående befordran som är underkastad konventionen samt att den vunnit laga kraft och kan verkställas i nämnda stat.
- Nu nämnda handlingar *ska* vara försedda med bevis om utfärdarens behörighet. Beviset *ska* vara utställt av svensk beskickning eller konsul eller av chefen för justitieförvaltningen i den stat där domen meddelats. Är handling i ärendet avfattad på annat främmande språk än danska eller norska, *ska* handlingen åtföljas av översättning till svenska. Översättningen *ska* vara bestyrkt av diplomatisk eller konsular tjänsteman eller av svensk notarius publicus.

Ansökan om verkställighet får *inte* bifallas utan att motparten haft tillfälle att yttra sig över ansökningen.

Bifalles ansökningen, verkställs domen på samma sätt som svensk domstols laga kraft ägande dom, om ej högsta domstolen efter talan mot hovrättens beslut förordnar annat.

Bifalls ansökningen, verkställs domen på samma sätt som en svensk dom som vunnit laga kraft, om inte hovrätten eller Högsta domstolen efter talan mot beslutet förordnar annat.

Bilaga 3

-
1. Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015.
 2. Äldre bestämmelser tillämpas på förfaranden som inletts före ikraftträdandet.

8 Förslag till lag om ändring i sjömanslagen (1973:282)

Härigenom föreskrivs att 14 § sjömanslagen (1973:282) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

14 §¹

Tvist om sjömans anställningsförhållande får inte dras inför utländsk myndighet.

Första stycket gäller inte om annat följer av de *gemenskapsrättsakter* och internationella instrument som anges i 1 § 1–3 eller 5 lagen (2006:74) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden.

Första stycket gäller inte om annat följer av de *unionsrättsakter* och internationella instrument som anges i 1 § 1–4 (0000:00) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden.

Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015.

¹ Senaste lydelse 2007:441.

9 Förslag till lag om ändring i lagen (1976:108) om erkännande och verkställighet av utländskt avgörande angående underhållsskyldighet

Häri genom föreskrivs att 9 och 11 §§ lagen (1976:108) om erkännande och verkställighet av utländskt avgörande angående underhållsskyldighet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Ansökan om verkställighet göres hos Svea hovrätt.

9 §
Ansökan om verkställighet görs till den tingsrätt som enligt 18 kap. 1 § utsökningsbalken prövar överklagande av Kronofogdemyndighetens beslut. För handläggningen gäller bestämmelserna i lagen (1996:242) om domstolsärenden, i tillämpliga delar.

Vid ansökningen skall fogas

Till ansökningen ska fogas

1. huvudskrift eller av myndighet bestyrkt avskrift av exekutionstiteln,
2. bevis att verkställighet får ske i den stat, där exekutionstiteln har upprättats,

3. om genom dom eller beslut underhållsskyldighet har ålagts någon som uteblivit, handling i original eller bestyrkt avskrift, utvisande att stämning med underrättelse, som avses i 4 § andra stycket, har delgivits i den ordning som gäller enligt lagen i den stat där domen eller beslutet har meddelats,

4. om sökanden är offentligt organ, behövliga handlingar angående organets behörighet att begära verkställighet,

5. bestyrkt översättning till svenska språket av ovan angivna handlingar, i den mån hovrätten ej finner det obehövligt.

5. bestyrkt översättning till svenska språket av ovan angivna handlingar, i den mån tingsrätten inte finner det obehövligt.

Uppfyller ansökningshandlingarna ej föreskrifterna i andra stycket eller är de eljest ofullständiga, skall tillfälle beredas sökanden att avhjälpa bristen.

Uppfyller ansökningshandlingarna inte föreskrifterna i andra stycket eller är de på annat sätt ofullständiga, ska sökanden ges tillfälle att avhjälpa bristen.

11 §

Bifalles ansökningen, sker verkställighet på samma sätt som gäller i fråga om svensk domstols laga kraftägande dom, om ej högsta domstolen förordnar annat. Föreskrift om tvångsmedel i den utländska exekutionstiteln skall ej

Bifalls ansökningen, sker verkställighet på samma sätt som gäller i fråga om en svensk dom som vunnit laga kraft, om inte hovrätten eller Högsta domstolen förordnar annat. En föreskrift om tvångsmedel i den utländska

-
1. Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015.
 2. Äldre bestämmelser tillämpas på förfaranden som inletts före ikraftträdandet.

lag om ändring i lagen (1977:595) om erkännande och verkställighet av nordiska domar på privaträttens område

Häri genom föreskrivs att 7 § lagen (1977:595) om erkännande och verkställighet av nordiska domar på privaträttens område ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §¹

Denna lag tillämpas inte om annat följer av de unionsrättsakter och internationella instrument som omfattas av *lagen (2006:74) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden*, eller av särskilda bestämmelser om erkännande och verkställighet av avgöranden och förlikningar på särskilda rättsområden.

Denna lag tillämpas inte om annat följer av de unionsrättsakter och internationella instrument som omfattas av *lagen (0000:00) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden*, eller av särskilda bestämmelser om erkännande och verkställighet av avgöranden och förlikningar på särskilda rättsområden.

Lagen tillämpas inte heller beträffande

1. dom eller förlikning i mål angående boskillnad, legal separation, äktenskapsskillnad, återgång av äktenskap, antagande av adoptivbarn eller adoptivförhållandes hävande, omyndighetsförklaring eller dess hävande eller i mål angående bodelning eller skadestånd med anledning av legal separation, äktenskapsskillnad eller återgång av äktenskap, om det inte är fråga om verkställighet av dom som ska gälla här i riket enligt 22 § förordningen (1931:429) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap, adoption eller förmynderskap,

2. dom eller förlikning rörande vårdnad om eller rätt till umgänge med barn eller överlämnande av barn i annat fall, om det inte är fråga om verkställighet enligt 6 §,

3. dom eller förlikning rörande familjerättslig underhållsskyldighet,

4. dom eller förlikning rörande faderskapet till barn,

5. dom eller förlikning angående rätt på grund av arv eller testamente, efterlevande makes rätt, boutredning eller skifte med anledning av dödsfall eller ansvarighet för den dödes gäld, om inte den avlidne var medborgare i Danmark, Finland, Island, Norge eller Sverige och hade hemvist i någon av dessa stater,

6. dom eller förlikning angående

a) gäldenärs försättande i konkurs,

b) inledande av förhandling om offentligt ackord utan konkurs,

¹ Senaste lydelse 2010:578.

c) andra frågor som beror av konkursdomares eller konkursdomstols prövning, eller

d) rättshandlings eller annan åtgärds ogiltighet eller återgång på grund av konkurs eller förhandling om offentligt ackord utan konkurs i något av de nordiska länderna, om det framgår av konkursbeslutet eller beslutet om offentlig ackordsförhandling att gäldenären inte hade hemvist i något av de nordiska länderna, eller

7. dom eller förlikning i mål som ska tas upp omedelbart av särskild domstol för handläggning av tvister rörande kollektivavtal.

Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015.

11 Förslag till lag om ändring i lagen (1983:368) om erkännande och verkställighet av österrikiska domar på privaträttens område

Bilaga 3

Häri genom föreskrivs att 1, 13, 14, 16 och 18 §§ lagen (1983:368) om erkännande och verkställighet av österrikiska domar på privaträttens område ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Denna lag är tillämplig på domar som har meddelats i Österrike i ämnen av privaträttslig beskaffenhet. Lagen tillämpas på domar i sådana ämnen, även om de har meddelats i ett straffrättsligt förfarande. Lagen tillämpas inte om annat följer av de unionsrättsakter och internationella instrument som omfattas av *lagen (2006:74) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden*.

Ansökan om verkställighet görs hos *Svea hovrätt*.

Vid ansökan om verkställighet skall fogas domen i original eller av behörig myndighet bestyrkt avskrift och bevis om att domen har vunnit laga kraft och får verkställas i Österrike.

Hovrätten får förelägga sökanden att inkomma med de ytterligare

Föreslagen lydelse

1 §¹

Denna lag är tillämplig på domar som har meddelats i Österrike i ämnen av privaträttslig beskaffenhet. Lagen tillämpas på domar i sådana ämnen, även om de har meddelats i ett straffrättsligt förfarande. Lagen tillämpas inte om annat följer av de unionsrättsakter och internationella instrument som omfattas av *lagen (0000:00) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden*.

13 §

Ansökan om verkställighet görs till den tingsrätt som enligt 18 kap. 1 § utsökningsbalken prövar överklagande av *Kronofogdemyndighetens beslut*. För handläggningen gäller bestämmelserna i *lagen (1996:242) om domstolsärenden, i tillämpliga delar*.

14 §

Vid ansökan om verkställighet ska fogas domen i original eller av behörig myndighet bestyrkt avskrift och bevis om att domen har vunnit laga kraft och får verkställas i Österrike.

Tingsrätten får förelägga sökanden att inkomma med de ytterligare

¹ Senaste lydelse 2010:579.

handlingar som behövs för *hovrättens* prövning av ansökningen.

De handlingar som *skall* fogas till ansökningen *skall* vara avfattade på svenska eller åtföljas av en översättning till svenska. Riktigheten av översättningen *skall* vara bestyrkt av en person som är behörig att i Sverige eller Österrike bestyrka en sådan översättning. *Hovrätten* får medge undantag från kravet på översättning.

handlingar som behövs för *tingsrättens* prövning av ansökningen.

De handlingar som *ska* fogas till ansökningen *ska* vara avfattade på svenska eller åtföljas av en översättning till svenska. Riktigheten av översättningen *ska* vara bestyrkt av en person som är behörig att i Sverige eller Österrike bestyrka en sådan översättning. *Tingsrätten* får medge undantag från kravet på översättning.

Bifaller *hovrätten* ansökningen, verkställs domen på samma sätt som en svensk *domstols lagakraftägande dom*, om inte *högsta domstolen* efter *besvär över hovrättens beslut* förordnar annat. Föreskrift om tvångsmedel i den österrikiska domen *skall* inte tillämpas.

16 §

Bifaller *tingsrätten* ansökningen, verkställs domen på samma sätt som en svensk *dom som vunnit laga kraft*, om inte *hovrätten eller Högsta domstolen* efter *överklagande av beslutet* förordnar annat. Föreskrift om tvångsmedel i den österrikiska domen *ska* inte tillämpas.

Har säkerhetsåtgärd enligt 15 kap. rättegångsbalken beviljats, *skall* vid tillämpning av 7 § i samma kapitel med talans väckande vid svensk domstol jämföras talans väckande vid österrikisk domstol, om den österrikiska rättegången kan leda till en dom som enligt denna lag kan verkställas här. Det förhållandet att sådan rättegång redan pågår eller att saken har avgjorts genom dom, som ännu inte har vunnit laga kraft, hindrar inte att säkerhetsåtgärd beviljas.

Beslut om säkerhetsåtgärd förfaller en månad efter det att domen i den österrikiska rättegången har vunnit laga kraft, om inte verkställighet av domen har sökts här dessförinnan. Har ansökan om verkställighet gjorts inom denna tid, *skall* beslutet gälla till dess ansökningen prövas, om inte *hovrätten* förordnar annat. Föreligger inte något förordnande om säker-

18 §

Har säkerhetsåtgärd enligt 15 kap. rättegångsbalken beviljats, *ska* vid tillämpning av 7 § i samma kapitel med talans väckande vid svensk domstol jämföras talans väckande vid österrikisk domstol, om den österrikiska rättegången kan leda till en dom som enligt denna lag kan verkställas här. Det förhållandet att sådan rättegång redan pågår eller att saken har avgjorts genom dom, som ännu inte har vunnit laga kraft, hindrar inte att säkerhetsåtgärd beviljas.

Beslut om säkerhetsåtgärd förfaller en månad efter det att domen i den österrikiska rättegången har vunnit laga kraft, om inte verkställighet av domen har sökts här dessförinnan. Har ansökan om verkställighet gjorts inom denna tid, *ska* beslutet gälla till dess ansökningen prövas, om inte *tingsrätten* förordnar annat. Föreligger inte något förordnande om säker-

hetsåtgärd när ansökan görs, får
hovrätten på yrkande besluta om
sådan åtgärd i avvaktan på pröv-
ningen av ansökningen.

hetsåtgärd när ansökan görs, får
tingsrätten på yrkande besluta om
sådan åtgärd i avvaktan på pröv-
ningen av ansökningen.

Bilaga 3

-
1. Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015.
 2. Äldre bestämmelser tillämpas på förfaranden som inletts före ikraftträdandet.

12 Förslag till lag om ändring i lagen (1983:1015) med anledning av Sveriges tillträde till konventionen den 6 april 1974 om en uppförandekod för linjekonferenser

Härigenom föreskrivs att 12 § lagen (1983:1015) med anledning av Sveriges tillträde till konventionen den 6 april 1974 om en uppförandekod för linjekonferenser ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Ansökan om verkställighet av en rekommendation görs *hos Svea hovrätt*. Rekommendationen skall ges in i original eller i bestyrkt kopia. Om en handling i ärendet är avfattad på annat främmande språk än danska och norska, *skall* handlingen åtföljas av en bestyrkt översättning till svenska.

Motparten *skall* beredas tillfälle att yttra sig över ansökningen.

Bifalls ansökningen, verkställs rekommendationen *såsom laga-kraftägande dom*, om något annat inte förordnas med anledning av talan mot *hovrättens beslut*.

Föreslagen lydelse

12 §

Ansökan om verkställighet av en rekommendation görs *till den tingsrätt som enligt 18 kap. 1 § utsökningsbalken prövar överklagande av Kronofogdemyndighetens beslut. För handläggningen gäller bestämmelserna i lagen (1996:242) om domstolsärenden, i tillämpliga delar*. Rekommendationen *ska* ges in i original eller i bestyrkt kopia. Om en handling i ärendet är avfattad på annat främmande språk än danska och norska, *ska* handlingen åtföljas av en bestyrkt översättning till svenska.

Motparten *ska* beredas tillfälle att yttra sig över ansökningen.

Bifalls ansökningen, verkställs rekommendationen *som en dom som vunnit laga kraft*, om något annat inte förordnas med anledning av talan mot *beslutet*.

-
1. Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015.
 2. Äldre bestämmelser tillämpas på förfaranden som inletts före ikraftträdandet.

13 Förslag till lag om ändring i lagen (1985:193) om internationell järnvägstrafik

Bilaga 3

Härigenom föreskrivs att 5 och 6 §§ lagen (1985:193) om internationell järnvägstrafik ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Ansökan om verkställighet görs hos Svea hovrätt.

5 §

Ansökan om verkställighet görs till den tingsrätt som enligt 18 kap. 1 § utskökningsbalken prövar överklagande av Kronofogdemyndighetens beslut. För handläggningen gäller bestämmelserna i lagen (1996:242) om domstolsärenden, i tillämpliga delar.

Vid ansökningen skall fogas

Till ansökningen ska fogas

1. exekutionstiteln i original eller i avskrift som har bestyrkts av en behörig myndighet,

2. förklaring av en behörig myndighet i den stat där exekutionstiteln har upprättats att den avser tvist angående befordran som omfattas av fördraget och att den får verkställas i den nämnda staten samt, i fråga om domstols dom, att den har vunnit laga kraft.

Hovrätten får förelägga sökanden att ge in de ytterligare handlingar som behövs för hovrättens prövning av saken. Om det finns anledning till det, får hovrätten kräva att de handlingar som har fogats till ansökningen skall förses med bevis om utfärdarens behörighet. Beviset skall vara utställt av en svensk beskickning eller konsul eller av chefen för justitieförvaltningen i den stat där exekutionstiteln har upprättats.

Tingsrätten får förelägga sökanden att ge in de ytterligare handlingar som behövs för tingsrättens prövning av saken. Om det finns anledning till det, får tingsrätten kräva att de handlingar som har fogats till ansökningen ska förses med bevis om utfärdarens behörighet. Beviset ska vara utställt av en svensk beskickning eller konsul eller av chefen för justitieförvaltningen i den stat där exekutionstiteln har upprättats.

Om en handling i ärendet inte är avfattad på svenska, danska eller norska, skall handlingen åtföljas av en bestyrkt översättning till svenska. Hovrätten får medge undantag från kravet på översättning.

Om en handling i ärendet inte är avfattad på svenska, danska eller norska, ska handlingen åtföljas av en bestyrkt översättning till svenska. Tingsrätten får medge undantag från kravet på översättning.

6 §

En ansökan om verkställighet får inte bifallas utan att motparten har beretts tillfälle att yttra sig över ansökningen.

Om ansökningen bifalls, får verkställighet äga rum som för en svensk *domstols lagakraftägande dom*, om inte *högsta domstolen* förordnar annat efter *besvär över hovrättens beslut*.

Om ansökningen bifalls, får verkställighet äga rum som för en svensk *dom som vunnit laga kraft*, om inte *hovrätten eller Högsta domstolen* förordnar annat efter *överklagande av beslutet*.

Den sak som har avgjorts genom en sådan dom som avses i 4 § första stycket 1 eller genom en sådan förlikning eller skiljedom som avses i 4 § andra stycket får inte prövas på nytt.

-
1. Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015.
 2. Äldre bestämmelser tillämpas på förfaranden som inletts före ikraftträdandet.

14 Förslag till lag om ändring i lagen (1985:367) om internationella faderskapsfrågor

Bilaga 3

Härigenom föreskrivs att 9 § lagen (1985:367) om internationella faderskapsfrågor ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Frågan huruvida ett avgörande som avses i 7 § gäller i Sverige kan prövas av *Svea hovrätt* på ansökan av någon som har varit part i den utländska rättegången och vars rätt frågan rör. Uppkommer en sådan fråga inför en annan svensk myndighet än en domstol, får även myndigheten vid behov begära en sådan prövning av *hovrätten*.

Innan *hovrätten* prövar frågan skall sökandens motpart få tillfälle att yttra sig över ansökningen, om det kan ske. Har *hovrättens* prövning begärts av en myndighet, gäller detsamma var och en som har varit part i den utländska rättegången och som kan vara part även i *hovrätten*.

Föreslagen lydelse

9 §

Frågan huruvida ett avgörande som avses i 7 § gäller i Sverige kan prövas av *den tingsrätt som enligt 18 kap. 1 § utsökningsbalken prövar överklagande av Kronofogdemyndighetens beslut*, på ansökan av någon som har varit part i den utländska rättegången och vars rätt frågan rör. Uppkommer en sådan fråga inför en annan svensk myndighet än en domstol, får även myndigheten vid behov begära en sådan prövning av *tingsrätten*. *Om en myndighet begär en sådan prövning är även den tingsrätt, bestämd enligt 18 kap. 1 § utsökningsbalken, där den eller någon av dem som ansökan avser har hemvist behörig att pröva frågan. För handläggningen gäller bestämmelserna i lagen (1996:242) om domstolsärenden, i tillämpliga delar.*

Innan *tingsrätten* prövar frågan ska sökandens motpart få tillfälle att yttra sig över ansökningen, om det kan ske. Har *tingsrättens* prövning begärts av en myndighet, gäller detsamma var och en som har varit part i den utländska rättegången och som kan vara part även i *tingsrätten*.

1. Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015.

2. Äldre bestämmelser tillämpas på förfaranden som inletts före ikraftträdandet.

15 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:272) om internationella frågor rörande makars och sambors förmögenhetsförhållanden

Härigenom föreskrivs att 16 och 17 §§ lagen (1990:272) om internationella frågor rörande makars och sambors förmögenhetsförhållanden ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

16 §¹

Ett utländskt domstolsavgörande som är verkställbart i domstolslandet och som gäller i Sverige får verkställas, om avgörandet har förklarats verkställbart här.

Svea hovrätt prövar en ansökan om verkställbarhetsförklaring.

Den tingsrätt som enligt 18 kap. 1 § utsökningsbalken prövar överklagande av Kronofogdemyndighetens beslut prövar en ansökan om verkställbarhetsförklaring. *För handläggningen gäller bestämmelserna i lagen (1996:242) om domstolsärenden, i tillämpliga delar.*

Till ansökningen *skall* bifogas avgörandet i original eller av behörig myndighet bestyrkt kopia och de ytterligare handlingar som *hovrätten* behöver för sin prövning. Innan *hovrätten* prövar ansökningen *skall* sökandens motpart få tillfälle att yttra sig över den.

Till ansökningen *ska* bifogas avgörandet i original eller av behörig myndighet bestyrkt kopia och de ytterligare handlingar som *tingsrätten* behöver för sin prövning. Innan *tingsrätten* prövar ansökningen *ska* sökandens motpart få tillfälle att yttra sig över den.

17 §²

Har *hovrätten* förklarat ett avgörande verkställbart, får avgörandet verkställas på samma sätt som ett motsvarande svenskt avgörande som har vunnit laga kraft, om inte Högsta domstolen efter överklagande beslutar om annat. Föreskrifter om tvångsmedel i det utländska avgörandet *skall* inte tillämpas.

Har *tingsrätten* förklarat ett avgörande verkställbart, får avgörandet verkställas på samma sätt som ett motsvarande svenskt avgörande som har vunnit laga kraft, om inte *hovrätten eller* Högsta domstolen efter överklagande beslutar om annat. Föreskrifter om tvångsmedel i det utländska avgörandet *ska* inte tillämpas.

¹ Senaste lydelse 2001:1141.

² Senaste lydelse 2001:1141.

-
1. Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015.
 2. Äldre bestämmelser tillämpas på förfaranden som inletts före ikraftträdandet.

16 Förslag till lag om ändring i sjölagen (1994:1009)

Härigenom föreskrivs att 13 kap. 60 § och 21 kap. 2 och 6 §§ sjölagen (1994:1009) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 kap.

60 §¹

Ett avtal som har ingåtts innan tvist har uppkommit och som inskränker karendens rätt att få en tvist om transport av styckegods enligt detta kapitel prövad vid domstol är ogiltigt i den mån det begränsar karendens rätt att enligt eget val väcka talan vid domstol för den ort

1. där svaranden har sitt huvudkontor eller, om huvudkontor saknas, där svaranden har sin vanliga vistelseort,

2. där transportavtalet ingicks, förutsatt att svaranden där har driftställe för sin rörelse, filial eller företrädare, genom vars förmedling avtalet har ingåtts, eller

3. där den avtalade lastningshamnen eller den avtalade eller faktiska lossningshamnen ligger.

Utan hinder av vad som föreskrivs i första stycket kan talan alltid väckas vid domstol för den ort som har angetts i transportavtalet. Efter det att tvist har uppkommit får parterna fritt avtala hur en tvist *skall* behandlas.

Utan hinder av vad som föreskrivs i första stycket kan talan alltid väckas vid domstol för den ort som har angetts i transportavtalet. Efter det att tvist har uppkommit får parterna fritt avtala hur en tvist *ska* behandlas.

Om ett konossement har utfärdats enligt ett certeparti som innehåller bestämmelser om behörig domstol eller skiljedomsförfarande utan att konossementet uttryckligen anger att dessa bestämmelser är bindande för innehavaren av konossementet, får transportören inte åberopa bestämmelserna mot en innehavare av konossementet som har förvärvat det i god tro.

Första stycket gäller inte om varken den avtalade lastningshamnen eller den avtalade eller faktiska lossningshamnen ligger i Sverige, Danmark, Finland eller Norge eller om annat följer av de *gemenskapsrättsakter* och internationella instrument som anges i 1 § 1–3 eller 5 lagen (2006:74) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell

Första stycket gäller inte om varken den avtalade lastningshamnen eller den avtalade eller faktiska lossningshamnen ligger i Sverige, Danmark, Finland eller Norge eller om annat följer av de *unionsrättsakter* och internationella instrument som anges i 1 § 1–4 lagen (0000:00) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkstäl-

¹ Senaste lydelse 2007:443.

21 kap.

2 §²

I fråga om behörigheten för sjörättsdomstol att ta upp tvistemål som avses i 1 § första stycket *skall* bestämmelserna om laga domstol i tvistemål i allmänhet tillämpas.

I fråga om behörigheten för sjörättsdomstol att ta upp tvistemål som avses i 1 § första stycket *ska* bestämmelserna om laga domstol i tvistemål i allmänhet tillämpas.

Talan får även väckas vid sjörättsdomstolen för den ort där fartyget finns.

Har säkerhet för en fordran ställts hos en myndighet till befrielse från kvarstad eller annan säkerhetsåtgärd, får talan väckas även vid sjörättsdomstolen för den ort där säkerheten har ställts. Talan angående en fordran som säkerheten har avsett får väckas vid sistnämnda sjörättsdomstol, även om säkerheten har upphört att gälla.

Finns inte sjörättsdomstol på den ort där svaranden har kunnat sökas enligt första och andra stycket, väcks talan vid den sjörättsdomstol som är närmast den orten.

Om flera är redare i ett fartyg, *skall* fartygets hemort anses som rederiets hemvist.

Om flera är redare i ett fartyg, *ska* fartygets hemort anses som rederiets hemvist.

Bestämmelserna i denna paragraf gäller inte om annat följer av *lagen (2006:74) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden* eller av de *gemenskapsrättsakter* och internationella instrument som anges i 1 § 1–3 eller 5 den lagen. Andra stycket i denna paragraf gäller dock om fartyget är belagt med kvarstad.

Bestämmelserna i denna paragraf gäller inte om annat följer av *lagen (0000:00) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden* eller av de *unionsrättsakter* och internationella instrument som anges i 1 § 1–4 den lagen. Andra stycket i denna paragraf gäller dock om fartyget är belagt med kvarstad.

6 §³

Har en dom i ett mål om ersättning för oljeskada meddelats i en annan stat som har tillträtt den i 10 kap. angivna 1992 års ansvarighetskonvention och var domstolarna i den staten behöriga att pröva den tvist som domen avser, gäller följande. Domen *skall*,

Har en dom i ett mål om ersättning för oljeskada meddelats i en annan stat som har tillträtt den i 10 kap. angivna 1992 års ansvarighetskonvention och var domstolarna i den staten behöriga att pröva den tvist som domen avser, gäller följande. Domen *ska*,

² Senaste lydelse 2007:443.

³ Senaste lydelse 1995:1081.

när den har vunnit laga kraft och kan verkställas i den stat där den har meddelats, på ansökan verkställas i Sverige utan att en ny prövning sker av den sak som avgjorts genom domen, om inte annat följer av vad som sägs i 10 kap. 9 § eller 5 § femte stycket i detta kapitel. Detta medför inte skyldighet att verkställa en utländsk dom, om det ansvarsbelopp som gäller för fartygets ägare därmed skulle överskridas.

Ansökan om verkställighet görs hos *Svea hovrätt*. Till ansökan skall fogas

1. domen i original eller i kopia som bestyrkts av en myndighet,
2. en förklaring av en behörig myndighet i den stat där domen meddelats att domen avser ersättning enligt den i 10 kap. angivna 1992 års ansvarighetskonvention samt att domen har vunnit laga kraft och kan verkställas i den staten.

Handlingarna *skall* vara försedda med bevis om utfärdarens behörighet. Beviset *skall* vara utställt av en svensk beskickning eller konsul eller av chefen för justitieförvaltningen i den stat där domen har meddelats. Är en handling i ärendet skriven på ett annat främmande språk än danska eller norska, *skall* handlingen åtföljas av en översättning till svenska. Översättningen *skall* vara bestyrkt av en diplomatisk eller konsulär tjänsteman eller av svensk notarius publicus.

En ansökan om verkställighet får inte bifallas utan att motparten haft tillfälle att yttra sig över ansökan.

Bifalls ansökan, verkställs domen på samma sätt som en svensk *domstols lagakraftägande dom*, om inte Högsta domstolen bestämmer annat sedan *hovrättens beslut* överklagats.

när den har vunnit laga kraft och kan verkställas i den stat där den har meddelats, på ansökan verkställas i Sverige utan att en ny prövning sker av den sak som avgjorts genom domen, om inte annat följer av vad som sägs i 10 kap. 9 § eller 5 § femte stycket i detta kapitel. Detta medför inte skyldighet att verkställa en utländsk dom, om det ansvarsbelopp som gäller för fartygets ägare därmed skulle överskridas.

Ansökan om verkställighet görs till den tingsrätt som enligt 18 kap. 1 § utsökningsbalken prövar överklagande av Kronofogdemyndighetens beslut. För handläggningen gäller bestämmelserna i lagen (1996:242) om domstolsärenden, i tillämpliga delar. Till ansökan ska fogas

Handlingarna *ska* vara försedda med bevis om utfärdarens behörighet. Beviset *ska* vara utställt av en svensk beskickning eller konsul eller av chefen för justitieförvaltningen i den stat där domen har meddelats. Är en handling i ärendet skriven på ett annat främmande språk än danska eller norska, *ska* handlingen åtföljas av en översättning till svenska. Översättningen *ska* vara bestyrkt av en diplomatisk eller konsulär tjänsteman eller av svensk notarius publicus.

En ansökan om verkställighet får inte bifallas utan att motparten haft

Bifalls ansökan, verkställs domen på samma sätt som en svensk *dom som vunnit laga kraft*, om inte *hovrätten eller Högsta domstolen* bestämmer annat sedan *beslutet* överklagats.

-
1. Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015.
 2. Äldre bestämmelser tillämpas på förfaranden som inletts före ikraftträdandet.

17 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:2087) med anledning av Sveriges tillträde till den multilaterala överenskommelsen om undervägsavgifter

Härigenom föreskrivs att 9 och 11 §§ lagen (1994:2087) med anledning av Sveriges tillträde till den multilaterala överenskommelsen om undervägsavgifter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Ansökan om verkställighet görs hos Svea hovrätt.

Till ansökan *skall* fogas

1. original eller av myndighet bestyrkt kopia av exekutionstiteln,
2. om exekutionstiteln är en tredskodom eller liknande avgörande, handling i original eller bestyrkt kopia, som utvisar att stämning har delgivits gäldenären i den ordning som gäller enligt lagen i den stat där exekutionstiteln meddelats,
3. om exekutionstiteln är ett sådant avgörande av administrativ myndighet som avses i 6 §, handling som utvisar att kraven i den bestämmelsen är uppfyllda,
4. bevis att verkställighet får ske i den stat, där exekutionstiteln har upprättats,
5. bevis att gäldenären underrättats om exekutionstiteln i tillräcklig tid.

Föreslagen lydelse

9 §

Ansökan om verkställighet görs till den tingsrätt som enligt 18 kap. 1 § utsökningsbalken prövar överklagande av Kronofogdemyndighetens beslut. För handläggningen gäller bestämmelserna i lagen (1996:242) om domstolsärenden, i tillämpliga delar.

Till ansökan *ska* fogas

11 §

Om en ansökan om verkställighet bifalls, *skall* det utländska avgörandet verkställas på samma sätt som en svensk *domstols lagakraftägande dom*, såvida inte Högsta domstolen förordnar annat.

Om en ansökan om verkställighet bifalls, *ska* det utländska avgörandet verkställas på samma sätt som en svensk *dom som vunnit laga kraft*, om inte hovrätten eller Högsta domstolen förordnar annat.

1. Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015.

2. Äldre bestämmelser tillämpas på förfaranden som inletts före ikraftträdandet.

18 Förslag till
lag om ändring i lagen (1998:358) om Bryssel-
konventionen

Bilaga 3

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1998:358) om Brysselkonventionen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Kompletterande bestämmelser finns i lagen (2006:74) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden.

3 §¹

Kompletterande bestämmelser finns i lagen (0000:00) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden.

Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015.

¹ Senaste lydelse 2006:76.

19 Förslag till lag om ändring i lagen (2005:253) om ersättning från de internationella oljeskadefonderna

Härigenom föreskrivs att 5 och 6 §§ lagen (2005:253) om ersättning från de internationella oljeskadefonderna ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

I fråga om erkännande och verkställighet av en dom mot 2003 års internationella kompletterande oljeskadefond *skall* bestämmelserna om erkännande och verkställighet i rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (*Bryssel I-förordningen*) tillämpas, om domen har meddelats i en stat där dessa bestämmelser gäller.

Leder en tillämpning av Bryssel I-förordningens bestämmelser till att domen inte erkänns eller verkställs i Sverige, *skall* frågan i stället avgöras enligt artikel 8.1 i 2003 års fondprotokoll.

Föreslagen lydelse

5 §¹

I fråga om erkännande och verkställighet av en dom mot 2003 års internationella kompletterande oljeskadefond *ska* bestämmelserna om erkännande och verkställighet i *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (2012 års Bryssel I-förordning) eller, när den är tillämplig, bestämmelserna* i rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (*2000 års Bryssel I-förordning*) tillämpas, om domen har meddelats i en stat där dessa bestämmelser gäller.

Leder en tillämpning av *2012 års Bryssel I-förordnings eller 2000 års Bryssel I-förordnings* bestämmelser till att domen inte erkänns eller verkställs i Sverige, *ska* frågan i stället avgöras enligt artikel 8.1 i 2003 års fondprotokoll.

6 §²

När en fråga uppkommer om verkställighet av en dom enligt artikel 8 i 1992 års fondkonvention tillämpas det förfarande som föreskrivs i 21 kap. 6 § sjölagen (1994:1009).

Detta förfarande tillämpas också

Detta förfarande tillämpas också

¹ Senaste lydelse 2007:442.

² Senaste lydelse 2007:442.

när en fråga uppkommer om verkställighet av en dom enligt artikel 8.1 i 2003 års fondprotokoll. Har domen meddelats av en domstol i en stat där bestämmelserna i Bryssel I-förordningen gäller, tillämpas dock det förfarande som föreskrivs i dessa bestämmelser och i *lagen (2006:74) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden*.

när en fråga uppkommer om verkställighet av en dom enligt artikel 8.1 i 2003 års fondprotokoll. Har domen meddelats av en domstol i en stat där bestämmelserna i *2012 års Bryssel I-förordning eller 2000 års Bryssel I-förordning* gäller, tillämpas dock det förfarande som föreskrivs i dessa bestämmelser och i *lagen (0000:00) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden*.

Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015.

20 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:450) med kompletterande bestämmelser till Bryssel II-förordningen

Härigenom föreskrivs att 2 och 3 §§ lagen (2008:450) med kompletterande bestämmelser till Bryssel II-förordningen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Svea hovrätt är behörig domstol vid förfaranden enligt artiklarna 29–31 och 33.

Vid den handläggning som avses i artiklarna 29–31 ska hovrätten bestå av en lagfaren domare.

För det förfarande som avses i artikel 33 gäller rättegångsbalkens regler om överklagande av tingsrätts beslut i tillämpliga delar, om inte förordningen föreskriver något annat. En sådan ansökan om ändring som avses i artikel 33.4 ska göras skriftligen. Den ska ha kommit in till hovrätten inom fyra veckor från den dag då beslutet meddelades.

En domare som har handlagt ett mål enligt artiklarna 29–31 är jävlig att handlägga mål om samma sak enligt artikel 33.

Föreslagen lydelse

2 §

Den tingsrätt som enligt 18 kap. 1 § utsökningsbalken prövar överklagande av Kronofogdemyndighetens beslut är behörig domstol vid förfaranden enligt artiklarna 29–31 och 33.

Om ansökan gäller ett förordnande om ett barns person som ska verkställas enligt 21 kap. föräldrabalken, är i stället den tingsrätt som enligt 21 kap. 1 § föräldrabalken prövar verkställighet av en dom eller ett beslut om vårdnad, boende eller umgänge behörig domstol. Den domstol som prövar en sådan ansökan är också behörig i frågor som rör andra förordnanden i avgörandet.

För det förfarande som avses i artikel 33, gäller bestämmelserna i lagen (1996:242) om domstolsärenden i tillämpliga delar, om inte förordningen föreskriver något annat. En sådan ansökan om ändring som avses i artikel 33.4 ska göras skriftligen. Den ska ha kommit in till tingsrätten inom fyra veckor från den dag då beslutet meddelades.

En domare som har handlagt ett ärende enligt artiklarna 29–31 får inte delta i handläggningen av ett ärende om samma sak enligt artikel 33. En domare som handlagt ett ärende enligt artiklarna 29–31 och 33 får inte delta i handläggningen av en ansökan om verkstäl-

3 §

För det förfarande som avses i artikel 34 gäller *rättegångsbalkens regler om överklagande av hovrätts beslut* i tillämpliga delar, om inte förordningen föreskriver något annat. *Talan får inte komma under Högsta domstolens prövning utan att Högsta domstolen har meddelat sökanden prövningstillstånd enligt 54 kap. 10 § rättegångsbalken.*

För det förfarande som avses i artikel 34 gäller *bestämmelserna i lagen (1996:242) om domstolsärenden* i tillämpliga delar, om inte förordningen föreskriver något annat.

-
1. Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015.
 2. Äldre bestämmelser tillämpas på förfaranden som inletts före ikraftträdandet.

21 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:950) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor

Härigenom föreskrivs att 61–63 §§ lagen (2010:950) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

61 §

En ansökan om verkställighet enligt 60 § görs hos Svea hovrätt och ska innehålla

En ansökan om verkställighet enligt 60 § görs till den tingsrätt som enligt 18 kap. 1 § utsökningsbalken prövar överklagande av Kronofogdemyndighetens beslut och ska innehålla

1. domen i original eller i en kopia som har bestyrkts av en myndighet, och

2. en förklaring av en behörig myndighet i den stat där domen har meddelats att domen avser ersättning enligt Pariskonventionen samt att domen har vunnit laga kraft och kan verkställas i den staten.

Handlingarna ska vara försedda med bevis om utfärdarens behörighet. Beviset ska vara utställt av en svensk beskickning eller konsul eller av chefen för justitieförvaltningen i den stat där domen har meddelats.

Handlingar på andra språk än svenska, danska eller norska ska ges in också i översättning till svenska. Översättningen ska vara bestyrkt av en diplomatisk eller konsular tjänsteman eller av en svensk notarius publicus.

62 §

Vid handläggningen i Svea hovrätt tillämpas bestämmelserna i rättegångsbalken om överklagande av tingsrätts beslut. En ansökan om verkställighet får inte bifallas utan att motparten har fått tillfälle att yttra sig över ansökan.

Vid handläggningen tillämpas bestämmelserna i lagen (1996:242) om domstolsärenden, i tillämpliga delar. En ansökan om verkställighet får inte bifallas utan att motparten har fått tillfälle att yttra sig över ansökan.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till Högsta domstolen. Vid handläggningen i Högsta domstolen tillämpas bestämmelserna i rättegångsbalken om överklagande av hovrätts beslut.

¹ Lagen träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Genom lagen upphävs atomansvarighetslagen (1968:45).

Om *Svea hovrätt* bifaller ansökan, verkställs domen som en svensk *domstols* dom som har vunnit laga kraft. Detta gäller dock inte om Högsta domstolen efter överklagande av *hovrättens beslut* bestämmer något annat.

Om *tingsrätten* bifaller ansökan, verkställs domen som en svensk dom som har vunnit laga kraft. Detta gäller dock inte om *hovrätten eller* Högsta domstolen efter överklagande av *beslutet* bestämmer något annat.

-
1. Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015.
 2. Äldre bestämmelser tillämpas på förfaranden som inletts före ikraftträdandet.

22 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:603) med kompletterande bestämmelser till EU:s underhållsförordning och 2007 års Haagkonvention om underhållsskyldighet

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2011:603) med kompletterande bestämmelser till EU:s underhållsförordning och 2007 års Haagkonvention om underhållsskyldighet
dels att 4 och 8 §§ ska upphöra att gälla,
dels att 3, 7 och 11 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Svea hovrätt är behörig domstol för de förfaranden om erkännande, verkställbarhet och ändring som avses i artiklarna 23, 27 och 32 i underhållsförordningen och i artiklarna 23 och 26 i 2007 års Haagkonvention.

Vid handläggningen i *Svea hovrätt* av en ansökan om ändring av ett beslut om erkännande eller verkställbarhet tillämpas bestämmelserna i *rättegångsbalken om överklagande av en tingsrätts beslut*, om inte annat följer av underhållsförordningen eller 2007 års Haagkonvention.

En ansökan om ändring enligt underhållsförordningen ska, om den görs av den som har ansökt om erkännande eller verkställbarhet, ha kommit in till *Svea hovrätt* inom fyra veckor från den dag då beslutet meddelades. I artikel 23.6 i 2007 års Haagkonvention finns en bestämmelse om

Föreslagen lydelse

3 §¹

Den tingsrätt som enligt 18 kap. 1 § utsökningsbalken prövar överklagande av Kronofogdemyndighetens beslut är behörig domstol för de förfaranden om erkännande, verkställbarhet och ändring som avses i artiklarna 23, 27 och 32 i underhållsförordningen och i artiklarna 23 och 26 i 2007 års Haagkonvention.

7 §²

Vid handläggningen av en ansökan om ändring av ett beslut om erkännande eller verkställbarhet tillämpas bestämmelserna i *lagen (1996:242) om domstolsärenden*, om inte annat följer av underhållsförordningen eller 2007 års Haagkonvention.

En ansökan om ändring enligt underhållsförordningen ska, om den görs av den som har ansökt om erkännande eller verkställbarhet, ha kommit in till *tingsrätten* inom fyra veckor från den dag då beslutet meddelades. I artikel 23.6 i 2007 års Haagkonvention finns en bestämmelse om

¹ Senaste lydelse 2012:451 (har ännu inte trätt i kraft).

² Senaste lydelse 2012:451 (har ännu inte trätt i kraft).

inom vilken tid en ansökan om ändring ska göras. inom vilken tid en ansökan om ändring ska göras. Bilaga 3

En domare som har prövat ansökningen om erkännande eller verkställbarhet får inte delta i prövningen av en ansökan om ändring av beslutet.

11 §³

Om *hovrätten vid det förfarande som avses i 4 §* bifaller en ansökan om verkställbarhetsförklaring enligt underhållsförordningen, ska *hovrättens* beslut anses innefatta ett beslut om kvarstad eller om någon annan åtgärd som avses i 15 kap. rättegångsbalken.

Om *tingsrätten vid beslut enligt artikel 30 i underhållsförordningen* bifaller en ansökan om verkställbarhetsförklaring enligt underhållsförordningen, ska *tingsrättens* beslut anses innefatta ett beslut om kvarstad eller om någon annan åtgärd som avses i 15 kap. rättegångsbalken.

-
1. Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015.
 2. Äldre bestämmelser tillämpas på förfaranden som inletts före ikraftträdandet.

³ Senaste lydelse 2012:451 (har ännu inte trätt i kraft).

23 Förslag till lag om ändring i lagen (2012:318) om 1996 års Haagkonvention

Härigenom föreskrivs att 6–8 §§ lagen (2012:318) om 1996 års Haagkonvention ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Svea hovrätt är behörig domstol för de förfaranden om erkännande och verkställbarhet som avses i artiklarna 24 och 26.

Föreslagen lydelse

6 §
Den tingsrätt som enligt 18 kap. 1 § utsökningsbalken prövar överklagande av Kronofogdemyndighetens beslut är behörig domstol för de förfaranden om erkännande och verkställbarhet som avses i artiklarna 24 och 26.

Om ansökan gäller ett förordnande om ett barns person som ska verkställas enligt 21 kap. föräldrabalken, är i stället den tingsrätt som enligt 21 kap. 1 § föräldrabalken prövar verkställighet av en dom eller ett beslut om vårdnad, boende eller umgänge behörig domstol. Den domstol som prövar en sådan ansökan är också behörig i frågor som rör andra förordnanden i avgörandet.

För handläggningen gäller bestämmelserna i lagen (1996:242) om domstolsärenden, om inte annat följer av 1996 års Haagkonvention.

En domare som handlagt en ansökan om verkställbarhet får inte delta i handläggningen av en ansökan om verkställighet av beslutet.

7 §

Den som ansöker om att ett utländskt avgörande ska erkännas eller förklaras vara verkställbart ska tillsammans med ansökan ge in avgörandet i original eller en kopia av avgörandet som har bestyrkts av en behörig myndighet. Avser ansökan ett avgörande som har meddelats i en parts utelämnande, ska sökanden också ge in bevis om att stämningsansökan eller motsvarande handling har delgetts parten.

Avser ansökan en verkställbarhetsförklaring, ska sökanden även ge in bevis om att avgörandet är verkställbart i den stat där det har meddelats.

Hovrätten får förelägga sökanden att ge in de ytterligare handlingar som *hovrätten* behöver för sin prövning.

Är en handling avfattad på något annat språk än svenska, ska även en svensk översättning av handlingen ges in. En översättning behöver dock inte ges in om *hovrätten* anser att det är obehövligt eller att det inte skäligen kan krävas.

Tingsrätten får förelägga sökanden att ge in de ytterligare handlingar som *tingsrätten* behöver för sin prövning.

Är en handling avfattad på något annat språk än svenska, ska även en svensk översättning av handlingen ges in. En översättning behöver dock inte ges in om *tingsrätten* anser att det är obehövligt eller att det inte skäligen kan krävas.

8 §

Hovrätten får förklara det utländska avgörandet helt eller delvis gällande eller verkställbart.

Tingsrätten får förklara det utländska avgörandet helt eller delvis gällande eller verkställbart.

-
1. Denna lag träder i kraft den 10 januari 2015.
 2. Äldre bestämmelser tillämpas på förfaranden som inletts före ikraftträdandet.

Förteckning över remissinstanserna

Riksdagens ombudsmän, Svea hovrätt, Hovrätten över Skåne och Blekinge, Nacka tingsrätt, Stockholms tingsrätt, Gotlands tingsrätt, Växjö tingsrätt, Helsingborgs tingsrätt, Värmlands tingsrätt, Gävle tingsrätt, Östersunds tingsrätt, Umeå tingsrätt, Justitiekanslern, Domstolsverket, Kommerskollegium, Stockholms Handelskammare, Västsvenska Handelskammaren, Försäkringskassan, Socialstyrelsen, Barnombudsmannen, Skatteverket, Kronofogdemyndigheten, Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet, Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet, Strålsäkerhetsmyndigheten, Trafikverket, Sjöfartsverket, Transportstyrelsen, Konsumentverket, Arbetsdomstolen, Göteborgs kommun, Skurups kommun, Stockholms kommun, Sundsvalls kommun, Örebro kommun, Föreningen för Svenskar i världen, Sveriges Kommuner och Landsting, Arbetsgivarverket, Sveriges advokatsamfund, Svenskt Näringsliv, Landsorganisationen i Sverige, Tjänstemännens Centralorganisation, Sveriges Akademikers Centralorganisation, Familjerättsassocionernas Riksförening, Föreningen Pappa-Barn, Föreningen Sveriges Kronofogdar, Makalösa Föräldrar, Nordiska kärnförsäkringspoolen, Näringslivets Transportråd och Svensk Inkasso